

BENEFICIAR: COMUNA COGEALAC, JUDEȚUL CONSTANȚA

Adresă: str. Gării nr. 30, localitatea Cogealac, comuna Cogealac, județul

Constanța, Cod poștal 907070

Telefon: 0241.769.101, Fax: 0241.769.030

E-mail: contact@primariacogealac.ro

ELABORATOR: S.C. TQM MANAGEMENT S.R.L.

Adresă: Strada Lascăr Catargi, Nr. 37, Etaj 5, Ap. 9, Mansardă, Ap.

10, Municipiul Iași, Județul Iași, Cod poștal 700107

Telefon: 0742.739.609, Fax: 0371.627.956

E-mail: administrator@tqm.management

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE.....	5
I. CADRUL CONCEPTUAL AL DEZVOLTĂRII DURABILE	1
CONTEXTUL GLOBAL AL DEZVOLTĂRII DURABILE.....	1
DEZVOLTAREA DURABILĂ ÎN CONTEXTUL EUROPEAN.....	6
ANGAJAMENTUL ROMÂNIEI FAȚĂ DE DEZVOLTAREA DURABILĂ.....	14
DIMENSIUNEA REGIONALĂ A DEZVOLTĂRII DURABILE.....	25
DIMENSIUNEA „LOCALĂ” A DEZVOLTĂRII DURABILE.....	30
II. METODOLOGIA DE ELABORARE A STRATEGIEI DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI COGEALAC	32
III. ANALIZA-DIAGNOZĂ	36
AȘEZARE GEOGRAFICĂ ȘI ACCESIBILITATE	37
REPERE ISTORICE.....	43
ELEMENTELE CADRULUI NATURAL	46
<i>Relieful.....</i>	<i>46</i>
<i>Rețeaua hidrografică.....</i>	<i>47</i>
<i>Clima .....</i>	<i>48</i>
RESURSELE NATURALE	49
<i>Resursele naturale regenerabile .....</i>	<i>49</i>
<i>Resursele naturale neregenerabile.....</i>	<i>57</i>
ANALIZA DEMOGRAFICĂ.....	58
<i>Statica populației.....</i>	<i>59</i>
<i>Dinamica populației.....</i>	<i>67</i>
ECONOMIA LOCALĂ.....	75
<i>Aspecte generale .....</i>	<i>75</i>
<i>Caracteristicile sectorului primar.....</i>	<i>82</i>
<i>Caracteristicile sectorului secundar.....</i>	<i>86</i>
<i>Caracteristicile sectorului terțiar.....</i>	<i>87</i>

<i>Potențialul turistic al comunei Cogealac</i>	88
INFRASTRUCTURA	94
<i>Infrastructura rutieră</i>	94
<i>Infrastructura tehnico-edilitară</i>	96
<i>Infrastructura energetică</i>	98
<i>Rețelele și serviciile de comunicații electronice</i>	99
MEDIUL EDUCAȚIONAL	101
<i>Populația școlară</i>	102
<i>Personalul didactic</i>	106
<i>Infrastructura școlară</i>	107
INFRASTRUCTURA SANITARĂ ȘI INCLUZIUNEA SOCIALĂ	109
<i>Infrastructura sanitară</i>	109
<i>Incluziunea socială</i>	112
PATRIMONIUL CULTURAL	118
<i>Patrimoniul cultural material</i>	118
<i>Patrimoniul cultural imaterial</i>	122
CALITATEA MEDIULUI	125
<i>Calitatea aerului</i>	125
<i>Calitatea apei</i>	126
<i>Calitatea solului și subsolului</i>	127
<i>Biodiversitatea</i>	129
<i>Managementul deșeurilor</i>	134
CAPACITATEA ADMINISTRATIVĂ	137
<i>Analiza indicatorilor reprezentativi</i>	138
IV. REZULTATELE PROCESULUI PARTICIPATIV	142
<i>Metodologia</i>	142
<i>Analiza respondenților</i>	143
<i>Percepția eșantionului asupra spațiului locuibil</i>	147
<i>Accesibilitatea</i>	161

<i>Locuirea</i>	162
<i>Analiza nevoilor și opțiunilor respondenților</i>	165
V. ANALIZA SWOT	170
<i>Introducere</i>	170
<i>Analiza SWOT</i>	171
VI. PROCESUL DE PLANIFICARE STRATEGICĂ	180
VIZIUNEA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI COGEALAC	181
DIRECȚII ȘI OBIECTIVE STRATEGICE DE DEZVOLTARE	182
<i>Directii strategice de dezvoltare</i>	182
<i>Obiective strategice de dezvoltare</i>	182
PLANUL DE MĂSURI	187
PORTOFOLIUL DE PROIECTE	199
SURSELE DE FINANȚARE	216
IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI	229
<i>Implementarea Strategiei de dezvoltare durabilă</i>	229
<i>Monitorizarea și evaluarea Strategiei de dezvoltare durabilă</i>	230
BIBLIOGRAFIE	233

CUVÂNT ÎNAINTE

Scopul Strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Cogealac este acela de a contura viziunea, obiectivele, măsurile și acțiunile strategice de dezvoltare a comunității pentru orizontul de timp 2023–2027. Planul de dezvoltare a fost elaborat pe baza rezultatelor analizei-diagnoză, a concluziilor procesului consultativ și a discuțiilor cu grupurile de lucru, urmărind constant integrarea obiectivelor de dezvoltare europene, naționale și regionale.

Pentru a urma principiile dezvoltării durabile și a îmbunătăți calitatea vieții și a mediului natural din comuna Cogealac, actorii locali trebuie să diversifice profilul economic al comunei prin atragerea de investiții în activități sustenabile, să promoveze serviciile publice de calitate și să modernizeze infrastructura tehnico-edilitar

- 1. CONTEXTUL GLOBAL AL DEZVOLTĂRII DURABILE**
- 2. DEZVOLTAREA DURABILĂ ÎN CONTEXTUL EUROPEAN**
- 3. ANGAJAMENTUL ROMÂNIEI FAȚĂ DE DEZVOLTAREA DURABILĂ**
- 4. DIMENSIUNEA REGIONALĂ A DEZVOLTĂRII DURABILE**
- 5. DIMENSIUNEA "LOCALĂ" A DEZVOLTĂRII DURABILE**

CADRUL CONCEPTUAL AL DEZVOLTĂRII DURABILE

CONTEXTUL GLOBAL AL DEZVOLTĂRII DURABILE

Dezvoltarea durabilă și interdependența dintre progresul economic și mediul înconjurător constituie una dintre cele mai importante preocupări pentru factorii de decizie din întreaga lume. Conceptul de „dezvoltare durabilă” își are originea în Conferința Națiunilor Unite asupra mediului uman, organizată în perioada 5–16 iunie 1972, în Stockholm, Suedia. Aceasta a fost prima conferință mondială care a plasat problemele de mediu în prim-planul preocupărilor internaționale și a marcat începutul unui dialog între țările industrializate și cele în curs de dezvoltare privind legătura dintre creșterea economică, poluarea aerului, apei și oceanelor și bunăstarea oamenilor din întreaga lume. Delegațiile prezente la conferință au adoptat o serie de principii pentru gestionarea sănătoasă a mediului, inclusiv Declarația de la Stockholm și Planul de acțiune pentru mediul uman. Un alt rezultat major al conferinței a fost crearea Programului Națiunilor Unite pentru Mediu (UNEP)¹.

Un alt moment cheie din procesul de creionare a conceptului de dezvoltare durabilă a apărut tot în anul 1972, odată cu publicarea, de către Clubul de la Roma, a raportului „*Limits to Growth*”, un raport privind rezultatele unui model de sisteme informatice care a simulat interacțiunile dintre economia umană și ecosistemul planetar. Concentrându-se pe creșterea populației, epuizarea resurselor, industrializare, poluare și producția de alimente, și presupunând o creștere exponențială, dar resurse finite, modelul a arătat că tendințele existente vor duce la epuizarea resurselor în următoarele decenii, cu consecințe potențial catastrofale până la mijlocul secolului viitor. Singura modalitate de a evita acest rezultat, susținea raportul, era reprezentată de stabilizarea rapidă a populațiilor umane, a utilizării resurselor și a poluării².

Spre sfârșitul anilor 1970, în urma multelor dezbateri care au avut loc în perioada premergătoare, s-a ajuns la o aparentă rezolvare a problemei privind efectele nefaste ale unei creșteri economice continue asupra mediului înconjurător. A apărut, astfel, o nouă filozofie care avea la bază convingerea că dezvoltarea economică și managementul mediului natural nu sunt incompatibile, iar o asimilare a ambelor obiective este necesară pentru a crea o societate durabilă. La un deceniu după Stockholm, atitudinea ecologiștilor a devenit, astfel, mai conciliantă. Aceștia au sprijinit dezvoltarea tehnologiilor ecologice, au susținut partajarea echitabilă a resurselor limitate și au

---

¹ „United Nations Conference on the Human Environment, 5–16 June 1972, Stockholm”, United Nations, accesat în data de 15.04.2023, <https://www.un.org/en/conferences/environment/stockholm1972>.

² „The Limits to Growth+50”, The Club of Rome, accesat în data de 15.04.2023, <https://www.clubofrome.org/ltg50/>.

recomandat utilizarea durabilă a resursele regenerabile³.

În ceea ce privește conceptul de „dezvoltare durabilă”, trebui menționat faptul că, pentru prima dată, mediatizarea lui pe scară largă a survenit în 1980, odată cu apariția „Strategiei mondiale de conservare” a Uniunii Internaționale pentru Conservarea Naturii (IUCN). Această strategie reprezintă primul document internațional privind conservarea resurselor vii, produs cu aportul guvernelor, organizațiilor neguvernamentale și a oamenilor de știință. Este de necontestat faptul că Strategie mondială de conservarea a pus bazele definirii principiului dezvoltării durabile și a

„Dezvoltarea durabilă îndeplinește nevoile prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”.

exercitat o influență notabilă asupra unui alt document important, și anume „Viitorul nostru comun”, cunoscut și sub numele de „Raportul Brundtland”⁴.

Publicat în anul 1987 de Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (WCED), raportul „Viitorul nostru comun” a introdus conceptul de dezvoltare durabilă, pe care l-a descris astfel: „dezvoltarea durabilă îndeplinește nevoile prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”. Raportul este semnificativ și prin faptul că a introdus pentru prima dată relația de interdependență dintre trei piloni importanți, și anume *dezvoltarea economică, protecției mediului și incluziunea socială*⁵.

Un nou plan internațional de acțiune în domeniul mediului s-a creionat la Conferința Națiunilor Unite pentru Mediu și Dezvoltare (UNCED), cunoscută și sub numele de „Summitul Pământului”, la Rio de Janeiro, Brazilia, în perioada 3–14 iunie 1992. „Summitul Pământului” a introdus ideea conform căreia conceptul de dezvoltare durabilă este un obiectiv ce trebuie urmărit la fiecare nivel de guvernare (local, regional, național și internațional). De asemenea, a recunoscut că integrarea și echilibrarea preocupărilor economice, sociale și de mediu în satisfacerea nevoilor noastre este vitală pentru susținerea vieții umane pe planetă și că o astfel de abordare integrată este realizabilă. Unul dintre rezultatele majore ale Conferinței UNCED a fost *Agenda 21*, un program îndrăzneț de acțiune care solicita noi strategii de investit în viitor pentru a atinge o

³ John McCormick, „The Origins of the World Conservation Strategy”, *Environmental Review: ER*, Vol. 10, No. 3 (Autumn, 1986): 177-78, Oxford University Press on behalf of Forest History Society and American Society for Environmental History, <http://www.jstor.org/stable/3984544>.

⁴ „World Conservation Strategy: Living Resource Conservation for Sustainable Development, 1980”, *Environmental & Science Portal*, accesat în data de 15.04.2023, <https://www.environmentandsociety.org/mml/iucn-ed-world-conservation-strategy-living-resource-conservation-sustainable-development>.

⁵ „Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future”, Chapter 2: Towards Sustainable Development, p. 1, accesat în data de 15.04.2023, <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/5987our-common-future.pdf>.

dezvoltare durabilă în secolul XXI. Recomandările sale au variat de la noi metode de educație, la noi modalități de conservare a resurselor naturale și noi moduri de participare la o economie durabilă⁶. Agenda 21 conținea o gamă largă de programe axate pe dezvoltarea socială și economică, protecția și îmbunătățirea mediului și încurajarea participării comunităților, organizațiilor neguvernamentale și a grupurilor identificate de ONU ca fiind subreprezentate (inclusiv femei, copii și comunități indigene) în procesul decizional. Mai mult decât atât, în capitolul 28 s-a făcut referire la faptul că multe dintre problemele pe care Agenda 21 încearcă să le abordeze sunt înrădăcinate în activitățile locale ceea ce indică necesitatea implicării active a autorităților locale din fiecare țară în acțiunile de soluționare a acestor probleme. Capitolul mai sugerează că autoritățile locale ar trebui să intre într-un dialog cu cetățenii lor, organizațiile locale și întreprinderile private și să adopte „*Agenda 21 locală*” („*Local Agenda 21*”)⁷.

Ulterior, conceptul de dezvoltare durabilă a dobândit un nou impuls odată cu *Summitul Națiunilor Unite privind Dezvoltarea Durabilă* (2002) de la Johannesburg. Liderii prezenți la summit au adoptat o Declarație Politică și un Plan de Implementare care includeau setul de activități și măsuri necesare realizării unei dezvoltări bazate pe respectul pentru mediu. A fost semnalată, totodată, și necesitatea încorporării acestor obiective, cu statut obligatoriu, în cadrul legal național al statelor semnatare⁸.

Începutul celui de-al treilea mileniu a oferit Organizației Națiunilor Unite ocazia de a prezenta o nouă strategie de dezvoltare pentru realitățile și nevoile în schimbare ale secolului XXI. Astfel, în cadrul *Summitul Mileniului*, desfășurat între 6–8 septembrie 2000 la sediul Națiunilor Unite din New York, cea mai mare adunare a șefilor de stat și de guvern din toate timpurile a adoptat Declarației Mileniului, în care au fost stabilite cele opt *Obiective de Dezvoltare ale Mileniului (ODM)*: eradicarea sărăciei extreme și a foametei, realizarea învățământului primar universal, promovarea egalității de gen și a drepturilor femeii, reduce mortalității infantile, îmbunătățirea sănătății materne, combaterea HIV/SIDA, malariei și a altor boli, asigurarea stabilității mediului și crearea unui parteneriat global pentru dezvoltare⁹. În perioada în care au ghidat demersul internațional de promovare a unei dezvoltări durabile, ODM au contribuit la creșterea gradului de conștientizare publică în ceea ce privește dezvoltarea durabilă, reformarea politicilor publice,

---

⁶ „United Nations Conference on Environment and Development, Rio de Janeiro, Brazil, 3–14 June 1992”, United Nations, accesat în data de 15.04.2023, <https://www.un.org/en/conferences/environment/rio1992>.

⁷ „United Nations Conference on Environment & Development Rio de Janeiro, Brazil, 3 to 14 June 1992 – AGENDA 21”, Chapter 28, accesat în data de 16.04.2023, <https://sustainabledevelopment.un.org/>.

⁸ „World Summit on Sustainable Development, 26 August–4 September 2002, Johannesburg”, United Nations, accesat în data de 16.04.2023, <https://www.un.org/en/conferences/environment/johannesburg2002>.

⁹ „Obiectivele de dezvoltare ale mileniului (ODM)”, EUR-Lex, accesat în data de 16.04.2023, <https://eur-lex.europa.eu/RO/legal-content/summary/millennium-development-goals-mdgs.html>.

și crearea de instituții care să susțină și să implementeze proiecte în mod eficient. Unul dintre cele mai importante realizări din perioada 2000-2015 a fost reducerea la jumătate a sărăciei la nivel global¹⁰.

La douăzeci de ani după „Summitul Pământului” din 1992 de la Rio de Janeiro, *Conferința Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Durabilă din 2012* (cunoscută și sub numele de Rio+20) a pus bazele unui nou document care conține pași clari și practici pentru implementarea dezvoltării durabile. La Conferință, statele membre au decis să lanseze un proces de dezvoltare a unui set de *Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD)*, pornind de la Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului și convergând cu agenda de dezvoltare pentru următorii ani. Agenda ambițioasă pentru dezvoltare durabilă a fost adoptată trei ani mai târziu, în 2015, la Summitul privind Dezvoltarea Durabilă de la sediul Națiunilor Unite din New York. Noul plan, denumit „*Transformarea lumii noastre: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă*”, a inclus o declarație, 17 obiective de dezvoltare durabilă și 169 de obiective adiacente. Scopul planului: să găsească noi modalități de a îmbunătăți viața oamenilor, de a eradica sărăcia, de a promova prosperitatea și bunăstarea pentru toți, de a proteja mediul și de a lupta împotriva schimbărilor climatice. Agenda 2030 ia o poziție fermă față de dezvoltarea durabilă prin angajamentul celor 193 de semnatori (state membre ONU) de „*a nu lăsa pe nimeni în urmă*” („*Leave No One Behind*”)¹¹.

Figura nr. 1 – Obiectivele de dezvoltare durabilă ale Agendei 2030

Sursa: <https://irdo.ro/agenda2030.php>, accesat în data de 16.04.2023

¹⁰ „Obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU”, Comisia Europeană, accesat în data de 16.04.2023, https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/international-cooperation/international-organisations/un-sustainable-development-goals_ro.

¹¹ „United Nations Summit on Sustainable Development, 25–27 September 2015, New York”, United Nations, accesat în data de 16.04.2023, <https://www.un.org/en/conferences/environment/newyork2015>.

DEZVOLTAREA DURABILĂ ÎN CONTEXTUL EUROPEAN

Obiectivele de dezvoltare durabilă sunt o componentă integrată a orientărilor politice ale Uniunii Europene și servesc drept punct central în formularea politicilor referitoare la acțiunile europene interne și externe. Implementarea deplină a Agendei 2030 a Națiunilor Unite este, astfel, crucială pentru a întări reziliența statelor membre și pentru a pregăti tranziția verde și digitală.

Tratatul de la Amsterdam, intrat în vigoare la 1 mai 1999, a consacrat conceptul de dezvoltare durabilă ca obiectiv general al Uniunii Europene. În 2001, Consiliul European de la Göteborg a adoptat prima „Strategie europeană de dezvoltare durabilă”. Această strategie a completat „Strategia de la Lisabona” pentru creștere și locuri de muncă prin adăugarea dimensiunii de mediu și s-a concentrat pe modul în care strategiile și deciziile politice pot include și promova elementul de „durabilitate”. Accentul principal a fost pus pe schimbările climatice, sănătatea publică, sărăcia și excluziunea socială, îmbătrânirea populației, mobilitatea și transportul, precum și pe gestionarea resurselor naturale¹².

Eforturile de a promova și integra conceptul de dezvoltare durabilă la nivelul politicilor UE au fost consolidate odată cu adoptarea *Strategiei Europa 2020* care vizează creșterea inteligentă, durabilă și incluzivă în domenii precum educația, ocuparea forței de muncă, cercetare și dezvoltare, schimbări climatice și energie, sărăcie și excluziune socială. Astfel, UE a aderat la dezideratele Agendei 2030 în materie de dezvoltare durabilă și a prezentat în cuprinsul documentului „Următorii pași către un viitor durabil al Europei” principalele măsuri pentru implementarea celor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă¹³. În prezent, realizarea obiectivelor Agendei 2030 este transpusă în Pactul verde european, politicile UE, prioritățile politice și programul de lucru al Comisiei Europene. Astfel, **Politica de coeziune**, cea mai transversală politică a UE, este concepută pentru a contribui direct la îndeplinirea celor 17 ODD. În cadrul următorului exercițiu financiar al UE pentru perioada 2021-2027, Politica de coeziune, (principala politică de investiții a UE) se va axa pe cinci obiective/priorități de investiții:

- √ **O Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii;

---

¹² Bruno Boissière, „The EU Sustainable Development Discourse – An Analysis”, *L'Europe en Formation*, vol. 352, no. 2 (2009): 23-39, <https://www.cairn.info/revue-l-europe-en-formation-2009-2-page-23.htm>.

¹³ „Comunicare a Comisiei. Europa 2020 - O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii”, Bruxelles, 3.3.2010 COM(2010) 2020 final, EUR-Lex, accesat în data de 17.04.2023, <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:ro:PDF>.

- ✓ **O Europă mai ecologică** și fără emisii de gaze cu efect de seră, care pune în aplicare Acordul de la Paris și investește în tranziția în domeniul energiei și în lupta împotriva schimbărilor climatice;
- ✓ **O Europă mai conectată**, cu rețele strategice de transport și rețele digitale;
- ✓ **O Europă mai socială**, care să ofere pilonul european al drepturilor sociale și să sprijine calitatea ocupării forței de muncă, educație, competențe, incluziune socială și acces egal la asistență medicală;
- ✓ **O Europă mai aproape de cetățeni**, prin sprijinirea strategiilor locale de dezvoltare și a dezvoltării urbane durabile în UE¹⁴.

Pentru a atinge aceste obiective și a răspunde nevoilor diverse de dezvoltare din toate regiunile UE, 392 de miliarde EUR – aproape o treime din bugetul total al UE, au fost alocate pentru politica de coeziune pentru perioada 2021-2027¹⁵.

Pe parcursul procesului de programare, fiecare stat membru își va dezvolta propriile obiective și priorități naționale sub forma unor programe de finanțare care vor fi controlate de autoritățile de management relevante. Aceste programe vor fi utilizate pentru finanțarea unor proiecte de investiții prin a căror implementare se va urmări atingerea obiectivelor evidențiate mai sus.

Pactul verde european (European Green Deal) – o foaie de parcurs către economii durabile

Pactul verde european prezintă noua strategie de creștere economică sustenabilă a Uniunii Europene, bazată pe transformarea provocărilor climatice și de mediu în oportunități și pe principiul tranziției juste și favorabile incluziunii. Pactul urmărește să stimuleze utilizarea eficientă a resurselor prin trecerea la o economie circulară, să oprească efectele schimbărilor climatice, să prevină pierderea biodiversității și să reducă poluarea. Pactul european acoperă toate sectoarele economiei, în special transportul, energia, agricultura, clădirile și industriile precum oțelul, cimentul, tehnologia informației și a comunicațiilor (TIC), textilele și produsele chimice. UE intenționează să finanțeze politicile stabilite în Pactul verde european printr-un plan – **InvestEU**, care prevede investiții de cel puțin 1 trilion de euro. În plus, pentru ca UE să-și atingă obiectivele stabilite în acord, se estimează că vor fi necesare investiții în valoare de aproximativ 260 de miliarde EUR anual până în 2030¹⁶.

---

¹⁴ „Priorities for 2021-2027”, European Commission, accesat în data de 17.04.2023, https://ec.europa.eu/regional_policy/policy/how/priorities_en.

¹⁵ „The EU’s main investment policy - Cohesion Policy is the EU’s main investment policy”, European Commission, accesat în data de 17.04.2023, https://ec.europa.eu/regional_policy/policy/what/investment-policy_en.

¹⁶ „Financing the green transition: The European Green Deal Investment Plan and Just Transition Mechanism”, European Commission, accesat în data de 17.04.2023, <https://ec.europa.eu/commission/>.

Prin implementarea Pactului verde european, UE urmărește să reducă emisiile nete de gaze cu efect de seră cu cel puțin 55% până în 2030, comparativ cu nivelurile din 1990, iar până în 2050, să devină „primul bloc neutru din punct de vedere climatic” din lume. Pentru realizarea acestor deziderate ambițioase, UE a adoptat un plan cu mai multe seturi de propuneri care include printre altele:

- √ *Planul de acțiune al economiei circulare* adoptat în martie 2020. Acesta este unul dintre principalele elemente ale Pactului verde european. Tranziția UE la o economie circulară va reduce presiunea asupra resurselor naturale și va încuraja o creștere durabilă și locuri de muncă. Este, de asemenea, o condiție prealabilă pentru a atinge obiectivul UE de neutralitate climatică pentru 2050 și pentru a opri pierderea biodiversității. Vizând menținerea resurselor în ciclurile economice cât mai mult posibil, planul abordează lanțurile valorice ale unor produse cheie precum: electronice și TIC, baterii și vehicule, ambalaje, materiale plastice, textile și alimente¹⁷.
- √ *Propunerea de Regulament privind proiectarea ecologică pentru produse durabile* se referă la proiectarea produsului, care determină până la 80% din impactul asupra mediului pe ciclul de viață al unui produs. Propunerea stabilește noi cerințe pentru a face produsele mai durabile, fiabile, reutilizabile, reparabile, mai ușor de întreținut, recondiționat și reciclat și mai eficiente din punct de vedere energetic și al resurselor. În plus, consumatorii vor avea acces la informații privind impactul produsului achiziționat asupra mediului. Toate produsele reglementate vor avea pașapoarte digitale. Acest lucru va facilita repararea sau reciclarea produselor și va asigura transparența cu privire la impactul asupra mediului al ciclului de viață al produselor¹⁸.
- √ *Strategia de la fermă la consumator* stabilește o nouă abordare pentru a se asigura că agricultura, pescuitul, acvacultura și lanțul valoric alimentar contribuie în mod corespunzător la obiectivul privind neutralitatea climatică a continentului european. Sistemele alimentare rămân unul dintre factorii cheie ai schimbărilor climatice. Strategia vizează crearea unui mediu favorabil alegerii dietelor sănătoase și durabile care aduc beneficii sănătății și calității vieții consumatorilor și contribuie activ la reducerea costurilor legate de sănătate¹⁹.

---

¹⁷ „Circular economy action plan”, European Commission, accesat în data de 17.04.2023, https://environment.ec.europa.eu/strategy/circular-economy-action-plan_en.

¹⁸ „Proiectare ecologică pentru produse durabile”, Comisia Europeană, accesat în data de 17.04.2023, https://commission.europa.eu/energy-climate-change-environment/standards-tools-and-labels/products-labelling-rules-and-requirements/sustainable-products/ecodesign-sustainable-products_ro.

¹⁹ „De la fermă la consumator”, Consiliul Uniunii Europene, accesat în data de 17.04.2023, <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/from-farm-to-fork/>.

- ✓ O nouă *Strategie pentru biodiversitate 2030*, un plan cuprinzător și ambițios pe termen lung pentru protejarea naturii și stoparea degradării ecosistemelor. Este un pilon cheie al Pactului verde european și al atingerii obiectivelor de dezvoltare durabilă. Strategia propune noi metode de implementare eficientă a legislației existente, noi angajamente, măsuri, obiective și mecanisme de guvernare pentru a redresa biodiversitatea Europei până în 2030²⁰.
- ✓ *Planul de acțiune pentru poluare zero* oferă o busolă pentru a integra prevenirea poluării în toate politicile relevante ale UE, pentru a intensifica punerea în aplicare a legislației UE relevante și pentru a identifica eventualele lacune legislative. Planul evidențiază o serie de inițiative și acțiuni emblematiche, care vizează aerul, apa și solul, dar și revizuirea legislației UE privind deșeurile și reducerea amprentei de poluare externă a UE prin restricționarea exportului de produse și deșeurile care au efecte dăunătoare și toxice în țările terțe²¹.
- ✓ Revizuirea legislației UE privind *ambalajele și deșeurile de ambalaje* urmărește să prevină producerea de deșeurile de ambalaje și să stimuleze reutilizarea și reciclarea acestora. Are trei obiective principale. În primul rând, reducerea în cantitate, restricționarea ambalajelor inutile și promovarea soluțiilor de ambalare reutilizabile și reîncărcabile. În al doilea rând, transformarea tuturor ambalajelor de pe piața UE în ambalaje reciclabile până în 2030. Și, în al treilea rând, creșterea utilizării materialelor plastice reciclate în producerea de ambalaje noi²².
- ✓ Propunerea privind un nou *Regulament pentru reducerea defrișării și degradării pădurilor* stabilește reguli stricte, obligatorii pentru companiile care doresc să introducă produse pe piața UE sau să le exporte. Operatorii și comercianții vor trebui să demonstreze că produsele nu provin de pe terenuri care au fost supuse defrișărilor (după 31 decembrie 2020). Companiile vor fi, de asemenea, obligate să colecteze informații geografice cu privire la terenurile agricole în care au fost cultivate mărfurile pe care le comercializează, astfel încât aceste mărfuri să poată fi verificate pentru conformitate²³.

---

²⁰ „Biodiversity strategy for 2030”, European Commission, accesat în data de 17.04.2023, https://environment.ec.europa.eu/strategy/biodiversity-strategy-2030_en.

²¹ „Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - Pathway to a Healthy Planet for All EU Action Plan: Towards Zero Pollution for Air, Water and Soil”, Brussels, 12.5.2021, COM(2021) 400 final, https://ec.europa.eu/environment/pdf/zero-pollution-action-plan/communication_en.pdf.

²² „Proposal for a revision of EU legislation on Packaging and Packaging Waste”, Comisia Europeană, accesat în data de 17.04.2023, https://environment.ec.europa.eu/publications/proposal-packaging-and-packaging-waste_en.

²³ „Proposal for a regulation on deforestation-free products”, Comisia Europeană, data publicării: 17.11.2021, https://environment.ec.europa.eu/publications/proposal-regulation-deforestation-free-products_en.

La realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă contribuie, de asemenea, strategiile și documentele programatice de la nivel european. Mai jos sunt prezentate câteva dintre aceste documente, fiecare cu prioritățile și obiectivele sale.

Politicile sectoriale ale Uniunii Europene care contribuie la realizarea obiectivelor Agendei 2030

01 **Agenda strategică de inovare 2021-2027**

Cu un buget de 3 miliarde EUR, noua strategie de inovare pentru 2021-2027 se concentrează pe patru elemente principale:

- consolidarea impactului comunităților de cunoaștere și inovare (CCI) prin activități de inovare și antreprenariat în întreaga Europă, de la educație antreprenorială la proiecte de cercetare bazate pe inovare până la crearea de afaceri și servicii de accelerare;
- construirea capacității de inovare pentru învățământul superior, cu accent pe promovarea predării antreprenoriatului și inovației;
- creșterea impactului regional al comunităților de cunoaștere și inovare prin implicarea mai multor instituții de învățământ superior, întreprinderi și organizații de cercetare și prin dezvoltarea unor strategii regionale;
- lansarea de noi CCI-uri și sprijin pentru ecosistem și inovare către noi sectoare (de ex., domeniul industriilor culturale și creative și sectorul apei și al ecosistemelor marine).

02 **O nouă strategie industrială pentru Europa**

Strategia stabilește modul în care sectorul industrial al UE, lider la nivel mondial, va contribui la tranziția către o economie verde, conturarea viitorului digital al Europei și menținerea competitivității europene la nivel global. Pentru a sprijini aceste obiective, strategia subliniază elementele fundamentale ale industriei - inovarea, concurența și o piață unică puternică și funcțională - și nevoia consolidării competitivității globale prin piețe deschise și condiții echitabile de concurență.

Strategia include, de asemenea, unele măsuri dedicate IMM-urilor, cum ar fi creșterea rezistenței, combaterea întârzierii plăților și sprijinirea solvabilității.

Agenda europeană pentru competențe

03

Agenda europeană pentru competențe este un plan pe cinci care sprijină persoanele și întreprinderile să dezvolte un spectru mai larg de competențe prin consolidarea competitivității durabile, asigurarea echității sociale și consolidarea rezilienței, pe baza lecțiilor învățate în timpul pandemiei de COVID-19. Câteva dintre obiectivele cheie pentru 2025:

- 50% dintre adulții cu vârsta cuprinsă între 25-64 de ani vor participa la programe de învățare în timpul ultimelor 12 luni;
- ponderea adulților șomeri cu vârsta între 25-64 de ani cu o experiență recentă de învățare va crește de la 11% la 20%;
- ponderea adulților cu vârsta între 16 și 74 de ani care au cel puțin aptitudini digitale de bază va crește de la 56% la 70% .

Planul de acțiune pentru Pilonul european al drepturilor sociale

04

Pilonul european al drepturilor sociale stabilește 20 de principii și drepturi esențiale pentru piețe ale forței de muncă și sistemele de protecție socială echitabile și funcționale. Realizarea Pilonului este o responsabilitate comună pentru instituțiile UE, autoritățile naționale, regionale și locale, partenerii sociali și societatea civilă. Trei dintre obiectivele ambițioase ale UE în domeniul ocupării forței de muncă, al competențelor și al protecției sociale vizează:

- cel puțin 78% din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani ar trebui să aibă un loc de muncă până în 2030;
- cel puțin 60% dintre adulți ar trebui să participe la programe de formare în fiecare an, până în 2030;
- reducere cu cel puțin 15 milioane a numărului de persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială până în 2030.

Strategia UE în domeniul tineretului (2019-2027)

05

Strategia UE pentru tineret reprezintă cadrul pentru cooperare în domeniul politicii UE pentru tineret în perioada 2019-2027. Ea sprijină implicarea socială și angajamentul civic al tinerilor și urmărește să garanteze că aceștia dispun de resursele necesare pentru a participa la viața societății. Câteva dintre obiectivele generale ale strategiei vizează: sprijinirea dezvoltării personale și consolidarea rezistenței tinerilor; dotarea acestora cu resursele necesare pentru a deveni cetățeni activi; îmbunătățirea politicilor care au un impact asupra tinerilor, în special în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, educația, sănătatea și incluziunea socială; eradicarea sărăciei în rândul tinerilor și a tuturor formelor de discriminare, promovarea incluziunii sociale.

**Strategia privind egalitatea de gen
2020-2025**

06

Această strategie stabilește acțiunile cheie pentru perioada 2020-2025 în vederea realizării unei Europe egale între femei și bărbați, în care violența bazată pe gen, discriminarea sexuală și inegalitatea structurală între femei și bărbați sunt de domeniul trecutului.

Câteva dintre obiectivele cheie vizează încetarea violenței împotriva femeilor; combaterea stereotipurilor de gen; eliminarea disparităților de gen de pe piața forței de muncă; asigurarea unei participări egale a femeilor și a bărbaților în diferite sectoare ale economiei; eliminarea diferenței de remunerare între femei și bărbați și a disparităților de gen în ceea ce privește pensiile; eliminarea discrepanțelor de gen în ceea ce privește asumarea responsabilităților familiale și atingerea echilibrului de gen în procesul decizional și în politică.

**Strategia privind drepturile
persoanelor cu handicap (2021-2030)**

07

Adoptată în martie 2021, Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap (2021-2030) dorește să îmbunătățească viața persoanelor cu handicap din Europa și din lume. Obiectivul acestei strategii este de a progresa în direcția garantării faptului că toate persoanele cu handicap se bucură de drepturile omului, beneficiază de șanse egale, de acces egal la viața socială și economică, sunt în măsură să decidă unde, cum și cu cine trăiesc, circulă liber în UE, indiferent de nevoile lor de sprijin și nu se mai confruntă cu discriminarea.

Viziunea pe termen lung pentru zonele rurale ale UE

Pentru a se asigura că zonele rurale pot continua să joace roluri esențiale în tranziția verde și digitală a UE, Comisia Europeană a stabilit o viziune pe termen lung (2040) pentru zonele rurale. La atingerea acestei viziuni contribuie Pactul rural și Planul de acțiune rurală al UE. Viziunea are la bază zece obiective comune pentru zone și comunități rurale mai puternice, conectate, rezistente și prospere. Realizarea acestor obiective va transforma zonele rurale din UE în:

- ✓ Spații atractive, dezvoltate armonios, care oferă oportunități și soluții locale pentru gestionarea provocărilor globale;
- ✓ Spații angajate într-o guvernare pe mai multe niveluri și care dezvoltă strategii integrate folosind abordări bazate pe colaborare și participare, beneficiind de combinații de politici personalizate și interdependențe între zonele urbane și rurale;

- ✓ Furnizori de securitate alimentară, oportunități economice, bunuri și servicii pentru societate, cum ar fi materiale ecologice și energie regenerabilă, dar și produse locale de înaltă calitate;
- ✓ Comunități dinamice care se concentrează pe bunăstare, corectitudine, prosperitate și calitate a vieții, în care toți oamenii trăiesc și lucrează bine împreună, cu o capacitate adecvată de sprijin reciproc;
- ✓ Comunități incluzive de echitate și reînnoire a solidarității intergeneraționale, deschise noilor veniți și care promovează șanse egale pentru toți;
- ✓ Surse înfloritoare ale naturii care contribuie la obiectivele Pactului verde european, inclusiv la neutralitatea climatică, precum și la gestionarea durabilă a resurselor naturale;
- ✓ Spații care beneficiază pe deplin de inovarea digitală, cu acces egal la tehnologiile emergente, alfabetizare digitală pe scară largă și oportunități de a dobândi competențe mai avansate;
- ✓ Locuri cu oameni antreprenori, inovatori și calificați, care co-creează progres tehnologic, ecologic și social;
- ✓ Locuri pline de viață, dotate cu servicii publice și private eficiente și accesibile, inclusiv servicii transfrontaliere, care oferă soluții personalizate (cum ar fi transportul, educația, formarea, sănătatea și îngrijirea, inclusiv îngrijirea pe termen lung, viața socială);
- ✓ Locuri de diversitate, care profită la maximum de atuurile, talentele și potențialul lor unic²⁴.

„Zonele rurale sunt esențiale pentru UE astăzi, producând alimente, protejând patrimoniul și protejând peisajele noastre. Ele joacă un rol esențial în tranziția verde și digitală. Cu toate acestea, trebuie să oferim acestor comunități rurale instrumentele adecvate pentru a profita pe deplin de oportunitățile viitoare și pentru a aborda provocările cu care se confruntă în prezent. Viziunea pe termen lung pentru zonele rurale: este un prim pas către transformarea zonelor noastre rurale. Noua PAC va contribui la viziune prin promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat, prin consolidarea protejării mediului și a acțiunilor climatice și prin consolidarea structurii socioeconomice a zonelor rurale. Ne vom asigura că Planul de acțiune rurală al UE permite o dezvoltare durabilă a zonelor noastre rurale”.

Comisarul pentru agricultură, Janusz Wojciechowski

²⁴ „The Rural Pact”, Comisia Europeană, accesat în data de 18.04.2023, https://rural-vision.europa.eu/rural-pact_en.

ANGAJAMENTUL ROMÂNIEI FAȚĂ DE DEZVOLTAREA DURABILĂ

Odată cu aderarea României la Uniunea Europeană s-a impus necesitatea elaborării unui cadru național de dezvoltare racordat la politicile și acquis-ul comunitar în vederea asigurării unei dezvoltări durabile și a eliminării disparităților dintre statele membre europene. În acest context a fost adoptată, în 2008, *Strategia Națională a României 2013-2020-2030*, document programatic care a ghidat eforturile de dezvoltare durabilă timp de 10 ani.

Evoluțiile de la nivel internațional, european și național au impus reactualizarea viziunii de dezvoltare durabilă a României. În acest sens, a fost adoptată, în 2018, **Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030**, document programatic care a creat premisele îndeplinirii obiectivelor Agendei 2030 și asumarea angajamentelor față de politicile europene²⁵.

În contextul național, dezvoltarea durabilă reprezintă „dorința realizării unui echilibru, o sinteză între aspirațiile cetățeanului născut liber, societatea de care depinde și prin care se definește și contextul care permite realizarea de sine”.

Strategia are la baza cei trei piloni importanți definiți în Raportul Comisiei Brundtland: echitatea socială, creșterea economică și conservarea și protecția mediului înconjurător. Scopul acestui document este acela de a susține și promova activ implementarea celor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă setate în cuprinsul Agendei 2030.

În acest sens, Strategia creionează direcțiile principale de acțiune, detaliate pentru fiecare dintre cele 17 ODD și țintele naționale pentru orizontul anului 2020, respectiv 2030:

- ✓ Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context;
- ✓ Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile;
- ✓ Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă;
- ✓ Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți;
- ✓ Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate;
- ✓ Asigurarea disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitație pentru toți;

²⁵ „Strategia Națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030”, p. 13, noiembrie 2018, <https://dezvoltaredura.bila.gov.ro/strategia-nationala-pentru-dezvoltarea-durabila-a-romaniei-2030-i>.

- ✓ Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern;
- ✓ Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți;
- ✓ Construirea unor infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației;
- ✓ Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări;
- ✓ Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile;
- ✓ Asigurarea unor modele de consum și producție durabile;
- ✓ Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor;
- ✓ Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă;
- ✓ Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate;
- ✓ Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile;
- ✓ Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă²⁶.

Figura nr. 2 – Obiectivele de dezvoltare durabilă
Sursa: Prelucrarea consultantului

²⁶ „Strategia Națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030”.

Programele operaționale aferente Politicii de Coeziune

Un alt instrument de care România beneficiază și care aduce progrese substanțiale în ceea ce privește creșterea coeziunii economice, sociale și teritoriale, dar și care sprijină țara noastră în procesul de tranziție verde și digitală este reprezentat de *Programele operaționale aferente Politicii de Coeziune*. La nivel național, au fost adoptate 9 programe operaționale aferente Politicii de Coeziune pentru exercițiul financiar 2021-2027, după cum urmează:

- Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ)
- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
- Programul Operațional Transport (POT)
- Programului Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)
- Programul Operațional Sănătate (POS)
- Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)
- Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)
- Programe Operaționale Regionale (POR)
- Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT)

Tabelul de mai jos prezintă obiectivele generale și prioritățile de investiții pentru fiecare program operațional, după cum urmează:

Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ)

Obiectivul general: POTJ reprezintă un instrument esențial pentru sprijinirea teritoriilor afectate de tranziția către neutralitatea climatică și reducerea disparităților regionale.

Prioritățile:

1. Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul Gorj
2. Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul Hunedoara
3. Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul Dolj
4. Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul Galați
5. Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul Prahova
6. Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul Mureș

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)

Obiectivul general: PODD vizează asigurarea coeziunii sociale, economice și teritoriale prin sprijinirea unei economii cu emisii scăzute de gaze cu efect de seră și prin asigurarea utilizării eficiente a resurselor naturale.

Programul Operațional Transport (POT)

Prioritățile:

1. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară
2. Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remedierea siturilor contaminate
3. Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor
4. Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de stocare și reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră

Obiectivul general: Prin POT se urmărește recuperarea decalajului de dezvoltare a infrastructurii de transport a României, adaptată inclusiv utilizării duale și asigurând în același timp atingerea obiectivelor europene de reducere a emisiilor de carbon și transferul spre o mobilitate durabilă și sigură.

Prioritățile:

1. Îmbunătățirea conectivității primare rutiere
2. Îmbunătățirea conectivității secundare rutiere
3. Creșterea siguranței rutiere
4. Creșterea eficienței căilor ferate române
5. Creșterea atractivității transportului feroviar de călători
6. Dezvoltarea mobilității sustenabile în nodurile urbane
7. Dezvoltarea transportului naval și multimodal
8. Asistență tehnică

Programului Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)

Obiective general: POCIDIF propune măsuri în domeniile cercetării, dezvoltării și inovării/specializării inteligente și în domeniul digitalizării, finanțate fie prin granturi, fie prin instrumente financiare cu respectarea regulilor de ajutor de stat, după caz, pentru a răspunde provocărilor identificate la nivel național.

Prioritățile:

1. Susținerea și promovarea unui sistem de CDI atractiv și competitiv în România
2. Digitalizare în administrația publică centrală și mediul de afaceri
3. Transformarea digitală și furnizarea de servicii îmbunătățite în sectorul cultural

Programul Operațional Sănătate (POS)

Obiectivul general: POS propune finanțarea de investiții atât în asistența prespitalicească și spitalicească, cât și în reziliența sistemului de sănătate, în principal în: diagnostic și tratament cancer, transplant, controlul bolilor transmisibile (inclusiv infecții asociate asistenței medicale),

sistemul național de transfuzii etc. Programul va sprijini, de asemenea, intervenții care vizează dezvoltarea de soluții de cercetare și inovare în domeniul medical și dezvoltarea și utilizarea tehnologiilor digitale pentru facilitarea accesului la informație și educație.

Prioritățile:

1. Investiții pentru construirea spitalelor regionale și infrastructuri spitalicești publice noi cu impact teritorial major
2. Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară și serviciilor oferite în regim ambulatoriu
3. Servicii de reabilitare, paliative și îngrijire pe termen lung, adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației, impactului dizabilității și profilului epidemiologic al morbidității
4. Creșterea eficacității sistemului medical pentru prevenție, diagnostic și tratament precoce al bolilor prioritare, prin investiții în servicii și infrastructură
5. Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical
6. Digitalizarea sistemului medical
7. Măsuri care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizarea de metode moderne de investigare, intervenție, tratament

Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)

Obiectivul general: Optimizarea sistemelor de educație și formare pentru a răspunde cerințelor pieței muncii, concomitent cu promovarea accesului egal la educație și stimularea învățării pe tot parcursul vieții; Consolidarea funcționării eficiente a pieței muncii și facilitarea accesului și a participării incluzive și egale la ocupare de calitate și durabilă pentru resursa de forță de muncă.

Prioritățile:

1. Modernizarea instituțiilor pieței muncii
2. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii
3. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți
4. Antreprenariat și economie socială
5. Îmbunătățirea participării copiilor la educația antepreșcolară și preșcolară
6. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație
7. Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)

8. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic
9. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității

Obiectivul general: Sprijinirea incluziunii sociale a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, mai ales ale celor cu risc ridicat, inclusiv prin reducerea decalajului rural-urban în ceea ce privește sărăcia și excluziunea socială și creșterea accesului la servicii de calitate pentru populația vulnerabilă.

Prioritățile:

1. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC urban)
2. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității – zona rurală
3. Protejarea dreptului la demnitate socială
4. Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces limitat la servicii sociale
5. Reducerea disparităților dintre copiii cu risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii
6. Servicii de suport pentru persoane vârstnice
7. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități
8. Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile
9. Inovare socială
10. Ajutorarea persoanelor defavorizate

Programe Operaționale Regionale

Obiectivul general: Obiectivul general al POR Sud – Est 2021–2027 vizează creșterea competitivității economice regionale și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, a infrastructurii și serviciilor, în scopul reducerii disparităților intraregionale și dezvoltării sustenabile, prin gestionarea eficientă a resurselor, valorificarea potențialului demografic și de inovare, precum și prin asimilarea progresului tehnologic.

Obiectivele strategice regionale:

1. Susținerea inovării, prin stimularea dezvoltării mediului antreprenorial, a sectorului CDI și a colaborării dintre acestea, a digitalizării IMM-urilor și administrației publice, în contextul specializării inteligente
2. O regiune mai ecologică prin creșterea eficienței energetice și a investițiilor verzi, precum și mai rezilientă la riscuri
3. Dezvoltarea mobilități urbane
4. Îmbunătățirea accesibilității, mobilității, conectivității în regiune și tranziția către o mobilitate mai verde oferind un transport curat,

sigur și accesibil cu legături rapide și eficiente la rețelele de transport

5. Îmbunătățirea calității învățământului și creșterea accesului populației la educație prin dezvoltarea infrastructurii aferente precum și tabere școlare accesibile și inclusive
6. Dezvoltarea economică și socială a RSE, prin valorificarea resurselor turistice și ale patrimoniului cultural, istoric și natural, precum și prin acțiuni de regenerare urbană
7. Întărirea capacității administrative la nivelul AM PR SE și beneficiarilor pentru o bună implementare a PR SE

Prioritățile:

1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice
2. O regiune cu localități prietenoase cu mediul și mai rezilientă la riscuri
3. O regiune cu emisii de carbon reduse (Urban mobility specific objective set out in point (viii) of Article 3(1)(b) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation)
4. O regiune accesibilă
5. O regiune educată
6. O regiune atractivă
7. Asistență tehnică

Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT)

Obiectivul general: POAT este un program destinat sistemului de coordonare și control a fondurilor și de gestionare a programelor naționale, derulate de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, precum și potențialilor beneficiari/beneficiarilor acestor fonduri.

Prioritățile:

1. Prioritatea pentru asistență tehnică în temeiul articolului 36 alineatul (4) din RDC: 1. Asigurarea funcționării sistemului de coordonare și control al fondurilor FEDR, FC, FSE+, FTJ și gestionarea programelor
2. Prioritatea pentru asistență tehnică în temeiul articolului 36 alineatul (4) din RDC: 2. Îmbunătățirea capacității de gestionare și implementare și asigurarea transparenței fondurilor FEDR, FC, FSE+, FTJ

Mecanismul de redresare și reziliență

În contextul pandemiei de COVID-19, Comisia Europeană a instituit Mecanismul de redresare și reziliență cu scopul de a oferi statelor membre asistență financiară. Mecanismul are scopul de a

accelera execuția reformelor durabile și a investițiilor publice asociate. Planul național de redresare și reziliență al României cuprinde o agendă ambițioasă de reforme și inițiative menite să atenueze efectele pandemiei, să încurajeze progresul țării prin implementarea inițiativelor și acțiunilor cruciale care întăresc reziliența și sporesc pregătirea pentru scenariile de criză, facilitând adaptabilitatea și promovând creșterea economică. Acest lucru urmează să fie realizat prin reforme semnificative și investiții strategice utilizând fondurile alocate României în cadrul mecanismului. Structura generală a planului constă în șase piloni și 15 componente, care urmează să fie puse în aplicare prin 107 proiecte de investiții și 64 de reforme²⁷.

Pilonul 1 Tranziția verde

Pilonul 2 Transformarea digitală

Pilonul 3 Creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii

Pilonul 4 Coeziunea socială și teritorială

Pilonul 5 Reziliența sanitară și economică și socială

Pilonul 6 Next generation

Pentru perioada următoare, au fost adoptate mai multe strategii sectoriale care contribuie la atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă. Printre acestea se numără: Strategia de Dezvoltare Teritorială a României – România policentrică 2035, Master Planul General de Transport, Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021–2027, Strategia națională pentru locuri de muncă verzi 2018–2025, Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2021–2027, Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung 2020–2030, Strategia energetică a României 2020–2030, Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului în România 2019–2029 și Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului.

²⁷ „Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)”, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, accesat în data de 18.04.2023, <https://mfe.gov.ro/pnrr/>.

Strategia de Dezvoltare Teritorială a României – România policentrică 2035 – Coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru oameni (SDTR)

Adoptată în 2016, SDTR propune principalele orientări strategice privind dezvoltarea durabilă și integrată a României, pe termen mediu și lung. Obiectivul general al strategiei vizează creșterea coeziunii spațiale și dezvoltarea teritorială durabilă. Documentul servește drept cadru de fundamentare pentru strategiile, politicile și programele de dezvoltare durabilă cu profil teritorial²⁸. În ceea ce privește zonele rurale, *Strategia de Dezvoltare Teritorială a României* a stabilit o serie de măsuri și obiective, după cum urmează:

- ✓ Conectarea localităților rurale greu accesibile sau izolate la rețeaua principală de așezări și infrastructura majoră de transport;
- ✓ Protejarea localităților rurale împotriva vulnerabilităților naturale și diminuarea riscurilor generate de schimbările climatice;
- ✓ Extinderea accesului la internet în bandă largă;
- ✓ Echiparea localităților rurale cu infrastructură tehnico-edilitară;
- ✓ Creșterea competitivității spațiilor rurale și crearea locurilor de muncă;
- ✓ Asigurarea accesului echitabil în zonele rurale la serviciile de interes general;
- ✓ Dezvoltarea unor spații rurale atractive și creșterea calității vieții cetățenilor;
- ✓ Valorificarea potențialului teritorial local al zonelor rurale, prin dezvoltarea de infrastructuri turistice și de agrement și includerea acestora în circuitele turistice;
- ✓ Consolidarea cooperării administrative între autoritățile publice locale în vederea realizării unor atribuții de autoritate publică pentru care resursele sunt ineficiente;
- ✓ Întărirea rolului teritorial al localităților cu rol de polarizare rurală și revitalizarea economică a ariilor rurale prin susținerea localităților rurale cu funcție de loc central – poli de excelență rurală (din punct de vedere al mărimii demografice, al serviciilor oferite, al potențialului economic local)²⁹.

Master Plan General de Transport al României

Master Planul conține principalele obiective ale sistemului național de transport al României pentru orizontul de timp 2030. Obiectivele strategice ale Master Planului sunt următoarele:

Eficiența economică: sistemul de transport trebuie să fie eficient în ceea ce privește operațiunile de transport și utilizatorii acestuia.

Sustenabilitatea: modurile de transport așa numite durabile, care sunt mai eficiente energetic și au un grad mai scăzut de emisii ar trebui dezvoltate în mod prioritar.

Siguranța: investițiile în transporturi ar trebui să conducă la un sistem de transport mai sigur.

Impactul asupra mediului: sistemul de transport nu trebuie să aibă impact negativ asupra mediului fizic.

Dezvoltarea economică echilibrată: sistemul de transport trebuie configurat astfel încât să permită dezvoltarea economică atât la nivel național cât și regional. Investițiile trebuie, de asemenea, să favorizeze echitatea cetățenilor României.

Finanțarea: disponibilitatea fondurilor europene prin intermediul Fondurilor Structurale va afecta oportunitatea implementării proiectelor și prioritizarea lor³⁰.

Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027

Obiectivul general conturat în cuprinsul Strategiei naționale pentru ocuparea forței de muncă vizează „creșterea ocupării de calitate, în condiții de sustenabilitate, astfel încât, până la sfârșitul anului 2027, rata de ocupare a populației cu vârste cuprinse între 20-64 ani să fie de 75%. Obiectivele specifice se prezintă astfel:

OS 1. Integrarea durabilă pe piața muncii a forței de muncă disponibile;

²⁸ „Strategia de Dezvoltare Teritorială a României – România policentrică 2035”, p. 11, octombrie 2016, https://www.fonduri-structurale.ro/Document_Files/Stiri/00017493/7hctm_Anexe.pdf.

²⁹ „Strategia de Dezvoltare Teritorială a României – România policentrică 2035”, p. 221-30.

³⁰ „Master Plan General de Transport al României”, p. 21, accesat în data de 19.04.2023, <http://mt.gov.ro/>.

OS 2. Creșterea gradului de valorificare a potențialului economic al tinerilor (inclusiv a tinerilor NEET);
OS 3. Modernizarea și consolidarea instituțiilor pieței muncii în vederea creării unui mediu care să conducă la susținerea unei piețe a muncii flexibile, funcționale și reziliente;
OS 4. Consolidarea sistemului de formare profesională a adulților pentru o mai bună conectare la cerințele pieței muncii³¹.

Strategia națională pentru locuri de muncă verzi 2018–2025

Strategia propune trei obiective specifice asociate procesului amplu de tranziție la „economia verde”:
OS 1. Stimularea antreprenoriatului și creării de locuri de muncă verzi cu accent pe sectoarele de competitivitate crescută identificate în Strategia Națională pentru Competitivitate 2014–2020 și Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014–2020;
OS 2. Dezvoltarea competențelor forței de muncă în vederea asigurării unei ocupări de calitate în sectoarele competitive, generatoare de locuri de muncă verzi;
OS 3. Consolidarea cooperării cu actorii relevanți și a dialogului cu partenerii sociali din sectoarele cu potențial pentru crearea de locuri de muncă verzi³².

Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2021–2027

Strategia stabilește obiectivul general de reducere cu cel puțin 7% față de anul 2020 a numărului de persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială, până în anul 2027 și următoarele obiective specifice:

OS 1. Un trai decent pentru toți, în temeiul principiului „Nimeni nu este lăsat în urmă”;
OS 2. Investiții sociale pentru promovarea coeziunii;
OS 3. Protecție socială pe tot parcursul vieții unei persoane;
OS 4. Îmbunătățirea capacității administrative pentru coordonarea politicilor în plan național în acord cu exigențele europene³³.

Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung 2020–2030

Strategia propune următoarea viziune de dezvoltare a sectorului agroalimentar: „un sector agroalimentar durabil și competitiv, centrat pe exportul de produse cu valoare adăugată înaltă, rezistent la provocările globale, care asigură bunăstare și condiții de viață în mediul rural apropiate cu cele din mediul urban”. În vederea atingerii acestui deziderat, Strategia propune și o serie de obiective strategice:
OS 1. Accelerarea tranziției structurale spre o agricultură viabilă economic în paralel cu aplicarea practicilor agricole prietenoase cu mediul și reducerea treptată a forței de muncă din agricultură;
OS 2. Creșterea gradului de acoperire a consumului de alimente din producția internă și redobândirea statutului de exportator agroalimentar net, în concordanță cu potențialul de producție sectorial și ca răspuns la cererea crescândă de alimente la nivel mondial;
OS 3. Limitarea amprentei de carbon a agriculturii, promovarea agriculturii ecologice și a celei rezistente la schimbările climatice, managementul adecvat al apei, încurajarea producției de energie regenerabilă;
OS 4. Îmbunătățirea standardelor de viață în zonele rurale, asigurarea infrastructurii și a serviciilor de bază comparabile cu cele din zonele urbane, reducerea diferențelor de venituri rurale dintre România și media UE;

³¹ „Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021–2027”, p. 43–44, accesat în data de 19.04.2023, http://mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMPS/SNOFM_2021-2027.pdf.

³² „Strategia națională pentru locuri de muncă verzi 2018–2025”, p. 50–60, accesat în data de 19.04.2023, https://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Munca/2018/21082018_SN_Locuri-_Munca_Verzi_2018-2025.pdf.

³³ „Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2021–2027”, p. 54–55, accesat în data de 19.04.2023, https://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMSS/Anexa_HG_440_2022_MO_Partea_I_359Bis.pdf.

OS 5. Dezvoltarea parteneriatelor pentru educație/consultanță, TIC, CDI și îmbunătățirea performanței administrației agricole ca fundament pentru o agricultură competitivă, bazată pe cunoaștere³⁴.

Strategia energetică a României 2020–2030, cu perspectiva anului 2050

Strategia energetică a României 2020–2030, cu perspectiva anului 2050 propune opt obiective strategice fundamentale care ghidează întregul demers de analiză și planificare pentru perioada 2020–2030 și orizontul de timp 2050:

1. Modernizarea sistemului de guvernare corporativă și a capacității instituționale de reglementare;
2. Energie curată și eficiență energetică;
3. Asigurarea accesului la energie electrică, termică și gaze naturale pentru toți consumatorii;
4. Protecția consumatorului vulnerabil și reducerea sărăciei energetice;
5. Piețe de energie competitive, baza unei economii competitive;
6. Creșterea calității învățământului și inovării în domeniul energiei și formarea continuă a resursei umane;
7. România, furnizor regional de securitate energetică;
8. Creșterea aportului energetic al României pe piețele regionale și europene³⁵.

Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului în România – context, viziune și obiective 2019–2029

Obiectivul general al strategiei de dezvoltare a ecoturismului îl reprezintă „crearea condițiilor de dezvoltare a ecoturismului la nivelul ariilor naturale protejate și în zonele din vecinătatea acestora, prin dezvoltarea unei rețele de destinații ecoturistice recunoscute și prin realizarea de produse ecoturistice competitive pe plan național și internațional”. Strategia se structurează pe un set de domenii prioritare, precum: cadrul instituțional și asociativ, infrastructura turistică și amenajarea teritoriului, educație și conștientizare, dezvoltarea resurselor umane, dezvoltarea afacerilor și dezvoltarea locală, conservarea naturii și protecția mediului, marketing și promovare³⁶.

Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului National 2007–2026

Pentru orizontul de timp 2026, Master planul pentru turism propune următoarea viziune: „transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural care să corespundă standardelor Uniunii Europene privind furnizarea produselor și serviciilor și realizarea unei dezvoltări durabile din punct de vedere al mediului”. Printre obiectivele pe care le trasează master planul se numără: recunoașterea turismului ca factor cheie în cadrul economiei, crearea unei imagini nuanțate atât la nivel intern cât și la nivel extern privind avantajele României ca destinație turistică, crearea unei rețele de centre de informare turistică, introducerea de mecanisme și subvenții pentru a facilita investițiile în turism, consolidarea cadrului legal pentru turism, dezvoltarea zonelor montane și a stațiunilor montane, sprijinirea dezvoltării ecoturismului din Delta Dunării³⁷.

³⁴ „Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung orizont 2020–2030”, p. 17–53, accesat în data de 19.04.2023, <https://www.madr.ro/docs/agricultura/strategia-agroalimentara-2020-2030.pdf>.

³⁵ „Strategia energetică a României 2020–2030, cu perspectiva anului 2050”, p. 10–15, accesat în data de 19.04.2023, http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/Strategia%20Energetica%20a%20Romaniei_aug%202020.pdf.

³⁶ „Strategia națională din 30 mai 2019 de dezvoltare a ecoturismului – context, viziune și obiective, 2019–2029”, accesat în data de 19.04.2023, <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/219401>.

³⁷ „Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului National 2007–2026”, p. 163–64, accesat în data de 19.04.2023, https://geografie.ubbcluj.ro/ccau/doc_cadru/MPDTR.pdf.

DIMENSIUNEA REGIONALĂ A DEZVOLTĂRII DURABILE

Obiectivele de Dezvoltare Durabilă au și o dimensiune regională, numită în literatura de specialitate „localizare” („localisation”). Se estimează că atingerea a aproximativ 65% din cele 17 obiective ale Agendei 2030 depinde de contribuția autorităților locale și regionale. Numeroase regiuni și orașe din toate statele membre UE și-au exprimat deja sprijinul pentru ODD-urile și multe le-au integrat în politicile și programele lor de dezvoltare. Implementarea și monitorizarea ODD-urilor la nivel regional poate contribui astfel la sprijinirea implementării generale a ODD-urilor, la consolidarea eforturilor naționale și la furnizarea unei imagini mai ample a tendințelor din interiorul țării. Instituțiile UE și-au exprimat sprijinul pentru o implicare sporită a părților interesate regionale, locale și ale societății civile în implementarea obiectivelor Agendei 2030³⁸. La nivel regional, obiectivele de dezvoltare durabilă sunt susținute de o serie de programe, politici și strategii sectoriale, printre care se numără:

Programul Operațional Regional de Dezvoltare a Regiunii Sud-Est pentru perioada 2021-2027 (POR Sud-Est)

Axa prioritară	Obiective specifice	Acțiuni
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	➤ RSO1.1 Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 1.1 – Susținerea activităților de cercetare și inovare ➤ 1.2 Sprijinirea transferului tehnologic pentru creșterea gradului de inovare a întreprinderilor
	➤ RSO1.2 Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 1.3 Creșterea gradului de digitalizare în IMM-uri ➤ 1.4 Susținerea digitalizării serviciilor publice într-un cadru integrat la nivel local și regional
	➤ RSO1.3 Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 1.5 Sprijinirea companiilor prin intermediul infrastructurilor suport de afaceri ➤ 1.6 Stimularea activităților inovatoare și creșterea competitivității IMM-urilor

³⁸ „Sustainable Development Goals (SDGs) in EU regions”, Parlamentul European, accesat în data de 20.04.2023, [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2020\)659415](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2020)659415).

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ RS01.4 Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 1.7. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă și antreprenariat
2. O regiune cu localități prietenoase cu mediul și mai rezilientă la riscuri	<ul style="list-style-type: none"> ➤ RS02.1 Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (FEDR) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 2.1 Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice (inclusiv a celor cu statut de monument istoric) și a clădirilor rezidențiale
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ RS02.4 Promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea riscurilor de dezastre și reziliență, pe baza unor abordări ecosistemice 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 2.2 Consolidarea clădirilor publice vulnerabile la risc seismic (acțiune strategică) ➤ 2.3 Dezvoltarea de perdele forestiere de-a lungul drumurilor județene
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ RS02.7 Intensificare acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 2.4 Susținerea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii verzi în zonele urbane, inclusiv prin valorificarea terenurilor publice neutilizate
3. O regiune cu emisii de carbon reduse	<ul style="list-style-type: none"> ➤ RS02.8 Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 3.1 Reducerea emisiilor de carbon în municipiile reședință de județ și zona lor funcțională prin investiții pentru dezvoltarea infrastructurii urbane curate (infrastructuri de transport, ciclism, material rulant, combustibili alternativi, culoare de mobilitate), bazate pe planurile de mobilitate urbană durabilă
4. O regiune accesibilă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ RS03.2 Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 4.1 Investiții destinate reabilitării și modernizării infrastructurii rutiere de importanță regională pentru asigurarea conectivității la rețeaua TEN-T și creșterea siguranței traficului ➤ 4.2 ITI Investiții destinate sistemului de transport public adaptat nevoilor, cerințelor actuale ale mediului și siguranței pasagerilor,

		coroborate cu infrastructura de acostare din arealul ITI DD
5. O regiune educată	<ul style="list-style-type: none"> ➤ RSO4.2 Îmbunătățirea accesului la servicii favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 5.1 Dezvoltarea infrastructurii educaționale la nivelul învățământului preșcolar ➤ 5.2 Dezvoltarea infrastructurii educaționale la nivelul învățământului primar și secundar ➤ 5.3 Dezvoltarea infrastructurii educaționale la nivelul învățământului profesional și tehnic ➤ 5.4 Dezvoltarea infrastructurii educaționale în învățământul universitar
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ RSO4.6 Creșterea rolului culturii și al turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 5.5 Dezvoltarea taberelor școlare/centrelor de agrement pentru copii și tineri
6. O regiune atractivă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ RSO5.1 Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 6.1 Dezvoltare integrată (DUI) în zonele urbane prin regenerarea urbană, conservarea patrimoniului și dezvoltarea turismului
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ RSO5.2 Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în alte zone decât cele urbane 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 6.2 Valorificarea potențialului turistic și conservarea patrimoniului în zone non-urbane
7. Asistență tehnică		

Strategia Regională de Specializare Inteligentă a Regiunii Sud-Est 2021–2027

Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Sud-Est pentru perioada 2021–2027 reprezintă documentul de planificare strategică a dezvoltării economice a regiunii, bazată pe principiile de specializare inteligentă, având la bază o analiză comprehensivă și sistematică a contextului socio-economic actual.

Viziunea Regiunii Sud-Est pentru orizontul de timp 2021–2027 este aliniată cu tendințele de dezvoltare de la nivel național și sprijină îmbunătățirea capacităților și abilităților reprezentanților mediului academic, mediului public și privat și ai societății civile de a dezvolta și implementa acțiuni integrate de specializare inteligentă, utilizând o abordare bazată pe cunoaștere.

Obiectivul general al strategiei vizează accelerarea procesului de dezvoltare, prin abordarea unui sistem integrat de priorități și măsuri care vizează îmbunătățirea capacităților și abilităților de specializare inteligentă din regiune³⁹. În vederea atingerii acestui obiectiv general, au fost selectate o serie de obiective specifice, după cum urmează:

O.S. 1 – Consolidarea capacităților de cercetare și inovare la nivelul mediului academic, mediului public și privat;

O.S. 2 – Creșterea competitivității domeniilor cu potențial de specializare inteligentă, prin digitalizarea proceselor și utilizarea sistemelor informatice;

O.S. 3 – Dezvoltarea abilităților resurselor umane pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat;

O.S. 4 – Adoptarea tehnologiilor avansate (KET) în domeniile de specializare inteligentă⁴⁰.

Strategia de Dezvoltare Durabilă a județului Constanța pentru perioada 2021–2027

Conform viziunii de dezvoltare propusă de Strategie, în perioada 2021–2027, județul Constanța se va transforma într-un „spațiu economic performant, cu un nivel superior de calitate a vieții, susținut de parteneriatul administrației județene cu toate mediile interesante în dezvoltarea durabilă și sustenabilă a teritoriului”⁴¹. Pentru a atinge acest deziderat de dezvoltare, Strategia propune trei obiective majore de investiții de a căror realizare este condiționată calitatea și ritmul

---

³⁹ „Strategia Regională de Specializare Inteligentă a Regiunii Sud–Est 2021–2027”, p. 273, accesat în data de 20.04.2023, https://www.adrse.ro/Documente/Planificare/RIS3/SRSI_SE_2021-2027.pdf.

⁴⁰ „Strategia Regională de Specializare Inteligentă a Regiunii Sud–Est 2021–2027”, p. 227.

⁴¹ „Strategia de Dezvoltare Durabilă a județului Constanța pentru perioada 2021–2027”, p. 41, Consiliul Județean Constanța, accesat în data de 20.04.2023, http://www.cjc.ro/dyn_img/Strategie_jud.Cta/Propunere_Strategie_Dezvoltare_Durabila_Jud.Constanta_2021-2027.pdf.

dezvoltării județului. Aceste obiective vizează dezvoltarea infrastructurii de transport, calitatea mediului și stimularea utilizării resurselor de energie regenerabilă și modernizarea administrației publice și a capacității de implicare. În baza acestor obiective au fost formulate și șase politici distincte de dezvoltare:

- √ Dezvoltare economică prin valorificarea potențialului local și utilizarea inovării și a noilor tehnologii;
- √ Creșterea calității condițiilor de locuire și reducerea disparităților dintre comunități;
- √ Dezvoltarea turismului și a serviciilor conexe prin utilizarea inteligentă a resurselor locale;
- √ Dezvoltarea infrastructurii pentru transportul public și de mărfuri;
- √ Creșterea calității mediului și stimularea utilizării resurselor de energie regenerabilă;
- √ Modernizarea administrației publice și creșterea capacității de implicare în dezvoltarea teritorială⁴².

În lista de intervenții a Strategiei de Dezvoltare Durabilă a județului Constanța pentru perioada 2021–2027 se regăsește și un proiect care vizează comuna Cogealac. Proiectul „Reabilitarea și modernizarea drumurilor județene DJ226A Tronsonul DN22/Tariverde – Cogealac și DJ226B Tronsonul Cogealac – Grădina – Pantelimon – DN2A/Crucea face parte din domeniul de intervenție „infrastructură de transport” și are o valoare de aproximativ 25.000.000 EUR⁴³.

---

⁴² „Strategia de Dezvoltare Durabilă a județului Constanța pentru perioada 2021–2027”, p. 42.

⁴³ „Strategia de Dezvoltare Durabilă a județului Constanța pentru perioada 2021–2027”, p. 70, 113.

DIMENSIUNEA „LOCALĂ” A DEZVOLTĂRII DURABILE

Noțiunea de dezvoltare durabilă întruchipează o aspirație universală care ia în considerare soluții și remedii la nivel mondial. Cu toate acestea, pentru a realiza progresul durabil mult dorit, inițiativele locale sunt indispensabile în realizarea transformării. Autoritățile locale au încorporat dezvoltarea durabilă în politicile, strategiile și planurile lor de dezvoltare, fapt ce demonstrează importanța dezvoltării durabile. Astfel, dezvoltarea durabilă are potențialul de a fi următorul „cadru care să susțină schimbarea de la o practică a participării locale bazată pe promovarea propriilor interese către o viziune holistică și incluzivă”⁴⁴.

Noțiunea de *dezvoltare locală* se referă la procesul de dezvoltare a unui teritoriu, de către actorii care îi aparțin sau a căror activitate are impact, care presupune formularea de strategii, luarea deciziilor și implementarea acțiunilor care să permită participarea civică. Dezvoltarea locală încurajează comunitățile să își îmbunătățească condiția economică, socială, culturală și de mediu prin armonizarea întregului potențial al resurselor unei regiuni și al locuitorilor acesteia.

Pornind de la premisele dezvoltării durabile și, implicit, ale dezvoltării locale, orice comunitate modernă trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa viitoare, pornind de la condițiile preexistente. Astfel, se remarcă necesitatea elaborării unei strategii de dezvoltare la nivel local în vederea susținerii procesului de dezvoltare durabilă a unei comunități. În cuprinsul său, strategia de dezvoltare clarifică pe termen mediu care sunt direcțiile și domeniile spre care converg eforturile de dezvoltare ale comunității locale. În esență, o strategie este definită de șapte caracteristici cheie: imaginea asupra viitorului, creativitate, flexibilitate, activitate, acțiune, orientare spre schimbare, orientare spre câștig⁴⁵. Ea propune, totodată, viziunea de dezvoltare pentru o anumită comunitate, luând în considerare potențialul de dezvoltare și resursele disponibile, precum și influența factorilor interni și externi. Astfel, strategia se definește ca un document cuprinzător ce include planuri, programe și măsuri de îmbunătățire a condițiilor de trai ale populației și de promovare a creșterii durabile.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Cogealac, județul Constanța pentru perioada 2023-2027 reprezintă un document programatic care conturează viziunea de dezvoltare pe termen mediu a comunei. Se bazează pe o analiză amănunțită a factorilor socio-economici,

---

⁴⁴ Philip R. Berke, „Does Sustainable Development Offer a New Direction for Planning? Challenges for the Twenty-First Century”, *Sustainability* 1, Vol. 17, (2002): 23.

⁴⁵ Balochi Marton, „Etapale de elaborare a strategiilor de dezvoltare locală”, *Revista Transilvană de Științe Administrative*, IX, (2003): 75.

demografici și de mediu, identificând atât punctele tari, cât și punctele slabe, precum și oportunitățile de dezvoltare și riscurile potențiale care trebuie atenuate la nivel local.

Strategia conturează direcțiile, obiectivele și măsurile strategice care sunt menite să îmbunătățească condițiile economice, sociale, culturale și de mediu ale comunei Cogealac și ale locuitorilor acesteia, dar și îmbunătățirea performanțelor aparatului administrativ local. Ea propune, totodată, priorități de investiții și proiecte care vizează realizarea dezvoltării durabile, precum și demersul de implementare, monitorizare, actualizare și evaluare constantă a acestora.

Rolul strategiei este acela de a oferi administrației publice locale un instrument metodologic care clarifică pe termen mediu care sunt direcțiile și domeniile spre care se orientează efortul de dezvoltare al comunității, în strânsă legătură cu viziunea globală, europeană, națională și regională a dezvoltării durabile. Pentru comunitate și actorii locali, strategia se prezintă drept un ghid care oferă îndrumări cu privire la modul de utilizare eficientă a resurselor umane, naturale și financiare disponibile în comună.

Necesitatea elaborării Strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Cogealac, județul Constanța pentru perioada 2023–2027 s-a impus și în contextul aderării României la Uniunea Europeană, ea constituind principiul de alocare și distribuire al fondurilor europene. Astfel, strategia de dezvoltare servește la coordonarea investițiilor multianuale și a pregătirii autorităților publice locale pentru absorbția fondurilor europene pentru orizontul de timp 2021–2027.

Nu în ultimul rând, Strategia se înscrie în demersul asumat de România privind realizarea obligațiilor ce rezultă din calitatea de membru al UE și al comunității internaționale.

Demersul de elaborarea al Strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Cogealac a urmărit îndeaproape respectarea criteriilor de calitate întrebuițate la nivel european în evaluarea documentelor strategice, respectiv: relevanță, eficacitate, eficiență, consecvență și coerență, pragmatism, sustenabilitate, aranjamente de management și monitorizare.

Viziunea, obiectivele, direcțiile strategice, măsurile și acțiunile propuse în strategie au fost creionate având la bază politicile comunitare, strategiile naționale, documentele programatice de la nivel regional și județean. Astfel, în procesul de elaborare a Strategiei de dezvoltare a comunei Cogealac s-a avut în vedere corelarea acesteia cu următoarele documente programatice: Politica de Coeziune, Acordul de parteneriat dintre UE și România 2021–2027, Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030, Strategia de Dezvoltare Teritorială a României – România policentrică 2035 – Coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru oameni, Planul de Dezvoltare Regională Sud–Est 2021–2027, Strategia de Dezvoltare Durabilă a județului Constanța pentru perioada 2021–2027, dar și strategiile sectoriale europene și naționale care au fost menționate pe tot cuprinsul acestui capitol.

METODOLOGIA DE ELABORARE A STRATEGIEI DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI COGEALAC

Metodologia de elaborare a Strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Cogealac, județul Constanța pentru perioada 2023–2027 a urmărit parcurgerea a trei etape importante, respectiv: analiza–diagnoză (colectarea datelor – analiza datelor – analiza SWOT), schițarea viziunii și a obiectivelor strategice de dezvoltare durabilă pentru orizontul de timp 2023-2027 și elaborarea portofoliului de proiecte.

Analiza-diagnoză

În cadrul acestei etape au fost selectate, definite și aplicate instrumentele de cercetare întrebuințate în procesul de colectare și prelucrare a datelor primare și secundare despre profilul general al comunei Cogealac. Interpretarea acestor date a condus la identificarea cadrului actual în care se situează comuna, precum și la evidențierea oportunităților și a factori care prezintă riscuri pentru procesul de dezvoltare durabilă.

Colectarea datelor, interpretarea și analizarea acestora reprezintă o etapă cheie în diagnosticarea stadiului actual al comunei Cogealac. Aceste date au fost colectate de la solicitantul strategiei (Primăria comunei Cogealac), precum și de la următoarele instituții publice: Direcția Județeană de Statistică Constanța, Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța, Agenția pentru Protecția Mediului Constanța și Liceul Tehnologic Cogealac.

Informațiile suplimentare au fost extrase din surse statistice oficiale precum: anuare statistice, baze de date ale comisiilor județene și naționale de statistică, rapoarte, analize, strategii și alte documente programatice.

În procesul de colectare a acestor informații au fost angrenate metode, tehnici și instrumente din spectrul cercetării calitative și a celei cantitative, precum ancheta sociologică, observația, analiza documentelor și interviul. În urma acestui proces a fost obținută o bază de date cuprinzătoare cu ajutorul căreia s-a realizat analiza-diagnoză a comunei Cogealac.

Etapa de analiză a documentelor a constat în consultarea publicațiilor de specialitate ale Institutului Național de Statistică, Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța, Agenția pentru Protecția Mediului Constanța și a informațiilor furnizate în mod oficial de Primăria comunei Cogealac și Liceul tehnologic Cogealac.

Ancheta sociologică a folosit drept instrument principal de culegere a datelor un număr de 93 de chestionare aplicate publicului larg, ca parte a procesului de consultare publică. Demersul a fost parcurs în trei etape: culegerea, prelucrarea și analiza datelor și a avut scopul de a contura o imagine referitoare la cele mai importante probleme cu care se confruntă populația din comuna Cogealac. Chestionarul a fost administrat unui eșantion reprezentativ pentru populația generală, constatările și propunerile acestuia fiind generalizate pentru întreaga populație și reprezentând interesele unui număr substanțial de indivizi.

Interviul de grup s-a desfășurat sub forma unor discuții, având drept suport un ghid de interviu semistrukturat, la care au participat factorii de decizie de la nivel local. Procesul participativ este unul dintre caracteristicile esențiale ale oricărui demers de planificare strategică și implică cooperarea dintre societatea civilă, sectorul privat și entitățile politice interesate de dezbaterile care vizează expunerea de probleme cu care se confruntă comunitatea locală, precum și construirea unui consens și sprijin politic pentru măsurile și proiectele de dezvoltare locală.

Astfel, aceste date au contribuit la dezvoltarea unui demers foarte important pentru elaborarea planului de dezvoltare, și anume analiza SWOT (S – Strengths = puncte tari; W – Weaknesses = puncte slabe; O – Opportunities = oportunități și T – Threats = amenințări). Particularitatea acestui tip de analiză constă în faptul că evidențiază simultan trăsăturile caracteristice interne ale entității pentru care se elaborează strategia, pe două coordonate: puncte tari și puncte slabe, dar și factorii externi ale căror efecte pozitive sunt considerate drept oportunități, iar cele negative drept amenințări.

Viziunea și obiectivele strategice

Pornind de la rezultatele analizei SWOT, în această etapă au fost conturate viziunea, direcțiile și obiectivele de dezvoltare, precum și măsurile și acțiunile de realizare a acestor obiective pentru orizontul de timp 2023–2027. Viziunea de dezvoltare articulează cursul de acțiune care trebuie întreprins, precum și destinația tuturor eforturilor și resurselor de care dispune comunitatea. Operaționalizarea viziunii de dezvoltare este susținută de obiective strategice, care fac parte din direcțiile de dezvoltare definite în conformitate cu profilul comunității. Direcțiile de dezvoltare locală au fost conturate în conformitate cu rezultatele analizei SWOT care identifică punctele tari și punctele slabe, precum și oportunitățile de dezvoltare și pericolele existente la nivelul unei comunități. Măsurile se referă la o implementare tranzitorie a unei serii de acțiuni care vizează realizarea unui serviciu sau a unui produs singular, cu ținte, metode și resurse prestabilite care produc rezultate tangibile.

Portofoliul de proiecte

Etapa următoare a presupus selectarea unor programe de dezvoltare convergente în vederea atingerii obiectivelor stabilite în capitolul anterior. Aceste programe trebuie să îndeplinească două condiții cheie: să fie realizabile și agreate la nivelul factorilor interesați de la nivel local. În primă fază s-au identificat potențialele proiecte de dezvoltare, pentru ca în etapa următoare să se evalueze viabilitatea acestora din punct de vedere al implementării, al comunității, al plasării, al bugetului etc.

Portofoliul de proiecte este unul diversificat astfel încât să răspundă necesităților identificate la nivelul întregului spectru de domenii care au constituit obiectul analizei SWOT și să asigure atragerea unui volum mare și variat de fonduri (fonduri europene, fonduri de la bugetul național, fonduri rezultate din parteneriatul public-privat, granturi etc). În cadrul acestei etape, echipa de elaborare a strategiei s-a angajat în discuții și analize constructive cu autoritățile publice locale, acestea fiind în măsură să ofere informații cu privire la fondurile disponibile în bugetul local pentru finalizarea proiectelor propuse. Totodată, strategia trebuie să reflecte o viziune de dezvoltare durabilă, integrată și cât mai bine pliată pe specificul și nevoile comunității.

În concluzie, Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Cogealac, județul Constanța pentru perioada 2023–2027 este fundamentată pe baze analitice solide, în procesul ei de elaborare fiind angrenați actorii locali (autoritățile locale, comunitatea), instrumente de planificare agreate la nivel european și date provenite exclusiv din surse oficiale, verificabile și credibile.

Criterii de elaborare

La elaborarea Strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Cogealac s-a avut în vedere aplicarea unor criterii, printre care se remarcă:

- √ Obiectivele de dezvoltare se aliniază cu prioritățile bugetare într-o manieră logică, luând în considerare și alte limitări financiare. În consecință, este imperativ ca strategia să fie integrată cuprinzător în procedura de planificare bugetară pentru a garanta accesibilitatea resurselor monetare pentru execuția portofoliului de proiecte. În același timp, planificarea bugetului ar trebui să ia în considerare prioritățile accentuate în strategia de dezvoltare;
- √ Monitorizarea continuă este o componentă fundamentală în domeniul planificării strategice. Acest aspect necesită stabilirea de mecanisme și indicatori pentru a monitoriza progresele obținute, împreună cu delimitarea procedurilor necesare pentru a genera rezultatele anticipate;
- √ Procesul de planificare strategică implică delimitarea rolurilor, responsabilităților și relațiilor dintre diferiți participanți. Colaborarea eficientă între guvern, autoritățile

publice regionale și locale, societatea civilă și sectorul privat este necesară în vederea stabilirii unor roluri și responsabilități clar definite;

- √ Formularea politicilor și programelor de dezvoltare implică un proces iterativ bidirecțional între nivelul național și cel descentralizat. Documentele programatice naționale stabilesc direcțiile și principiile primare de dezvoltare. Planificarea, executarea și monitorizarea acestor documente se realizează la nivel descentralizat, cu transfer de resurse și de autoritate regională/centrală, după caz⁴⁶.

Eficacitatea strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Cogealac depinde de alinierea acesteia la realitățile și caracteristicile comunității și de aderarea la o succesiune prescrisă de etape obligatorii, precum:

- √ formularea și adoptarea strategiei necesită deliberare între Consiliul Local și părțile interesate relevante, inclusiv cetățenii care joacă un rol crucial în luarea deciziilor;
- √ strategia trebuie consultată în procesul de planificare și implementare a proiectelor de investiții publice sau private;
- √ revizuirea periodică a strategiei este necesară pentru a asigura alinierea acesteia la problemele și caracteristicile comunității, dar și la factorii externi.

⁴⁶ Organisation for Economic Cooperation and Development, „Sustainable development strategies. What are they and how can development co-operation agencies support them?”, Policy Brief, Septembrie 2001, p. 4, <https://www.oecd.org/>.

- 1. AȘEZARE GEOGRAFICĂ**
- 2. REPERE ISTORICE**
- 3. ELEMENTELE CADRULUI NATURAL**
- 4. RESURSELE NATURALE**
- 5. ANALIZA DEMOGRAFICĂ**
- 6. ECONOMIA LOCALĂ**
- 7. INFRASTRUCTURA**
- 8. MEDIUL EDUCAȚIONAL**
- 9. INFRASTRUCTURA SANITARĂ ȘI INCLUZIUNEA SOCIALĂ**
- 10. PATRIMONIUL CULTURAL**
- 11. CALITATEA MEDIULUI**
- 12. CAPACITATEA ADMINISTRATIVĂ**

ANALIZA-DIAGNOZĂ

AȘEZARE GEOGRAFICĂ ȘI ACCESIBILITATE

Județul Constanța este situat în extremitatea sud-estică a României, în partea central-sudică a regiunii istorice Dobrogea, la intersecția paralelei de 44° latitudine N cu meridianul de 28° longitudine E, fiind limitat de Marea Neagră la est, la nord de județul Tulcea, iar la sud de granița cu Bulgaria. Spre vest, cursul inferior al fluviului Dunărea desparte județul Constanța de județele Călărași, Ialomița și Brăila. Cu o suprafață de 7.071 km²,⁴⁷ reprezentând 2,97% din suprafața totală a țării, județul Constanța este al optulea ca mărime dintre județele țării, după Timiș, Suceava, Caraș-Severin, Tulcea, Arad, Bihor și Dolj. Populația județului numără 753.331 locuitori,⁴⁸ reprezentând 3,43% din totalul populației țării (21.942.721⁴⁹). Județul Constanța se situează, astfel, pe locul al cincilea ca număr de locuitori, după Municipiul București și județele Iași, Prahova și Timiș. Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la 1 iulie 2022, distribuția populației județului Constanța pe medii de rezidență se prezenta astfel: 509.007 de persoane locuiau în mediului urban (reprezentând 67,57% din populația totală a județului) și 244.324 de persoane în mediul rural (reprezentând 32,43% din populația totală a județului)⁵⁰. Județul Constanța este, astfel, cel mai urbanizat județ din România. Reședința județului Constanța este municipiul Constanța.

Județul Constanța face parte din Regiunea de dezvoltare Sud-Est, alături de județele: Brăila, Buzău, Tulcea, Galați și Vrancea. Regiunea de dezvoltare Sud-Est acoperă o suprafață de 35.761,70 km² reprezentând 15% din suprafața totală a țării. Este cea de-a doua regiune de dezvoltare ca mărime din cele opt ale României. Regiunea Sud-Est cuprinde trei dintre cele 10 cele mai populate orașe din România: Constanța, Galați și Brăila. Rețeaua de localități a regiunii Sud-Est este alcătuită din 35 de localități urbane (dintre care 11 municipii) și 1.447 de sate (organizate în 355 de comune)⁵¹. Populația totală a regiunii este de 2.756.531 de locuitori, conform ultimelor date publicate de Institutul Național de Statistică⁵².

Din punct de vedere administrativ, județul Constanța are în componența sa 3 municipii: (Constanța–reședința de județ, Mangalia, Medgidia); 8 orașe (Cernavodă, Eforie, Hârșova, Ovidiu, Murfatlar, Năvodari, Negru Vodă, Techirghiol) și 59 de comune cu 190 de sate⁵³.

---

⁴⁷ Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO–Online.

⁴⁸ Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO–Online.

⁴⁹ Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO–Online.

⁵⁰ Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO–Online.

⁵¹ Site-ul Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud-Est, accesat în data de 21.04.2023, <https://www.adrse.ro/>.

⁵² Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO–Online.

⁵³ „Strategia de Dezvoltare Durabilă a județului Constanța pentru perioada 2021–2027”, p.16.

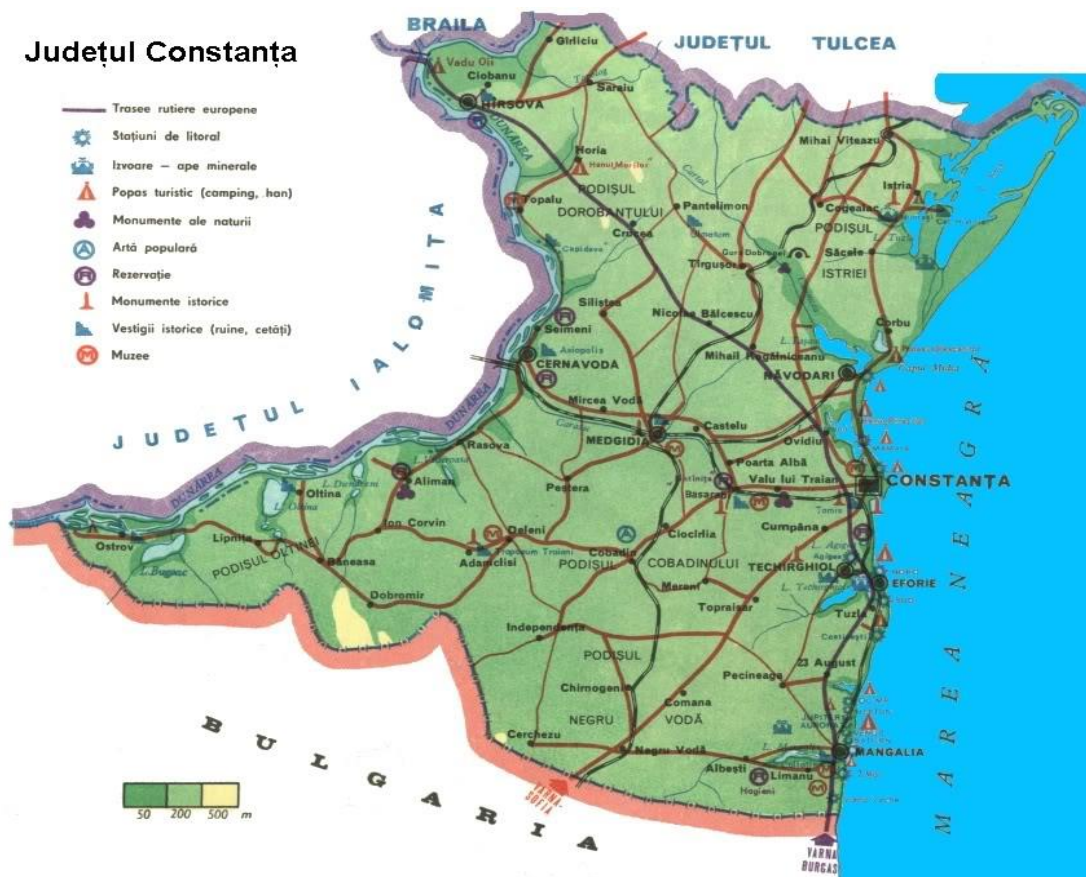

Figura nr. 3 – Harta județului Constanța

Sursa: <https://pe-harta.ro/judete/Constanta.jpg>, accesat în data de 20.04.2024

Comuna Cogealac este amplasată în partea central-nordică a județului Constanța, la intersecția paralelei de 44°37'57" latitudine nordică cu meridianul de 28°27'45" longitudine estică⁵⁴. Din punct de vedere geografic, teritoriul comunei este situat la întâlnirea Podișului Casimcei și Podișului Istria în zonă depresionară și de deal⁵⁵.

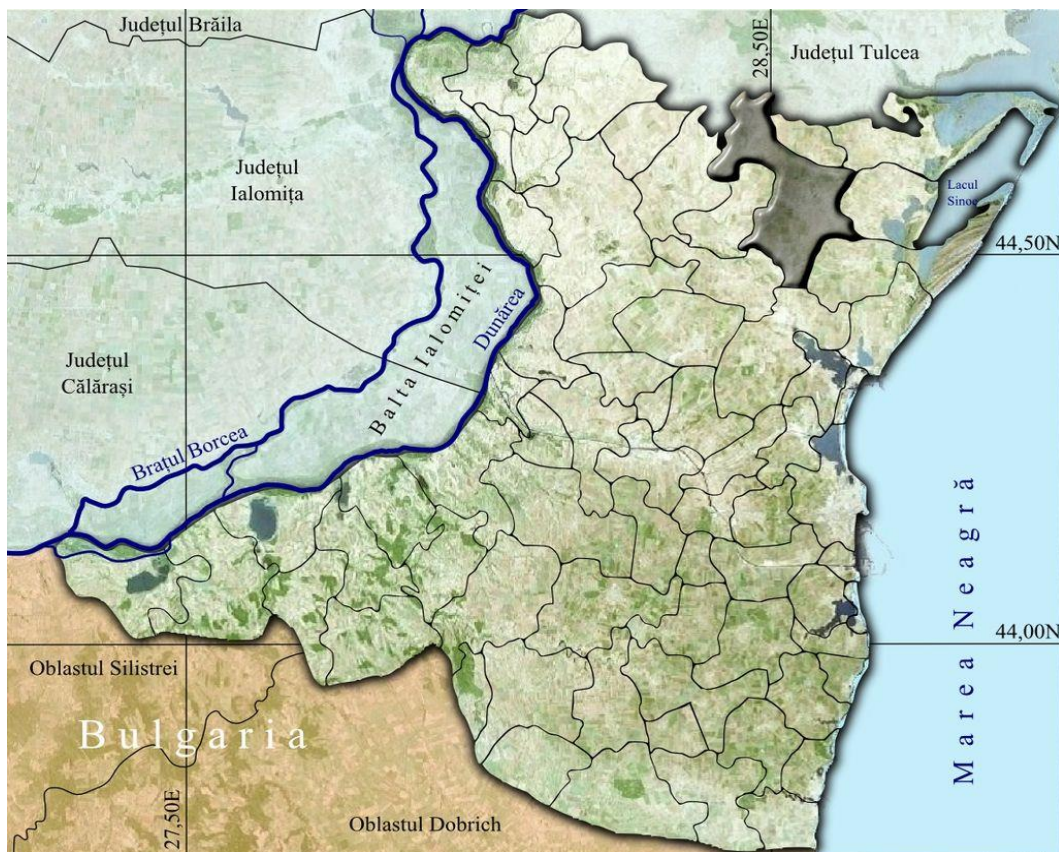
Din punct de vedere administrativ, comuna Cogealac este formată din 5 localități, după cum urmează:

- **Localitatea Cogealac** – sat reședința de comună, localitate de rang IV, situată în partea de nord-est a județului;
- **Localitatea Gura Dobrogei** – localitatea de rang V, situată la 14 km de centrul administrativ al comunei, în partea de nord-est a județului;
- **Localitatea Râmnicu de Jos** – localitate de rang V, situată la 14 km de centrul administrativ al comunei, în partea de nord a județului;

⁵⁴ Site-ul Wikipedia, accesat în data de 20.04.2023, https://ro.wikipedia.org/wiki/Cogealac_Constan%C8%9Ba#/maplink/2.

⁵⁵ „Statutul Comunei Cogealac – Anexă la HCL nr.11/15.07.2020”, p. 9, <https://www.primariacogealac.ro/>.

- **Localitatea Râmnicu de Sus** – localitate de rang V, situată la 16 km de centrul administrativ al comunei, în partea de nord a județului;
- **Localitatea Tariverde** – localitate de rang V, situată la 3 km de centrul administrativ al comunei, în partea de nord-est a județului⁵⁶.

Figura nr. 4 – Amplasarea comunei Cogealac în cadrul județului Constanța

Sursa: https://ro.wikipedia.org/wiki/Comuna_Cogealac,_Constan%C8%9Ba#/media/Fi%C8%99ier:Comuna_Cogealac_Constanta.jpg, accesat în data de 20.04.2023

În anul 2005, prin Legea nr. 67 din 23 martie 2005, satul Fântânele s-a desprins din comuna Cogealac pentru a se înființa comuna Fântânele⁵⁷.

Conform datelor preluate de la Institutul Național de Statistică, la nivelul anului 2014, suprafața totală a comunei Cogealac era de 19.635 ha. Suprafața de teren intravilan era de 843 ha, repartizată pe sate după cum urmează: Cogealac – 232 ha, Tariverde – 183 ha, Râmnicu de Jos – 165 ha, Râmnicu de Sus – 140 ha și Gura Dobrogei – 123 ha⁵⁸.

⁵⁶ „Statutul Comunei Cogealac – Anexă la HCL nr.11/15.07.2020”, p. 12.

⁵⁷ Site-ul Primăriei comunei Cogealac, accesat în data de 20.04.2023, <https://www.primariacogealac.ro/istoric/>.

⁵⁸ Site-ul Primăriei comunei Cogealac, accesat în data de 20.04.2023, <https://www.primariacogealac.ro/informatii-geografice-si-demografice/>.

Figura nr. 5 – Amplasarea comunei Cogealac în cadrul județului Constanța

Sursa: <http://www.hartaromanieonline.ro/harta-judet-Constanta/>, accesat în data de 20.04.2023

Teritoriul comunei Cogealac se învecinează cu următoarele localități:

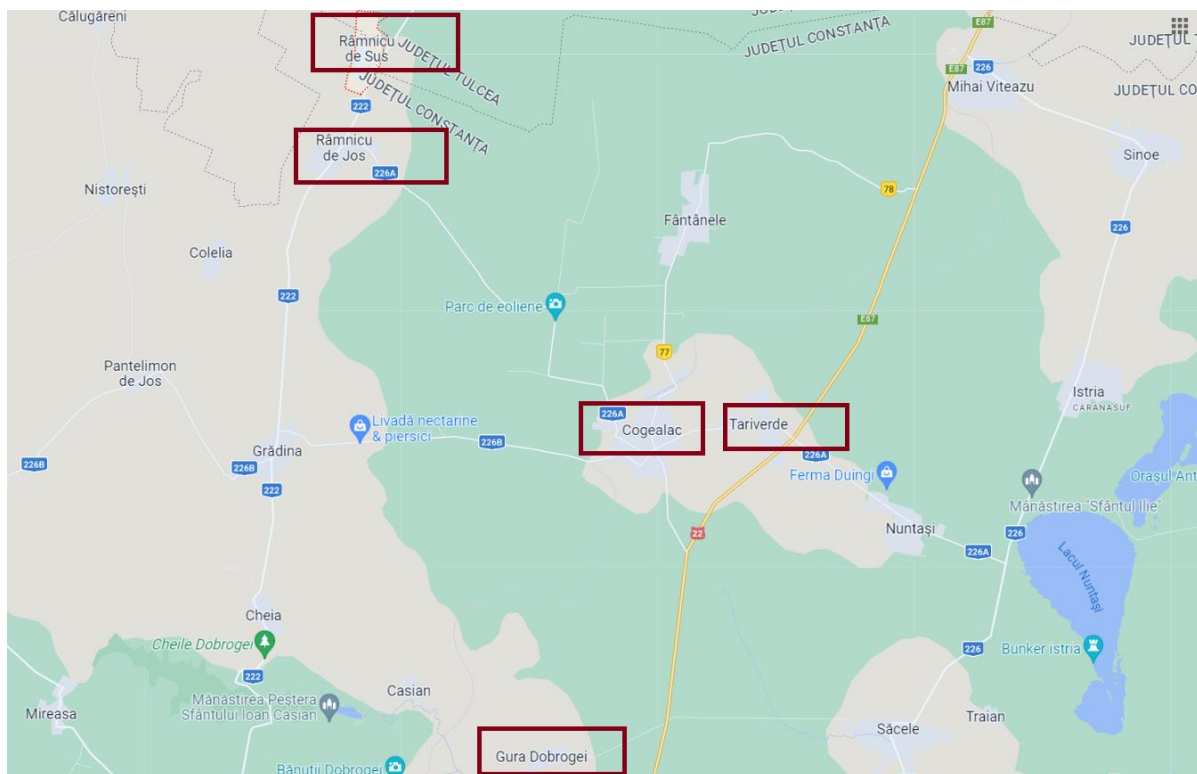
- **Nord:** județul Tulcea și comuna Fântânele
- **Nord-Est:** comuna Mihai Viteazu
- **Sud:** comuna Târgușor, comuna Mihail Kogălniceanu și comuna Grădina
- **Vest:** comuna Pantelimon și comuna Casimcea
- **Est:** comuna Istria și comuna Săcele⁵⁹.

Distanțele dintre Comuna Cogealac și municipiile și orașele județului Constanța:

- Municipiul Constanța: 48,7 km;
- Municipiul Mangalia: 91,7 km;
- Municipiul Medgidia: 57,2 km;
- Orașul Cernavodă: 77,5 km;
- Orașul Eforie: 63 km;
- Orașul Hârșova: 74,5 km;
- Orașul Murfatlar: 57,9 km;

⁵⁹ „Statutul Comunei Cogealac - Anexă la HCL nr.11/15.07.2020”, p. 10.

- Orașul Năvodari: 33,3 km;
- Orașul Negru Vodă: 104 km;
- Orașul Ovidiu: 36,1 km;
- Orașul Techirghiol: 61,8 km⁶⁰.

Figura nr. 6 – Poziția localităților aparținătoare comunei Cogealac
Sursa: <https://www.google.com/maps>, accesat în data de 20.04.2023

Rețeaua de drumuri care deservește Comuna Cogealac cuprinde drumuri naționale, județene și comunale, după cum urmează:

- **DN 22 (E 87):** Limita Jud. Tulcea - Mihai Viteazu - DN 2A (Ovidiu) – străbate partea de est a comunei Cogealac și face legătura între municipiile Constanța și Tulcea;
- **DJ 226 A:** Cetate Istria - DJ 226 - Cogealac - Râmnicu de Jos – străbate localitățile Râmnicu de Jos, Cogealac și Tariverde și face legătura cu comuna Istria;
- **DJ 226 B:** DN 2A - Pantelimon - Pantelimonu de Jos - Grădina - Cogealac – străbate localitatea Cogealac și face legătura cu comuna Grădina;
- **DJ 222:** Limita județ Tulcea - Râmnicu de Jos - Grădina - Cheia - Târgușor - Mihail Kogălniceanu - Cuza Vodă - Medgidia - Peștera - Pietreni – străbate localitățile Râmnicu de Sus și Râmnicu de Jos și face legătura cu județul Tulcea în partea de nord și comuna Grădina în partea de sud;

⁶⁰ Site-ul Google Maps, accesat în data de 20.04.2023, <https://www.google.com/maps>.

- **DC 74:** Runcu - Nistorești - Râmnicu de Jos
- **DC 76:** Pantelimonu de Jos - Râmnicu de Jos
- **DC 77:** Limita jud. Tulcea - Fântânele - Cogealac - DN 22
- **DC 81:** Târgușor - Gura Dobrogei - DN 22
- **Drumuri satești și străzi;**
- **Drumuri de exploatație agricolă⁶¹.**

Comuna Cogealac este conectată la rețelele de transport public județean de călători, fiind cuprinsă în Programul Județean de Transport, pe traseul Constanța – Cogealac.

Legătura dintre comuna Cogealac și municipiul Constanța se realizează și prin intermediul căii ferate, pe traseul feroviar Cogealac – Constanța. Linia de cale ferată care străbate comuna face legătura și cu alte orașe și municipii importante, precum: Tulcea, Medgidia și Mangalia.

Comuna Cogealac este situată în apropierea **Aeroportului Internațional „Mihail Kogălniceanu”**, aflat la 30,6 km depărtare. Această distanță poate fi parcursă cu autoturismul în aproximativ 30 de minute. Aeroportul „Mihail Kogălniceanu” operează curse de linie atât pe rute externe cât și pe rute interne. La o distanță de aproximativ 100 km de comuna Cogealac se află și Aeroportul „Delta Dunării” (județul Tulcea). În prezent, nicio companie aeriană nu operează zboruri regulate sau charter de pe Aeroportul „Delta Dunării”.

---

⁶¹ ANEXE din 10 septembrie 2014 pentru modificarea anexelor la Hotărârea Guvernului nr. 540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice, accesat în data de 20.04.2023, <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/161658>.

REPERE ISTORICE

Atestarea **localității Cogealac (în trecut Domnești)** datează din perioada 1890-1900, sub numele turcesc „Hogeainlic” (în traducere „poșta mare”). Localitatea era amplasată la jumătatea drumului dintre orașele Constanța și Tulcea, fiind utilizată ca popas de către carele și poștalioanele care transportau zilnic poșta de-a lungul regiunii Dobrogea. În perioada 1873-1875, în apropierea actualei localități Cogealac s-au stabilit primii coloniști germani, 44 de familii, originari din Basarabia. În lucrarea, „Bilder aus der Dobrudscha 1916-1918” („Imagini din Dobrogea 1916-1918”), profesorul dr. Paul Traeger⁶² face următoarele mărturii despre localitate: „Cogealac a fost nu numai una dintre cele mai întinse comune cu populație germană dar și una foarte bine organizată și administrată. În mijlocul satului se află biserica înconjurată de o grădină. Biserica frumoasă cu un turn înalt în 4 colțuri, construită după un plan din Germania cu ajutorul fundației Gustav-Adolf și a comunității evanghelice din Cogealac”⁶³.

Localitatea dispunea de suprafețe însemnate de pășuni naturale, ceea ce a reprezentat o atracție pentru locuitorii care s-au stabilit în zonă pentru a se îndeletnici cu creșterea animalelor, în special ovine. Odată cu trecerea timpului, s-a dezvoltat și comerțul cu produse agricole. Schimburile comerciale cu produse agricole aveau loc la târgul din zona localității, unde veneau toți cetățenii din zonele limitrofe. Informații suplimentare despre localitatea Cogealac ne sunt prezentate de documentariștii Horia Stinghe și Cornelia Toma în lucrarea „Despre germanii din Dobrogea” (2003), în care cei doi autori relatează că: „în Cogealac locuiau în bună înțelegere germani, români, turci, bulgari și câțiva evrei comercianți. În mijlocul satului era o piață la care veneau să vândă sau să cumpere și locuitori din localitățile vecine. De jur împrejur erau magazine, ateliere meșteșugărești, cârciumi. În partea de vest a pieței se aflau cele două biserici, evanghelică și ortodoxă, primăria și judecătoria. Înspre est, străzi frumoase străjuite de salcâmi și garduri din piatră. Una din străzi ducea la Tari-Verde. Piața din centru devenea în fiecare marți târg de animale, cereale, legume, articole din lemn. Prin 1930 veneau atâția oameni la târg încât pentru a avea spațiu suficient a fost mutat în nord, în apropierea gării. În Cogealac se aflau: primărie, Stațiune agricolă, Circă veterinară, notariat, Administrație financiară, poliție, poștă, gară, linie de autobuz spre Constanța, farmacie, moară cu motor, moară de ulei, spital, bancă populară, sediul plasei administrative, fabrică de postav și pânză”.

---

⁶² Volumul „Bilder aus der Dobrudscha 1916-1918” („Imagini din Dobrogea 1916-1918”) reprezintă o monografie ilustrată de 400 de pagini despre comunitatea germană din Dobrogea. Cea mai mare contribuție adusă acestui volum îi aparține dr. Paul Traeger al și se intitulează „Studii asupra Dobrogei” (p. 131-292).

⁶³ „Statutul Comunei Cogealac – Anexă la HCL nr.11/15.07.2020”, p. 10.

Datorită renumelui, importanței și locației geografice, localitatea a devenit Plasa Cogealac între 1936 și 1937, prin polarizarea localităților învecinate⁶⁴.

Satul Tariverde (denumit în trecut Dorotea) s-a înființat între 1873-1875, fiind la început locuit de 44 de familii originare din Wurttemberg, Prusia, Polonia și Bavaria, majoritatea fiind șvabi. Localitățile de proveniență ale acestor familii au fost Klostitz, Kulm, Leipzig, Neu-Arzis, Beresina, Tarutino și Borodino. În perioada 1873-1883, localitatea Tariverde (Tahri= atotputernic, Verdi=a dat) a fost populată cu coloniști de origine germană, cunoscuți ca germani dobrogeni. Majoritatea (975 de persoane) au părăsit localitatea în anul 1940, în urma procesului de strămutare a populațiilor de origine germană.

Despre germanii din Tariverde, documentaristul Cornelia Toma ne spune că: „în Tariverde erau străzi drepte, largi, casele aliniate ca și gardurile văruite, porți înalte, șiruri de salcâmi care mărgineau străzile, toate demonstau spiritul ordonat și sistematizarea germană”⁶⁵.

Școala românească din Tariverde a fost înființată în 1890. Până în anul 1902, în această școală se predă și în limba germană. Clădirea școlii a fost construită de locuitori, iar biserica a fost terminată în anul 1928. Construcția bisericii a fost supravegheată de trei studenți la arhitectură din Germania.

Satul Gura Dobrogei, denumit în trecut „Câvârgic” (în turcă Kivırcık), a fost locuit la început de o comunitate de găgăuzi și cerchezi fugiți din Rusia. Găgăuzii și cerchezii erau oameni gospodari și au reușit, astfel, să întemeieze un sat cu case curate, cu grădini mari și frumoase. Într-o zi, însă, satul a rămas pustiu. Cu timpul, a fost prădat și s-a transformat într-o ruină, peste care au fost construite ulterior alte două sate noi, Târgușor și Gura Dobrogei (din prezent). Explicația acestui fenomen ne este oferită de către o legendă care spune că găgăuzii și cerchezii nu își plăteau taxele către Imperiul Otoman, omorându-i pe turcii care mergeau să colecteze birul. Aflând că armata turcă își caută prin satele vecine slujbașii dispăruți, găgăuzii și cerchezii și-au luat banii ascunși în peșteră și s-au făcut nevăzuți. Când armata otomană a ajuns în satul lor, l-au găsit părăsit⁶⁶.

Satul Râmniceu de Jos a fost locuit de bulgari până la schimbul de populație din 1940. Comuna a fost repopulată cu aromâni refugiați din zona Cadrilater, mai precis din centrul Regina Maria de pe lângă Balcic.

---

⁶⁴ „Statutul Comunei Cogealac – Anexă la HCL nr.11/15.07.2020”, p. 10.

⁶⁵ Site-ul Primăriei comunei Cogealac, accesat în data de 21.04.2023, <https://www.primariacogealac.ro/istoric/>.

⁶⁶ „Gura Dobrogei, rezervația cu peste 10 peșteri în stâncile din perioada jurasică”, Discover Dobrogea, accesat în data de 21.04.2023, <https://discoverdobrogea.ro/gura-dobrogei-rezervatia-cu-pestre-10-peșteri-in-stancile-din-perioada-jurasica/>.

Pe teritoriul comunei Cogealac, în zona denumită „la Stânci”, la 2,5 km de așezarea Cogealac, a fost descoperită o așezare rurală de 4,5 ha, care făcea parte din zona rurală a cetății Histria. Ceramica descoperită în urma cercetărilor arheologice a permis plasarea așezării în jumătatea secolului al-II-lea I.Ch.

De asemenea, pe teritoriul comunei s-a aflat **satul Colilia (Culelia sau Colelia)**, fondat de germanii dobrogeni, în perioada 1873-1883, când primele familii de coloniști etnici germani, originari din Basarabia, s-au stabilit în zona Dobrogei. În anul 1945, Colilia a fost repopulată cu etnici români și aromâni. Aceștia au fost împroprietăriți cu terenurile și casele deja existente. Ulterior, localnicii au început să migreze către oraș, iar în anul 1982 nu au mai rămas din gospodăriile și clădirile existente decât ruinele fostei biserici catolice, ridicată de germani în 1934. Satul a fost desființat prin decret prezidențial în anul 1977.

În anul 2004 un grup de credincioși ortodocși au înaintat o cerere către I.P.S. Teodosie al Tomisului pentru ridicarea unei mănăstiri. Înalt Prea Sfințitul a dat curs cererii făcând toate demersurile necesare în vederea reactivării bisericii. În anul 2006, pe lângă biserica rămasă în picioare, a fost înființată Mănăstirea ortodoxă de maici „Intrarea Maicii Domnului în Biserică”. Așezământul are ca misiune și o activitate caritabilă și socială, aceea de a adăposti și întreține personale lipsite de posibilități. Mănăstirea ortodoxă se află astăzi în centrul Podișului Dobrogean, aproape de Cheile Dobrogei, între satele Grădina și Râmnicu de Jos⁶⁷.

---

⁶⁷ „Statutul Comunei Cogealac – Anexă la HCL nr.11/15.07.2020 ”, p. 11.

ELEMENTELE CADRULUI NATURAL

Relieful

În județul Constanța, forma de relief predominantă este podișul cu altitudine joasă (sub 300 m). În partea de nord a județului se află Podișul Dobrogei de Nord, în partea centrală se găsește Podișul Dobrogei Centrale (Podișul Casimcei), iar în partea de sud se întinde Podișul Dobrogei de Sud, care seamănă cu o câmpie înaltă cu aspect calcaros. Podișul Dobrogei de Nord, Podișul Casimcei și Podișul Dobrogei de Sud sunt toate subdiviziuni ale Podișului Dobrogei, o mare unitate geografică care ocupă 4,3% din teritoriul României.

Geomorfologic, comuna Cogealac este situată în partea central-nordică a județului Constanța, la întâlnirea Podișului Casimcei și Podișului Istria, în zona depresionară și de deal. Forma de relief specifică și predominantă este aceea de câmpie cu dealuri line (având influență asupra cursului derelei și al vânturilor)⁶⁸. În cadrul *Podișului Casimcei*, comuna Cogealac este poziționată în partea central-sudică. Partea centrală a podișului, cu înălțimi ce variază între 200 și 300 m, are o fragmentare redusă a reliefului și o ondulare largă în care se află amplasați diverși martori de eroziune care traversează cuvertura de loess. În sectorul dunărean al podișului se află văi adânci, puternic fragmentate și asimetrice, cu versanți care sunt expuși eroziunii torențiale. Spre sud, relieful este evidențiat printr-o margine litorală marcată în două trepte de abraziune marină care formează litoralul Mării Negre. În partea de sud-est a Podișului Casimcei predomină rocile calcaroase care au favorizat dezvoltarea reliefului carstic reprezentat prin lapiezuri, doline, polii, peșteri de mici dimensiuni (de exemplu peșterile La Adam și Gura Dobrogei) și văi în chei (cheile de la Gura Dobrogei).

Cele mai vechi structuri și cele mai vechi reliefuli de pe teritoriul României, respectiv șisturile verzi, a căror vârstă absolută a fost estimată la 470–540 mil. ani și „peneplena șisturilor verzi”, a cărei modelare a început încă de la sfârșitul Cambrianului, acum circa 500–520 mil. ani, se regăsesc în Podișul Casimcei⁶⁹.

Podișul Istriei, subunitate a Podișului Casimcei, situat în partea de est a râului Casimcea, are aspect de câmpie înaltă tabulară, ușor ondulată, cu înălțimi de 100–190 m, care domină spre est laguna Sinoie și zona litorală. Este constituit din cuarțite, filite, șisturi verzi și depozite loessoide.

⁶⁸ „Statutul Comunei Cogealac – Anexă la HCL nr.11/15.07.2020”, p. 11.

⁶⁹ Nicolae Popescu și Mihai Ielenicz, „Relieful Podișul Dobrogei – caracteristici și evoluție” în *Analele Universității București – Geografie 2003*, p. 2, <https://annalsreview.geo.unibuc.ro/>.

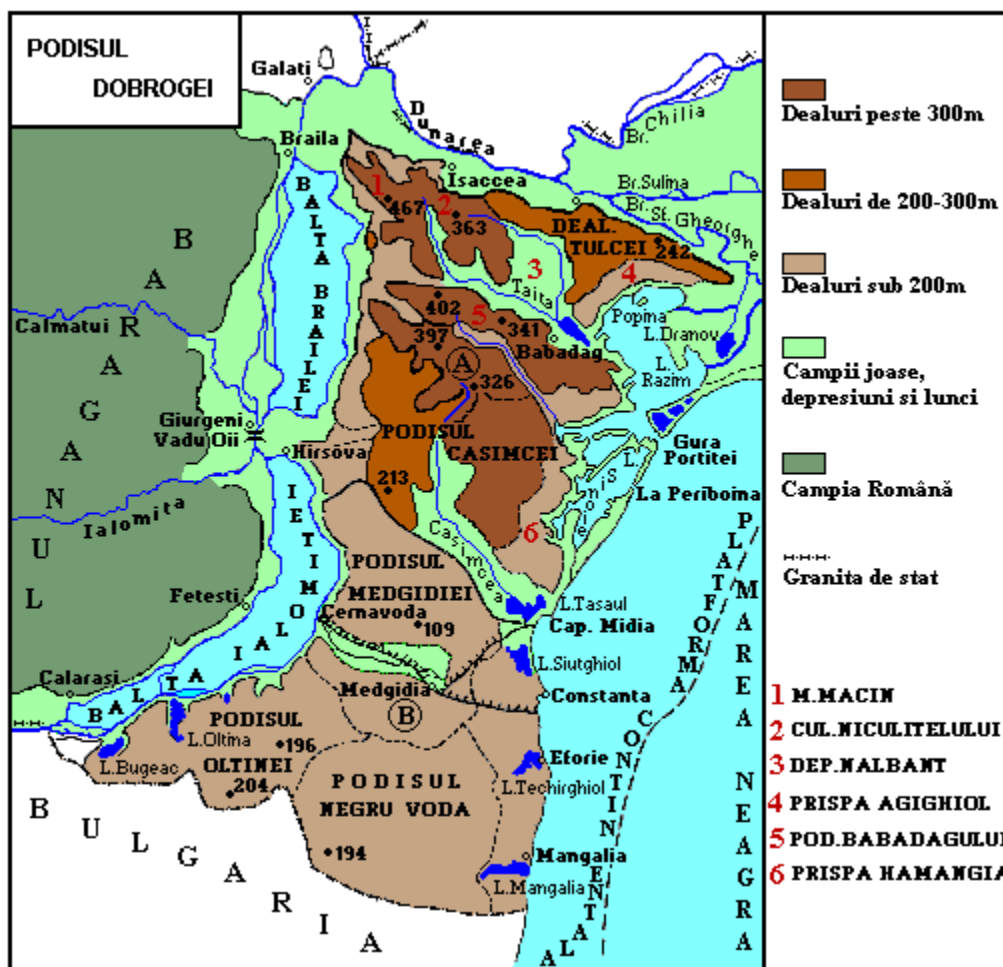

Figura nr. 7 – Podișul Dobrogei

Sursa: <https://www.galconstantacentru.ro/articol/21-localizarea-geografica>, accesat în data de 21.04.2023

Rețeaua hidrografică

În ceea ce privește rețeaua hidrografică, comuna Cogealac este traversată de 5 pâraie (Casimcea, Nuntași, Cogealac, Râmnic și Gura Dobrogei) și câteva pârâiașe.

- *Pârâul Nuntași* se formează în vecinătatea comunei Fântânele și se varsă în lacul Nuntași. Străbate localitatea Tariverde de la nord la vest, la limita intravilanului. Cu o lungime de 22 km și o suprafață a bazinului hidrografic de 145 km, pârâul Nuntași are un debit permanent relativ scăzut (0.356 mc/s), cu creștere semnificativă pe timp de ploii⁷⁰.
- *Pârâul Casimcea* trece la un 1 km de localitatea Gura Dobrogei cu un debit normal de 80 l/min⁷¹.
- *Pârâul Râmnic* este afluent al râului Casimcea, are o lungime de 14 km și debite medii multianuale de 0.072 mc/s. Suprafața bazinului hidrografic măsoară 87 km⁷².

⁷⁰ „Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor al județului Constanța – 2019”, p. 158.

⁷¹ „Statutul Comunei Cogealac – Anexă la HCL nr.11/15.07.2020”, p. 9.

⁷² „Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor al județului Constanța – 2019”, p. 158.

Traversează localitățile Râmnicu de Sus și Râmnicu de Jos. Punctul de vărsare este localizat pe teritoriul localității Pantelimon de Jos.

- *Dereaua Cogealac* străbate localitatea Cogealac pe direcție NV–SE și localitatea Tariverde pe direcție S–V⁷³. Are o lungime de 8 km și o suprafață a bazinului hidrografic de 48 km⁷⁴.
- *Pârâul Gura Dobrogei* are o lungime de 11 km și o suprafață a bazinului hidrografic de 46 km⁷⁵. Este afluent al râului Casimcea.

Clima

Datorită poziționării în partea nord-centrală a Dobrogei, în podișul Casimcei și în proximitatea Mării Negre, teritoriul comunei Cogealac aparține sectorului de climă temperat-continentală, specifică ținuturilor cu climă de câmpie, fiind completat de influențele pontice. Iernile sunt mai blânde decât în restul țării datorită pătrunderii de aer cald dinspre Marea Neagră. Vara, masele de aer sunt umede și răcoroase. Temperatura medie anuală este de 12°C, media lunii cele mai calde, iulie, fiind de 23,7°C, iar lunii cele mai reci, ianuarie, de 0°C.

Temperaturi extreme au fost înregistrate în iarna anului 1941 (de -25°C) și în vara caniculară a anului 1998 (+40°C). În general, iernile se caracterizează ca fiind aspre și uscate, iar verile ca fiind aride⁷⁶.

Vânturile dominante ale zonei sunt Crivățul în perioada iernii și Austrul pe perioada verii, numit în popor și „traistă goală”, deoarece este un vânt secetos care creează vârtejuri de praf ca niște mici cicloane⁷⁷. Regimul precipitațiilor din în ultimii ani a fost destul de scăzut, înregistrând o valoare medie anuală de 20 l/mp⁷⁸.

⁷³ „Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor din Comuna Cogealac – 2019”, p. 6.

⁷⁴ „Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor al județului Constanța – 2019”, p. 158.

⁷⁵ „Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor al județului Constanța – 2019”, p. 159.

⁷⁶ „Statutul Comunei Cogealac – Anexă la HCL nr.11/15.07.2020”, p. 9.

⁷⁷ „Statutul Comunei Cogealac – Anexă la HCL nr.11/15.07.2020”, p. 9.

⁷⁸ „Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor din Comuna Cogealac – 2019”, p. 6.

RESURSELE NATURALE

Resursele naturale și dezvoltarea durabilă sunt indisolubil legate de existența societății, a dezvoltării din domeniul economic, tehnologic, social și a asigurării protecției mediului înconjurător. Modul în care o comunitate valorifică aceste resurse influențează într-o importantă măsură procesul de dezvoltare economico-socială, starea mediului înconjurător și nivelul de trai al populației. Se impune astfel găsirea unui punct de echilibru între beneficiile economice și efectele negative pe termen lung (epuizarea resurselor, utilizarea tehnologiilor dăunătoare mediului), deci o valorificare responsabilă a resurselor.

Comuna Cogealac beneficiază de multiple resurse naturale care deschid posibilități de dezvoltare. Înțelegerea cadrului natural și a biodiversității de care dispune comuna reprezintă un pas esențial în stabilirea obiectivelor strategice de dezvoltare teritorială.

Resursele naturale regenerabile

Principalele resurse naturale regenerabile de care dispune comuna Cogealac sunt reprezentate de faună și floră diversificată și abundentă, resursele de apă, solul favorabil dezvoltării activităților agricole și resursele energetice.

Fauna și flora

Flora comunei Cogealac este foarte diversificată, fiind constituită, în principal, din plante caracteristice zonei de stepă pontică (stepă ponto-sarmatică, stepă de loess și stepă petrofilă) și silvostepă (păduri xerofile de tip mediteranean). Teritoriul comunei Cogealac intră în componența a **trei arii naturale protejate de interes comunitar/situri Natura 2000**: Situl Natura 2000 ROSPA00I9 Cheile Dobrogei, Situl Natura 2000 ROSAC0215 (ROSCI0215) Recifii Jurasici Cheia, Situl Natura 2000 ROSPA003I Delta Dunării și Complexul Razim-Sinoie. Aceste zone găzduiesc o varietate de specii rare protejate, printre care amintim colilia, pelinița, numeroase specii de bujor, vișinul turcesc, porumbarul, păducelul, cărpinița, stejarul pufos, călinul, iasomia comună și brândușele.

Vegetația de pe teritoriul comunei este reprezentativă zonei de silvostepă, fiind caracterizată de alternanța pajiștilor stepice, stâncăriilor și rariștilor de pădure. Vegetația forestieră este reprezentată de păduri de stejar pufos cu cărpiniță și mojdrean.

Flora cultivată este constituită din diverse plante oleaginoase, leguminoase, cereale și pomi fructiferi.

Fauna se distinge prin diversitate și abundență. În zonele protejate de Situl Natura 2000 ROSPA0019 Cheile Dobrogei se regăsesc numeroase concentrări de *specii de păsări acvatice și păsări migratoare protejate*, precum gâsca cu piept roșu, pasărea ogorului, șerparul european, dumbrăveanca, uliul cu picioare scurte, pescărușul albastru, acvila de câmp, prepelița, cucul, șoimul dunărean, cocorul, codalbul, eretele sur și multe alte specii.

Uliul cu picioare scurte este observat cu regularitate doar în Dobrogea, unde populația estimată este de 550–900 perechi cuibăritoare. Este o specie caracteristică zonelor împădurite de joasă altitudine situate în apropierea unei ape, de la șes până în zona de dealuri. Preferă zonele însorite și calde unde pâlcurile de foioase (în special stejari și anini) alternează cu terenul deschis. Este o specie vulnerabilă, protejată în România și alte țări europene, precum și la nivel internațional prin diverse convenții: BERNA (Convenția privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa), BONN (Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice) și CITES (Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție)⁷⁹.

Gâsca cu gât roșu, pasărea-simbol a regiunii Dobrogea, este o specie rară și vulnerabilă, caracteristică zonelor de tundră din Siberia arctică, care ierneză în nord-vestul Mării Negre, în România, Bulgaria și Ucraina. Alterarea habitatului, poluarea, vânătoarea și perturbarea antropogenă sunt câteva dintre amenințările care pun în pericol existența acestei specii. Gâscă cu gât roșu este protejată în România și alte țări europene, precum și la nivel internațional prin diverse convenții: BERNA, BONN, AEW (Acordul privind Conservarea Păsărilor de Apă Migratoare African-Eurasiatice) și CITES⁸⁰.

Trebuie menționat faptul că avifauna care se regăsește în zona sitului ROSPA0019 Cheile Dobrogei numără 42 de specii aflate pe Anexa I a Directivei Păsări, 43 de specii aflate pe anexele Convenției de la Bonn privind speciile migratoare și alte 8 specii periclitare la nivel global⁸¹.

În cazul Sitului Natura 2000 ROSPA003I Delta Dunării și Complexul Razim–Sinoie, datele furnizate de APM Constanța arată că din cele 341 specii de păsări existente în Rezervația Biosferei Delta Dunării (RBDD), aria avifaunistică a fost desemnată pentru protejarea a 221 de specii de păsări enumerate în Anexa I a Directivei Păsări, dintre care: 13 permanente, 95 de specii care se reproduc, 38 specii care ierneză și alte 137 specii care se concentrează pe perioada migrației.

Din categoria *reptilelor și a amfibienilor* regăsim: gușterul dobrogean, gușterul comun, balaurul

---

⁷⁹ „Atlas al speciilor de păsări de interes comunitar din România”, 2015, pp. 134–35, <https://monitorizareapasarilor.cndd.ro/documents/Atlasul-Pasarilor-2015.pdf>.

⁸⁰ „Atlas al speciilor de păsări de interes comunitar din România”, pp. 18-19.

⁸¹ Răspunsul la solicitarea de informații nr. 29151/05.04.2023 emis de Agenția pentru Protecția Mediului Constanța.

dobrogean, șopârlă dobrogeană, izvoarașul cu burtă roșie, țestoasa dobrogeană și țestoasa de baltă. În zona sitului ROSCI0215 Recifii Jurasici Cheia, se regăsesc *rozătoare* precum popândăul și grivanul dobrogean.

Dintre *mamifere* ce pot fi întâlnite în împrejurimile comunei, menționăm: dihorul de stepă, dihorul pătat, vidra, cârțița.

Peșterile din arealul protejat adăpostesc numeroase *specii de chiroptere*, dintre care amintim: liliacul cu potcoavă a lui Mehely, liliacul mare cu potcoavă, liliacul mic cu potcoavă, liliacul comun mare, liliacul mustăcios, liliacul cărămiziu, liliacul cu aripi lungi, liliacul urecheat brun, liliacul pitic al lui Nathusius.

Resursele de apă

Resursele de apă reprezintă un element esențial pentru viață și pentru procesele naturale, existența noastră și a activităților economice fiind în totalitate dependentă de această resursă. Resursele de apă sunt constituite din apele de suprafață și apele subterane, naturale sau amenajate.

Rețeaua hidrografică de la nivelul comunei Cogealac are în componența sa cursurile de apă mici (pârâul Derea-Rîmnicul, pârâul Casimcea, pârâul Nuntași, pârâul Cogealac și pârâul Gura Dobrogei), dar și sursele de apă subterană din care are loc alimentarea localităților din componența comunei. În ceea ce privește apele de suprafață, teritoriul studiat dispune de un regim hidrografic deficitar, cursurile de apă având un caracter temporar în perioadele cu precipitații abundente.

Apele freatice nu intervin în procesul de solificare, fiind situate la adâncimi mai mari de 10 metri și nu influențează profilul de sol, cu excepția a unor suprafețe mici unde apa freatică se găsește la mică adâncime⁸². Alimentarea cu apă a comunei Cogealac este asigurată din sursa subterană de apă Cogealac (formată din șase puțuri forate) și sursa subterană de apă Tariverde (formată din trei puțuri)⁸³.

Solul

Solul este o resursă vitală în ecosistemul Pământului și îndeplinește o serie de funcții importante pentru agricultură, mediu, protecția naturii, peisagistică și urbanism. Astfel, solul are misiunea de a asigura producția de alimente și alte tipuri de biomasă, habitat biologic și fond genetic, precum și materii prime. Acesta reprezintă și o platformă pentru structurile construite (clădiri, autostrăzi

---

⁸² „Amenajament Pastoral - Localitatea Cogealac, Jud. Constanța 2017”, p. 6, <https://www.primariacogealac.ro/wp-content/uploads/AMENAJAMENT-PASTORAL-UAT-COGEALAC.pdf>.

⁸³ „Statutul Comunei Cogealac – Anexă la HCL nr.11/15.07.2020”, p. 12.

etc.), iar în interacțiunea cu mediul înconjurător, solul filtrează apa de ploaie și reglează deversarea excesului de apă, prevenind inundațiile, este capabil să stocheze cantități mari de carbon organic, protejează calitatea apelor subterane, oferă un punct de sprijin pentru rădăcinile plantelor etc. Solul poate constitui, totodată, și o sursă de patrimoniu cultural.

UAT Cogealac face parte din microzona solurilor de tip cernoziom. Suportul parental al solurilor este dat de formațiuni geologice (roci subiacente) reprezentate prin șisturi verzi. Materialul parental este sub formă de depozite loessoide cu grosimile de 0–20 m (podis) și de depozite marine și lagunare. Această configurație lito-geologică a dus la formarea unor soluri specifice din clasa Protisoluri (litosoluri) și clasa Cernisoluri (cernoziomuri sau cernoziomuri litice)⁸⁴. Factorii naturali limitativi ai calității solului din zona comunei Cogealac sunt reprezentați de eroziunea și sărăcirea solului⁸⁵.

De menționat faptul că, potrivit Legii nr. 575 din 22 octombrie 2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a V-a – Zone cu risc natural, comuna Cogealac **nu prezintă un potențial ridicat de producere a alunecărilor de teren.**

Solul de la nivelul comunei Cogealac este valorificat prin culturi de plante tehnice și cereale, plantații de pomi, creșterea animalelor, exploatarea forestieră.

Resursele energetice

Gestionarea resurselor naturale formează o interfață critică între schimbările climatice și dezvoltarea durabilă. Impactul schimbărilor climatice poate afecta calitatea și fiabilitatea multor servicii pe care le oferă resursele naturale. Pe de altă parte, resursele naturale joacă un rol important în atenuarea gazelor cu efect de seră și servesc, de asemenea, ca o primă linie de apărare împotriva schimbărilor climatice.

Poluarea excesivă produsă de arderea combustibililor fosili pentru obținerea energiei a condus la crearea de oportunități tot mai mari de a folosi surse alternative în producerea energiei (energia eoliană, energia solară, energia hidroelectrică, energia geotermală și de biomasă). Utilizarea surselor regenerabile este una dintre cele mai relevante opțiuni de atenuare a efectelor produse de schimbările climatice, fiind totodată corelată cu conceptul de dezvoltare durabilă, care servește obiectivului de reconciliere a economiei și mediului.

În vederea depășirii provocărilor determinate de schimbările climatice și degradarea continuă a mediului înconjurător, Uniunea Europeană a adoptat Pactul verde european sau noua strategie pentru o creștere economică modernă, eficientă din punct de vedere al resurselor și competitivă,

---

⁸⁴ „Amenajament Pastoral – Localitatea Cogealac, Jud. Constanța 2017”, p. 6.

⁸⁵ „Statutul Comunei Cogealac – Anexă la HCL nr.11/15.07.2020”, p. 9.

unde nu există emisii de gaze cu efect de seră. Astfel, obiectivul cel mai ambițios al Uniunii în materie de mediu vizează atingerea neutralității climatice până în anul 2050. În vederea asigurării coerenței cu obiectivul de neutralitate climatică pentru 2050, UE a setat deja o serie de obiective pentru orizontul de timp 2030. Acestea vizează:

- ✓ Reducerea emisiilor interne de gaze cu efect de seră cu cel puțin 55%, comparativ cu nivelurile din 1990;
- ✓ Un consum de energie din surse regenerabile de 32%;
- ✓ Îmbunătățirea eficienței energetice cu 32,5%;
- ✓ Interconectarea pieței de energie electrică la un nivel de 15%⁸⁶.

În prezent, instituțiile europene sunt în proces de negociere a unor noi obiective energetice mult mai ambițioase:

- ✓ creșterea ponderii energiei regenerabile în consumul de energie la 42%–45%;
- ✓ reducerea cu 40–42% a consumului de energie primară și cu 36–40% a consumului final⁸⁷.

România și-a stabilit, în concordanță cu obiectivele globale (Acordul de la Paris) și cele europene în materie de energie regenerabilă, pentru anul 2030, să crească ponderea energiei din surse regenerabile în consumul brut la 30,7%, să mărească ponderea eficienței energetice la 40,4%, să asigure un nivel de interconectivitate a rețelelor de transport de 15,4% și să finanțeze cercetarea, inovarea și competitivitatea în domeniul energetic⁸⁸.

Comuna Cogealac trebuie, la rândul ei, să valorifice potențialul de care dispune în materie de resurse regenerabile și să contribuie astfel la realizarea dezideratelor europene și a celor naționale în materie de energie regenerabilă.

Energia solară – România dispune de un potențial valoros pentru aplicarea măsurilor de valorificare a energiei solare datorită poziției geografice și a condițiilor climatice locale, având 210 zile însorite pe an și un flux anual de energie solară cuprinsă între 1,000 kWh/m²/an și 1,300 kWh/m²/an, fapt ce o situează între țări cu o industrie solară puternică, dar cu o însorire considerabil mai mică (Germania, Suedia, Danemarca) și țările Europei de Sud (Portugalia, Italia, Grecia). Conform hărții Solargis - „Potențialul de energie fotovoltaică”, România este împărțită în

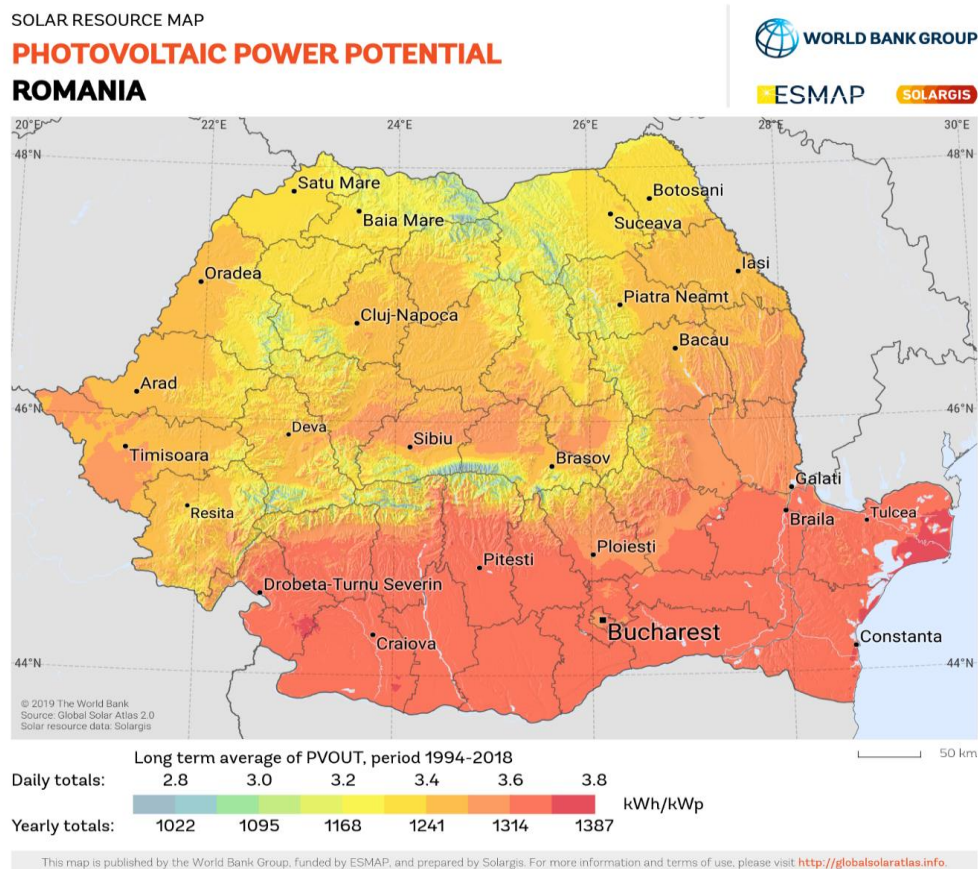
---

⁸⁶ „Politica energetică: principii generale”, Parlamentul European, accesat în data de 23.04.2023, <https://www.europa.europa.eu/factsheets/ro/sheet/68/politica-energetica-principii-generale>.

⁸⁷ „Consiliul și Parlamentul ajung la un acord provizoriu asupra Directivei privind energia din surse regenerabile”, Consiliul European, publicat în data de 30.03.2023, <https://www.consilium.europa.eu/ro/press/press-releases/2023/03/30/council-and-parliament-reach-provisional-deal-on-renewable-energy-directive/>.

⁸⁸ „Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 - Aprilie 2020”, accesat în data de 23.04.2023, https://energy.ec.europa.eu/system/files/2020-04/ro_final_necp_main_ro_0.pdf.

trei zone principale de însorire. Regiunea Dobrogea se află în zona roșie, unde radiația solară globală atinge valorile cele mai ridicate din țară (de aproximativ 1,387 kWh/mp/an)⁸⁹.

Figura nr. 8 – Potențialul de energie fotovoltaică al României

Sursa: Solargis, <https://solargis.com/maps-and-gis-data/download/romania>, accesat în data de 22.04.2023

Comuna Cogealac se încadrează pe harta solară a României în zona de radiație solară cu intensitate mai mare de 1300 kWh/m²/an (zona Roșie), favorabilă reținerii energiei solare care prezintă avantajul de a nu emite noxe și reziduuri, fiind regenerabilă și inepuizabilă. Pe lângă aceste beneficii, energia solară contribuie la reducerea utilizării combustibililor fosili și a importurilor de energie. Totodată, aceasta aduce un aport considerabil în promovarea dezvoltării durabile și a creșterii economice, prin generarea de locuri de muncă pe plan local.

În viitorul apropiat, se anticipează o creștere a investițiilor în producția și stocarea de energie curată ca urmare a includerii capitolului REPowerEU în Planul Național de Redresare și Reziliență, care prevede o investiție de 1,4 miliarde de euro în domeniul vital al siguranței energetice în România⁹⁰.

⁸⁹ „Potențialul imens al energiei solare în România”, publicat în data de 02.05.2022, <https://www.greennews.ro/articole/potențialul-imens-al-energiei-solare-in-romania>.

⁹⁰ „Consolidarea sistemului energetic național: MIPE lansează în consultare publică capitolul REPowerEU, care va aduce României 1,4 miliarde de euro pentru independența energetică”, Ministerul Investițiilor și Fondurilor Europene,

Energia eoliană – În ultimii ani, județul Constanța a devenit un punct important pe harta investițiilor în energia obținută cu ajutorul eolienei care, de altfel, prezintă o alternativă excelentă pentru eliminarea combustibililor fosili sau a altor modalități poluante de producere a energiei. Cele 17 parcuri eoliene din județul Constanța au înregistrat o capacitate totală de producție a energiei eoliene de 1.625 MW. Județul dispune și de o stație de stocare a energiei solare și eoliene în cadrul parcului eolian Wind Farm EDPR Cobadin, care dispune de o capacitate de stocare de 1MW⁹¹.

Comuna Cogealac deține posibilități considerabile de exploatare a potențialului eolian datorită vitezei medii anuale a vântului care se situează în jurul a 6,5 m/s (viteza minimă a vântului care determină punerea în mișcare a unei centrale trebuie să fie de minim 3,5 m/s). La nivelul comunei au fost deja derulate proiecte investiționale în centrale eoliene și parcuri cu turbine eoliene de capacitate mare. Un astfel de proiect este Parcul eolian Fântânele-Cogealac localizat în extravilanul comunelor Cogealac și Fântânele. Întreg amplasamentul ocupă o suprafață de 112,67 ha, fiind compus din 240 turbine dintre care 100 de turbine se regăsesc pe

Fotografia nr. 1 – Parcul eolian de la Fântânele-Cogealac
Sursa: Arhiva TQM Management SRL

teritoriul comunei Cogealac. Cele 240 de turbine eoliene au împreună o capacitate de 600 MW. În primul an complet de funcționare, parcul a generat 1,25 TWh de energie, acoperind 2,5% din consumul intern al României. Construcția s-a desfășurat în două etape: în octombrie 2008 a început construcția parcului de la Fântânele, care se întinde pe 600 de hectare, urmată în 2010 de construcția parcului din Cogealac ce acoperă o suprafață de 500 de hectare.

---

publicat în data de 17.03.2023, <https://mfe.gov.ro/consolidarea-sistemului-energetic-national-mipe-lanseaza-in-consultare-publica-capitolul-repoweru-care-va-aduce-romaniei-14-miliarde-de-euro-pentru-independenta-energetica/>.

⁹¹ „Strategia de dezvoltare durabilă a județului Constanța pentru perioada 2021–2023”, p. 65.

Parcul eolian Fântânele-Cogealac deține titlul de cel mai mare parc eolian onshore din Europa, iar până în anul 2018 a figurat și în topul celor mai mari 10 parcuri eoliene din lume la această categorie.

În cadrul proiectului a fost necesară realizarea a 200 km de drumuri de acces și peste 280 km de șanțuri de cabluri. În proiect sunt instalate turbine eoliene GE 2,5xl cu o capacitate instalată unitară de 2,5 MW. Este un tip de turbină eoliană cu o înălțime de 100 de metri și un diametru al rotorului de 99 de metri⁹².

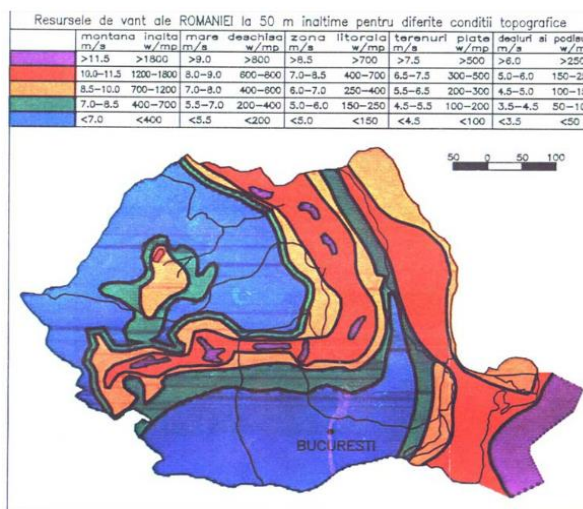

Figura nr. 9 – Harta potențialului eolian al României

Sursa: <http://free-energy-monitor.com/>, accesat în

Bioenergia – biomasa reprezintă o resursă regenerabilă de energie care provine de la soare și din deșeurile și reziduurile de origine biologică din agricultură (substanțe vegetale și animale), silvicultură și industriile conexe. Aproximativ 60% din biomasa utilizată în scopuri energetice provine din deșeurile agricole (cereale, resturi vegetale etc). În România, biomasa constituie o sursă de energie regenerabilă promițătoare, atât din punct de vedere al potențialului, cât și al posibilităților de utilizare. Aceasta contribuie, totodată, la reducerea consumului de combustibili fosili și, implicit, la reducerea gazelor cu efect de seră. Județul Constanța dispune de un potențial energetic din biomasă lemnoasă de 0,73 TJ, un potențial energetic din biomasă vegetală de 124,34 TJ și un procent din suprafață cu potențial geotermal de 100% (1.589 TJ)⁹³.

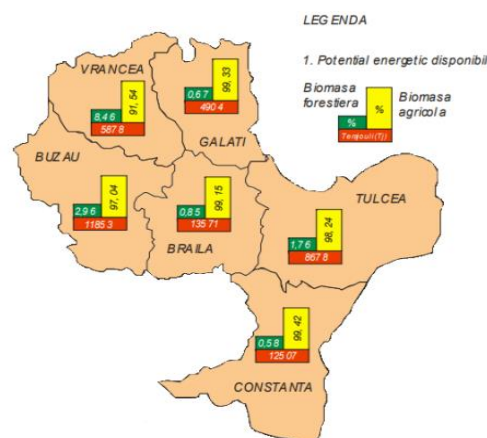

Figura nr. 10 – Potențialul energetic al biomasei în Regiunea de Sud-Est

Sursa: IINL, 2016

Comuna Cogealac, la rândul ei, dispune de resurse de biomasă vegetală considerabile (în special agricole) care prezintă potențial energetic, dar care, din păcate, nu sunt valorificate în prezent.

⁹² CEZ GROUP, accesat în data de 18.04.2023, <https://www.cez.cz/en/energy-generation/wind-power-plant/cez-wind-power-plants/fantanele-cegealac-wind-park>.

⁹³ „Strategia de dezvoltare durabilă a județului Constanța pentru perioada 2021-2027”, p. 66.

Resursele naturale neregenerabile

Resursele naturale de care dispune comuna Cogeaalac sunt constituite din materii prime și materiale de construcții. Resursele de subsol care se găsesc pe teritoriul comunei sunt reprezentate de rocile formate din șisturi verzi, calcar, cretă, argilă și nisip de turnătorie.

ANALIZA DEMOGRAFICĂ

Demografia este știința care se ocupă cu studiul și descrierea dinamicii populațiilor umane și a proceselor prin care au loc schimbări în dimensiunile acestora, reprezentând o componentă importantă a contextelor și schimbărilor sociale, economice și politice și un instrument foarte util în înțelegerea disfuncționalităților privind evoluția și structura populație și identificarea unor soluții potențiale.

Mai concret, demografia cercetează dimensiunea, compoziția și structura, precum și distribuția geografică a populațiilor umane. În plus, demografia se uită la modul în care o populație se modifică și se reproduce într-o anumită perioadă de timp, prin investigarea a trei procese demografice principale: natalitatea, mortalitatea și migrația.

În cadrul acestei secțiuni este conturat un tablou cuprinzător al potențialului uman al comunei Cogealac, prin analizarea unor indicatori precum numărul și densitatea populației, structura pe sexe și grupe de vârstă, structura etnică, religioasă și lingvistică, dar și prin investigarea evoluției populației în funcție de tendințele mișcării populației (mișcarea naturală și migratorie).

Pentru realizarea acestui capitol au fost folosite date furnizate de Institutul Național de Statistică prin baza de date TEMPO-Online, Recensământul populației, gospodăriilor și locuințelor (1992, 2002, 2011), precum și date statistice obținute de la Direcția Județeană de Statistică Constanța. Descrierea evoluției și a caracteristicilor populației comunei Cogealac s-a realizat comparativ cu cea a populației județului Constanța și a României. Această metodă prezintă avantajul de a arăta cât de critică sau avantajoasă este poziția comunei Cogealac față de ce a județului, respectiv a țării, și care sunt principalele probleme cu care se confruntă sau atuurile privind potențialul demografic.

De ce datele demografice reprezintă un element relevant în procesul de planificare strategică?

Funcționarii locali însărcinați cu luarea deciziilor trebuie să utilizeze informații credibile în procesul de ghidare al politicilor locale de dezvoltare. Datele demografice reprezintă o sursă de date fiabilă ce oferă informații valoroase cu privire la nevoile viitoare ale unei comunități, alocarea resurselor și cererea pentru servicii locale. Este, astfel, necesar ca toate planurile locale care prezintă o viziune pentru creștere și dezvoltare să includă o secțiune dedicată tendințelor demografice.

Precizăm că datele folosite sunt cele de la Institutul Național de Statistică referitoare la populația după domiciliu, la data de 1 iulie a fiecărui an. Populația după domiciliu la data de 1 iulie a anului de referință reprezintă numărul persoanelor cu cetățenie română și domiciliul pe teritoriul

României, delimitat după criteriile administrativ-teritoriale. Domiciliul persoanei este adresa la care aceasta declară că are locuința principală, trecută în actul de identitate (CI, BI), așa cum este luată în evidența organelor administrative ale statului. În stabilirea valorii acestui indicator nu se ține cont de reședința obișnuită, de perioada și/sau motivul absenței de la domiciliu.

Statistica populației

În cadrul acestei secțiuni este prezentată structura populației comunei Cogealac pe baza unor indicatori precum dimensiune, densitate, structură, compoziție, dar și a unor elemente de natură etno-lingvistică și religioasă.

Evoluția populației

Conform recensământului din 2011, populația comunei Cogealac număra 5.039 de locuitori, în scădere față de recensământul anterior, din 2002, când s-au înregistrat 5.452 de locuitori, dar și față de recensământul din 1992, când populația comunei număra 5.560 de locuitori⁹⁴. În tabelul de mai jos este prezentată repartizarea pe sate a populației comunei Cogealac la recensămintele din anii 1992, 2002 și 2011:

Tabelul nr. 1 – Numărul de locuitori ai comunei Cogealac la recensămintele din anii 1992, 2002 și 2011

Localitatea componentă	Recensământ 1992	Recensământ 2002	Recensământ 2011
Cogealac	3.452	3.316	3.081
Gura Dobrogei	166	172	155
Râmnicu de Jos	676	710	607
Râmnicu de Sus	114	127	121
Tariverde	1.152	1.127	1.075
Total	5.560	5.452	5.039

Sursa datelor: Adresa 798/19.04.2023 emisă de Direcția Județeană de Statistică Constanța

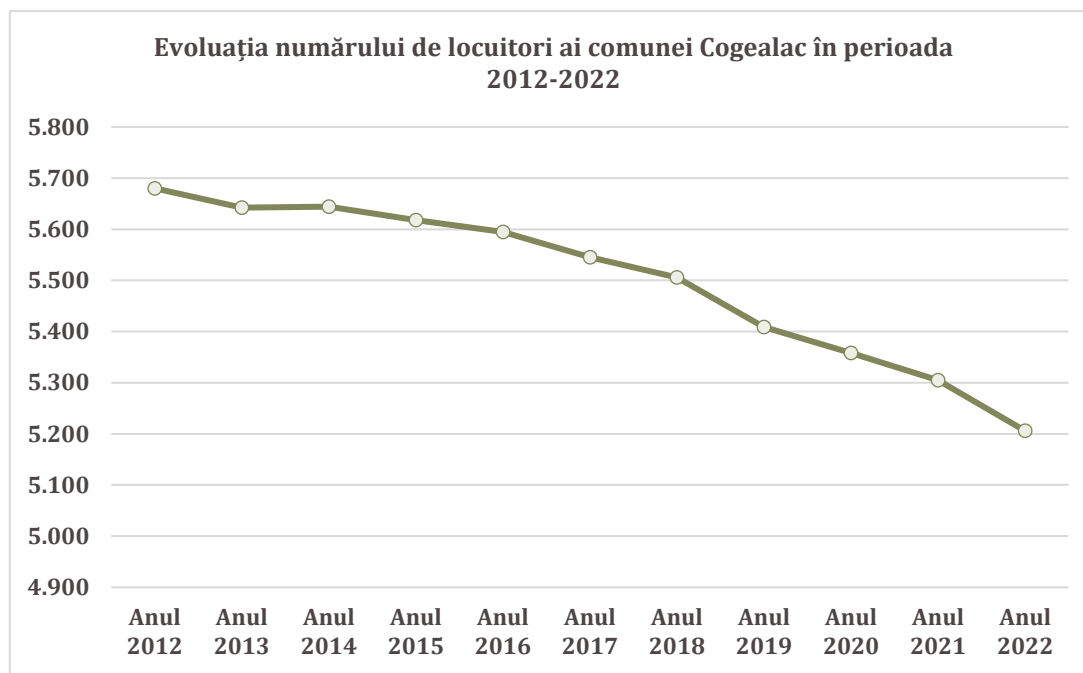
La RPL 2011, în localitatea Cogealac era stabilită 61,14% din populația comunei (3.081 locuitori), în localitatea Tariverde 21,33% (1.075 locuitori), iar în localitatea Râmnicu de Jos 12,04% (607 locuitori). Cele mai mici sate din punct de vedere al populației erau Râmnicu de Sus (121 de locuitori) și Gura Dobrogei (155 de locuitori).

Tabelul nr. 2 – Evoluția numărului de locuitori ai comunei Cogealac în perioada 2012–2022

Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Masculin	2.883	2.876	2.855	2.862	2.853	2.834	2.820	2.773	2.754	2.725	2.666
Feminin	2.797	2.766	2.789	2.756	2.742	2.711	2.686	2.636	2.604	2.580	2.540
Total	5.680	5.642	5.644	5.618	5.595	5.545	5.506	5.409	5.358	5.305	5.206

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

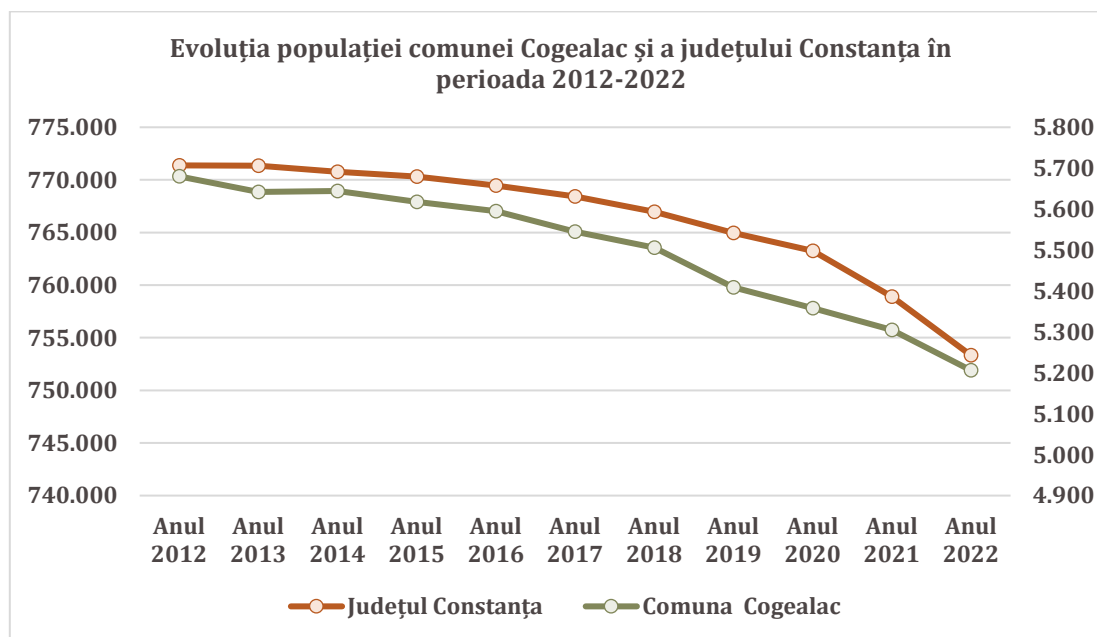
⁹⁴ Adresa 798/19.04.2023 emisă de Direcția Județeană de Statistică Constanța.

Figura nr. 11 – Evoluția numărului de locuitori ai comunei Cogealac în perioada 2012–2022
Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Începând cu anul 2012, populația comunei Cogealac a înregistrat un trend general descendent. Astfel, de la 5.680 de locuitori la nivelul anului 2012, populația comunei a scăzut la 5.206 de locuitori zece ani mai târziu. Astfel, se poate concluziona că, într-un interval de 10 ani, populația comunei a scăzut cu 8,35%.

Analizând din punct de vedere comparativ evoluția populației comunei Cogealac cu cea a populației județului Constanța, observăm un trend similar pe toată perioada analizată. Concret, populația județului Constanța a înregistrat o scădere de 2,34% în 2022 față de 2012.

Figura nr. 12 – Evoluția populației comunei Cogealac și a județului Constanța în perioada 2012–2022
Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Densitatea populației

Densitatea populației reprezintă numărul de persoane pe unitatea de suprafață, măsurându-se în general în persoane pe kilometru pătrat.

În concordanță cu evoluția înregistrată de populație la nivelul anilor 2012–2022 este și densitatea acesteia. Astfel, după cum reiese și din tabelul de mai jos, atât la nivelul comunei Cogealac, cât și al județului Constanța, densitatea populației a scăzut. Dacă la nivelul anului 2012, densitatea populației comunei Cogealac înregistra 28,9 locuitori/km², în anul 2022, aceasta a scăzut la 26,5 locuitori/km². O situație similară este consemnată și la nivelul județului Constanța, unde în anul 2012 densitatea a înregistrat o valoare de 109 locuitori/km², scăzând, în 2022, la 106,5 locuitori/km².

Tabelul nr. 3 – Densitatea populației comunei Cogealac și a județului Constanța (2012, 2022)

	Suprafața totală în km ²	Număr locuitori 2012	Densitatea populației 2012	Număr locuitori 2022	Densitatea populației 2022
Comuna Cogealac	196,35	5.680	28,9	5.206	26,5
Județul Constanța	7.071,29	771.376	109	753.331	106,5

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Structura populației pe sexe

Tabelul nr. 4 – Structura populației pe sexe, comuna Cogealac și județul Constanța (2022)

		Număr	%
Comuna Cogealac	Total	5.206	100
	Masculin	2.666	51,2
	Feminin	2.540	48,8
Județul Constanța	Total	753.331	100
	Masculin	364.225	48,3
	Feminin	389.106	51,7

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Distribuția pe sexe a populației comunei Cogealac în anul 2022 nu prezintă similitudini cu cea a județului Constanța. Astfel, se constată faptul că ponderea populației de sex feminin (48,8%) a comunei Cogealac este mai mică decât ponderea celei de sex masculin (51,2%), pe când la nivelul județului Constanța situația este inversă: ponderea populației de sex feminin (51,7%) este mai mare comparativ ce cea de sex masculin (48,3%). Totuși, acești indicatori evidențiază o repartizare echilibrată a populației.

Structura populației pe grupe de vârstă

La nivelul anului 2012, structura populației pe categorii de vârstă din comuna Cogealac se prezintă astfel: populația cu vârste cuprinse între 0–14 ani – 17,38%, proporția celor cu vârste cuprinse între 15–64 ani – 68,78%, iar vârstnicii, respectiv persoanele de peste 65 de ani – 13,84%. Se constată, astfel, că ponderea categoriei de vârstă 0–14 ani înregistrată în comuna

Cogealac (17,38%) este mai ridicată comparativ cu ponderea înregistrată la nivelul județului Constanța (15,33%). În ceea ce privește categoria de vârstă 15-64 de ani, ponderea de la nivelul județului (72,21%) este mai mare comparativ cu cea de la nivelul comunei Cogealac (68,78%). În cazul categoriei de vârstă 65+, ponderea înregistrată la nivelul comunei Cogealac (13,84%) este mai mare decât cel al județului Constanța (12,46%).

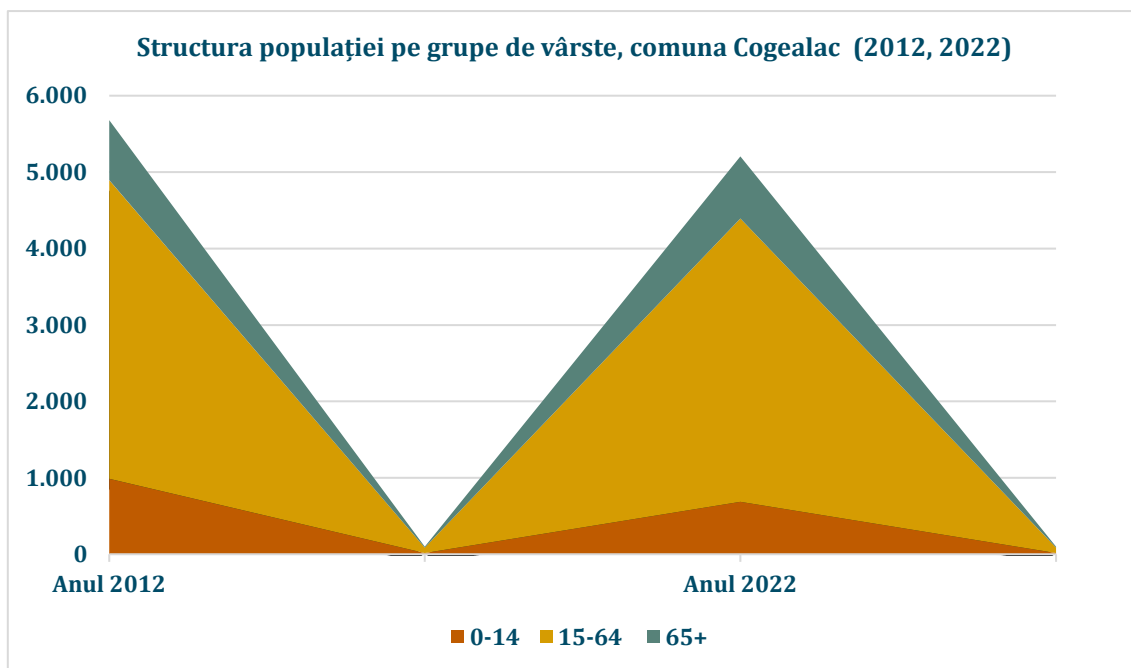
Tabelul nr. 5 – Structura populației pe grupe de vârste, comuna Cogealac și județul Constanța (2012, 2022)

	Grupe de vârstă	Anul 2012		Anul 2022	
		Număr	%	Număr	%
Comuna Cogealac			100		100
	0-14	987	17,38	687	13,19
	15-64	3.907	68,78	3.704	71,15
	65+	786	13,84	815	15,66
Județul Constanța			100		100
	0-14	118.238	15,33	113.141	15,02
	15-64	557.019	72,21	509.054	67,57
	65+	96.119	12,46	131.136	17,41

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Pentru anul 2022, datele statistice prezintă următoarea distribuție a grupelor de vârstă. Ponderea categoriei de vârstă 0-14 ani (13,19%) înregistrată în comuna Cogealac este mai mică comparativ cu ponderea înregistrată la nivelul județului Constanța (15,02%), situație similară și în grupa persoanelor în vârstă de peste 65 de ani (15,66% – la nivelul comunei și 17,41% – la nivel județean). Având în vedere populația cu vârste cuprinse în intervalul 15-64, constatăm faptul că ponderea acesteia (71,15%) este mai mare comparativ cu cea înregistrată la nivelul județului (67,57%). Comparativ cu anul 2012, ponderea populației tinere din comuna Cogealac a cunoscut, la nivelul anului 2022, o scădere de aproximativ 24,11%.

Indicele de îmbătrânire a populației reprezintă numărul de persoane vârstnice de peste 65 de ani care revine la 100 de persoane tinere, sub 15 ani. La nivel național, indicele de îmbătrânire a populației a crescut de la 120,8 (la 1 ianuarie 2020) la 123,9 persoane vârstnice la 100 persoane tinere (la 1 ianuarie 2021). La nivelul județului Constanța, fenomenul de îmbătrânire demografică a continuat să se accentueze, ridicându-se la 115,9 persoane vârstnice la 100 de tineri sub 15 ani, în anul 2022 (comparativ cu anul 2012, când indicele de îmbătrânire era de 81,29%). În ceea ce privește comuna Cogealac, indicele de îmbătrânire înregistra, în 2012, valoarea de 79,63%. În 2022, valoarea acestui indice a ajuns la 118,63%, adică existau aproximativ 118 persoane vârstnice la 100 persoane tinere (mai mic decât la nivel național, dar mai mare decât cel de la nivel județean).

Figura nr. 13 – Structura populației pe grupe de vârste, comuna Cogealac (2012, 2022)

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Raportul de dependență (2012, 2022)

Raportul de dependență după vârstă reprezintă un indicator (exprimat în procente) care arată raportul dintre numărul persoanele cu vârstă dependentă (sub 15 ani și peste 65 de ani) și cele cu vârstă aptă de muncă (între 15 și 64 de ani).

De asemenea, este necesar a se menționa faptul că nu toate persoanele în vârstă de până la 15 ani și nici persoanele de peste 65 de ani sunt economic inactive, cum nici toți cei cu vârste cuprinse între 15-64 de ani sunt economic activi.

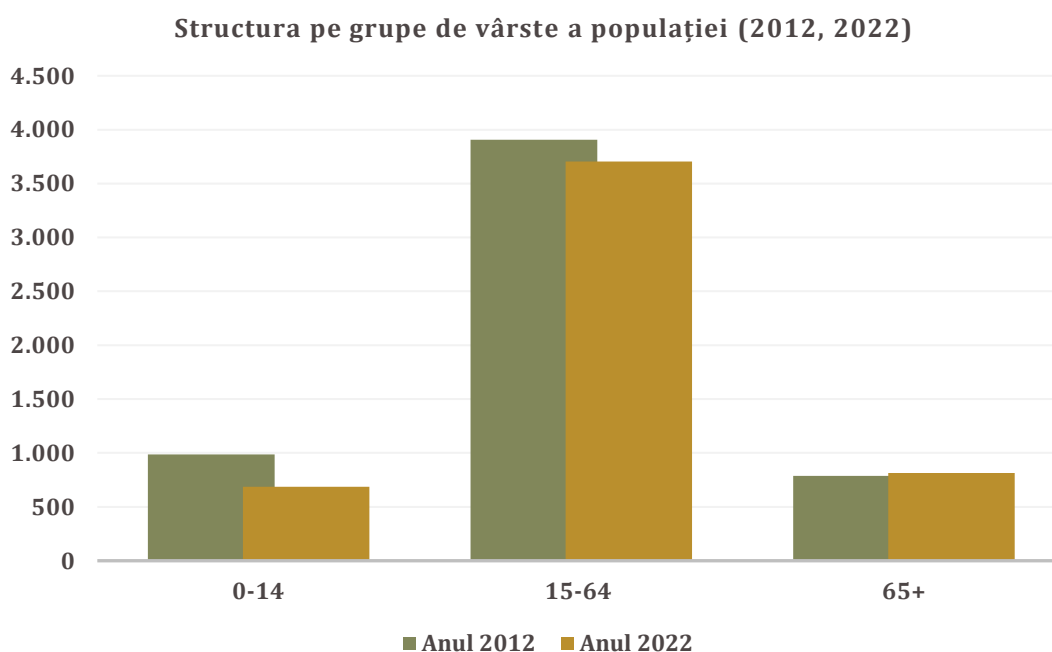
Referitor la raportul de dependență din comuna Cogealac, în anul 2012, acesta a înregistrat valoarea de 453,8‰, ceea ce arată faptul că la fiecare 1.000 de persoane în vârstă de muncă revin aproximativ 453 persoane în vârstă de dependență. La nivelul anului 2022, acest indicator a înregistrat valoarea de 405,5‰, ceea ce înseamnă că la fiecare 1.000 de persoane în vârstă de muncă revin aproximativ 405 persoane în vârstă de dependență. Prin urmare, în cei 10 ani analizați, numărul de persoane în vârstă de dependență a scăzut cu 48 persoane la 1.000 de locuitori.

La nivelul județului Constanța, raportul de dependență a înregistrat în anul 2012 valoarea de 384,82‰. Zece ani mai târziu, în 2022, raportul de dependență a crescut la 479,86‰, ceea ce înseamnă că la fiecare 1.000 de persoane în vârstă de muncă revin aproximativ 480 de persoane în vârstă de dependență.

Tabelul nr. 6 – Raportul de dependență, comuna Cogealac și județul Constanța (2012, 2022)

	Comuna Cogealac		Județul Constanța	
	2012	2022	2012	2022
Persoane cu vârste cuprinse între 15 și 64 ani – apte de muncă	3.907	3.704	557.019	509.054
Restul populației	1.773	1.502	214.357	244.277
Raportul de dependență (%)	453,8	405,5	384,82	479,86

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

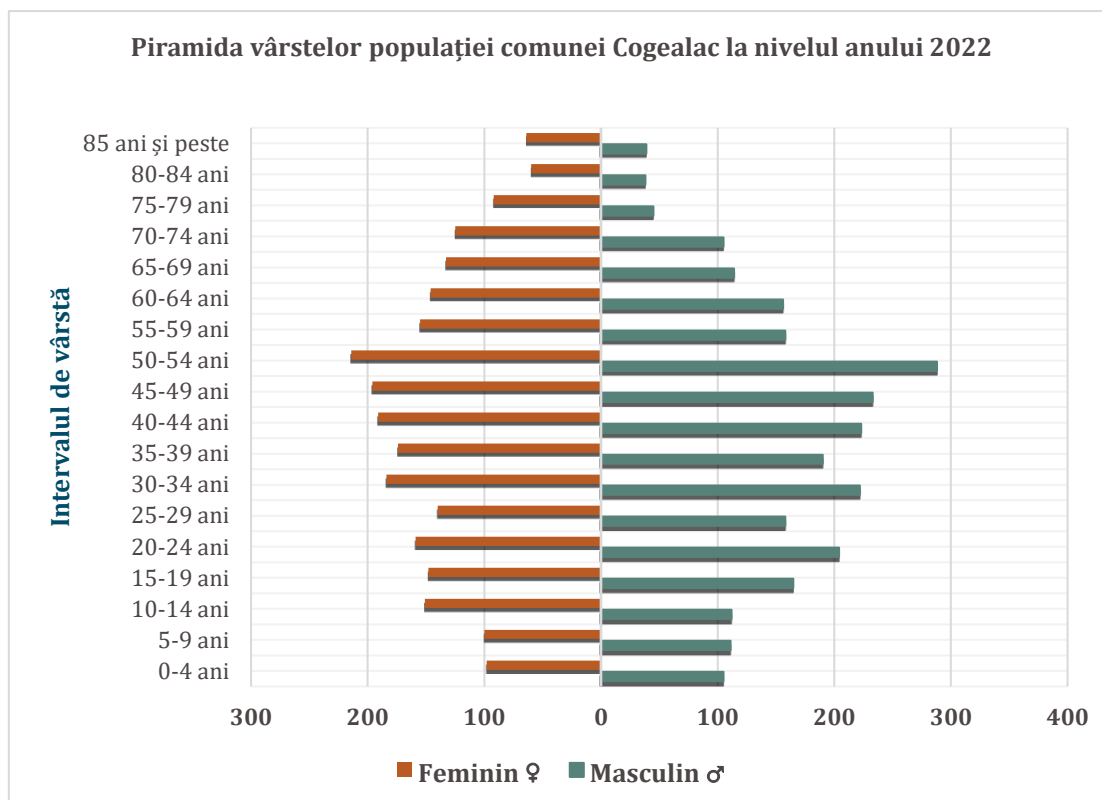
Figura nr. 14 – Structura populației pe grupe de vârste, comuna Cogealac (2012, 2022)

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Piramida vârstelor

Structura pe grupe de vârstă și sexe a populației are o importanță însemnată din punct de vedere al demografiei, deoarece aceasta determină potențialul biologic de creștere a unei populații și influențează nivelul tuturor componentelor schimbării populației.

Piramida vârstelor reprezintă o cronică a generațiilor, evidențiind disproporțiile care pot apărea în structura populației. Evoluțiile demografice produc efecte care se fac resimțite în perioade lungi de timp și determină schimbări în structura populației. Concret, piramida este o „radiografie” a populației ce evidențiază tendințele pe termen lung ale natalității și mortalității și efectele pe termen scurt și mediu ale fenomenului migrației, în care fiecare vârstă se regăsește în propria sa istorie.

Figura nr. 15 – Piramida vârstelor la nivelul anului 2022, comuna Cogealac
Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Conform piramidei vârstelor, populația de sex masculin a comunei Cogealac deține un procent de 51,2% din totalul populației și este mai reprezentată la nivelul grupelor cu vârste cuprinse între 30–34 ani, 40–44 ani, 45–49 ani și 50–54 ani, adică în rândul tinerilor și a persoanelor apte de muncă. O situație similară se observă și în rândul populația de sex feminin, care deține procente mai mari în cadrul următoarelor grupe de vârstă: 30–34, 35–39, 40–44 ani, 45–49 ani, 50–54 ani. Piramida vârstelor populației comunei Cogealac are, la nivelul anului 2022, o bază îngustă caracteristică populațiilor îmbătrânite. Evoluția structurii populației pe grupe mari de vârstă indică amploarea fenomenului de îmbătrânire demografică a populației. Prin urmare, în viitor se anticipează o scădere a numărului persoanelor apte de muncă și o creștere a populației vârstnice, situație ce va conduce la creșterea considerabilă a raportului de dependență.

Structura populației după etnie

În prezent, în România sunt recunoscute oficial 18 minorități etnice. Conform recensământului din anul 2011, populația minoritară reprezintă un procent de circa 11% din totalul de 20,1 milioane locuitori ai țării.

Conform datelor recensământului din 2011, populației comunei Cogealac este una omogenă sub aspect etnic. După cum reiese din tabelul anterior, cel mai bine reprezentată este populația de etnie română (88,05%), medie superioară celei înregistrate la nivel de județ (83,43%) și la nivel

național (83,45%). De asemenea, mai existau la nivelul comunei romi, turci și macedoneni, aceștia înregistrând procente sub 1%.

La nivelul județului Constanța, componența etnică a populației este una omogenă, cea mai mare pondere fiind deținută de români (83,43%). A doua pondere revine locuitorilor de etnie turcă (3,04%). Populația județului avea în componență și persoane de alte etnii, dar în ponderi sub 1%: romi, macedoneni, dar și alte etnii. O pondere de 8,5% dintre locuitori nu și-au declarat etnia.

Tabelul nr. 7 – Structura populației după etnie (2011)

Etnie	Comuna Cogealac	Județul Constanța	România	Comuna Cogealac %	Județul Constanța %	România %
Români	4.436	570.754	16.792.868	88,05	83,43	83,45
Romi	3	8.554	621.573	0,05	1,25	3,08
Turci	5	20.826	27.698	0,09	3,04	0,13
Macedoneni	4	503	1.264	0,07	0,07	0,006
Alte etnii	0	25.262	1.441.428	0	3,69	7,16
Informație indisponibilă	590	58.183	1.236.810	11,71	8,5	6,14

Sursa datelor: Recensământul populației și locuințelor – 2011

Structura populației după limba maternă

La nivelul comunei Cogealac, limba română este limba maternă pentru o majoritate covârșitoare a populației (99,89%). Vorbitorii de alte limbi sunt în număr de 5, înregistrând un procent de doar 0,11% din totalul populației.

La nivelul județului Constanța, datele indică faptul că procentul populației vorbitoare de limba română este de 92,41%, în timp ce vorbitorii de alte limbi dețin un procent de 7,59%.

Un procent însemnat al vorbitorilor de limba română se înregistrează și la nivel național (90,65%).

Tabelul nr. 8 – Structura populației după limba maternă (2011)

Limba maternă	Comuna Cogealac	Județul Constanța	România	Comuna Cogealac %	Județul Constanța %	România %
Română	4.511	582.804	17.263.561	99,89	92,41	90,65
Turcă	4	19.499	26.179	0,09	3,09	0,14
Altă limbă maternă/ Informație indisponibilă	1	28.376	1.754.027	0,02	4,50	9,21

Sursa datelor: Recensământul populației și locuințelor – 2011

Structura populației după religie

Religia cea mai bine reprezentată este cea ortodoxă. La nivelul comunei Cogealac un procent de 86,56% din totalul populației s-a declarat de religie ortodoxă. Un procent însemnat s-a înregistrat și la nivelul județului Constanța (90,46%), dar și la nivel național (85,95%).

În ceea ce privește comuna Cogealac, au mai fost declarate 31 de persoane de religie baptistă, alți 45 de religie adventistă de ziua a șaptea și 3 persoane de religie musulmană.

Tabelul nr. 9 – Structura populației după religie (2011)

Religie	Comuna Cogealac	Județul Constanța	România	Comuna Cogealac %	Județul Constanța %	România %
Ortodoxă	4.362	570.518	16.367.267	86,56	90,46	85,95
Baptistă	31	1.336	118.003	0,61	0,21	0,62
Adventistă de ziua a șaptea	45	1.545	85.902	0,89	0,24	0,45
Musulmană	3	-	-	0,06	-	-
Alte religii	-	56.105	2.387.842	-	8,9	12,54
Religie nedeclarată	598	1.175	84.753	11,86	0,19	0,44

Sursa datelor: Recensământul populației și locuințelor – 2011

Dinamica populației

Dinamica populației are două componente importante, și anume: dinamica naturală și dinamica mecanică.

Dinamica naturală (reproducerea populației) este un indicator care măsoară fenomenul de reînnoire continuă a populației, prin intrări anuale a unei noi generații și ieșiri în medie a unei generații prin deces. Două elemente sunt implicate în reproducerea populației: natalitatea și mortalitatea. Indicatorii de fertilitate și nupțialitate se mai utilizează în sens restrâns pentru cercetarea reproducerii populației.

Dinamica naturală (reproducerea populației)

Natalitatea reprezintă fenomenul demografic al frecvenței născuților vii într-o populație. Sub aspect statistic, natalitatea se măsoară ca raportul (exprimat în promile) dintre numărul de născuți vii și numărul mediu de locuitori ai perioadei considerate.

Numărul născuților vii a înregistrat un trend oscilant în perioada anilor 2012–2022, atât la nivelul comunei Cogealac, cât și la nivelul județului Constanța. În anul 2012, numărul născuților vii, în comuna Cogealac, cifra 49 de copii, 10 ani mai târziu, acest număr scăzând la 38. Cel mai mare număr de născuți vii s-a înregistrat în anul 2015 (54), iar cel mai mic în anul 2022 (38).

Analizând evoluția născuților vii din județul Constanța în perioada 2012-2022, am constatat faptul că aceasta prezintă un trend oscilant. În anul 2016 s-a înregistrat numărul maxim de născuți vii, mai exact 7.706, iar în anul 2022, cel mai mic număr (5.712). Observăm, astfel, că numărul născuților a scăzut cu 25,88% în 2022 comparativ cu 2012.

Tabelul nr. 10 – Evoluția numărului de născuți vii în perioada 2012–2022

Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Comuna Cogealac	49	62	48	54	41	40	49	42	48	46	38
Județul Constanța	7.535	7.688	7.484	7.527	7.706	7.618	7.278	7.089	6.868	6.551	5.712

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Tabelul nr. 11 – Evoluția ratei natalității în perioada 2012–2022

Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Media (‰)
Comuna Cogealac	8,62	10,98	8,50	9,61	7,32	7,21	8,89	7,76	8,95	8,67	7,29	8,53
Județul Constanța	9,76	9,96	9,70	9,77	10,01	9,91	9,48	9,26	8,99	8,63	7,58	9,37

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Dacă avem în vedere rata născuților vii (copii născuți vii la 1.000 de locuitori) de la nivelul comunei Cogealac, atunci este de consemnat scăderea acesteia de la o valoare de 8,62‰ în anul 2012 la 7,29‰ în anul 2022. Cea mai mare rată a natalității s-a înregistrat în anul 2013 (10,98‰), iar cea mai mică la nivelul anului 2017 (7,21‰).

La nivelul județului Constanța se observă un trend similar. Astfel, rata natalității înregistrată în anul 2012 (9,76‰) a scăzut până la valoarea de 7,58‰ în anul 2022. Cea mai mare rată a natalității s-a înregistrat în anul 2016 (10,01‰), iar cea mai mică în anul 2022 (7,58‰).

Comparând ratele medii ale natalității la nivel județean cu cele de la nivel local pentru perioada 2012–2022, se constată că aceasta din urmă (8,53‰) a înregistrat o valoare inferioară mediei județene (9,37‰).

Mortalitatea reprezintă raportul dintre numărul anual de decese și efectivul populației existente într-o perioadă determinată (un an calendaristic), iar importanța acestui fenomen demografic derivă din faptul că el este și un indicator al calității vieții, fiind direct influențat de factori socio-economici, precum accesul la serviciile de sănătate și nivelul de educație, dar și de factori ecologici. Pentru mortalitate se au în vedere mai mulți indicatori. Însă, acest capitol va analiza doar mortalitatea generală care se exprimă prin rata deceselor la mia de persoane din comunitatea umană vizată la un moment dat.

Referitor la numărul de decese, se pot observa variații în perioada 2012–2022, la nivelul comunei Cogealac și un trend general ascendent la nivelul județului Constanța. Cel mai mare număr de decese din comuna Cogealac s-a înregistrat în anul 2021 (99 de decese), iar cel mai mic în anul 2013 (59 de decese). O situație similară observăm și la nivelul județului Constanța, unde cele mai multe decese s-au înregistrat în anul 2021 (11.194 de decese), iar cele mai puține în anul 2013 (7.642 de decese).

Tabelul nr. 12 – Evoluția numărului de decese în perioada 2012–2022

Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Comuna Cogealac	65	59	60	60	67	84	63	76	82	99	73
Județul Constanța	7.796	7.642	7.846	7.916	8.155	8.316	8.436	8.470	9.638	11.194	9.203

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Evoluția ratei mortalității indică faptul că valorile înregistrate la nivelul comunei Cogealac au oscilat între 11,44‰ în 2012 și 14,02‰ în 2022, pe când la nivel județean, acestea au variat între 10,10‰ (2012) și 12,21‰ (2022). Cea mai mare rată a deceselor s-a înregistrat în anul 2021, atât la nivelul comunei Cogealac (18,66‰), cât și la nivel de județ (14,74‰). În ceea ce privește media ratei mortalității, observăm că valoarea de la nivelul comunei Cogealac (13,07‰) este mai mare decât cea de la nivelul județului Constanța (11,23‰).

Tabelul nr. 13 – Evoluția ratei mortalității în perioada 2012–2022

Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Media (‰)
Comuna Cogealac	11,44	10,45	10,63	10,67	11,97	15,14	11,44	14,05	15,30	18,66	14,02	13,07
Județul Constanța	10,10	9,90	10,17	10,27	10,59	10,82	10,99	11,07	12,62	14,74	12,21	11,23

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Sporul natural

Sporul natural al unei populații reprezintă diferența dintre numărul născuților vii și numărul decedaților în perioada de referință. Ca valori relative, sporul natural reprezintă diferența dintre natalitate și mortalitate, în care: natalitatea reprezintă numărul de născuți vii la 1.000 de locuitori, iar mortalitatea reprezintă numărul de decedați la 1.000 de locuitori. Sporul natural poate fi pozitiv (când numărul născuților vii este mai mare decât numărul decedaților), negativ (când numărul născuților vii este mai mic decât numărul decedaților) sau egal cu zero (când numărul născuților vii este egal cu numărul decedaților).

Tabelul nr. 14 – Evoluția sporului natural în perioada 2012–2022

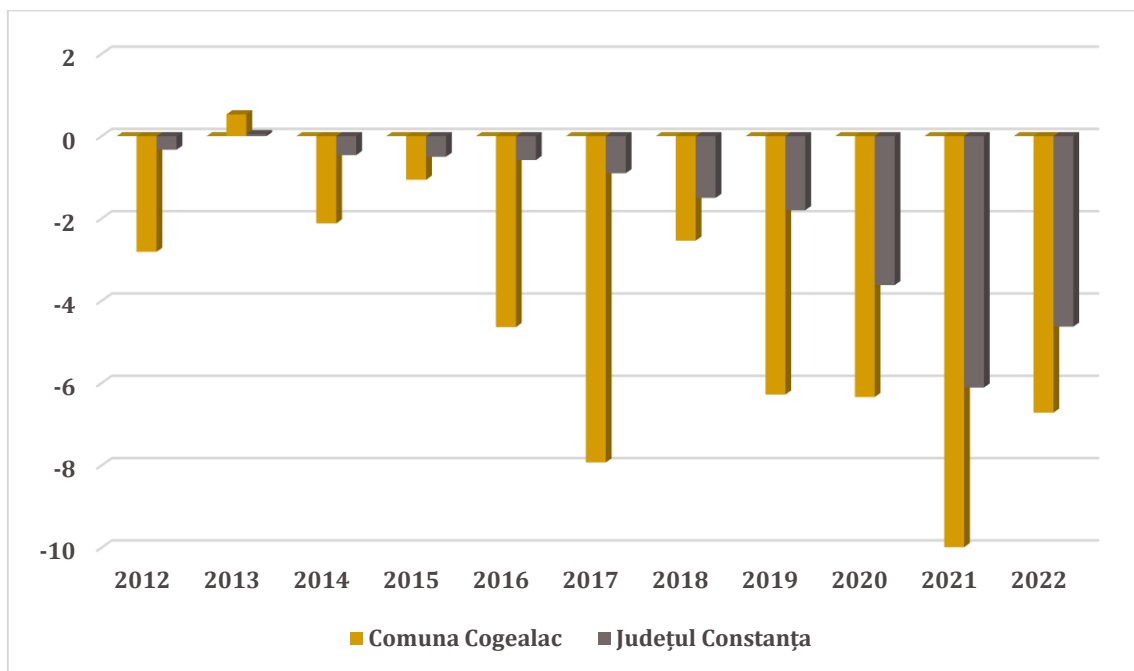
Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Media (‰)
Comuna Cogealac	-2,81	0,53	-2,12	-1,06	-4,64	-7,93	-2,54	-6,28	-6,34	-9,99	-6,72	-4,54
Județul Constanța	-0,33	0,05	-0,46	-0,5	-0,58	-0,90	-1,50	-1,80	-3,62	-6,11	-4,63	-1,85

*indici la 1.000 de locuitori

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Conform datelor din tabelul nr. 14, media sporului natural înregistrat atât la nivel de comună, cât și la nivel județean, are o valoare negativă, acest aspect fiind posibil din cauza unui număr mare de decese comparativ cu numărul nașterilor. Media sporului natural de la nivelul comunei

Cogealac (-4,54‰), este mai mică comparativ cu mediei ratei sporului natural județean care înregistrează o valoare de -1,85‰.

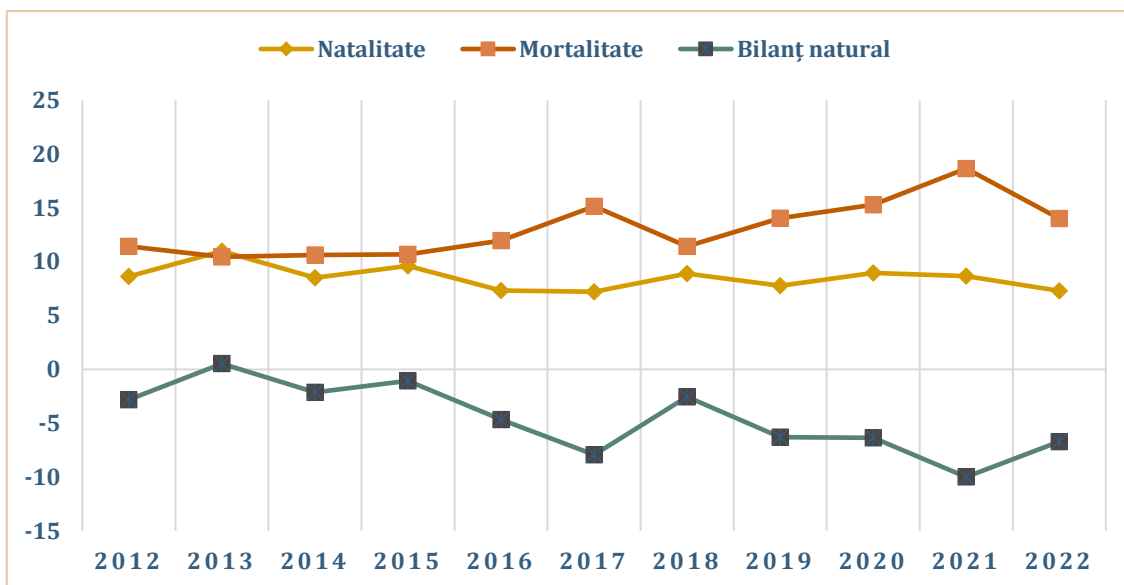
Figura nr. 16 – Evoluția ratei sporului natural în perioada 2012–2022
Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Analiza evoluției ratei sporului natural de la nivelul comunei Cogealac indică faptul că, în perioada analizată (2012–2022), acesta s-a menținut negativ, contribuind astfel la reducerea volumului demografic al comunei. Cea mai mare valoare a sporului natural s-a înregistrat la nivelul anului 2013 (cu 3 nașcuții vii mai mulți decât decedați).

În ceea ce privește evoluțiile sporului natural la nivel județean, acestea cunosc un trend general negativ pe perioada analizată, respectiv 2012–2022. Excepție face anul 2013, când sporul natural a înregistrat o valoare pozitivă (0,05).

Regresul general are loc pe fondul fenomenului de îmbătrânire demografică care este din ce în ce mai prezent atât la nivelul țărilor dezvoltate, cât și a țărilor în curs de dezvoltare. Îmbătrânirea populației are loc împreună cu schimbările sociale și economice mai ample precum scăderea fertilității, schimbările în modelele de căsătorie, concubinaj și divorț, niveluri crescute de educație în rândul generațiilor mai tinere, migrația continuă de la rural la oraș și internațional și urbanizarea și dezvoltarea economică rapidă.

La diminuarea volumului demografic a contribuie și mișcarea populației după cum demonstrează analiza din cadrul următorului capitol.

Figura nr. 17 – Evoluția mișcării naturale în perioada 2012–2022, comuna Cogealac
Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Evoluția numărului de căsătorii și divorțuri, respectiv a ratelor de nupțialitate și divorțialitate

Evoluția numărului de căsătorii din comuna Cogealac prezintă un trend general oscilant. Cele mai multe căsătorii au avut loc în anul 2022 (45 de căsătorii), iar cele mai puține în anul 2012 (23 de căsătorii). Rata de nupțialitate prezintă o evoluție similară numărului de căsătorii: cea mai ridicată valoare s-a înregistrat în anul 2022 (8,64‰), ceea ce înseamnă aproximativ 9 căsătorii la 1.000 locuitori, iar cea mai scăzută valoare s-a înregistrat în anul 2012 (4,04‰), aproximativ 4 căsătorii la 1.000 locuitori.

Tabelul nr. 15 – Evoluția numărului de căsătorii și divorțuri, respectiv a ratelor de nupțialitate și divorțialitate, comuna Cogealac (2012–2022)

Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Căsătorii	23	29	28	25	37	31	33	29	26	22	45
Rată nupțialitate	4,04	5,14	4,96	4,44	6,61	5,59	5,99	5,36	4,85	4,14	8,64
Divorțuri	3	6	5	8	6	10	2	-	1	4	3
Rată divorțialitate	0,52	1,06	0,88	1,42	1,07	1,80	0,36	-	0,18	0,75	0,57

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

În ceea ce privește numărul de divorțuri, în perioada 2012–2022, am constatat faptul că acesta a oscilat, dar s-a menținut la valori scăzute. Cele mai multe divorțuri au avut loc în anul 2017 (10 divorțuri), iar cele mai puține în anul 2020 (1 divorț). Trebuie menționat și faptul că pentru anul 2019 nu există date cu privire la numărul de divorțuri de la nivelul comunei Cogealac. Referitor la rata de divorțialitate, am identificat faptul că acest indicator prezintă o evoluție similară numărului de divorțuri. Astfel, valoarea maximă a ratei de divorțialitate s-a înregistrat la nivelul anului 2017 – 1,8‰ (aproximativ 2 divorțuri la 1.000 locuitori), iar valoarea minimă în anul 2020 – 0,18‰ (aproximativ 1 divorț la 1.000 de locuitori).

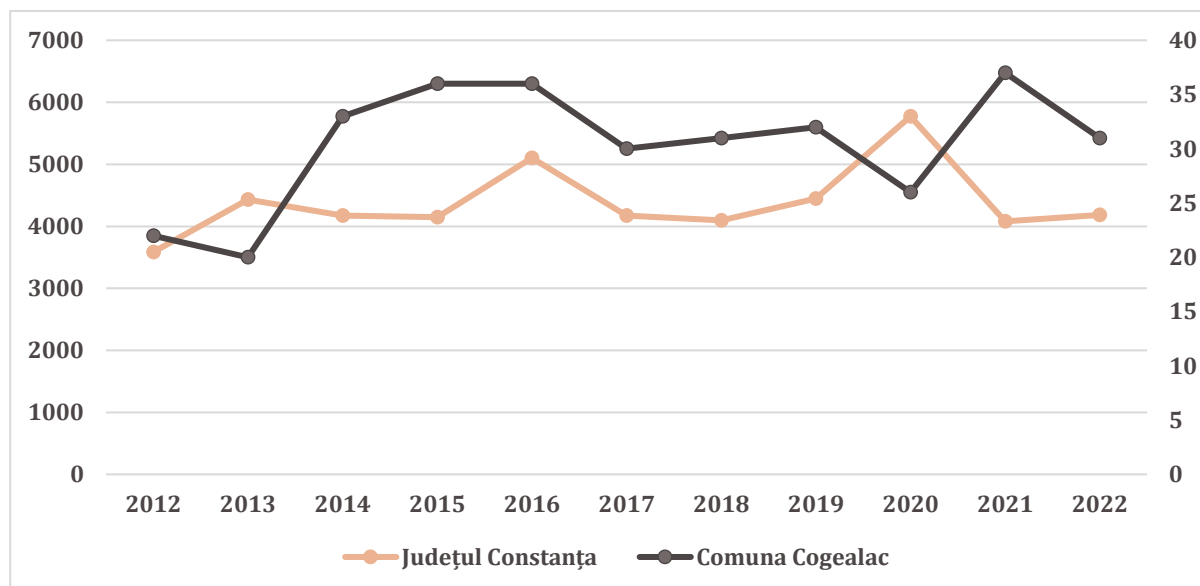
Dinamica mecanică (imigrație și migrație)

Dinamica mecanică se referă la mișcarea populației influențată de factori economici, sociali și politici, precum și de mobilitatea socio-profesională. Deplasările geografice ale populației provoacă migrația populației. Migrația poate fi internă sau internațională. Migrația internă reprezintă totalitatea stabilirilor și a plecărilor cu domiciliul înregistrate la nivelul unei unități administrativ-teritoriale.

Tabelul nr. 16 – Evoluția numărului plecărilor cu domiciliul în perioada 2012–2022

Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Comuna Cogealac	22	20	33	36	36	30	31	32	26	37	31
Județul Constanța	3.586	4.429	4.172	4.147	5.100	4.174	4.098	4.447	5.772	4.081	4.185

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Figura nr. 18 – Evoluția numărului plecărilor cu domiciliul
Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Evoluția numărului plecărilor cu domiciliul în perioada 2012–2022 din comuna Cogealac urmează un trend oscilant, situație similară cu cea de la nivelul județului Constanța. Cele mai multe plecări cu domiciliul din comuna Cogealac au avut loc în anul 2021 (37 de plecări), iar cele mai puține plecări cu domiciliul, 20 la număr, s-au înregistrat la nivelul anului 2013. La nivel județean, cele mai multe plecări cu domiciliul s-au înregistrat în anul 2020, când un număr de 5.772 de persoane au părăsit județul, iar cel mai mic număr (3.586) s-a înregistrat în anul 2012.

Rata (indicele) de emigrare reprezintă raportul dintre numărul celor plecați (emigranți) și numărul mediu al populației din țara (localitatea) de origine.

Tabelul nr. 17 – Evoluția ratei indicelui de emigrare în perioada 2012–2022

Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Comuna Cogealac	3,87	3,54	5,84	6,40	6,43	5,41	5,63	5,91	4,85	6,97	5,95
Județul Constanța	4,64	5,74	5,41	5,38	6,62	5,43	5,34	5,81	7,56	5,37	5,55

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

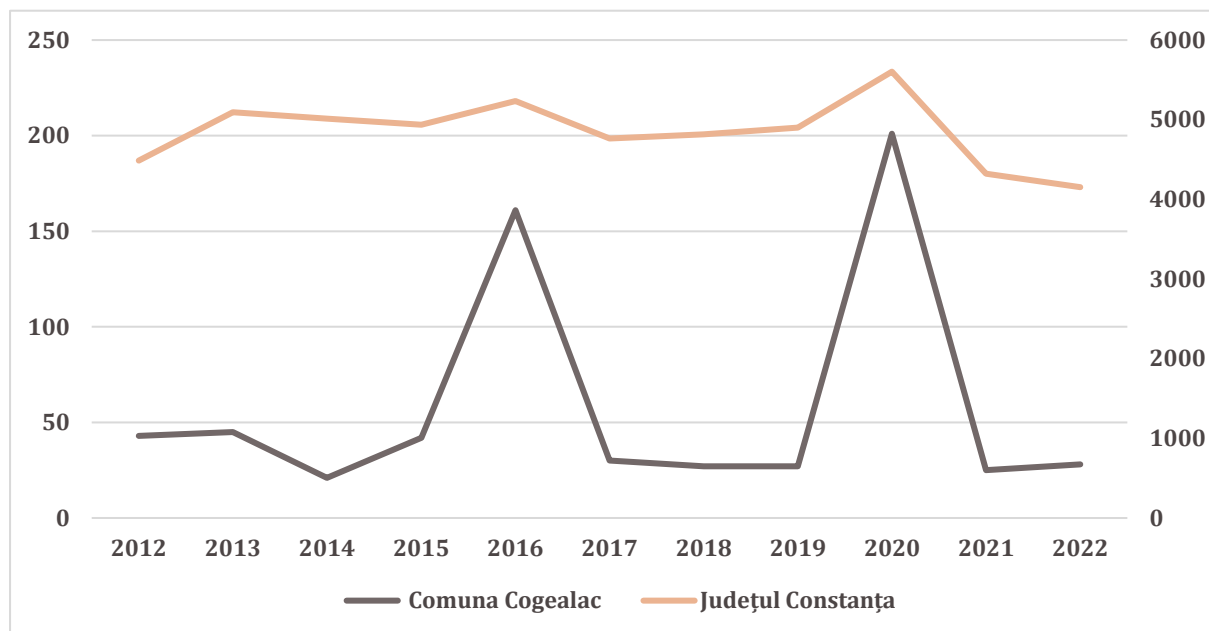
Datele din tabelul nr. 18 ne arată faptul că cele mai multe stabiliri cu domiciliul în comuna Cogealac, 201 la număr, s-au înregistrat în anul 2020, iar cele mai puține, 21 la număr, au avut loc la nivelul anului 2014.

Chiar dacă numărul stabilirilor cu domiciliul a cunoscut variații la nivelul județului Constanța, se constată o scădere semnificativă a acestui număr în anul 2022 (4.153) comparativ cu anul 2020 (5.603), când s-a înregistrat cel mai mare număr de stabiliri cu domiciliul din perioada analizată (2012–2022).

Tabelul nr. 18 – Evoluția numărului stabilirilor cu domiciliul în perioada 2012–2022

Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Comuna Cogealac	43	45	21	42	161	30	27	27	201	25	28
Județul Constanța	4.487	5.092	5.012	4.935	5.234	4.763	4.817	4.901	5.603	4.321	4.153

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Figura nr. 19 – Evoluția numărului stabilirilor cu domiciliul, comuna Cogealac și județul Constanța

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Rata (indicele) de imigrare reprezintă raportul dintre numărul celor sosiți (imigranți) și numărul mediu al populației din țara (localitatea) de origine.

Tabelul nr. 19 – Evoluția ratei indicelui de imigrare în perioada 2012–2022

Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Comuna Cogealac	7,57	7,97	3,72	7,47	28,77	5,41	4,90	4,99	37,51	4,71	5,37
Județul Constanța	5,81	6,60	6,50	6,40	6,80	6,19	6,28	6,40	7,34	5,69	5,51

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Rata indicelui migrației nete reprezintă raportul dintre migrația netă și numărul mediu al populației. Analizând tabelul de mai sus, se poate observa că media ratei migrației la nivelul comunei Cogealac (5,23‰) este superioară mediei județene (0,6‰) în perioada 2012–2022. Cea mai mică rată a migrației s-a înregistrat în anul 2021 (-2,26‰), iar cea mai mare la nivelul anului 2020 (32,66‰). În ceea ce privește rate migrației nete de la nivelul județului Constanța, observăm un aspect pozitiv, și anume faptul că s-au înregistrat cu precădere valori pozitive, cu excepția anilor 2020 (-0,22) și 2022 (-0,04).

Tabelul nr. 20 – Evoluția ratei migrației nete în perioada 2012–2022

Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Media (‰)
Comuna Cogealac	3,69	4,43	-2,12	1,06	22,34	0	-0,72	-0,92	32,66	-2,26	-0,57	5,23
Județul Constanța	1,16	0,85	1,08	1,02	0,17	0,76	0,93	0,59	-0,22	0,31	-0,04	0,60

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

ECONOMIA LOCALĂ

Aspecte generale

Conform datelor transmise de către Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța, în sectorul economic al comunei Cogealac activa, la nivelul anului 2022, un număr de **364 de agenți economici**.

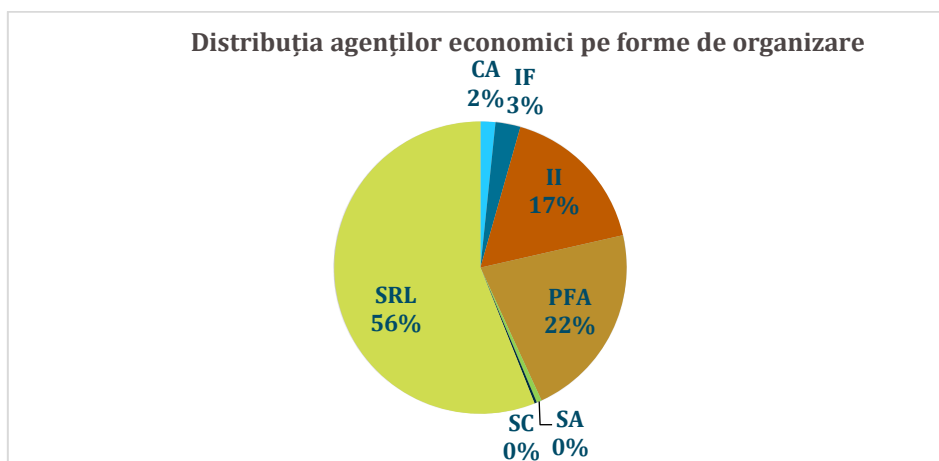
Tabelul de mai jos prezintă detaliat distribuția agenților economici pe forme de organizare la nivelul anului 2022.

Tabelul nr. 21 – Distribuția agenților economici din comuna Cogealac pe forme de organizare (2022)

Forma juridică de organizare	Numărul agenților economici	%
Cooperativă agricolă - CA	6	1,65
Întreprindere familială - IF	10	2,76
Întreprindere individuală - II	62	17,03
Persoană fizică autorizată - PFA	79	21,7
Societate comercială pe acțiuni - SA	2	0,55
Societate în comandită - SC	1	0,27
Societate cu răspundere limitată - SRL	204	56,04
TOTAL	364	100

Sursa datelor: Adresa nr. 35280/28.04.2023 emisă de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța

Datele de mai sus arată faptul că, la nivelul comunei Cogealac, sunt preponderente societățile cu răspundere limitată (56,04%), urmate de persoanele fizice autorizate (21,7%) și întreprinderile individuale (17,03%). O prezență redusă în rândul agenților economici activi la nivelul comunei înregistrează cooperativele agricole (1,65%), întreprinderile familiale (2,76%), societățile comerciale pe acțiuni (0,55%) și societățile în comandită (0,27%).

Figura nr. 20 – Distribuția agenților economici din comuna Cogealac pe forme de organizare, anul 2022

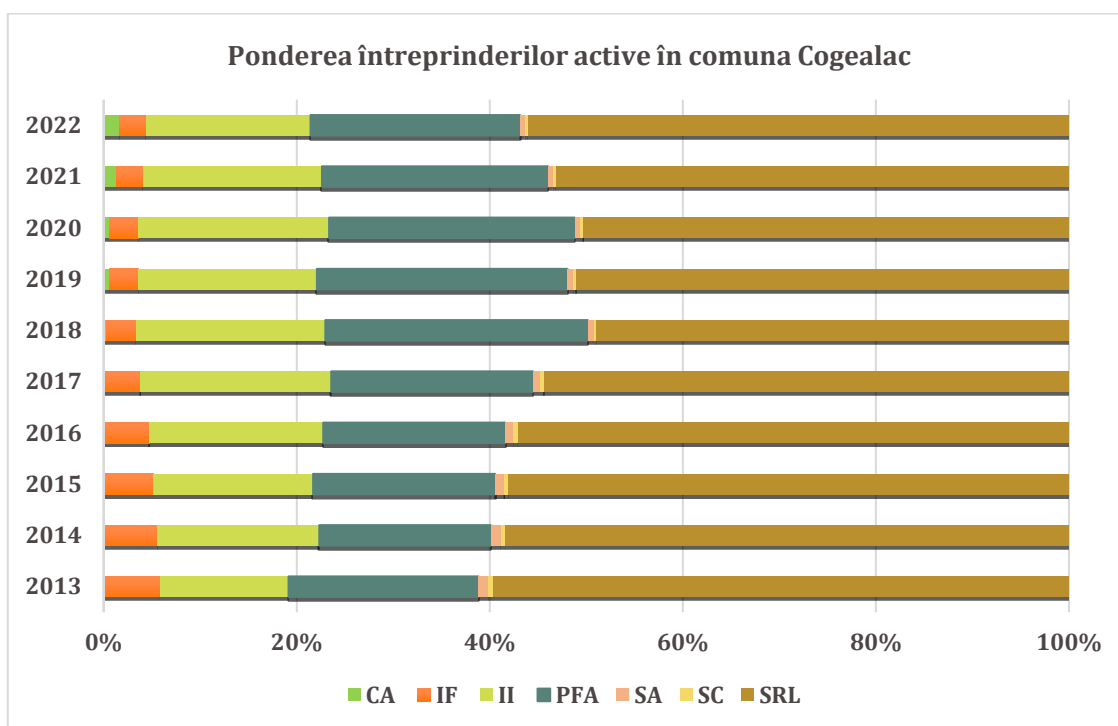
Sursa datelor: Adresa nr. 35280/28.04.2023 emisă de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța

La nivelul anului 2022, densitatea întreprinderilor din comuna Cogealac era de **69,91** unități la 1.000 de locuitori.

Tabelul nr. 22 – Numărul întreprinderilor active din comuna Cogealac pe forme de organizare (2013–2022)

Anul	CA	IF	II	PFA	SA	SC	SRL	Total
2013	-	11	25	37	2	1	112	188
2014	-	11	33	35	2	1	115	197
2015	-	11	35	40	2	1	123	212
2016	-	11	42	44	2	1	133	233
2017	-	10	52	55	2	1	143	263
2018	1	10	65	90	2	1	162	331
2019	2	10	62	87	2	1	171	335
2020	2	10	66	85	2	1	168	334
2021	5	10	68	86	2	1	195	367
2022	6	10	62	79	2	1	204	364
Total	16	104	510	638	20	10	1.526	2.824

Sursa: Adresa nr. 35280/28.04.2023 emisă de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța

Figura nr. 21 – Ponderea întreprinderilor active în comuna Cogealac (2013–2022)

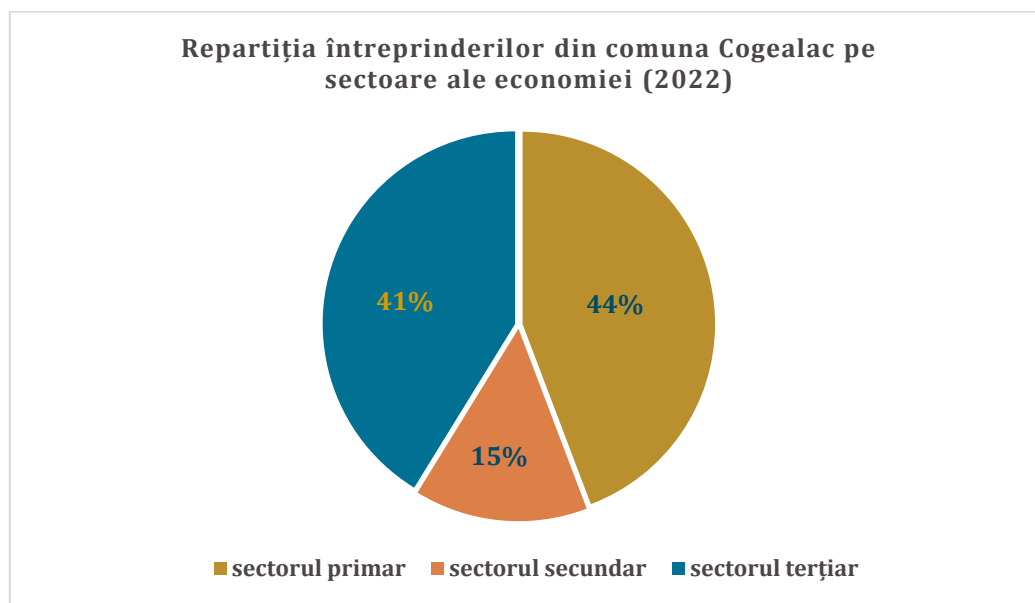
Sursa datelor: Adresa nr. 35280/28.04.2023 emisă de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța

Datele din tabelul nr. 22 relevă faptul că, în intervalul de 2013-2022, societățile cu răspundere limitată au ocupat un loc predominant în rândul formelor de organizare a agenților economici din comuna Cogealac. Mai mult decât atât, numărul acestora a înregistrat un trend ascendent pe perioada analizată. Astfel, dacă la nivelul anului 2013, în comuna Cogealac erau înregistrate 112 societăți cu răspundere limitată, în anul 2022, numărul acestora a ajuns la 204. Un trend ascendent a fost înregistrat și numărul de persoane fizice autorizate, care a crescut de la 37 în 2013 la 79 în 2022, dar și de întreprinderile individuale care au crescut de 25 la 62. Numărul societăților în comandită și a celor pe acțiuni a rămas același pe tot parcursul perioadei analizate, pe când numărul întreprinderilor familiale a înregistrat o ușoară scădere în anul 2017, după care

s-a menținut la aceeași valoare. Numărul cooperativelor agricole a cunoscut un trend ascendent, ajungând la un număr de 6 în 2022, comparativ cu 2018, când exista doar o cooperativă agricolă.

În economia modernă, principalele activități ale economiei naționale sunt grupate în trei sectoare principale de activitate: sectorul primar, secundar și terțiar.

Activitățile economice de la nivelul comunei Cogealac sunt în principal concentrate în sectorul primar (creșterea animalelor, cultivarea plantelor, silvicultură, exploatarea resurselor), acesta ocupând 44,23% din sectorul economiei locale. Restul întreprinderilor activează în sectorul terțiar (comerț, transport, turism, activități profesionale, culturale, financiare) care ocupă 41,21% și în sectorul secundar (industrie, construcții) care înregistrează un procent 14,56%.

Figura nr. 22 – Repartiția întreprinderilor din comuna Cogealac pe sectoare ale economiei (2022)

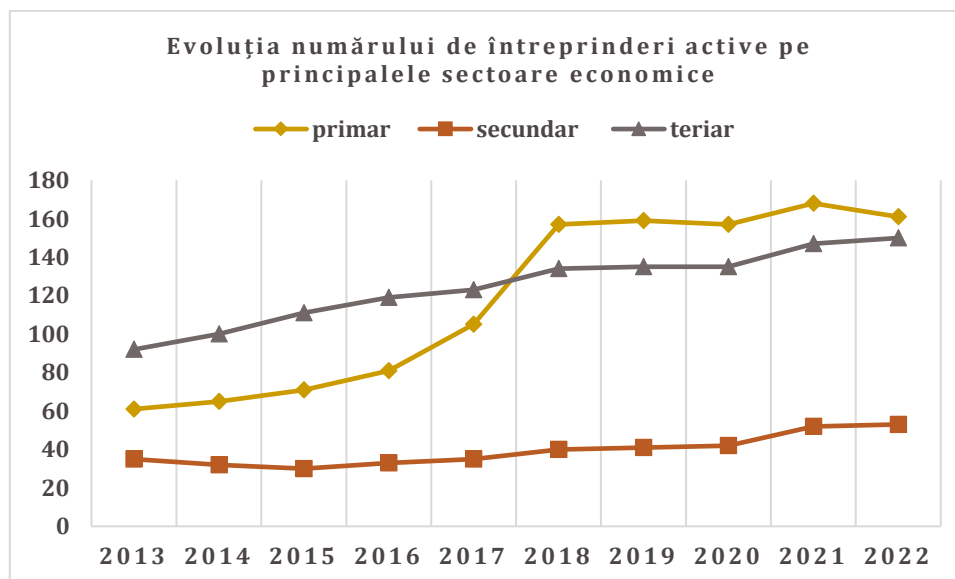
Sursa datelor: Adresa nr. 35280/28.04.2023 emisă de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța

Tabelul nr. 23 identifică distribuția întreprinderilor de la nivelul comunei Cogealac, în perioada 2013-2022, pe sectoare ale economiei. Astfel, observăm cum datele din tabel surprind trendul ascendent înregistrat de firmele care activează în toate cele trei sectoare ale economiei naționale. Mici oscilații au fost înregistrate în sectorul secundar, unde în anii 2014 și 2015, numărul firmelor a cunoscut ușoare scăderi. În perioada 2013–2017, numărul cel mai mare de firmele activau în sectorul terțiar, urmat de sectorul primar și cel secundar. Începând cu anul 2018, numărul firmelor din sectorul primar a depășit numărul firmelor din sectorul terțiar. În toată perioada analiză, firmele din sectorul secundar au înregistrat cea mai mică prezență în cadrul mediului economic din comuna Cogealac.

Tabelul nr. 23 – Evoluția numărului întreprinderilor active din comuna Cogealac pe principalele sectoare ale economiei naționale (2013–2022)

Sector de activitate	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
Sector primar	61	65	71	81	105	157	159	157	168	161
Sector secundar	35	32	30	33	35	40	41	42	52	53
Sector terțiar	92	100	111	119	123	134	135	135	147	150
TOTAL	188	197	212	233	263	331	335	334	367	364

Sursa datelor: Adresa nr. 35280/28.04.2023 emisă de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța

Figura nr. 23 – Evoluția numărului întreprinderilor active din comuna Cogealac pe principalele sectoare ale economiei naționale (2013–2022)

Sursa datelor: Adresa nr. 35280/28.04.2023 emisă de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța

Datele furnizate de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța ne indică faptul că, în intervalul de timp 2013–2022, pe raza comunei Cogealac au fost radiati 143 de profesioniști. Cele mai multe radieri au fost înregistrate în anul 2022 (26 de întreprinderi radiate), iar cel mai puține în anul 2020 (6 întreprinderi radiate). Referitor la domeniile de activitate ale profesioniștilor radiati în perioada 2013–2022, s-a identificat faptul că cele mai multe firme desfășurau activități în domeniile agricultură, transport, construcții și comerț.

În ceea ce privește numărul de profesioniști înmatriculați în perioada 2013–2022, datele furnizate de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța ne indică un număr de 308 societăți. Cel mai mare număr de societăți înființate s-a înregistrat în anul 2018 (83 de întreprinderi înmatriculate), iar cele mai mic în anul 2020 (16 de întreprinderi înmatriculate).

Tabelul nr. 24 – Numărul întreprinderilor radiate și a celor înmatriculate în perioada 2013–2022

	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
Număr întreprinderi radiate	11	11	18	9	11	14	21	6	16	26
Număr întreprinderi înmatriculate	17	19	27	22	37	83	28	16	41	18

Sursa datelor: Adresa nr. 35280/28.04.2023 emisă de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța

În cadrul analizei indicatorilor economici care caracterizează mediul de afaceri este important a se evidenția și evoluția cifrei de afaceri și a profitului net înregistrat de profesioniștii activi din comuna Cogealac în perioada 2013–2021.

Indicatorii de bilanț

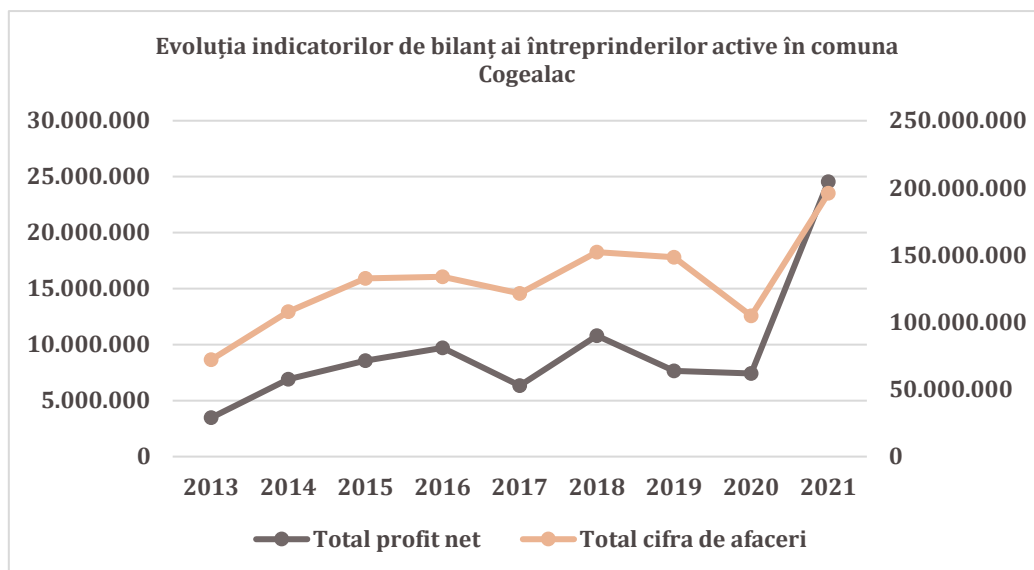
Analizând evoluția indicatorilor de bilanț în perioada 2013–2021 putem remarca un trend oscilant al profitului net, marcat de o creștere semnificativă la nivelul anului 2021, comparativ cu anul precedent. Valoarea minimă a profitului net s-a înregistrat în anul 2013 (3.472.338 lei), iar valoarea maximă în anul 2021 (24.565.194 lei). Comparativ cu anul 2013, profitul net a crescut în anul 2021 cu 607,45 %.

Tabelul nr. 25 – Indicatorii de bilanț ai întreprinderilor înregistrate în comuna Cogealac (perioada 2013–2021)

Anul	Total cifră de afaceri	Total profit net
2013	72.114.891	3.472.338
2014	107.865.006	6.920.110
2015	132.726.900	8.568.408
2016	133.917.205	9.716.710
2017	121.332.684	6.353.344
2018	152.143.954	10.800.231
2019	148.309.244	7.667.486
2020	104.818.273	7.424.207
2021	195.915.731	24.565.194
Total	1.169.143.888	85.488.028

Sursa datelor: Adresa nr. 35280/28.04.2023 emisă de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța

În ceea ce privește cifra de afaceri a firmelor din comuna Cogealac, se poate observa și în cazul acestui indicator un trend oscilant. Acest indicator, de asemenea, a înregistrat valoarea minimă la nivelul anului 2013 (72.114.891 lei), iar valoarea maximă la nivelul anului 2021 (195.915.731 lei). Analizând comparativ cifrele de afaceri ale firmelor din comuna Cogealac, putem observa cum cifra de afaceri de la nivelul anului 2021 a crescut cu 171,67% comparativ cu cea de la nivelul anului 2013.

Figura nr. 24 – Evoluția indicatorii de bilanț înregistrați de întreprinderile active, comuna Cogealac, perioada 2013-2021

Sursa datelor: Adresa nr. 35280/28.04.2023 emisă de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța

Important de analizat este și evoluția numărului mediu de angajați raportați în situațiile financiare anuale de către întreprinderile înregistrate cu sediul social pe raza comunei Cogealac. Datele din tabelul de mai jos arată faptul că numărul salariaților a oscilat de-a lungul perioadei analizate. Cel mai mare număr de salariați s-a înregistrat în anul 2017 (440), iar cel mai mic în anul 2013 (346).

Tabelul nr. 26 – Numărul de salariați din cadrul întreprinderilor înregistrate în comuna Cogealac

	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
Număr salariați	346	375	418	438	440	364	370	354	350

Sursa datelor: Adresa nr. 35280/28.04.2023 emisă de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța

Forța de muncă, ocupare și șomaj

Numărul mediu al salariaților cuprinde persoanele angajate cu contract de muncă/raport de serviciu pe durată determinată sau nedeterminată (inclusiv lucrătorii sezonieri, managerul sau administratorul), al căror contract de muncă/raport de serviciu nu a fost suspendat în anul de referință.

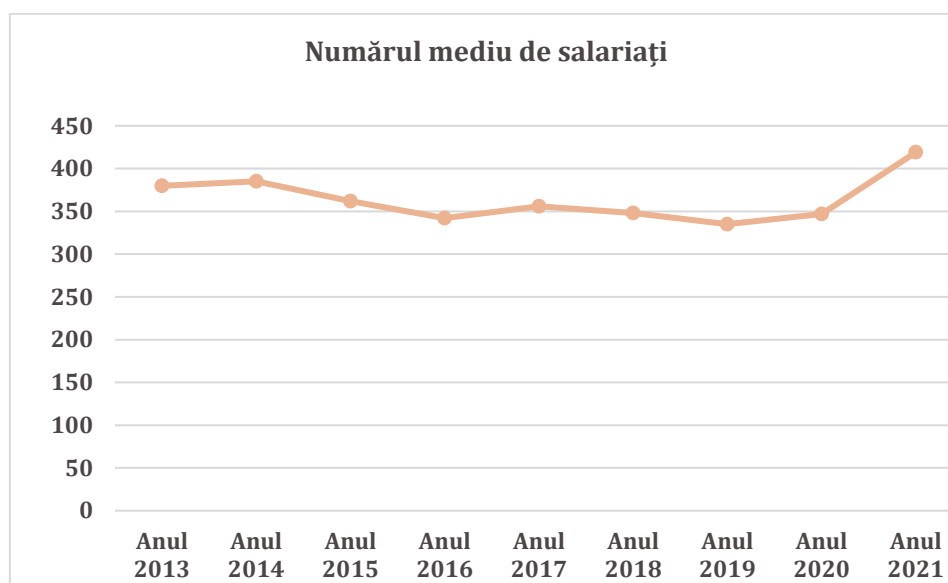
Din analiza tabelului nr. 27 se constată faptul că numărul salariaților de la nivelul comunei Cogealac a înregistrat un trend general ascendent, de la 380 în anul 2013, la 419 în anul 2021. Cel mai mare număr de salariați s-a înregistrat în anul 2021 (419), iar cel mai mic în anul 2016 (342). Aspectul pozitiv este constituit de creșterea cu aproximativ 11% a numărului mediu al salariaților comunei Cogealac în anul 2022, comparativ cu anul 2013.

Tabelul nr. 27 – Evoluția numărului mediu de salariați la nivelul comunei Cogealac în perioada 2013–2021

	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
Numărul mediu de salariați	380	385	362	342	356	348	335	347	419

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Numărul mediu de salariați din comuna Cogealac în anul 2021 era de 419, având o pondere de 11,14% din totalul populației apte de muncă (3.761 persoane la nivelul anului 2021). Acest procent reflectă insuficiența ofertei locurilor de muncă pe plan local raportat la forța de muncă disponibilă în comună.

Figura nr. 25 – Evoluția numărului mediu de salariați din comuna Cogealac în perioada 2013–2021

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Șomerii înregistrați sunt persoanele care au declarat că în perioada de referință erau înregistrate la oficiile forței de muncă și șomaj, indiferent dacă primeau sau nu alocația de sprijin, ajutor de șomaj sau alte forme de protecție socială. Instituția care publică aceste date este Ministerul Muncii și Solidarității Sociale.

Tabelul nr. 28 – Evoluția numărului șomerilor din comuna Cogealac în perioada 2013–2022

	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
Masculin	56	40	29	38	28	28	28	33	33	25
Feminin	41	43	39	31	22	27	22	22	22	11
Total	97	83	68	69	50	55	50	55	55	36

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Numărul șomerilor din comuna Cogealac a înregistrat un trend oscilat de-a lungul perioadei de timp analizate. Trebuie remarcat faptul că, dacă la nivelul anului 2013 figurau 97 de șomeri, la nivelul anului 2022, numărul acestora a scăzut până la 36. În funcție de apartenența la sex, se poate observa faptul că numărul șomerilor înregistrați de gen masculin este mai mare decât

numărul șomerilor înregistrați de gen feminin, exceptând anii 2014 și 2015. Cei mai mulți șomeri înregistrați existau în anul 2013 (97 de persoane), iar cei mai puțini în anul 2022 (36 de persoane). În ceea ce privește ponderea șomerilor înregistrați în totalul resurselor de muncă de la nivel local, în perioada 2013–2022, aceasta prezintă o evoluție similară numărului de șomeri înregistrați în perioada analizată. Astfel, observăm că ponderea șomerilor înregistrați la nivelul anului 2022 (0,97%) a fost mai mică cu 1,51 puncte procentuale față de anul 2013 (2,48%).

Tablelul nr. 29 – Ponderea șomerilor înregistrați în totalul resurselor de muncă, comuna Cogealac, perioada 2013–2022

	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
Masculin	2,71	1,93	1,39	1,83	1,35	1,35	1,36	1,61	1,62	1,25
Feminin	2,23	2,35	2,16	1,72	1,22	1,50	1,25	1,26	1,27	0,64
Total	2,48	2,13	1,75	1,78	1,29	1,42	1,31	1,45	1,46	0,97

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Caracteristicile sectorului primar

Pentru orizontul de timp 2020-2030, viziunea României în domeniul agricol și al dezvoltării rurale este centrată pe asigurarea competitivității și durabilității și pe exportul produselor cu valoare adăugată înaltă. Totodată, sectorul agricol trebuie să facă față multiplelor provocări globale și să asigure bunăstare și condiții de viață în mediul rural apropiate de cele din mediul urban.

„Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung orizont 2020-2030”, p. 15

Potentialul agricol

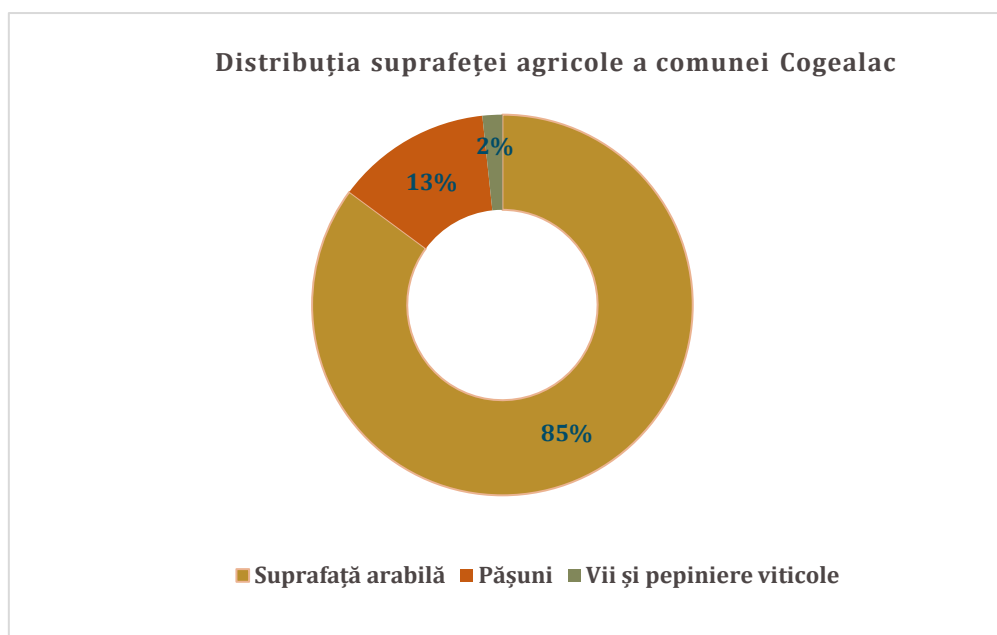
Componenta economică a comunei Cogealac este influențată de factori economici externi, de resursele de care dispune, precum și de aspecte socio-demografice. Agricultură rămâne o activitate economică de bază pentru locuitorii comunei Cogealac, aspect care, de altfel, este reflectat și în structura profesională a populației. Condițiile oro-pedo-climatice impun sectorul culturii plantelor și cel al creșterii animalelor ca principalii piloni de susținere al acestui domeniu. Aceste sectoare tradiționale, care odinioară constituiau în totalitate baza economică a comunei Cogealac, au înregistrat un trend ascendent în ultimii ani. Astfel, dacă în anul 2013, în sectorul primar activau 61 de firme, în anul 2022 numărul acestora a crescut la 161. Sectoarele principale de activitate sunt reprezentate de cultivarea plantelor și creșterea animalelor.

În prezent, suprafața totală a comunei Cogealac este de 19.635 ha, din care 18.150 ha constituie suprafața agricolă, iar 1.485 ha suprafața terenurilor neagricole. Cea mai mare parte a suprafeței agricole este reprezentată de suprafață arabilă 78,7% (15.452 ha), acestea adăugându-i-se pășunile în proporție de 12,18% (2.392 ha). Viile și pepinierele viticole ocupă doar 1,56 % (306 ha) din suprafața agricolă a comunei.

Tabelul nr. 30 – Distribuția suprafeței agricole a comunei Cogealac

	Suprafață arabilă	Pășuni	Vii și pepiniere viticole	Total suprafață agricolă
Comuna Cogealac	15.452	2.392	306	18.150

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Figura nr. 26 – Distribuția suprafeței agricole a comunei Cogealac
Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Conceptul de dezvoltare durabilă a zonelor rurale ocupă un rol central în strategiile și programele dedicate sectorului agricol, ceea ce înseamnă că se urmărește promovarea unei economii rurale bazate pe o infrastructură modernă, dotarea tehnică adecvată a teritoriului și a locuințelor rurale, utilizarea resurselor naturale regenerabile în fluxul economic, precum și protejarea mediului înconjurător. Comuna Cogealac ar putea constitui un model de dezvoltare durabilă, dacă s-ar aplica măsuri concrete pentru susținerea unei agriculturi ecologice, dar și pentru dezvoltarea unui domeniu cu mare potențial în regiune – agroturismul.

Politica agricolă comună sprijină, prin intermediul Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), dinamismul și viabilitatea economică a zonelor rurale. Pentru orizontul de timp 2021–2027, statele membre dispun de un buget de 95,5 miliarde EUR. Din această sumă, 8,1 miliarde EUR provin din instrumentul de redresare NextGenerationEU și sunt menite să atenueze efectele pandemiei de COVID–19 asupra sectorului agricol. Programelor de dezvoltare rurală

finanțate prin intermediul FEADR trebuie să contribuie la transferul de cunoștințe și inovare în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale; să sporească viabilitatea și competitivitatea tuturor ramurilor agriculturii și să promoveze tehnologiile agricole inovatoare; să promoveze organizarea lanțului de aprovizionare cu produse alimentare; să promoveze utilizarea eficientă a resurselor și să sprijine tranziția către o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon; să refacă, să conserve și să dezvolte ecosistemele care sunt legate de agricultură și silvicultură; să promoveze incluziunea socială, reducerea sărăciei și dezvoltarea economică în zonele rurale⁹⁵.

Un alt instrument de finanțare în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale este reprezentat de *FEGA - Fondul European de Garantare Agricolă*. Acesta vizează măsurile de reglementare sau sprijinire a piețelor agricole și plățile directe către agricultori în contextul politicii agricole comune.

Activitățile silvice

Pădurea deține o importanță aparte printre componenta biotică a litosferei, asigurând numeroase servicii ale ecosistemelor, esențiale pentru mediu și climă. De exemplu, ea contribuie la conservarea și reabilitarea solului, la gestionarea și protejarea biodiversității, reglarea climei, la purificarea aerului pe care îl respirăm și la alimentarea bazinelor hidrografice. Pădurile reprezintă, totodată, și o importantă sursă economică prin valorificarea producției de lemn și a materiilor prime utilizate în obținerea unor produse. Ele au și o valoare estetică (de înfrumusețare a peisajului), dar și un rol social deosebit în ceea ce privește recreerea și starea de bine a oamenilor.

Pădurile au un rol semnificativ pentru sectorul turismului, iar cu ajutorul unui turism bine gestionat și organizat, zonele rurale împădurite pot îmbunătăți semnificativ dezvoltarea economică, de mediu și socială a unei comunități. O serie de activități precum, plimbările, campingul, mersul pe bicicletă, fotografia, pictura, călăritul, observarea faunei și florei sălbatice pot fi întreprinse în cadrul turismului natural practicat în împrejurimile pădurilor.

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, pe teritoriul comunei există o suprafață forestieră de 148 ha, reprezentând 0,75% din suprafața totală a comunei.

Perimetrul silvic existent are potențialul de a oferi un cadru natural pitoresc, propice dezvoltării mai multor tipuri de turism, însă a cărui dezvoltare este împiedicată de mai mulți factori, printre care se numără starea precară a infrastructurii. Dezvoltarea acestui tip de turism trebuie să constituie una dintre prioritățile autorităților publice locale și este condiționată de investiții în

---

⁹⁵ „Dezvoltare rurală”, Comisia Europeană, accesat în data de 30.06.2023, https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy/rural-development_ro.

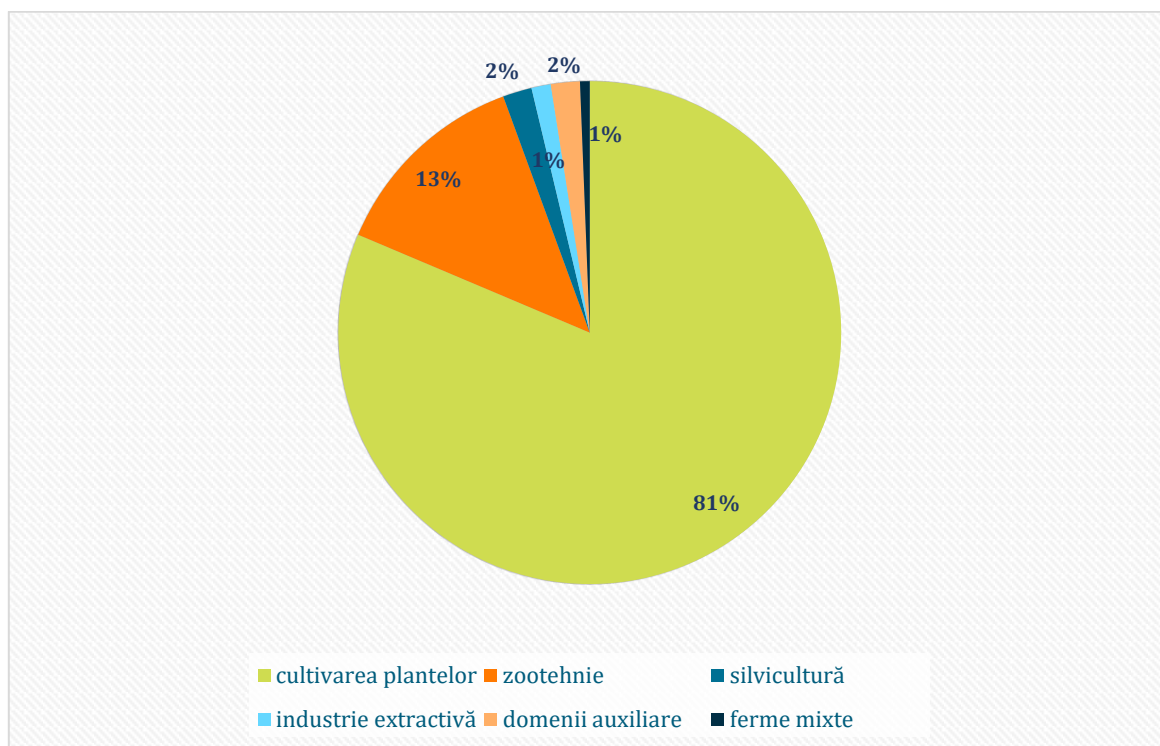
programele de extindere și modernizare a infrastructurii rutiere și a utilităților publice, a centrelor de informare turistică, cazare ecologică și transport.

În ceea ce privește domeniul economic, datele puse la dispoziție de ONRC Constanța indică faptul că în anul 2022 exista un număr de trei agenți economici care desfășurau activități în sectorul silviculturii.

Agenții economici din sectorul primar

Datele transmise de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța indică faptul că, în anul 2022, în sectorul primar din comuna Cogealac, activau 161 de agenți economici. Din cei 161 de agenți economici, 131 derulau activități specifice cultivării plantelor.

Ceilalți agenți economici desfășurau activități în domeniul zootehniei (21), silviculturii (3) și industriei extractive (2). Doar un agent economic activa în ferme mixte, iar alți trei în activități auxiliare agriculturii.

Figura nr. 27 – Distribuția întreprinderilor din sectorul primar pe domenii de activitate, anul 2022
Sursa datelor: Adresa nr. 35280/28.04.2023 emisă de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța

Tabelul nr. 31 – Evoluția numărului întreprinderilor active în sectorul primar din comuna Cogealac (2013–2022)

Domeniul de activitate	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
Agricultură, vânătoare, silvicultură	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2
Agricultură, silvicultură și pescuit	57	61	67	77	101	153	155	153	164	157
Industria extractivă	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2
TOTAL	61	65	71	81	105	157	157	157	168	161

Sursa datelor: Adresa nr. 35280/28.04.2023 emisă de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța

Caracteristicile sectorului secundar

Sectorul secundar reunește activitățile din domeniul productiv, al industriei, al distribuției apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare și activitățile de construcții. Sectorul secundar reprezenta 14,56% din totalul unităților economice care funcționau în comuna Cogealac în anul 2022. Conform datelor furnizate de Oficiul Registrului de pe lângă Tribunalul Constanța, în anul 2022, la nivelul comunei Cogealac activau 55 de agenți economici în sectorul secundar.

Tabelul nr. 32 – Evoluția numărului întreprinderilor active în sectorul secundar în comuna Cogealac (2013–2022)

	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
Sectorul secundar	35	32	30	33	35	40	41	42	52	55

Sursa datelor: Adresa nr. 35280/28.04.2023 emisă de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța

Analizând evoluția numărului de întreprinderi active în sectorul secundar remarcăm un trend ascendent. Astfel, în perioada analizată, numărul întreprinderilor din sectorul secundar a crescut de la 35 în anul 2013, la 55 în anul 2022.

Creșteri s-au înregistrat în categoriile industrie prelucrătoare și construcții, iar în domeniul distribuției apei și salubrității, numărul de întreprinderi a rămas stabil.

Cu toate acestea, sectorul secundar de la nivelul comunei Cogealac nu este foarte bine dezvoltat și valorificat. Perioada supusă analizei (2013–2022) prezintă o activitate redusă în acest sector, care de altfel deține posibilități de dezvoltare considerabile.

Tabelul nr. 33 – Evoluția numărului întreprinderilor active în sectorul secundar din comuna Cogealac (2013–2022)

Domeniul de activitate	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
Industria prelucrătoare	13	10	11	13	14	17	18	18	24	27
Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2
Construcții	20	20	18	18	19	21	21	22	26	24
Producție și furnizare de energie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
TOTAL	35	32	30	33	35	40	41	42	52	55

Sursa datelor: Adresa nr. 35280/28.04.2023 emisă de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța

Caracteristicile sectorului terțiar

Sectorul terțiar reunește activitățile din sectorul serviciilor, comerțului și transporturilor. Sectorul terțiar reprezintă aproximativ 41% din totalul unităților economice înregistrate la nivelul comunei Cogealac.

Tabelul nr. 34 – Evoluția numărului întreprinderilor active în sectorul terțiar din comuna Cogealac (2013–2022)

Domeniul de activitate	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
Comerț	52	57	59	59	60	61	59	60	63	64
Transport	11	13	13	15	13	15	18	20	24	23
Servicii	29	30	39	45	50	58	60	55	60	61
Total	92	100	111	119	123	134	137	135	147	148

Sursa datelor: Adresa nr. 35280/28.04.2023 emisă de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța

Conform datelor furnizate de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța, societățile care activau în anul 2022 în sectorul terțiar la nivelul comunei Cogealac erau în număr de 148.

Un aspect pozitiv este reprezentat de trendul ascendent al numărului de agenți economici din sectorul terțiar. Astfel, observăm că de la 92 de agenți economici, în anul 2013, numărul a crescut la 148 de agenți economici în 2022, înregistrându-se, astfel, o creștere de 60,87%.

În funcție de domeniul de activitate, se constată o preponderență a întreprinderilor ce activează în domeniul comerț și servicii, respectiv 125 de întreprinderi din totalul de 148. Agenții economici ce activează în domeniul transporturi au o prezență relativ redusă (23).

Tabelul nr. 35 – Repartizarea firmelor din sectorul serviciilor în funcție de domeniul de activitate, anul 2022

Domeniu de activitate	Nr. agenți economici
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	3
Activități de spectacole, culturale și recreative	7
Activități financiare, bancare și de asigurări	1
Activități profesionale, științifice și tehnice	10
Alte activități de servicii	10
Hoteluri și restaurante	18
Informații și comunicații	3
Intermedieri financiare și asigurări	3
Învățământ	1
Sănătate și asistență socială	5

Sursa datelor: Adresa nr. 35280/28.04.2023 emisă de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța

Potențialul turistic al comunei Cogeaalac

Viziunea națională în domeniul turismului presupune că la nivelul anului 2030, „România va fi o destinație turistică bine cunoscută, de înaltă calitate, disponibilă pe parcursul întregului an, valorificând unicitatea patrimoniului său cultural și natural și oferind servicii la standarde internaționale”.

„Strategia de dezvoltare turistică a României”, februarie 2019, p. 27

În vederea atingerii acestui deziderat, au fost formulate o serie de obiective strategice naționale, dintre care amintim:

- Creșterea accesibilității zonelor turistice și a calității infrastructurii turistice;
- Sprijinirea dezvoltării inovatoare în sectorul privat;
- Creșterea calității experiențelor și a serviciilor la nivelul destinațiilor turistice;
- Consolidarea capacității de elaborare de politici în domeniul turismului, creșterea gradului de digitalizare și o mai bună adaptare a instrumentelor de marketing la specificul piețelor cu potențial mare⁹⁶.

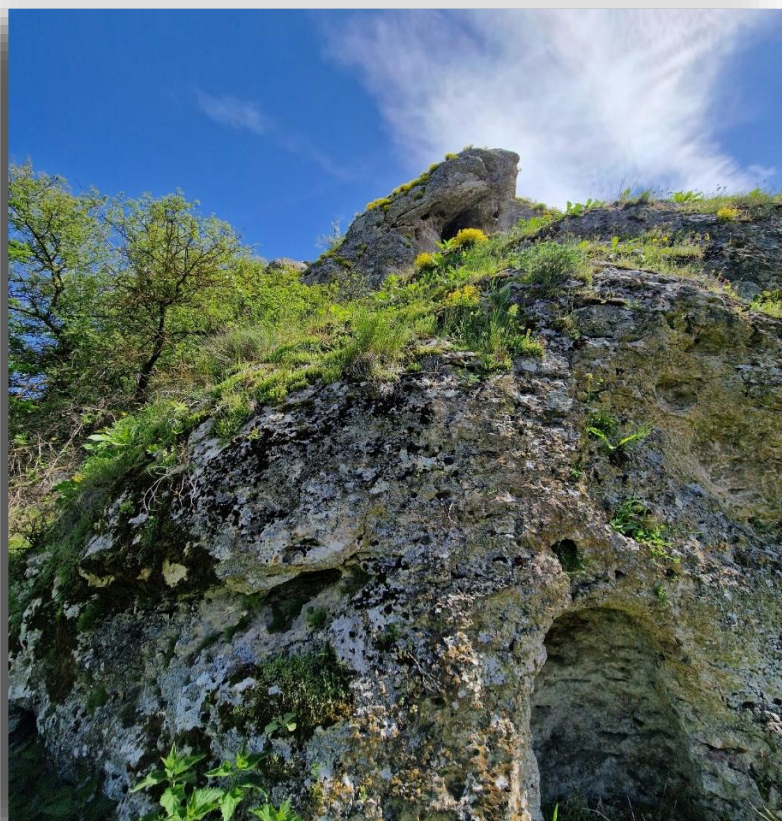
Comuna Cogeaalac dispune de un potențial turistic semnificativ care o poate transforma într-un punct turistic de interes major în regiunea Dobrogea. Pentru realizarea acestui deziderat este necesară demararea unor investiții ample în proiectele de extindere și modernizare a infrastructurii de turism, care, din cauza gradului redus de dezvoltare, constituie un impediment

⁹⁶ „Strategia de dezvoltare turistică a României”, februarie 2019, p. 31-36.

în valorificarea potențialului de care dispune comuna. Aceste investiții ar aduce importante beneficii locuitorilor comunei, dar și mediului de afaceri și administrației locale. Efectele pozitive ar putea fi, totodată, resimțite de întreaga regiune. Dezvoltarea turismului la nivelul comunei Cogealac este strâns legată de prezența numeroaselor monumente de arheologie de interes național și local și a rezervațiilor naturale. Proximitatea unor puncte de atracție turistică și a unor peisaje spectaculoase reprezintă un avantaj pentru comuna Cogealac care poate fi, astfel, inclusă pe harta destinațiilor turistice din regiunea Dobrogea.

În ceea ce privește capacitatea de cazare turistică, datele furnizate de ONRC Constanța pentru anul 2022 ne arată că la nivelul comunei Cogealac se regăsesc 4 agenți economici care activează în sectorul serviciilor de cazare, în domeniile: facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată (2 agenți economici), parcuri pentru rulote, campinguri și tabere (1 agent economic) și alte servicii de cazare (1 agent economic).

Potențialul turistic natural

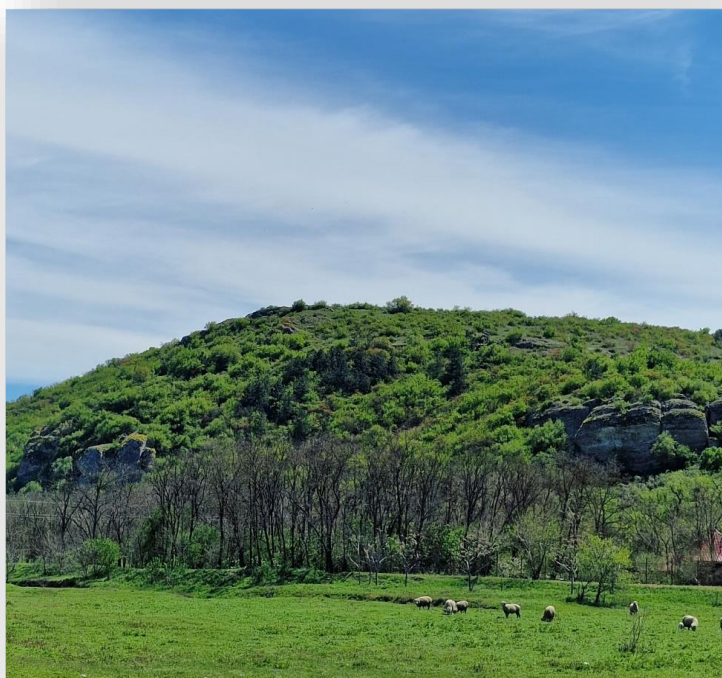
Fotografia nr. 2 – Rezervația naturală Gura Dobrogei
Sursa: Arhiva TQM Management SRL

Comuna Cogealac dispune de un peisaj pitoresc, cu monumente ale naturii de o frumusețe aparte. Teritoriul comunei se suprapune peste trei importante arii naturale protejate, care constituie și unele dintre cele mai frumoase obiective turistice ale județului Constanța: Situl Natura 2000 ROSPA0019 Cheile Dobrogei, Situl Natura 2000 ROSAC0215 Recifii Jurasici Cheia și Situl Natura 2000 ROSPA0031 Delta Dunării și complexul Razim-Sinoe. Întins pe o suprafață de 10.929 ha, Situl Natura 2000 ROSPA0019 Cheile

Dobrogei are în componența sa trei rezervații naturale care acoperă și teritoriul comunei Cogealac, și anume: Gura Dobrogei, Peștera La Adam și Peștera Gura Dobrogei.

Rezervația naturală Gura Dobrogei este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN⁹⁷ (rezervație naturală de tip mixt). Aceasta este situată în partea de sud-vest a comunei Cogealac, lângă o pădure de foioase, fiind străbătută de valea Casimcei. Rezervația este alcătuită din stânci calcaroase de vârstă jurasică, cheiuri, maluri și numeroase peșteri. Totodată, aceasta găzduiește efective importante de specii de floră și numeroase specii de pasări migratoare protejate. Prin specificul reliefului și a bogățiilor naturale pe care le găzduiește, Rezervația naturală Gura Dobrogei poate fi încadrată la categoria ariilor de interes floristic, faunistic, geologic, speologic și peisagistic. Pentru turiști, rezervația oferă peisaje spectaculoase, dar și posibilitatea de a escalada versanții mici și abrupte, de a admira numeroasele specii de plante și animale protejate prin lege și de a explora peșterile săpate în calcar.

De menționat faptul că, deși rezervația are un potențial turistic foarte mare, până în prezent, autoritățile nu au amenajat trasee turistice, iar accesul către rezervație se face pe un drum pietruit.

Fotografia nr. 3 – Rezervația naturală Gura Dobrogei
Sursa : Arhiva TQM Management SRL

Un alt monument al naturii care se află pe teritoriul comunei Cogealac este Peștera Gura Dobrogei sau Peștera Liliacilor. Situată în partea de nord-est a satului Gura Dobrogei, peștera cu același nume a fost descoperită în anul 1926 de către istoricul și arheologul Vasile Pârvan. Formarea peșterii se situează la începutul Cuaternarului sau sfârșitul Pliocenului după aprecierile geologului E. Jekelius. Fosilele de argilă studiate de geologul Dan Patrulius au fost atribuite perioadei jurasică.

Numeroase mărturii ale activității umane, precum unelte de silex din paleolitic și neolitic, fragmente de ceramică neolitică, cât și obiecte mai recente din metal aparținând epocii fierului au fost atestate, în urma săpăturilor arheologice, în interiorul peșterii⁹⁸. Peștera are trei intrări și mai multe galerii, lungimea totală a acestora fiind de aproape 480 de metri. Peștera adăpostește

⁹⁷ IUCN - Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii

⁹⁸ „Monumente ale naturii din România: Peștera Liliacilor sau Peștera Gura Dobrogei”, publicat în data de 18.11.2015, <https://web.archive.org/web/20171107024209/https://www.agerpres.ro/>.

colonii de lilieci, majoritatea fiind specii protejate și cu statut de specii periclitate (de aici și numele de Peștera Liliecilor)⁹⁹.

Alături de Peștera Gura Dobrogei, în Rezervația Cheile Dobrogei se mai găsește și Peștera La Adam, care se întinde pe o suprafață de 5 hectare. Despre această peșteră, Marius Lungu, conf. univ. dr. la Facultatea de Științe ale Naturii și Științe Agricole din cadrul Universității Ovidius Constanța, afirma următoarele: „Este o peșteră unică, pentru că aici s-au descoperit numeroase fosile, cea mai importantă fiind un molar care aparține lui homo sapiens fossilis, cu o vechime de aproximativ 100.000 de ani. Are o galerie mai mare la intrare, se urcă pe niște trepte, după care există o cale de acces pe platou, printr-o galerie foarte îngustă”¹⁰⁰. Studiile speologice efectuate în Peștera La Adam au dus la descoperiri de importanță paleontologică și arheologică ce clasează acest loc printre cele mai importante din Europa.

De menționat faptul că, deși ambele peșteri au potențial turistic, niciuna nu este în prezent amenajată.

Teritoriul comunei Cogealac se suprapune și peste Situl Natura 2000 ROSAC0215 (ROSCI0215) Recifii Jurasici Cheia, arie naturală protejată care se află în interiorul Sitului Natura 2000 ROSPA0019 Cheile Dobrogei. Acest sit este important atât prin caracteristicile geomorfologice, paleontologice, botanice (4 habitate și 3 specii de plante de importanță comunitară) și peisagistice, cât și prin elementele de faună (mamifere – 8 specii, reptile – 3 specii)¹⁰¹.

În plus, comuna Cogealac se suprapune și ariei naturale protejate ROSPA0031 Delta Dunării și Complexul Razim-Sinoie. Acest sit a fost desemnat pentru conservarea unui număr de 221 de specii de păsări enumerate în Anexa I a Directivei Păsări, dintre care: 13 permanente, 95 de specii care se reproduc, 38 specii care ierneză, 137 specii care se concentrează pe perioada migrației¹⁰².

Putem concluziona, astfel, că patrimoniul natural de care dispune comuna Cogealac are potențialul de a crea premisele unui turism de natură prin care vizitatorii se bucură de frumusețea mediului înconjurător, învață despre istoria și cultura locală și experimentează activități asociate naturii. Un aspect esențial când vorbim de turismul care vizează patrimoniul natural îl constituie grija pentru minimizarea aspectelor negative ale turismului tradițional și conștientizarea respectului pe care îl datorăm cadrului natural.

---

⁹⁹ Natura 2000 - Standard Data Form, accesat în data de 28.06.2023, <https://natura2000.eea.europa.eu/>.

¹⁰⁰ „Gura Dobrogei, rezervația cu peste 10 peșteri în stâncile din perioada jurasică”, accesat în data de 28.06.2023, <https://discoverdobrogea.ro/gura-dobrogei-rezervatia-cu-pestes-10-pestes-ter-ter-in-stancile-din-perioada-jurasica/>.

¹⁰¹ ANEXA Nr. 2 REGULAMENTUL ARIILOR NATURALE PROTEJATE: ROSPA0019 Cheile Dobrogei ROSCI0215 Recifii Jurasici Cheia Rezervațiile naturale: Recifii Jurasici Cheia - cod 2.362 Gura Dobrogei - cod B2 Peștera Gura Dobrogei - cod 2.357 Peștera La Adam - cod 2.356.

¹⁰² Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării (ARBDD), accesat în data de 28.06.2023, <https://ddbba.ro/>.

Potențialul turistic antropic

Potențialul turistic de natură antropică al comunei Cogealac reunește o gamă variată de obiective majore:

➤ *obiective turistice religioase*

- Biserica „Adormirea Maicii Domnului”
- Biserica „Sfântul Vasile cel Mare”
- Mănăstirea Colilia
- Biserica „Sfântul Mucenic Dimitrie – Izvorătorul de Mir”

➤ *Obiective turistice culturale*

- Monumentul Recunoștința Eroilor jertfiți Patriei Române 1916–1919

Fotografia nr. 4 – Monumentul Recunoștința Eroilor jertfiți Patriei Române 1916–1919
Sursa: Arhiva TQM Management SRL

Pe baza potențialului natural și antropic de care dispune comuna Cogealac, au fost identificate o serie de tipuri de turism care pot fi practicate pe teritoriul comunei, dintre care menționăm:

- **Turismul cultural** poate fi dezvoltat prin promovarea unor valori și stiluri de viață, performanțe artistice (sărbătorile populare tradiționale, cântece și dansuri), patrimoniu, arte vizuale, tradiții și meșteșuguri locale, peisaje culturale.
- **Turismul sportiv** poate fi practicat în preajma pădurilor și a cursurilor de apă existente la nivelul comunei, însă este condiționat de dezvoltarea unei infrastructuri de agrement. Această formă de turism poate fi bazată pe întrecerile sportive de călărit, pescuit, vânatoare, mersul pe bicicletă, întrecerile de orientare turistică etc.
- **Turismul de nișă:** în această categorie intră turismul ornitologic sau „birdwatching” ce presupune ca pasionații de păsări să meargă în zonele populate de păsări pentru a le observa, fotografia sau filma în habitatul lor natural. Turismul de acest tip este corelat cu unele hobby-uri și poate fi astfel nișat pe mâncare, sport, istorie, aventură.
- **Turismul rural (agroturismul)** poate fi practicat în bune condiții doar în locuințele care dispun de dotările necesare, precum și de posibilitatea de valorificare a surplusului din gospodărie (carne, lapte, ouă, zarzavaturi, legume, fructe). Gospodăriile care practică turismul rural trebuie să îndeplinească o serie de condiții, precum: amplasamentul gospodăriei să fie în locuri ferite de poluare și de orice alte elemente care ar pune în pericol sănătatea sau viața turiștilor, dotările din camere și din grupurile sanitare să fie puse în exclusivitate la dispoziția acestora și să aibă acces la spații pentru prepararea și servirea meselor; produsele alimentare oferite spre consum să fie cultivate/produse în gospodărie. Practicarea turismului rural este strâns corelată cu posibilitatea de valorificare și promovare a unor valori străvechi specifice regiunii.
- **Turismul ecologic (ecoturismul)** presupune vizite la diferite rezervații naturale, sanctuare ale faunei sălbatice, parcuri naționale, în scop educațional (observarea și conștientizarea valorii naturii, precum și întreprinderea de activități de voluntariat pentru protejarea și conservarea mediului înconjurător). Acesta reprezintă cea mai valoroasă formă de manifestare a turismului durabil. Ținând cont de faptul că pe teritoriul comunei Cogealac se regăsesc 3 arii naturale protejate, acest tip de turism prezintă un potențial semnificativ de dezvoltare. În cadrul activităților ecoturistice pot fi incluse excursii și drumeții cu ghid, tururi pentru observarea naturii, excursii în comunitățile locale, activități de aventură pe trasee special amenajate (excursii cu bicicleta, turismul ecvestru etc.). Turismul ecologic trebuie să respecte două condiții esențiale: să aibă un impact negativ mic asupra mediului natural și socio-cultural și să contribuie la conservarea și protejarea naturii.

INFRASTRUCTURA

Termenul „infrastructură” se referă la totalitatea sistemelor și serviciilor de care are nevoie societatea modernă pentru a funcționa corespunzător. Acesta acoperă o varietate de elemente ale bazei tehnico-materiale ale unei localități, esențiale pentru asigurarea bunului mers al așezărilor umane, a interconectivității, dar și pentru susținerea productivității unei economii.

Elementele de infrastructură includ sisteme fizice, precum rețelele rutiere și cele feroviare, sistemele de utilitate publică (canalizare, apă), sistemele energetice (energie electrică, energie termică, alimentarea cu gaz), sisteme de telecomunicații (internet, telefonie, poștă, radio, televiziune), precum și serviciile (servicii de asistență medicală, educație, servicii de urgență, de protecție a mediului etc.).

Prezenta secțiune va analiza primele categorii de infrastructură, și anume infrastructura rutieră, infrastructura tehnico-edilitară, infrastructura energetică și infrastructura de telecomunicații.

Infrastructura rutieră

Infrastructura de transport este un element cheie în organizarea și planificarea teritorială. Rețeaua de drumuri, elementul constitutiv al infrastructurii de transport, joacă un rol esențial în dezvoltarea socio-economică a unei zone. Investițiile în infrastructură prezintă numeroase beneficii, precum facilitarea mobilității bunurilor și a persoanelor, reducerea costurilor de transport, îmbunătățirea accesului pe piețele regionale, precum și creșterea eficienței activităților economice, extinderea schimburilor comerciale și a investițiilor. Îmbunătățirea calității și a cantității rețelelor de transport va contribui implicit la dezvoltarea României și a fiecărei regiuni în parte.

În ceea ce privește accesibilitatea la coridoarele de transport interne ale UE, și anume Rețeaua TEN-T, traseul Constanța-Tulcea-Brăila-Galați a fost inclus în 2012 în rețeaua globală TEN-T, alături de Canalul Dunăre-București (rețeaua centrală). Rețeaua globală are rolul de a asigura conectivitatea pentru regiunile Uniunii Europene, pe când rețeaua centrală reunește toate acele elemente din rețeaua globală care prezintă cea mai mare importanță strategică pentru UE¹⁰³.

¹⁰³ „România a obținut dublarea rețelei rutiere TEN-T pe teritoriul național și impunerea unei axe est-vest de relevanță regională la nivelul Uniunii Europene”, Ministerului Afacerilor Externe, accesat în data de 03.05.2023, <https://ue.mae.ro/local-news/902>.

Obiectivul rețelei transeuropene unificate de transport (TEN-T) este acela de a realiza coeziunea socială, economică și teritorială în UE. Politica TEN-T vizează pe lângă construcția unei infrastructuri fizice și aplicarea inovației, a noilor tehnologii și a soluțiilor digitale, astfel încât să se îmbunătățească infrastructura de transport, să se reducă impactul asupra mediului și să se promoveze eficiența energetică și siguranța sporită. Coloana vertebrală a rețelei centrale este reprezentată de nouă coridoare de rețea de bază, care au fost identificate pentru a eficientiza și a facilita dezvoltarea coordonată a rețelei centrale, două dintre acestea tranzitând și teritoriul României (Coridorul Rin-Dunăre și Coridorul european feroviar de marfă – RFC7 Orient/Est-Mediteranean).

Din punct de vedere al accesibilității la magistralele de transport transeuropene, județul Constanța beneficiază de avantajul poziționării pe traseul coridorului Rin–Dunăre care conectează Strasbourg și Mannheim cu porturile românești Constanța și Galați.

Conform Anexelor 1-4 ale Hotărârii nr. 782 din 10 septembrie 2014 pentru modificarea anexelor la Hotărârea Guvernului nr. 540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice, comuna Cogealac este deservită de o rețea de drumuri europene, naționale, județene și comunale, după cum urmează:

- DN 22 (E 87): Limita Jud. Tulcea - Mihai Viteazu - DN 2A (Ovidiu) – *străbate partea de est a comunei Cogealac și face legătura între municipiile Constanța și Tulcea;*
- DJ 226A: Cetate Istria - DJ 226 - Cogealac - Râmnicu de Jos – străbate localitățile Râmnicu de Jos, Cogealac și Tariverde și face legătura cu comuna Istria;
- DJ 226B: DN 2A - Pantelimon - Pantelimonu de Jos - Grădina – Cogealac – străbate localitatea Cogealac și face legătura cu comuna Grădina;
- DJ 222: Limita județ Tulcea - Râmnicu de Jos - Grădina - Cheia - Târgușor - Mihail Kogălniceanu - Cuza Vodă - Medgidia - Peștera – Pietreni – străbate localitățile Râmnicu de Sus și Râmnicu de Jos și face legătura cu județul Tulcea în partea de nord și comuna Grădina în partea de sud
- DC 74: Runcu - Nistorești - Râmnicu de Jos
- DC 76: Pantelimonu de Jos - Râmnicu de Jos
- DC 77: Limita jud. Tulcea - Fântânele - Cogealac - DN 22
- DC 81: Târgușor - Gura Dobrogei - DN 22
- Drumuri satești și străzi;
- Drumuri de exploatație agricolă.

În ultimii ani, Primăria comunei Cogealac a demarat o serie de proiecte în vederea modernizării și reabilitării infrastructurii rutiere, printre care menționăm:

- Reparații drum comunal DC 81 Comuna Cogealac, Județul Constanța, valoare 430.652 lei;
- Lucrări de reparații drumuri în sat Râmnicu de Sus, comuna Cogealac, județul Constanța, valoare 335.113,99;
- Modernizare și reabilitare drumuri în sat Râmnicu de Jos, sat Gura Dobrogei, sat Tariverde (parțial), valoare 36.759.492,43 lei;
- Centura ocolitoare comuna Cogealac, valoare 9.681.482 lei, fără TVA;
- Modernizare și reabilitare drumuri în sat Tariverde și sat Cogealac, comuna Cogealac – LOT A, B, C, F, G, H, J”, valoare 29.517.582,58 lei;
- Modernizare și reabilitare drumuri în sat Tariverde și sat Cogealac, comuna Cogealac – LOT D, E, I, K, L, M, valoare 23.498.838,48 lei;
- Lucrări de îmbrăcare a străzilor Înfrățirii și Orizontului din comuna Cogealac – asfaltare carosabil, valoare 1.081.837 lei¹⁰⁴.

Potrivit datelor de pe site-ul oficial al Consiliul Județean Constanța, transportul public la nivelul comunei este asigurat prin intermediul curselor auto regulate operate de firme private (SC JTA Trans-Group SRL și SC Grup Media Sud Calatori SA), cu microbuze de transport persoane¹⁰⁵.

Infrastructura tehnico-edilitară

Dezvoltarea activităților sociale și economice de la nivelul comunei Cogealac, precum și creșterea calității vieții cetățenilor, este dependentă de accesibilitatea populației la serviciile de utilități publice.

Alimentarea cu apă

În ceea ce privește apa potabilă, comuna Cogealac dispune de un sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă care acoperă două din cele cinci localități componente, având o lungime totală de 34,32 km (23,79 km rețeaua din localitatea Cogealac și 10,53 km rețeaua din localitatea Tariverde)¹⁰⁶. Conform datelor puse la dispoziție de Institutul Național de Statistică, în 2021, capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile din comuna Cogealac era de 1.200 mc/zi. Analizând aceste date, am identificat faptul că în perioada 2010–2011 acest indicator a fluctuat, crescând de la 240 mc/zi (perioada 2010–2011) la 840 mc/zi (perioada 2012–2017) și ulterior, la 1.000 mc/zi (2018). Începând cu 2019, capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile din comuna Cogealac s-a menținut la 1.200 mc/zi¹⁰⁷.

¹⁰⁴ Platforma SICAP, accesat în data de 30.04.2023, <https://sicap.ai/licitatii/comuna+cogealac/1>.

¹⁰⁵ Consiliul Județean Constanța, accesat în data de 30.05.2023, <http://www.cjc.ro/Sectiune.php?s=248>.

¹⁰⁶ „Statutul comunei Cogealac, județul Constanța - Anexă la HCL nr.11/15.07.2020”, p. 12.

¹⁰⁷ Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online.

Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor se ridică, în anul 2021, la 338 mii m³, dintre care 274 mii m³ reprezenta cantitatea de apă destinată uzului casnic (reprezentând 80% din totalul apei potabile distribuite)¹⁰⁸. În perioada analizată (2010–2021), datele furnizate de Institutul Național de Statistică ne indică o creștere constantă a cantității totale de apă potabilă distribuită consumatorilor din comuna Cogealac. Așadar, se poate observa faptul că cea mai mică cantitate de apă potabilă a fost distribuită în anul 2010 (44 mii m³), iar cea mai mare cantitate la nivelul anului 2021 (338 mii m³), înregistrându-se astfel o creștere de circa 668.18%¹⁰⁹.

Pentru locuitorii din cele trei satele aparținătoare – Gura Dobrogei, Râmnicu de Jos și Râmnicu de Sus – aprovizionarea cu apă potabilă se face exclusiv prin surse reprezentate de fântâni. În prezent, există un proiect de înființare a rețelei de alimentare cu apă în satul Râmnicu de Sus, în stadiu de execuție.

Operatorul care gestionează sistemul de alimentare cu apă potabilă din localitățile Cogealac și Tariverde este SC Gospodărie Apă Canal și Salubritate Cogealac, societate înființată în anul 2012 de către Primăria Cogealac.

Conform Raportului județean privind calitatea apei potabile din Constanța (2022), comuna Cogealac se află printre localitățile a căror apă conține o cantitate de nitrați peste limitele prevăzute de normele sanitare. De asemenea, sistemul de alimentare din comuna Cogealac a fost declarat neconform în ceea ce privește următorii parametri: bacterii coliforme, E.coli, enterococci, clor rezidual liber rețea și nitrați¹¹⁰.

Sistemul de canalizarea

Apele uzate menajere provenite de la populație, agenții economici și instituțiile publice sunt evacuate în sistemul public de canalizare, dar și în fose septice ecologice și bazine vidanjabile. O parte dintre gospodăriile sunt, însă, dotate și cu latrine uscate. Lungimea totală a rețelei de canalizare menajeră din localitatea Cogealac este de 27,51 km, iar în localitatea Tariverde lungimea rețelei este de 14.2 km¹¹¹.

Toalete tradiționale prezintă o serie de dezavantaje, fiind adesea neigienice, producând mirosuri pestilențiale și poluând semnificativ stratul acvifer freatic. Este astfel imperios necesară accelerarea proiectelor de înființare a unui sistem de canalizate și epurare a apelor uzate care să fie durabil, viabil din punct de vedere economic, corespunzător din punct de vedere tehnic și care să protejeze mediul și resursele naturale.

---

¹⁰⁸ Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online.

¹⁰⁹ Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online.

¹¹⁰ „Raport județean al calității apei potabile 2022 – DSPJ Constanța”, p. 45, <https://dspct.ro/>.

¹¹¹ „Statutul Comunei Cogealac - Anexă la HCL nr.11/15.07.2020”, p. 12.

Un alt aspect important este reprezentat de stimularea și încurajarea populației de a se racorda la sistemul centralizat de canalizare, care va impune costuri suplimentare pentru fiecare gospodărie în parte.

Pentru o deservire integrală a necesarului de gospodării din comuna Cogealac, se impune implementarea unor proiecte de înființare a rețelei de canalizare în localitățile Gura Dobrogei, Râmnicu de Sus și Râmnicu de Jos.

Infrastructura energetică

Alimentarea cu energie electrică

Potrivit informațiilor disponibile pe site-ul Primăriei, comuna Cogealac este alimentată cu energie electrică din Sistemul Energetic Național (SEN), toate localitățile componente fiind electrificate¹¹².

În ceea ce privește iluminatul public, am constatat faptul că această utilitate cuprinde întreg teritoriul comunei Cogealac. Sistemul de alimentare cu energie electrică al comunei cuprinde rețea de distribuție de medie tensiune-20kV-în montaj aerian, posturi de transformare de tip aerian și rețele de distribuție de joasă tensiune- 0,4 kV- ce alimentează consumatorii de energie electrică și asigură iluminatul public stradal¹¹³.

Alimentarea cu gaze naturale

Comuna Cogealac nu deține un sistem centralizat de alimentare cu gaze naturale. Locuitorii comunei folosesc sisteme individuale care funcționează pe baza combustibililor solizi (lemne), a celor gazoși (butelii cu gaz) și a energiei electrice.

De remarcat faptul că în 2006 a fost realizat proiectul „Înființarea distribuție gaze naturale în comuna Cogealac, județul Constanța”. În cadrul investiției s-au proiectat rețelele de distribuție a gazelor naturale¹¹⁴. În 2022, Primăria comunei Cogealac a contractat un studiu de fezabilitate („Înființare rețea distribuție gaze naturale în loc. Râmnicu de Jos”), în valoare de 130.000,00 lei și un proiect tehnic („Realizare proiect tehnic extindere rețea distribuție gaze naturale Cogealac – zona industr. Tariverde”), în valoare de 270.000,00 lei. În 2023, Primăria a contractat proiectul „Realizare proiect tehnic înființare rețea distribuție gaze naturale, în valoare de 270.000,00 lei¹¹⁵.

¹¹² „Statutul Comunei Cogealac - Anexă la HCL nr.11/15.07.2020”, p. 12.

¹¹³ „Statutul Comunei Cogealac - Anexă la HCL nr.11/15.07.2020”, p. 13.

¹¹⁴ „Statutul Comunei Cogealac - Anexă la HCL nr.11/15.07.2020”, p. 13.

¹¹⁵ Platforma SEAP, accesat în data de 30.06.2023, <https://www.e-licitatie.ro/>.

Alimentarea cu energie termică

La nivelul comunei Cogealac nu există un sistem centralizat de producție și distribuție a energiei termice. Acesta este asigurat pentru consumatorii publici și privați prin sisteme individuale de încălzire bazate pe combustibili solizi (lemn), gazoși (butelii cu gaze lichefiate) și energie electrică¹¹⁶.

Agenții economici își asigură energia necesară proceselor tehnologice în instalații proprii care funcționează în general pe bază de deșuri din lemn și energie electrică. Încălzirea clădirilor aparținând autorităților publice și instituțiilor locale se realizează prin intermediul centralelor termice care funcționează cu precădere pe deșuri lemnoase.

Din cauza folosirii sistemelor clasice de alimentare cu energie termică (sobe, centrale termice, butelii cu gaze lichefiate) se înregistrează o performanță scăzută, atât din punct de vedere al randamentului, cât și al gradului de protecție a mediului.

Prin urmare, este imperios necesar ca Primăria comunei Cogealac să depună eforturi în vederea accesării de fonduri nerambursabile pentru asigurarea accesului la astfel de servicii. O soluție viabilă constă în promovarea și dezvoltarea unor forme de energie verde, bazată pe surse regenerabile (energia eoliană, energia solară, energie de biomasă).

Rețelele și serviciile de comunicații electronice

Rețelele de comunicații electronice se referă la sistemele de transmisie și, după caz, echipamente de comutare sau de rutare și alte resurse care permit transmiterea semnalelor prin cablu, unde radio, prin mijloace optice sau alte mijloace electromagnetice.

Accesul la rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice reprezintă un factor cheie pentru dezvoltarea societății informaționale. Posibilitățile populației de a beneficia de toate avantajele societății informaționale sunt condiționate de prezența și nivelul de dezvoltare a acestor rețele. Una dintre prioritățile UE pentru următorii ani vizează conturarea viitorului digital al Europei. Instituțiile europene lucrează, astfel, la soluții de transformare digitală care vor aduce beneficii cetățenilor, întreprinderilor și mediului înconjurător.

Îmbunătățirea accesului populației din zonele rurale la internetul de mare viteză constituie o prioritate și pentru România întrucât acesta reprezintă un instrument puternic pentru creșterea economică, sporirea competitivității și accesul pe piața internațională a IMM-urilor. Dacă în 2009

¹¹⁶ „Statutul Comunei Cogealac - Anexă la HCL nr.11/15.07.2020”, p. 13.

procentul populației din zonă rurală cu acces la o conexiune de internet de mare viteză nu depășea 50% România, în 2020, acesta a urcat la 69,7¹¹⁷.

Telefonie și poștă

La nivelul comunei Cogealac, populația beneficiază de un acces bun la serviciile de comunicații prestate de principalii operatori naționali de telefonie fixă și mobilă. Racordarea la rețeaua telefonică este realizată prin centralele automate din centrul localităților comunei, asigurând întreg necesarul de legături telefonice cu capacitatea de deservire a solicitanților. Rețeaua telefonică este compusă din circuit fizic (fire pe stâlpi de lemn) până la intrarea în sate și cablu telefonic aerian de-a lungul drumurilor județene. Aceasta este realizată parțial prin fibră optică.

În ceea ce privește telefonie mobilă, comuna Cogealac beneficiază de acoperire integrală cu rețele de telefonie mobilă, cei mai importanți operatori de telefonie mobilă care funcționează în zonă fiind Orange, Vodafone, RDS-RCS și Telekom. De altfel, evoluția acestui tip de rețele a fost extrem de dinamică în ultimii ani, ducând la scăderea importanței telefoniei fixe.

În ceea ce privește serviciile poștale și de curierat, acestea sunt asigurate de Compania Națională „Poșta Română” SA, printr-un oficiu poștal localizat pe raza localității Cogealac ce aparține Oficiului Județean de Poștă Constanța.

Radio, televiziune și internet

Televiziunea și radioul, serviciile TV, Internet și transmisii de date sunt bine reprezentate pe tot teritoriul localității.

Recepționarea posturilor TV se realizează atât prin cablu, cât și prin antene satelit individuale. La nivelul comunei, serviciul de televiziune este realizat de operatori precum Telekom și RCS & RDS. În ceea ce privește gradul de acoperire al serviciilor de transfer de date și internet din comună, acesta este în continuă creștere prin dezvoltarea infrastructurii specifice.

---

¹¹⁷„Ponderea gospodăriilor care au acces la Internet acasă, pe medii de rezidență, în total gospodării din fiecare mediu de rezidență” – Ancheta privind accesul la tehnologia informațiilor și comunicațiilor în gospodării (TIC), INS - Platforma TEMPO-Online, accesat în data de 02.05.2023, <http://statistici.insse.ro>.

MEDIUL EDUCAȚIONAL

Educația deține un rol fundamental în dezvoltarea socială și economică a comunei, motiv pentru care una dintre prioritățile Primăriei Cogealac trebuie să fie creșterea calității actului educațional prin îmbunătățirea infrastructurii școlare și a facilităților aferente educației.

Politicile europene în domeniul educației vizează atingerea unor obiective comune la nivelul țărilor membre pentru orizontul de timp 2020. Aceste obiective, parte integrantă a „Cadrului strategic pentru cooperare europeană în domeniul educației și formării profesionale (ET 2020)”, au în vedere transformarea procesului de învățare pe parcursul întregii vieți, ameliorarea calității și a eficienței educației și a formării, promovarea echității, a coeziunii sociale și a cetățeniei active, stimularea creativității, a inovării, precum și a spiritului antreprenorial la toate nivelurile de educație și formare. ET 2020 vizează atingerea următoarelor obiective de referință:

- cel puțin 95% dintre copii ar trebui să fie integrați în sistemul de educație al copiilor preșcolari;
- ponderea tinerilor de 15 ani care nu au suficiente cunoștințe de citire, matematică și științe ar trebui să fie sub 15%;
- ponderea tinerilor cu vârsta cuprinsă între 18 și 24 de ani care au părăsit timpuriu școala ar trebui să fie sub 10%;
- cel puțin 40% din persoanele cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani ar trebui să fi absolvit o formă de învățământ superior;
- cel puțin 15% dintre adulți ar trebui să participe la activități de învățare pe tot parcursul vieții;
- cel puțin 20% din absolvenții de învățământ superior și 6% din cei cu vârsta cuprinsă între 18 și 34 de ani care au o calificare profesională inițială ar trebui să fi urmat în străinătate o parte din studii sau din programul de formare;
- proporția de angajați absolvenți (persoane cu vârsta cuprinsă între 20 și 34 de ani, care au urmat cel puțin studii de nivel secundar superior și care și-au terminat studiile în urmă cu 1-3 ani) ar trebui să fie de cel puțin 82%¹¹⁸.

România și-a luat angajamentul de a contribui la realizarea dezideratului european în materie de educație și ocupare, precum și la atingerea Obiectivului IV pentru Dezvoltare Durabilă: „Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții

---

¹¹⁸ „Concluziile Consiliului din 12 mai 2009 privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale („ET 2020)”, Bruxelles, Jurnalul Oficial al uniunii Europene, 28.05.2009. <https://eur-lex.europa.eu/>.

pentru toți”. Îndeplinirea acestor imperative ambițioase a presupus stabilirea unor obiective de atins până în 2030, printre care se numără reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional, învățământ axat pe competențe, modernizarea sistemului de învățământ, extinderea facilităților pentru formare profesională și perfecționare continuă pe tot parcursul vieții, extinderea rețelei de centre comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale, organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special dotate, creșterea considerabilă a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante¹¹⁹.

În prezent, în comuna Cogealac funcționează o unitate de învățământ cu personalitate juridică, și anume Liceul Tehnologic Cogealac, ce are arondate șapte unități de învățământ de nivel preșcolar, primar, gimnazial și liceal, respectiv trei grădinițe, trei școli și un liceu distribuite în cadrul localităților aparținătoare comunei după cum urmează:

- Grădinița cu Program Normal Cogealac (4 grupe)
- Grădinița cu Program Normal Râmnicu de Jos (1 grupă mixtă)
- Grădinița cu Program Normal Tariverde (1 grupă mixtă)
- Școala gimnazială Cristea Caraman Cogealac (CP-cl. VIII – 15 clase)
- Școala gimnazială nr. 2 Tariverde (CP-cl. VIII – 5 clase)
- Școala gimnazială nr. 1 Râmnicu de Jos (CP-cl. VI- 3 clase)
- Liceul Tehnologic Cogealac (ZI- 7 clase, SERAL- 3 clase , PROFESIONAL – 4 clase)¹²⁰

Populația școlară

În tabelul de mai jos se regăsesc date legate de evoluția numărului de copii/elevi înscriși în unitățile școlare ale comunei Cogealac, în perioada de referință 2016–2022:

Tabelul nr. 36 – Evoluția populației școlare pe niveluri de educație în perioada anilor școlari 2016–2022

Nivelul de educație	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Învățământul preșcolar	153	145	149	124	122	124
Învățământul primar	260	283	273	261	237	240
Învățământul gimnazial	255	232	205	214	209	194
Învățământul liceal	193	171	158	147	152	169
Învățământul profesional	67	70	86	97	116	101
Total	928	901	871	843	836	828

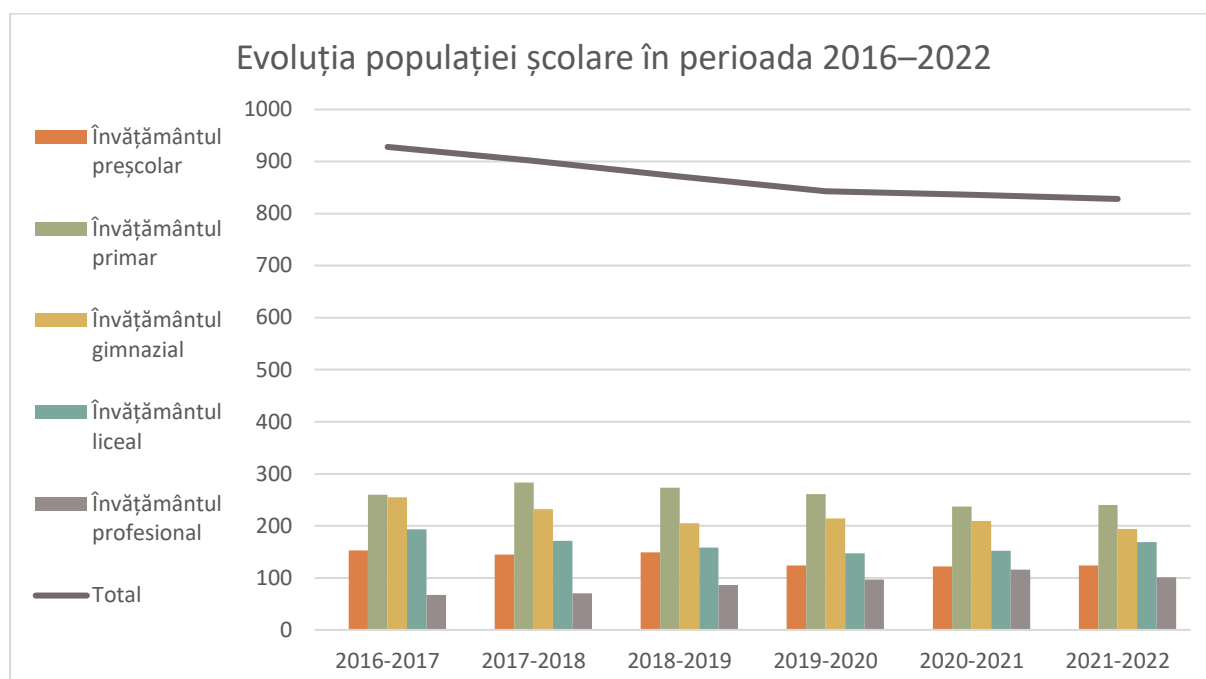
Sursa datelor: Răspuns la Adresa 2914/05.04.2023 emis de Liceul Tehnologic Cogealac

¹¹⁹ „Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României”, p. 41.

¹²⁰ Răspuns la Adresa 2914/05.04.2023 emis de Liceul Tehnologic Cogealac.

Populația școlară reprezintă totalitatea copiilor din grădinițe și creșe, a elevilor și studenților cuprinși în procesul de instruire și educare dintr-un an școlar/universitar din cadrul educației formale, indiferent de formele de învățământ pe care le frecventează (de zi, seară, cu frecvență redusă și la distanță), programul de studii și de vârstă.

Pe baza datelor furnizate de Liceul Tehnologic Cogealac a fost realizat graficul de mai jos care prezintă evoluția populației școlare în perioada anilor 2016–2022. Se poate observa, din analiza datelor, că numărul total de copii/elevi a înregistrat un trend general descendent. Astfel, dacă la nivelul anului școlar 2016–2017, numărul total al copiilor/elevilor se ridică la 928, în anul școlar 2021–2022, acest număr a scăzut până la 828, ceea ce semnifică o scădere de 10,77%.

Figura nr. 28 – Evoluția populației școlare în perioada 2016–2022

Sursa datelor: Răspuns la Adresa 2914/05.04.2023 emis de Liceul Tehnologic Cogealac

În ceea ce privește copiii înscriși în grădinițe, numărul acestora a înregistrat oscilații și prezintă o evoluție cu trend descendent. La nivelul anului școlar 2016–2017, în unitățile de învățământ de pe raza comunei Cogealac erau înscriși 153 de copii. Acest număr scade la 145 în anul școlar următor (2017–2018). În 2018-2019, numărul copiilor crește cu 4 copii față de anul anterior, urmând o scădere continuă pentru următorii doi ani școlari (2019–2020, 2020–2021), când s-au înregistrat cu 20,26% mai puțini copii față de anul 2016–2017. În perioada 2021-2022, numărul de copii înscriși în grădinițe crește, de la 122 la 124, comparativ cu anul școlar precedent. În ciuda acestei ușoare creșteri, în anul 2021–2022, numărul copiilor înscriși în învățământul preșcolar este cu 18,95% mai mic comparativ cu anul 2016–2017.

Referitor la elevii înscriși în învățământul primar, am constatat faptul că în perioada analizată numărul acestora a înregistrat oscilații, dar prezintă, la fel ca în cazul copiilor din învățământul

preșcolar, o evoluție cu trend descendent. Cei mai mulți elevi au fost înscriși la nivelul anului 2017–2018 (283 elevi), iar cei mai puțini la nivelul anului 2020–2021 (237 elevi). De asemenea, în anul școlar 2021–2022 (240 elevi) au fost înscriși cu 7,7% mai puțini elevi față de anul 2016–2017 (260 elevi).

În ceea ce privește *elevii înscriși în învățământul gimnazial*, datele analizate ne arată faptul că în primii trei ani școlari (2016–2017, 2017–2018, 2018–2019), numărul acestora a cunoscut un tren descendent. Prin urmare, numărul elevilor înscriși în învățământul gimnazial a scăzut de la 255 (2016–2017), la 205 (2018–2019). O ușoară creștere s-a înregistrat în anul școlar 2019–2020, când numărul elevilor a crescut la 214 (4,3%). În următorii doi ani școlari (2020–2021; 2021–2022), numărul elevilor din învățământul gimnazial a continuat să scadă până la 194. În perioada analizată, numărul elevilor din învățământul gimnazial a scăzut cu 23,92%.

În perioada 2016–2022, a oscilat și numărul *elevilor înscriși în învățământul liceal*, evoluția acestuia prezentând un trend descendent, similar numărului de elevi înscriși în grădinițe și școli. Altfel, în perioada 2016–2020 numărul de elevi a scăzut constant (de la 193 elevi la 147 elevi), având în anul 2020 cu 23,83% mai puțini elevi față de anul 2016. În următorii doi ani școlari, numărul elevilor înscriși în învățământul liceal a crescut la 169 (2021–2022) de la 147 câți erau înscriși în anul școlar 2019–2020. Constatăm astfel că, în anul școlar 2021–2022, numărul elevilor înscriși în învățământul liceal era cu 12,43% mai mic comparativ cu anul 2016–2017.

Referitor la *elevii înscriși în învățământul profesional*, constatăm din analiza datelor din tabelul de mai sus, că numărul acestora a înregistrat un trend ascendent. Prin urmare, în primii cinci ani școlari (2016–2017; 2017–2018; 2018–2019; 2019–2020; 2020–2021), numărul acestora a crescut cu 73,13% (de la 67 în 2016–2017 la 116 în 2020–2021). O scădere ușoară s-a înregistrat în anul școlar 2021–2022, când numărul elevilor înscriși în învățământul profesional a scăzut de la 116 la 101 (12,93). În perioada analizată (2016–2022), numărul elevilor din învățământul profesional a crescut cu 50,74%.

Noțiunea de „*abandon școlar timpuriu*”, numită în mod curent părăsirea școlii și a educației, implică tinerii cu vârstă cuprinsă între 18–24 ani care părăsesc orice tip de educație și formare profesională fără a ajunge la o calificare. Fenomenul de abandon școlar coincide cu rezultatul final al retragerii tânărului din sistemul de educație.

Conform Raportului privind starea învățământului preuniversitar din România 2021–2022, în 2021, România a înregistrat un nivel ridicat al ratei de părăsire timpurie a sistemului de educație și formare profesională, de 15,5%,¹²¹ cu mult peste media UE de 9,9%. Mai exact, 15,5% dintre

---

¹²¹ „Raportului privind starea învățământului preuniversitar din România 2021–2022”, p. 6, accesat în date de 03.07.2023, <https://www.edu.ro/>.

tinerii cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani nu terminaseră decât 8 clase în 2021. Raportat la datele furnizate de către Institutul Național de Statistică privind persoanele cu vârstă cuprinsă între 18 și 24 de ani, putem concluziona că 214.518 tineri nu au terminat mai mult de 8 clase în anul 2021¹²². De-a lungul anilor, rata abandonului școlar timpuriu a scăzut de la 17,8% în 2012, la 15,5 în 2021. Cu toate acestea, România nu a reușit să atingă rata propusă în „Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România”, și anume valoarea de 11,3% în 2022¹²³. Rămâne, astfel, de văzut dacă ținta asumată prin Proiectul „Romania Educată” vizând scăderea ratei de părăsire timpurie a școlii la un nivel de cel mult 10% până în anul 2030 va fi atinsă¹²⁴. Mai mult decât atât, România, la fel ca celelalte state membre ale UE, trebuie să contribuie la atingerea obiectivului de a reduce rata abandonului școlar timpuriu la sub 9% la nivelul UE până în 2030. În clasamentul abandonului școlar la nivelul UE, România era, în anul 2021, țara care înregistra cea mai mare rată de părăsire timpurie a școlii. La polul opus se află țări precum Croația, Slovenia, Grecia și Irlanda care au înregistrat valori de 3%¹²⁵.

Conform datelor transmise de Liceul Tehnologic Cogealac, în perioada 2016–2022, la nivelul unităților de învățământ din comuna Cogealac s-au înregistrat mai multe cazuri de abandon școlar, atât la nivelul învățământului primar și gimnazial, cât și la cel liceal și profesional. Analizând datele din tabelul de mai jos, observăm că cel mai mare număr de elevi care au părăsit sistemul educațional s-a înregistrat în anul școlar 2021–2022 (20 de elevi). La polul opus se află anul școlar 2018–2019, cu nici un caz de abandon școlar.

Tabelul nr. 37 – Situația abandonului școlar timpuriu în unitățile de învățământ din comuna Cogealac

Anul școlar	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Nivelul de învățământ	Nivel primar – 5 elevi	-	-	-	-	-
	Nivel gimnazial – 10 elevi	Nivel gimnazial – 1 elev	-	Nivel gimnazial – 3 elevi	-	Nivel gimnazial – 10 elevi
	Nivel liceal – 1 elev Învățământ profesional – 3 elevi	Învățământ profesional – 2 elevi		Nivel liceal – 3 elevi	Nivel liceal – 3 elevi	Nivel liceal – 10 elevi
Total	19 elevi	3 elevi	-	6 elevi	3 elevi	20 elevi

Sursa datelor: Răspuns la Adresa 2914/05.04.2023 emis de Liceul Tehnologic Cogealac

¹²² Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online.

¹²³ „Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România”, p. 5, accesat în data de 03.07.2023, <https://www.edu.ro/>.

¹²⁴ Raportului privind starea învățământului preuniversitar din România 2021–2022, p. 6.

¹²⁵ „Continued decline in early school leavers in the EU”, Eurostat, accesat în data de 03.07.2023, <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20220523-1>.

Conform datelor transmise de Liceul Tehnologic Cogealac în unitățile de învățământ de pe raza comunei sunt înscriși opt elevi cu cerințe educative speciale (C.E.S.)¹²⁶. Pentru copiii cu cerințe educative speciale trebuie să se conceapă programe care să corespundă nevoilor acestora de dezvoltare astfel încât să se asigure compensarea deficiențelor ori dificultăților de învățare. Ținând cont de faptul că nu există un program de educație specială pentru copii/elevi cu cerințe educative speciale, unitățile de învățământ de pe raza comunei Cogealac trebuie să urmărească implementarea unei educații inclusive care satisface mai bine diversitatea necesităților copiilor și îi include în toate aspectele vieții școlare.

Personalul didactic

Personalul didactic reprezintă persoanele fizice care sunt angajate în sistemul de învățământ și predau în cadrul procesului educațional și de instruire (cu normă întreagă și cu normă parțială). Fiecare cadru didactic este înregistrat o singură dată, numai la unitatea școlară la care are funcția de bază sau la care predă numărul cel mai mare de ore didactice¹²⁷.

Tabelul nr. 38 – *Evoluția personalului didactic pe niveluri de educație în perioada anilor 2016-2022*

An școlar	Titulari	Suplinitori calificați	Suplinitori necalificați	Plata cu ora	Numărul total
2016-2017	38	21	2	0	61
2017-2018	39	19	1	0	59
2018-2019	40	16	1	1	58
2019-2020	34	45	6	1	86
2020-2021	32	13	6	1	52
2021-2022	31	15	3	3	52

Sursa datelor: Răspuns Adresa 2914/05.04.2023 emisă de Liceul Tehnologic Cogealac

Numărul personalului didactic din unitățile de învățământ de pe teritoriul comunei Cogealac a cunoscut uşoare fluctuații de-a lungul anilor 2016–2022, dar trendul general înregistrat a fost unul descendent. Prin urmare, numărul total al cadrelor didactice a scăzut în anul școlar 2021-2022 cu 17,74% comparativ cu anul 2016–2017. Totodată, cel mai mare număr de cadre didactice s-a înregistrat în anul școlar 2019–2020 (86 de cadre didactice), iar cel mai mic în anii școlari 2020–2021 și 2021–2022 (52 de cadre didactice).

Conform raportului Institutului Național de Statistică privind sistemul educațional în România, la nivel național, raportul mediu dintre numărul cadrelor didactice (exclusiv învățământul antepreșcolar) și populația școlară a fost de 15 elevi/studenti la un cadru didactic¹²⁸.

¹²⁶ Răspuns la Adresa 2914/05.04.2023 emis de Liceul Tehnologic Cogealac.

¹²⁷ Institutul Național de Statistică, accesat în data de 03.07.2023, <https://insse.ro>.

¹²⁸ Institutul Național de Statistică, Comunicat de presă, Nr. 159.20 iunie 2022, <https://insse.ro/>.

Tabelul nr. 39 – Valori medii ale indicatorilor privind elevi/cadru didactic (2021-2022)

Nivel teritorial	Elev/cadru didactic
Comuna Cogealac	15,9
Media pe țară	15

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Analizând datele de mai sus se poate remarca faptul că raportul dintre numărul de elevi și numărul cadrelor didactice la nivelul comunei Cogealac este apropiat de cel înregistrat la nivel național. Putem concluziona astfel că, la nivelul comunei Cogealac, valorile sunt corespunzătoare în vederea instruirii de către un singur cadru didactic, fără a avea repercusiuni asupra calității procesului educațional.

Infrastructura școlară

Unitățile școlare de pe raza comunei Cogealac beneficiază de resurse materiale și condiții didactico-materiale care asigură un ambient plăcut și o bună desfășurare a procesului de învățământ. Cele 9 corpuri de clădire care constituie infrastructura școlară a comunei au fost construite în diferite perioade de timp (unități școlare vechi de peste 30 de ani), starea clădirilor fiind în prezent bună și mai puțin bună. O parte dintre sălile de clasă au fost echipate cu mobilier nou. Cu toate acestea, există încă mobilier învechit, de aici și nevoie de îmbunătățire a bazei materiale a unităților de învățământ, în ceea ce privește dotarea cu mobilier, cu materiale didactice sau mijloace TIC¹²⁹.

În ceea ce privește nivelul de dotare cu utilități, datele furnizate de Liceul Tehnologic Cogealac arată faptul că unitățile de învățământ din comună dispun de curent electric, apă potabilă, 4 grupuri sanitare cu apă curentă, 4 sisteme de încălzire centrală, telefonie și internet, sistem de supraveghere video¹³⁰.

Conform datelor Institutului Național de Statistică, în 2021, unitățile de învățământ din comună Cogealac dispuneau de un număr de 49 de săli de clasă (cabinete școlare/amfiteatre). Potrivit aceleiași surse, la nivelul unităților de învățământ se regăseau 5 laboratoare școlare (1 la nivel de învățământ primar și gimnazial și 4 la nivel de învățământ liceal) și 2 terenuri de sport¹³¹.

În ceea ce privește raportul dintre numărul de elevi și numărul sălilor de clasă, valoare înregistrată la nivelul comunei Cogealac – 16,89 se încadrează în limitele impuse de Legea Nr. 1/2011 din 5 ianuarie 2011.

¹²⁹ Răspuns la Adresa 2914/05.04.2023 emis de Liceul Tehnologic Cogealac.

¹³⁰ Răspuns la Adresa 2914/05.04.2023 emis de Liceul Tehnologic Cogealac.

¹³¹ Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online.

În ceea ce privește dotarea cu calculatoare a unităților de învățământ și accesul la internet, datele indică faptul că un număr de 60 de calculatoare, toate conectate la internet, deservește cele 7 unități școlare din comuna Cogealac¹³².

La nivelul comunei Cogealac se găsesc 3 biblioteci publice, care funcționează în incinta clădirilor căminelor culturale/școlilor. Volumele existente în acestea sunt în număr de 15.342, dintre care 1.034 au fost eliberate la nivelul anului 2021. Cititorii activi din comuna Cogealac sunt în număr de 212 de persoane (anul 2021)¹³³.

Fotografia nr. 5 – Școala Gimnazială Nr. 2 Tariverde
Sursa: Arhiva TQM Management SRL

Fotografia nr. 6 – Școala Gimnazială Nr. 1 Râmnicu de Jos
Sursa: Arhiva TQM Management SRL

Fotografia nr. 7 – Liceul Tehnologic Cogealac
Sursa: Arhiva TQM Management SRL

¹³² Răspuns la Adresa 2914/05.04.2023 emis de Liceul Tehnologic Cogealac.

¹³³ Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online.

INFRASTRUCTURA SANITARĂ ȘI INCLUZIUNEA SOCIALĂ

Infrastructura sanitară

O societate durabilă, care pune în centrul preocupărilor sale nevoile pacientului și promovarea prevenției, este condiționată de îmbunătățirea continuă a serviciilor și accesului la asistență medicală. Investițiile în sănătate și promovarea prevenirii și depistării precoce a bolilor de care suferă populația trebuie să ocupe, astfel, un loc important în politicile fiecărui stat. În 2020, în România, cheltuielile pentru sănătate pe locuitor (1.154 Eur) au fost de 3 ori mai mici față de media statelor din Uniunea Europeană (3.269 Eur)¹³⁴.

România și-a propus ca unul dintre obiectivele sale pentru orizontul de timp 2020 să vizeze modernizarea și reabilitarea infrastructurii de sănătate la media standardelor UE, cu accent pe zona rurală¹³⁵.

Pandemia de Covid-19 a pus o presiune uriașă asupra sistemului de sănătate, evidențiind nevoia urgentă de a investi în acest sector și de a aborda penuria structurală, în special a specialiștilor din domeniul sănătății¹³⁶. După cum se remarcă și în Recomandările specifice de țară (perioada 2019–2020) formulate de către Comisia Europeană, sănătatea este unul dintre domeniile care necesită reforme și proiectele de investiții suplimentare.

Infrastructura medicală de care dispune comuna Cogealac are în componența sa un număr de 2 cabinete medicale de familie care deservește cei 5.206 locuitorii din cele cinci sate aparținătoare comunei. Sub acest aspect, se poate preciza că 3 cadre medicale (medici de familie) oferă servicii de specialitate locuitorilor comunei Cogealac. Activitatea din cadrul cabinetelor de medicină de familie este sprijinită și de un număr de 2 asistenți sanitari.

De asemenea, la nivelul comunei mai există și 3 cabinete stomatologice și 2 farmacii. Cabinetele stomatologice sunt deservite de un număr de 3 medici stomatologi.

Conform datelor publicate de Institutul Național de Statistică, în anul 2021, populația comunei Cogealac a avut acces la servicii medicale furnizate de următoarele categorii de unități sanitare:

¹³⁴ „Masterplan Regional de Servicii de Sănătate Regiunea Sud-Est (Județele Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Tulcea și Vrancea)”, p. 21, accesat în data de 18.06.2022, https://ms.ro/media/documents/MRSS_2023_SUD-EST_06.06.2023.pdf.

¹³⁵ „Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030”, p. 34.

¹³⁶ „OECD Economic Surveys: Romania 2022”, OSCEiLibrary, publicat în data de 28.01.2022, <https://doi.org/10.1787/e2174606-en>.

Tabelul nr. 40 – Categorii de unități sanitare, comuna Cogealac, anul 2021

Categorii de unități sanitare	Forma de proprietate	Număr
Centre de diagnostic și tratament cu paturi de spital	Proprietate privată	1
Cabinete medicale de familie	Proprietate privată	2
Societate medicală civilă	Proprietate privată	1
Cabinete stomatologice	Proprietate privată	3
Farmacii	Proprietate privată	2

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Tabelul nr. 41 – Personalul medico-sanitar pe categorii, comuna Cogealac, anul 2021

Categorii de cadre medico-sanitare	Forme de proprietate	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
Medici	Proprietate privata	6	7	9	7	14	8	13
din total medici: medici de familie	Proprietate privata	3	3	2	2	3	3	3
Stomatologi	Proprietate privata	4	4	4	2	3	3	3
Farmacisti	Proprietate privata	3	3	6	3	4	3	3
Personal sanitar mediu	Proprietate publica	1	1	1	1	1	2	2
TOTAL	Proprietate privata	17	16	13	19	18	14	21

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

Aceste cifre indică faptul că personalul medical din comună este insuficient, întrucât se constată faptul că un medic deservește un număr de 1.735 locuitori. Acest aspect poate fi identificat și la nivel regional (la nivelul Regiunii Sud-Est se înregistrează o valoare de 1,4 medici/1.000 locuitori¹³⁷), cât și la nivel național, unde în 2019 existau 3,2 medici practicanți la 1.000 de locuitori, acest raport fiind unul dintre cele mai scăzute din UE (media în UE fiind de 3,9). În ceea ce privește numărul de asistenți medicali, observăm o situație similară. Datele consultate arată că, la nivel național, există 7,5 asistenți medicali la 1.000 de locuitori (media UE fiind de 8,4)¹³⁸.

Acest deficit a fost creat ca urmare a emigrării personalului medical în străinătate în căutarea unor perspective mai bune de carieră și a unor salarii mai mari. Deficitul de forță de muncă în

¹³⁷ „Masterplan Regional de Servicii de Sănătate Regiunea Sud-Est (Județele Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Tulcea și Vrancea)”, p. 26.

¹³⁸ „State of Health in the EU România - Profilul de țară din 2021 în ceea ce privește sănătatea”, p. 11, https://health.e.europa.eu/system/files/2022-01/2021_chp_romania_romanian.pdf, accesat în data de 18.06.2023.

domeniul sănătății la nivel național afectează în mod negativ accesul la serviciile medicale și contribuie la creșterea timpului de așteptare.

Datele de pe site-ul Institutului Național de Statistică mai arată că, în perioada 2016–2017, în comuna Cogealac, a existat și un spital, iar în 2017, se găseau două cabinete medicale de specialitate. În perioada 2018–2021, în comuna Cogealac a existat și un centru de diagnostic și tratament cu paturi de spital. În ceea ce privește numărul de cabinetele medicale de familie, datele ne arată faptul că numărul acestora a scăzut începând cu anul 2020, comparativ cu perioada 2018–2019, când existau trei cabine de medicină de familie¹³⁹.

La nivelul comunei Cogealac există și un centru de diagnostic și tratament, dotat cu paturi de spital. Centrul de Diagnostic și Tratament STAL Cogealac a fost deschis în cursul anului 2011, inițial cu o secție de balneofizioterapie și recuperare medicală urmată în cursul anului 2013 de înființarea departamentului de spitalizare de zi. În prezent, Centrul de Diagnostic și Tratament STAL este singura unitate medicală ce deservește partea de nord a județului Constanța, oferind servicii medicale mai multor localități din împrejurimi ca: Fântânele, Grădina, Cheia, Târgușor, Nuntași, Istria, Mihai Viteazul, Palazu Mic și parcul eolian CEZ Group. Serviciile medicale acordate de Centrul de diagnostic și tratament STAL aparțin unor specialități precum: medicină internă, neurologie, endocrinologie și reumatologie. În cadrul Centrului de Diagnostic și Tratament STAL Cogealac funcționează și unitatea de ambulanță județeană, care asigură serviciul de intervenție în caz de urgență pentru zona de nord a județului Constanța¹⁴⁰.

În ceea ce privește distanța până la cele mai apropiate unități spitalicești, cetățenii comunei Cogealac trebuie să parcurgă 47 km pentru a beneficia de serviciile medicale oferite de Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sf. Apostol Andrei” Constanța, organizat pe 23 secții de specialitate și dotat cu 1.200 de (paturi spitalizare continuă), la care se adaugă 240 paturi închise temporar și 78 paturi spitalizare zi, laboratoare, cabinete medicale și aparatul funcțional¹⁴¹. Spitalul Clinic Județean de Urgență Constanța este cea mai mare unitate medicală din Regiunea Sud-Est, deservind populația de peste 760.000 de locuitori a județului Constanța.

Spitalul acordă servicii de spitalizare continuă, servicii ambulatorii de specialitate, servicii de spitalizare de zi sau servicii paraclinice în peste 20 de specialități. Printre dotările de care dispune spitalul se numără aparatura digitală de radiodiagnostic și imagistică medicală, aparate de tomografie computerizată, aparatele de ultrasonografie convențională și instrumentele și

---

¹³⁹ Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online.

¹⁴⁰ Centrul Medical Cogealac, accesat în data de 10.07.2023, https://centrulmedicalcogealac.ro/?page_id=23

¹⁴¹ Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sf. Apostol Andrei” Constanța, accesat în data de 10.07.2023, <https://www.spitalulconstanta.ro/administrativ/organigrama/>.

echipamentele necesare pentru efectuarea analizelor medicale de hematologie, biochimie, microbiologie, imunologie și toxicologie¹⁴².

Locuitorii comunei Cogealac pot apela și la serviciile spitalicești oferite de Ovidius Clinical Hospital (Spital OCH), localizat la o distanță de 39,5 km de comună, în orașul Ovidiu. Acesta este cel mai mare spital privat multidisciplinar din sud-estul României. Spitalul OCH este organizat pe secții de specialitate și dispune de 154 de paturi, un compartiment de spitalizare continuă în specialități chirurgicale și medicale, compartiment de spitalizare de zi, un Centru de Oncologie și Radioterapie, un Centru de Cardiologie Intervențională și Chirurgie Cardiovasculară, compartiment de imagistică medicală, bază de tratament, laboratoare, cabinete și puncte de recoltare¹⁴³.

Pe raza municipiului Constanța se regăsesc o serie de clinici private, furnizoare de servicii medicale. Policlinica Regina Maria, Clinica Sante, Clinica Medcover, Clinica MedLife sunt câteva dintre clinicile medicale care oferă servicii de specialitate locuitorilor de pe raza județului Constanța.

Incluziunea socială

Sărăcia și excluziunea socială sunt fenomene complexe, a căror gestionare reprezintă o prioritate atât pentru Uniunea Europeană, cât și pentru statele membre. În 2021, 95,4 milioane de persoane din UE (21,7% din populație) erau expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială (în ușoară creștere față de 2020). Conform datelor Eurostat, cele mai mari cote de persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială au fost înregistrate în România (34%), Bulgaria (32%), Grecia și Spania (ambele 28%)¹⁴⁴.

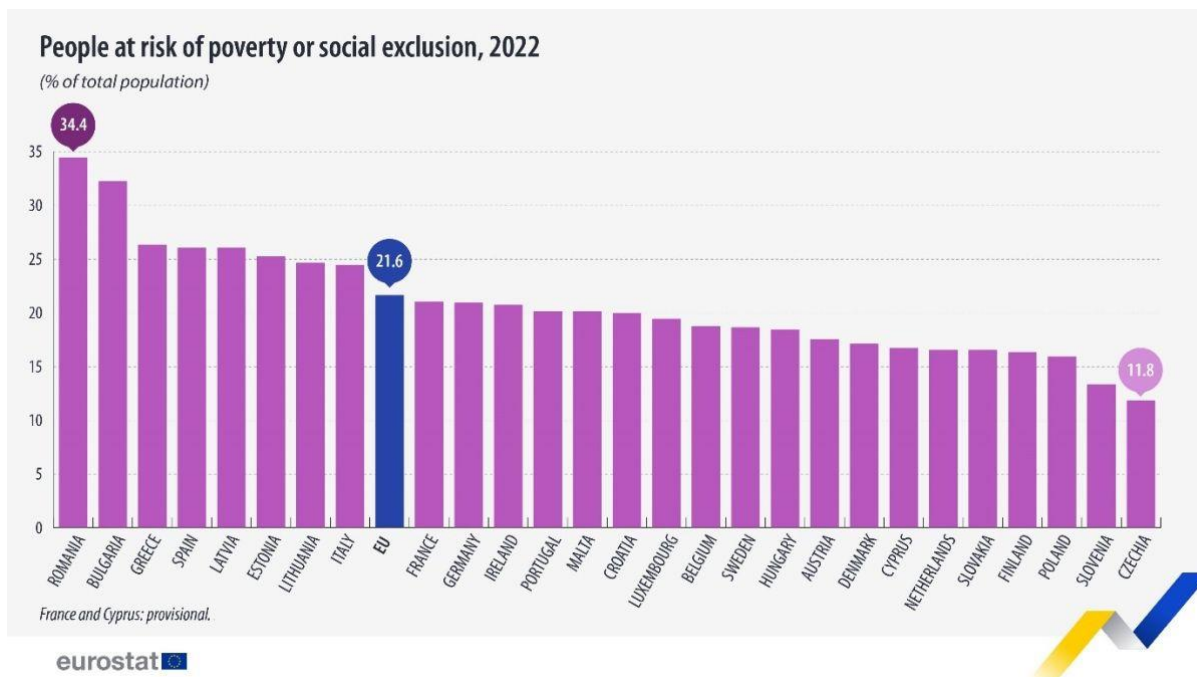
Strategia Europa 2020 a stabilit un obiectiv comun pentru lupta împotriva sărăciei și excluziunii sociale, acela de a reduce numărul de europeni care trăiesc sub pragul național de sărăcie cu 25% și de a scoate peste 20 de milioane de oameni din sărăcie până în 2020. Acest obiectiv nu a fost îndeplinit, așa că, în martie 2021, Comisia a introdus în planul de acțiune pentru Pilonul european al drepturilor sociale obiectivul de a reduce numărul de persoane care trăiesc în sărăcie cu cel puțin 15 milioane, inclusiv 5 milioane de copii, până în 2030.

¹⁴² Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sf. Apostol Andrei” Constanța, accesat în data de 10.07.2023, <https://www.spitalulconstanta.ro/prezentare1/sectii-spital/>.

¹⁴³ Ovidius Clinical Hospital, accesat în data de 10.07.2023, <https://ovidius-ch.ro/spitalul#informatii-generale>.

¹⁴⁴ „Living conditions in Europe - poverty and social exclusion”, Eurostat, accesat în data de 18.06.2023, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe_poverty_and_social_exclusion&oldid=584082.

Obiectivul României pentru orizontul de timp 2027 este acela de a reduce cu cel puțin 7% numărul persoanelor expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială¹⁴⁵.

Figura nr. 29 – Persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială, 2022

Sursa datelor: Eurostat, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:People_at_risk_of_poverty_or_social_exclusion_2022_12-06-2023.jpg, accesat în data de 18.06.2023

Eradicarea sărăciei este legată de Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă. ODD 1 urmărește „să pună capăt sărăciei în toate formele ei peste tot” iar ODD 2 urmărește „să pună capăt foametei, să realizeze securitatea alimentară și o nutriție îmbunătățită și să promoveze agricultura durabilă”.

Comuna Cogealac face parte din Regiunea de dezvoltare Sud-Est, care are o rată a sărăciei de 30,5% (anul 2021), mult mai mare comparativ cu rata sărăciei relative de la nivel național (22,2%). Făcând o comparație cu celelalte șapte regiuni de dezvoltare, observăm faptul că Regiunea Sud-Est a înregistrat în anul 2021 a doua cea mai mare rată a sărăciei relative, primul loc fiind ocupat de Regiunea Nord-Est (35,6%). Pe locul doi se regăsește și Regiunea Sud-Vest Oltenia, cu o rată a sărăciei de 30,5%¹⁴⁶.

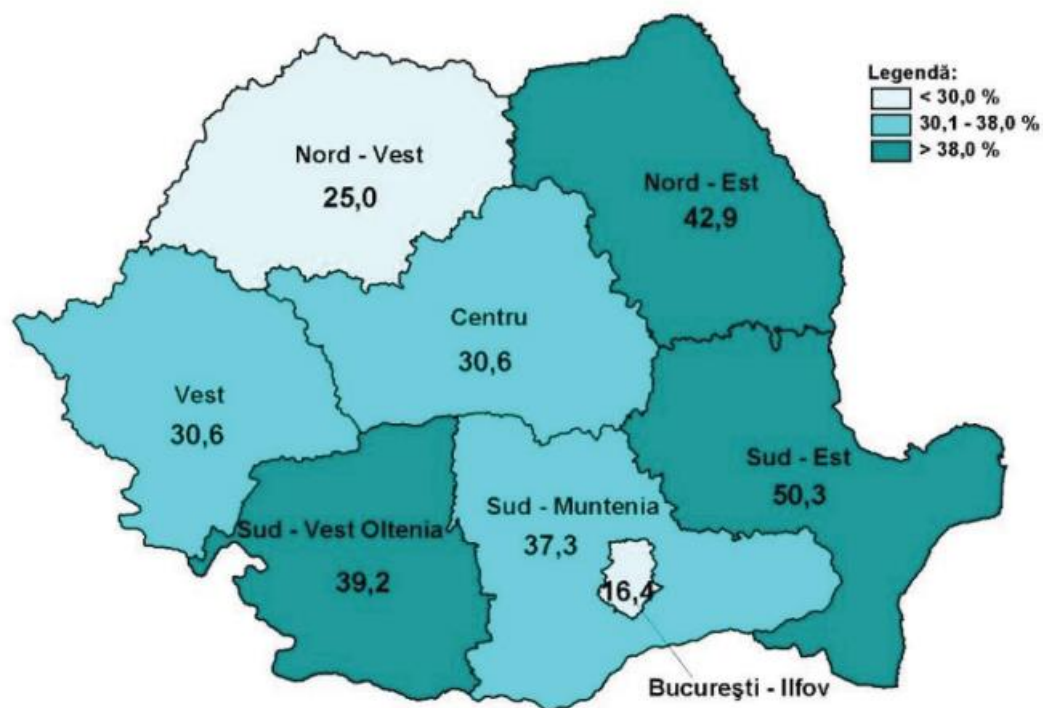
În ceea ce privește ponderea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, datele INS arată că la nivelul Regiunii de dezvoltare Sud-Est s-a înregistrat o valoare de 50,3%, cea mai

¹⁴⁵ „Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei și Planul de acțiune pentru perioada 2022-2027”, accesat în data de 19.06.2023, <https://mmuncii.ro/j33/index.php/ro/minister-2019/strategii-politici-programe/6562-sn-incluziune-sociala-2022-2027>.

¹⁴⁶ „Dimensiuni ale incluziunii sociale în România, anul 2021”, Institutul Național de Statistică, accesat în data de 19.06.2023, <https://insse.ro/cms/ro/content/dimensiuni-ale-incluziunii-sociale-%C3%AEn-rom%C3%A2nia-5>.

mare la nivel național¹⁴⁷.

În medie, grupurile socio-economice care prezintă cel mai mare risc de sărăcie sau excluziune socială sunt femeile, șomerii, persoanele cu un nivel scăzut de educație și tinerii în vârstă de 18 până la 24 ani.

Figura nr. 30 – Ponderea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, anul 2021
Sursa datelor: INS - Dimensiuni ale incluziunii sociale în România, anul 2021

În cadrul Primăriei Cogevalac funcționează, în prezent, un compartiment de Asistență Socială, Sănătate și Autoritate Tutelară care asigură serviciile publice de asistență socială, activitatea acestuia constând în acțiuni și măsuri ce vizează nevoile sociale familiale, individuale sau de grup, în scopul prevenirii și depășirii unor situații de dificultate, vulnerabilitate sau dependență, pentru prevenirea marginalizării și excluderii sociale și, totodată, pentru creșterea calității vieții. Totodată, sarcinile compartimentului vizează primirea și soluționează dosarelor și a cererilor depuse pentru acordarea diferitelor ajutoare sociale, cum ar fi alocații de stat, complementare, monoparentale, venitul minim garantat, diferite indemnizații pentru creșterea copilului sau pentru persoanele încadrate în grad de handicap etc. Pentru a decide asupra acordării prestațiilor și serviciilor sociale, personalul compartimentului de asistență socială se deplasează la domiciliul celui în cauză pentru a-i verifica situația materială și familială (efectuarea anchetelor sociale).

¹⁴⁷ „Dimensiuni ale incluziunii sociale în România, anul 2021”, Institutul Național de Statistică.

Potrivit datelor puse la dispoziție de Primărie, în comuna Cogealac există un număr de 42 de asistenți sociali a căror activitatea constă în îngrijirea persoanelor cu handicap¹⁴⁸.

În ceea ce privește infrastructura socială (azil de bătrâni, cantine sociale, centre de zi de tip after-school, centre comunitare multifuncționale sociale și de sănătate, adăposturi pentru persoanele aflate în dificultate), datele furnizate de către Primăria Cogealac ne arată faptul că, la nivelul comunei, nu există încă facilități care susțin serviciile sociale adresate grupurilor vulnerabile sau aflate în dificultate¹⁴⁹.

De remarcat faptul că la nivelul comunei nu au fost încheiate parteneriate cu sfera privată a serviciilor sociale (instituții și ONG-uri ce prestează servicii specializate pentru asistarea persoanelor în dificultate)¹⁵⁰.

În categoria persoanelor care beneficiază de servicii sociale intră: persoanele care beneficiază de alocație de stat, conform Legii nr.61/1993 privind alocația de stat pentru copii; persoanele care beneficiază de indemnizație de creștere a copilului precum și de stimulent de inserție, conform OUG nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor; persoane care beneficiază de ajutor social, conform Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat; persoanele care beneficiază de alocație de susținere, conform Legii nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei; persoane care beneficiază de încălzirea locuinței cu lemne, gaze naturale sau energie electrică, conform OUG nr. 70/2011 privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece; persoane care beneficiază de tichete sociale, conform Legii nr. 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate¹⁵¹.

Conform datelor puse la dispoziție de Primăria Cogealac, în anul 2022, la nivel local era înregistrat un număr de 27 de persoane asistate social, conform Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat. În ceea ce privește numărul persoanelor cu handicap, datele furnizate de Primărie ne arată faptul că, la nivelul comunei, era înregistrat un număr de 45 de persoane cu handicap, dintre care doar 9 beneficiau de indemnizație de handicap, conform Legii nr. 448/2006, cu modificările și completările ulterioare. Rezultă astfel că 80% dintre persoanele cu handicap nu beneficiază de indemnizație, ceea ce scoate în evidență necesitatea incluziunii acestora pe piața muncii, în scopul asigurării unor venituri stabile. Pentru realizarea acestui deziderat se impune dezvoltarea unor proiecte de incluziune pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități. Totodată, un număr de 78 de persoane a beneficiat de ajutoare de încălzire în anul 2022, după cum urmează: 64 persoane

---

¹⁴⁸ Răspuns la solicitarea de informații nr. 1061/04.04/2023 emis de Primăria comunei Cogealac.

¹⁴⁹ Răspuns la solicitarea de informații nr. 1061/04.04/2023 emis de Primăria comunei Cogealac.

¹⁵⁰ Răspuns la solicitarea de informații nr. 1061/04.04/2023 emis de Primăria comunei Cogealac.

¹⁵¹ Răspuns la solicitarea de informații nr. 1061/04.04/2023 emis de Primăria comunei Cogealac.

pentru încălzirea locuinței cu lemne, 7 persoane pentru încălzirea locuinței cu gaze naturale și alte 7 persoane beneficiare de energie electrică¹⁵².

Din datele puse la dispoziție de Primăria comunei Cogealac, rezultă faptul că, în 2022, existau 12 familii monoparentale. Nu erau înregistrate, în schimb, cazuri de minori abandonți și nici persoane fără adăpost¹⁵³.

Datele furnizate de Primărie arată faptul că, la nivelul comunei există programe de burse pentru copiii cu rezultate deosebite și cu o situație financiară dificilă, și anume: burse sociale, burse de merit, burse de studiu și burse de performanță¹⁵⁴.

De remarcat faptul că există o strânsă legătură între fenomenul sărăciei și lipsa unui loc de muncă permanent, acest aspect reprezentând o problemă serioasă în mediul rural. Desfășurarea unor activități lucrative cu caracter continuu este esențială pentru asigurarea unor condiții de viață corespunzătoare.

Datele puse la dispoziție de INS ne arată că, pe perioada analizată (2015–2022), valorile privind numărul de salariați și cel de șomeri înregistrați a cunoscut fluctuații. Cu toate acestea, observăm că, în 2021, numărul de salariați este mai mare comparativ cu anul 2015. În ceea ce privește situația șomerilor înregistrați, la nivelul anului 2022 observăm un număr mai mic comparativ cu anul 2015.

Raportându-ne la rata ocupării forței de muncă¹⁵⁵ pentru persoanele cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 de ani, observăm că, la nivelul anului 2021, aceasta înregistra o valoare de 11,14%. Nivelul cel mai scăzut al ratei de ocupare a forței de muncă din Cogealac s-a înregistrat în anul 2019 (8,80%). Comparativ cu anul 2015, putem concluziona că rata de ocupare a înregistrat o ușoară creștere (de la 9,33% la 11,14%). La nivel național, în 2021, rata de ocupare a populației în vârstă de muncă (15-64 ani) a fost de 67,1¹⁵⁶. Observăm, astfel, că rata de ocupare a forței de muncă de la nivelul comunei Cogealac este foarte mică comparativ cu media națională.

Tabelul nr. 42 – Rata ocupării forței de muncă, comuna Cogealac, perioada 2015-2021

	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
Rata de ocupare	9,33	8,85	9,20	9,00	8,80	9,17	11,14

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online

¹⁵² Răspuns la solicitarea de informații nr. 1061/04.04/2023 emis de Primăria comunei Cogealac.

¹⁵³ Răspuns la solicitarea de informații nr. 1061/04.04/2023 emis de Primăria comunei Cogealac.

¹⁵⁴ Răspuns la solicitarea de informații nr. 1061/04.04/2023 emis de Primăria comunei Cogealac.

¹⁵⁵ Rata de ocupare a forței de muncă reprezintă procentajul de persoane angajate din totalul populației în vârstă de muncă (15-64 ani).

¹⁵⁶ Comunicat de presă Nr. 97 / 20 aprilie 2023, Institutul Național de Statistică, <https://insse.ro/cms/>.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI COGEALAC, JUDEȚUL CONSTANȚA

Tabelul nr. 43 – Forța de muncă, comuna Cogealac, perioada 2015–2022

	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
Număr mediu salariați	362	342	356	348	335	347	419	-
Număr șomeri	Total: 68	Total: 69	Total: 50	Total: 55	Total: 50	Total: 55	Total: 55	Total: 36
	M: 29	M: 38	M: 28	M: 28	M: 28	M: 33	M: 33	M: 25
	F: 39	F: 31	F: 22	F: 27	F: 22	F: 22	F: 22	F: 11
Pondere șomerilor în totalul resurselor de muncă	1,9	2	1,4	1,5	1,4	1,6	1,6	1,1

Sursa datelor: Adresa cu nr. 798/19.04.2023 emisă de Direcția Județeană de Statistică Constanța

Fotografia nr. 8 – Cabinet medical, satul Cogealac, comuna Cogealac

Sursa: Arhiva TQM Management SRL

PATRIMONIUL CULTURAL

Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 subliniază importanța protejării patrimoniului cultural național, în vederea transmiterii acestei moșteniri generațiilor viitoare.

Punerea în valoare a patrimoniului cultural reprezintă un aspect important în ceea ce privește dezvoltarea comunei Cogealac, ajutând în același timp la consolidarea identității locale. În plus, este esențial să se asigure că patrimoniul cultural se dezvoltă într-un mod durabil, astfel încât generațiile următoare să poată beneficia de resursele pe care le-au acumulat generațiile anterioare. Consolidarea și prezervarea patrimoniului cultural prezintă și beneficiul de a optimiza contribuția sectorului turismului la economia națională.

Patrimoniul cultural, industriile culturale și creative și turismul cultural durabil pot servi drept instrumente strategice pentru generarea de venituri comunității locale.

Patrimoniul cultural material

Componente ale patrimoniului cultural material includ artefacte arheologice, obiecte etnografice, creații artistice, artizanat, opere de cultură populară, arhive, manuscrise, colecții private și publice care reprezintă o mărturie și o expresie a valorilor, credințelor, cunoștințelor și tradițiilor aflate în continuă evoluție.

Comuna Cogealac dispune de un potențial cultural semnificativ. Există la nivelul comunei câteva monumente reprezentative, de interes local sau național, precum: vestigii arheologice, biserici și ansambluri mănăstirești, precum și monumente de arhitectură.

Vestigii arheologice

Conform Listei monumentelor istorice anexată Ordinului ministrului culturii nr. 2.828/2015, la nivelul comunei Cogealac se regăsesc următoarele monumente istorice:¹⁵⁷

Monumente de arheologie, de interes național:

- ❖ CT-I-s-A-02630 Tumuli sat Cogealac, comuna Cogealac, în perimetrul întregii comune, dată: epoca antică;

¹⁵⁷ Lista monumentelor istorice anexată Ordinului ministrului culturii nr. 2.828/2015, pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată și a Listei monumentelor istorice dispărute, cu modificările ulterioare din 24.12.2015, Institutul Național al Patrimoniului, accesat în data de 22.04.2023, <https://patrimoniul.ro/monumente-istorice/lista-monumentelor-istorice>.

- ❖ CT-I-s-A-02673 Situl arheologic de la Gura Dobrogei, sat Gura Dobrogei, comuna Cogealac, pe valea pârâului Gura Dobrogei, la 1.5 km SE de sat;
  - CT-I-m-A-02673.01 Locuire rupestră, datare: epoca fierului;
  - CT-I-m-A-02673.02 Locuire rupestră, datare: epoca bronzului;
  - CT-I-m-A-02673.03 Locuire rupestră, datare: neolitic;
  - CT-I-m-A-02673.04 Locuire rupestră, datare: mezolitic;
  - CT-I-m-A-02673.05 Locuire rupestră, datare: paleolitic;

Monumente de arheologie, de interes local:

- ❖ CT-I-s-B-02628 Situl arheologic de la Cogealac, punct „Bent”, sat Cogealac, comuna Cogealac, „Bent”, la 300 m E de sat;
  - CT-I-m-B-02628.01 Așezare sat COGEALAC, comuna COGEALAC, „Bent”, la 300 m E de sat, datare: sec. I - III p. Chr., Epoca romană;
  - CT-I-m-B-02628.02 Așezare sat COGEALAC, comuna COGEALAC, „Bent”, la 300 m E de sat, datare: sec. V a. Chr. - sec. I p. Chr., Epoca elenistică;
- ❖ CT-I-s-B-02629 Așezare rurală sat Cogealac; comuna Cogealac, „Via lui Ciurea” la 1 km V de sat, datare: sec. IV p. Chr., epoca romană;
- ❖ CT-I-s-B-02631 Așezare sat Cogealac; comuna Cogealac, pe traseul între Gura Dobrogei și Tariverde, de o parte și de alta a DN 22, datare: sec. I - III p. Chr., epoca romană;
- ❖ CT-I-s-B-02674 Situl arheologic de la Gura Dobrogei, sat Gura Dobrogei, comuna Cogealac, la confluența pârâului Gura Dobrogei cu râul Casimcea;
  - CT-I-m-B-02674.01 Așezare, datare: sec. I - III p. Chr., epoca romană;
  - CT-I-m-B-02674.02 Așezare sat, datare: sec. III - I a. Chr., epoca elenistică, cultura greco-indigenă;
- ❖ CT-I-s-B-02741 Grotă cu inscripții latine sat Râmnicu de Jos, comuna Cogealac, „Chirișlic”, datare: sec. I - III p. Chr., Epoca romană;
- ❖ CT-I-s-B-02757 Așezare sat Tariverde, comuna Cogealac, la marginea de S a localității, pe malul pârâului Yuman-Deredatate, datare: sec. VI a. Chr. - sec. I p. Chr., Latène, cultura greco-getică;

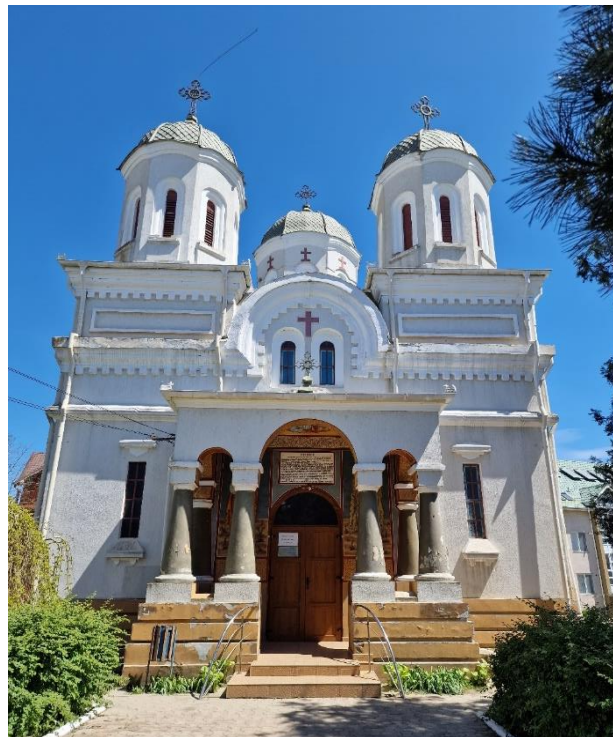
Biserici și ansambluri mănăstirești

Biserica „Sfântul Vasile cel Mare” este situată pe teritoriul localității Cogealac. Aceasta a fost ridicată între anii 1880–1888 de comunitatea germană stabilită în localitate în jurul anului 1880. Biserica a fost construită în stil gotic, în formă de corabie. Odată cu repatrierea germanilor în 1940, biserica a intrat în posesia Episcopiei Constanța. Între anii 2003 și 2007, biserica a trecut

prin mai multe lucrări de renovare. În prezent, în cadrul bisericii se derulează și activități social-filantropice și culturale. Parohia deține o bibliotecă parohială¹⁵⁸.

Fotografia nr. 9 – Biserica „Sfântul Vasile cel Mare”
Sursa: Arhiva TQM Management SRL

Fotografia nr. 10 – Biserica „Adormirea Maicii Domnului”
Sursa: Arhiva TQM Management SRL

Biserica „Adormirea Maicii Domnului” a fost construită în anul 1928, cu sprijinul financiar al celor 120 de familii care locuiau la acea vreme în comuna Cogealac. De-a lungul timpului, lăcașul a fost renovat în repetate rânduri. Cele mai recente lucrări de reabilitare ale exteriorului și acoperișului, încheiate în 2013, au beneficiat de sprijinul financiar alocat de către Secretariatul de Stat pentru Culte.

Originea Mănăstirii Colilia poate fi urmărită încă de la începutul secolului al XX-lea, când etnicii germani au ajuns în Dobrogea. Lăcașul a fost ridicat în anul 1901 ca o biserică romano-catolică. O dată cu sistematizarea rurală în perioada comunistă, în anul 1969, satul pe teritoriul căruia se afla biserica a fost desființat, singurul edificiu care a rezistat fiind biserica. Deși a fost abandonată o perioadă lungă de timp, în 2006, biserica a început să fie refăcută. După 3 ani în care s-a lucrat intens pentru refacerea vechii biserici, Colilia a devenit o mănăstire de măicuțe. În prezent, Mănăstirea Colilia este singurul edificiu care ne mai amintește că a existat un sat în comuna Cogealac.

¹⁵⁸ „Parohia Cogealac II”, Arhiepiscopia Tomisului, accesat în data de 01.07.2023, <https://arhiepiscopiatomisului.ro/>.

Fotografia nr. 11 – Mănăstirea Colilia

Sursa: <https://discoverdobrogea.ro/manastirea-colilia-singura-cladire-ramasa-dintr-un-sat-disparut-demolat-cu-buldozerele/>, accesat în data de 01.07.2022

Construcția Bisericii „Sfântul Mucenic Dimitrie – Izvorătorul de Mir” a început în anul 1095 și s-a finalizat șapte ani mai târziu. A fost clădită din piatră, în stil bizantin, în formă de cruce, având o singură turlă. În perioada 2003–2010, biserica a trecut printr-un proces de reabilitare care a constat în schimbarea lemnăriei acoperișului, învelirea cu tablă nouă, tencuială exterioară, montarea de geamuri și uși termopan, turnare de trotuare, înlocuirea gardului la față și construirea unui gard nou, precum și construirea unei clopotnițe. În aceeași perioadă de timp a fost reabilitată și casa parohială.

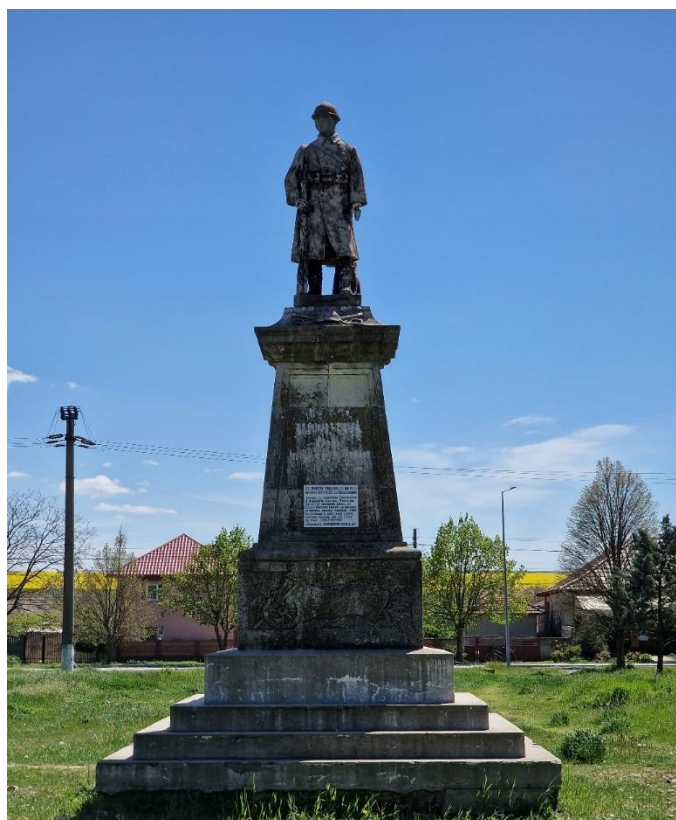

Fotografia nr. 12 – Biserica „Sfântul Mucenic Dimitrie – Izvorătorul de Mir”

Sursa: Arhiva TQM Management SRL

Statui

Amplasat în Parcul Central al comunei Cogealac, Monumentul Recunoștința Eroilor jertfiți Patriei Române 1916–1919 a fost inaugurat la 21 noiembrie 1937, fiind realizat cu fondurile donate de cetățenii din Cogealac și Tariverde. Acesta a fost realizat de sculptorul F.A. Istvan, iar în anul 1971 a fost restaurat de arhitectul col.(r) Gh. Gheorghiu Zoanei. Este realizat din piatră, având dimensiunile: soclu: 1,30 x 2,50 x 2,20 m; obelisc: 5,25 x 1,55 x 1,32 m¹⁵⁹.

Fotografia nr. 13 - Monumentul Recunoștința Eroilor jertfiți Patriei Române 1916-1919
Sursa: Arhiva TQM Management SRL

Patrimoniu cultural imaterial

Legea nr. 26 din 29 februarie 2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial evidențiază faptul că noțiunea de patrimoniu cultural imaterial face referire la totalitatea practicilor, reprezentărilor, expresiilor, cunoștințelor, abilităților – împreună cu instrumentele, obiectele, artefactele și spațiile culturale asociate acestora – pe care comunitățile, grupurile sau, după caz, indivizii le recunosc ca parte integrantă a patrimoniului lor cultural. Astfel, în categoria bunurilor culturale imateriale se încadrează manifestări aparținând următoarelor domenii:

¹⁵⁹ Corina Mihaela Apostoleanu și Delia Roxana Cornea, „Dobrogea în contextul Primului Război Mondial, Valentin Ciorbea,” București: Top Form, 2017, p. 404.

- a) tradiții și expresii verbale, având limbajul ca vector principal al expresiei culturale;
- b) artele spectacolului, având ca mijloace de expresie sunetul muzical și mișcarea corporală;
- c) practici sociale, ritualuri și evenimente festive, jocuri de copii și jocuri sportive tradiționale;
- d) cunoștințe și practici referitoare la natură și la univers;
- e) tehnici legate de meșteșuguri tradiționale¹⁶⁰.

Regiunea Dobrogea este un adevărat mozaic etnic și cultural, în care se manifestă o diversitate de tradiții istorice și culturale. Identitatea culturală a întregii regiuni s-a clădit în baza cutumelor, tradițiilor și spiritualității minorităților etnice care s-au stabilit în această regiune (turci, tătari, greci, ruși-lipoveni, armeni, germani, bulgari, aromâni etc.) de-a lungul timpului. Conform recensământului din anul 2011, aici trăiesc 14 minorități etnice sau naționale.

Datorită numărului mare de comunități etnice, județul Constanta se bucură de o diversitate de tradiții istorice și culturale. La rândul ei, comuna Cogealac a găzduit germani, români, turci, bulgari, evrei comercianți, iar mai târziu aromâni strămutați din Cadrilater. Toate aceste comunități au perpetuat o diversitate de tradiții istorice, culturale și religioase.

Datini și obiceiuri

Elementele de cultură și tradițiile populare transmit valori și creează punți de legătură între generații. Pentru comuna Cogealac, tradițiile și obiceiurile reprezintă un element esențial în definirea valorilor, a culturii spirituale și a modului de gândire al comunității locale. De asemenea, acestea au rolul de a imprima colectivității norme sociale și familiale și de a oglindi concepția de viață din anumite perioade istorice.

Și evenimentele din viața individuală au asociate ritualuri ce le dau semnificație și amploare: botezul, nunta și moartea sunt împletite cu datini și obiceiuri paleocreștine.

Sărbătorile din cursul anului sunt prilej de manifestare a obiceiurilor și datinilor din comună, ce cuprind o gamă extrem de bogată de manifestări artistice, printre care se numără folclorul muzical și coregrafic, reprezentările dramatice, dar și bogăția și varietatea elementelor vestimentare, a recuzitei și a decorului.

Crăciunul (colindul), Anul Nou (plugușorul, sorcova), Boboteaza, Paștele, Rusaliile oferă cadrul de manifestare a datinilor și practicilor specifice comunei.

¹⁶⁰ Legea nr. 26 din 29 februarie 2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial.

Obiceiurile de iarnă presupun parcurgerea unui întreg ritual de evenimente religioase, tradiții și datini între care se detașează colindele, cântecele de stea, diversele urări de Plugușor, mersul cu steaua și sorcova. Ele încep în data de 24 Decembrie (Ajunul Crăciunului), se continuă cu Anul Nou și se încheie cu Boboteaza și Sfântul Ion (6, 7 Ianuarie).

Evenimente culturale

La nivelul comunei Cogealac se organizează multe evenimente, o mare parte dintre acestea fiind realizate cu ajutorul personalului din primărie și al cadrelor didactice. Activitatea culturală de la nivelul comunei este destinată în cea mai mare parte cetățenilor comunei, urmărindu-se pe viitor dezvoltarea sectorului cultural, în vederea creșterii gradului de notorietate al comunei și a atragerii unui număr cât mai mare de participanți.

Activitatea culturală a comunei Cogealac este deservită și de cele 4 cămine culturale localizate în localitățile aparținătoare (Cogealac, Tariverde, Rîmnicu de Jos și Gura Dobrogei)¹⁶¹.

---

¹⁶¹ „Statutul Comunei Cogealac - Anexă la HCL nr.11/15.07.2020”, p. 18.

CALITATEA MEDIULUI

Calitatea aerului

Calitatea aerului joacă un rol crucial în sănătatea și bunăstarea noastră generală. Poluarea aerului poate avea efecte negative atât asupra sănătății umane, cât și asupra ecosistemului. Apariția daunelor ecologice se poate produce atunci când poluanții atmosferici intră în contact direct cu flora sau sunt inhalați de animale. Clima poate fi, la rândul ei, afectată de o calitate suboptimă a aerului, deoarece anumiți poluanți au capacitatea de a induce încălzirea, în timp ce alții contribuie la scăderea drastică a temperaturii. Impactul dăunător al poluării aerului asupra bunăstării umane, dar și asupra ecosistemului poate duce la rezultate economice nefavorabile. De exemplu, impactul negativ al poluării aerului asupra sănătății respiratorii are ca rezultat cheltuieli semnificative pentru asistență medicală. Scăderea calității solurilor, vegetației și căilor navigabile are potențialul de a avea un impact negativ asupra eficienței și producției atât a agriculturii, cât și a industriilor forestiere.

România și-a propus să reducă efectele negative pe care poluarea atmosferică le are asupra sănătății umane și a mediului și, totodată, să reducă substanțial numărul deceselor și bolilor provocate de produsele chimice periculoase, de poluare și de contaminarea aerului, apei și a solului¹⁶². În România, calitatea aerului este reglementată prin Legea nr. 104/15.06.2011 privind calitatea aerului înconjurător publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 452 din 28 iunie 2011, care transpune în legislație națională prevederile cadrului legislativ european: Directiva 2008/50/CE privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa și Directiva 2004/107/CE privind arseniul, cadmiul, mercurul, nichelul și hidrocarburile aromatice policiclice în aerul înconjurător¹⁶³.

În cazul județului Constanța, evaluarea calității aerului este efectuată cu ajutorul celor 7 stații automate amplasate reprezentativ în perimetru județului. Stația de monitorizare a calității aerului care se află la distanța cea mai apropiată de comuna Cogealac este Stația CT 6 – stație de tip industrial, amplasată în orașul Năvodari. Stația evaluează influența surselor industriale asupra calității aerului și are o arie de reprezentativitate de 10 – 100 m. Stația monitorizează poluanți precum dioxid de sulf (SO₂), oxizi de azot (NO_x/NO/NO₂), monoxid de carbon (CO), ozon (O₃),

¹⁶² „Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030”, p. 75.

¹⁶³ „Calitatea Aerului”, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, accesat în data de 30.05.2023, <http://www.mmediu.ro/categorie/calitatea-aerului/56>.

benzen, pulberi în suspensie (PM10) și parametrii meteo (direcția și viteza vântului, presiunea, temperatura, radiația solară, umiditatea relativă, precipitațiile).

La nivelul comunei Cogealac nu există surse majore de poluare care să aibă un efect negativ asupra calității aerului. Cu toate acestea, surse externe de poluare există, una dintre ele fiind complexul industrial Petromidia din orașul Năvodari, aflat la 31 km distanță.

În urma analizei situației existente a factorului de mediu la nivelul comunei Cogealac au reieșit următoarele aspecte cu privire la sursele de poluare a aerului.

- Sursele antropice de poluare atmosferică: arderea combustibililor fosili în producerea de energie electrică și termică, transporturile, industria și gospodăriile;
- Sursele naturale de poluare atmosferică: procesele fiziologice ale omului și animalelor, pulberile din sol, substanțele organice și anorganice, descompunerea materialelor organice, vegetale și animale.

Calitatea apei

România și-a propus ca cel puțin 90% dintre gospodăriile populației din orașe, comune și sate compacte să fie conectate la rețeaua de apă potabilă și canalizare. Realizarea accesului la condiții sanitare și de igienă adecvate, creșterea accesului la apă potabilă pentru grupurile vulnerabile, precum și creșterea eficienței folosirii apei în toate sectoarele reprezintă obiective naționale regăsite în cuprinsul Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă 2030¹⁶⁴.

La nivel național, calitatea apei este monitorizată în baza Legii nr. 458 din 8 iulie 2002 (**republicată**) privind calitatea apei potabile. Verificarea calității apei potabile se face conform unor programe de monitorizare. Acestea au în vedere monitorizarea operațională (proprie producătorului de apă) și de audit (efectuată de Direcția de Sănătate Publică Județeană Constanța - DSPJ) a calității apei potabile.

În prezent, localitățile Cogealac și Tariverde dispun de un sistem centralizat de alimentare cu apă.

Operatorul care gestionează sistemul de alimentare cu apă potabilă din localitățile Cogealac și Tariverde este SC Gospodărie Apa Canal si Salubritate Cogealac, societate înființată în anul 2012 de către Primăria Cogealac.

Resursele de apă existente pe teritoriul comunei Cogealac sunt asigurate de apele de suprafață și din apele subterane și freatice care reprezintă resursele de bază pentru menținerea sănătății populației și dezvoltării sectoarelor economice din spațiul rural: agricultură, piscicultură,

¹⁶⁴ „Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030”, p. 46, 49.

silvicultură, asigurarea serviciilor de bază prin transport, turism, comerț ș.a. Calitatea acestora determină asigurarea condițiilor optime de viață, iar poluarea lor prin diverse activități amenință securitatea populației.

Principalele cauze ale poluării apelor subterane sunt reprezentate de infiltrațiile de la suprafață, de substanțe organice sau chimice provenite din activități umane, depozitări necontrolate de deșeuri menajere, industriale și dejecții zootehnice, din substanțe fertilizante și de combatere a dăunătorilor utilizate în agricultură, utilizarea de closete uscate, surse de apă (fântâni fără perimetre de protecție etc.). La acestea se mai adaugă încărcarea de substanțe minerale și săruri provenite din scurgeri de ape meteorice încărcate și apoi infiltrate în stratul freatic, existența unor surse de apă (izvoare, fântâni) necorespunzătoare igienico-sanitar, care pot fi afectate de încărcarea apelor subterane cu substanțe organice și chimice, ceea ce influențează negativ calitatea surselor de apă potabilă de suprafață.

Conform Raportului județean privind calitatea apei potabile din Constanța (2022), comuna Cogealac se află printre localitățile a căror apă conține o cantitate de nitrați peste limitele prevăzute de normele sanitare. De asemenea, sistemul de alimentare din comuna Cogealac a fost declarat neconform în ceea ce privește următorii parametri: bacterii coliforme, E.coli, enterococci, clor rezidual liber rețea și nitrați¹⁶⁵.

Calitatea solului și subsolului

Cel de-al 15-lea obiectiv de dezvoltare durabilă al Agendei 2030 vizează protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate¹⁶⁶.

Practicile agricole necorespunzătoare, contaminarea solurilor și a apelor subterane ca urmare a proceselor industriale, extinderea orașelor, precum și schimbările de temperatură și intensificarea ploilor ca urmare a schimbărilor climatice, seceta, deșertificările, eroziunea sunt câteva dintre fenomenele care produc consecințe negative asupra solului.

România s-a angajat să îndeplinească obiectivele naționale și globale privind protejarea solului, stabilind drept obiective pentru orizontul de timp 2030 combaterea deșertificării, restaurarea

¹⁶⁵ „Raport județean al calității apei potabile 2022 – DSPJ Constanța”, p. 45, Direcția de Sănătate Publică Județeană Constanța, <https://dspct.ro/>.

¹⁶⁶ Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă, accesat în data de 14.07.2023, <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/web/obiective/odd15/>.

terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații.

Monitorizarea calității solului se face în conformitate cu prevederile Legii nr. 444/2002 privind finanțarea studiilor pedologice și agrochimice și finanțarea sistemului național de monitorizare sol-teren pentru agricultură și al Ordinului 222/2002 privind aprobarea Metodologiei întocmirii studiilor pedologice și agronomice.

Repartiția solurilor pe clase

UAT COGEALAC face parte din microzona solurilor de tip cernoziom. Suportul parental al solurilor este dat de formațiuni geologice (roci subiacente) reprezentate prin șisturi verzi. Materialul parental este sub formă de depozite loessoide cu grosimile de 0 - 20 m (podiș) și de depozite marine și lagunare. Această configurație litogeologică a dus la formarea unor soluri specifice din clasa Protisoluri (litosoluri), clasa Cernisoluri (cernoziomuri sau cernoziomuri litice)¹⁶⁷.

Diversitatea solurilor este restrânsă. Majoritatea solurilor sunt regosoluri, litosoluri și cernoziomuri.

- Clasa Protisolurilor – întâlnim litosoluri și regosoluri. Ocupă o suprafață de 1.548,16 ha, reprezentând 97,06 % din suprafața totală.
  - √ Litosolurile - ocupă o suprafață de 1.043,68 ha reprezentând 65,43 % din suprafața totală. Sunt reprezentate de subtipul rendzinic.
  - √ Regosolurile - ocupă o suprafață de 504,48 ha, reprezentând 31,63 % din suprafața, subtipul molic și calcaric.
- Clasa Cernisolurilor reprezentată de cernoziomuri. Ocupă o suprafață de 46,84 ha, reprezentând 2,94 % din suprafața totală cu subtipul calcaric¹⁶⁸.

Factorii naturali limitativi ai calității solului din zona comunei Cogealac sunt: eroziunea și sărăcirea solului.

Subsolul comunei Cogealac este sărac în resurse minerale, pe perimetrul acesteia neexistând zăcăminte de petrol și gaze naturale și nici activități de forare și exploatare petrolieră.

Calitatea solurilor

Pentru teritoriul comunei Cogealac nu există date care să confirme poluarea certă a solurilor. Potențialele surse de poluare a solurilor din teritoriul studiat sunt de natură fizică (cauzate de utilajele agricole și tehnologiei de cultură a solului), chimică (utilizarea îngrășămintelor, a

¹⁶⁷ „Amenajament Pastoral – Localitatea Cogealac, Jud. Constanța 2017”, p. 6.

¹⁶⁸ „Amenajament Pastoral – Localitatea Cogealac, Jud. Constanța 2017”, p. 14.

pesticidelor, erbicidelor etc.) sau biologică (dejecții agricole solide și lichide, concentrațiile de reziduuri, deșeuri menajere etc.) Alte activități și fenomene care influențează într-un mod negativ solul de pe teritoriul comunei Cogealac: depuneri întâmplătoare de deșeuri menajere și dejecții de grajd, deșeuri și reziduuri provenite din activitățile agricole, administrarea incorectă a substanțelor fertilizante și pentru combaterea dăunătorilor, fenomene fizice, precum eroziune, excesul de umiditate, compactările etc. La aceste activități necorespunzătoare se mai adaugă și acțiunile antropice vechi (defrișări, deșteleniri etc.) sau mai noi: lipsa de întreținere a lucrărilor funciare, agrotehnici improprii, creșterea nivelului apelor de suprafață etc.

În comuna Cogealac, în prezent, deșeurile zootehnice sunt gestionate la nivel de gospodărie sau de agent economic. Nu există un control al modului de stocare/compostare a acestora și există riscul ca deșeurile să fie împrăștiate pe terenuri agricole fără o compostare corectă. De asemenea, levigatul și apele pluviale care spală masa de deșeuri se pot scurge necontrolat în sol și în apele de suprafață.

Conform Ordinului nr. 1552/2008 pentru aprobarea listei localităților pe județe unde există surse de nitrați din activități agricole emis de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și de Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile, comuna Cogealac se regăsește în Lista localităților unde există surse de nitrați din activități agricole (zone vulnerabile). „Zona vulnerabilă” este definită în Hotărârea de Guvern nr. 964/2000 ca fiind „suprafețele de teren agricol de pe teritoriul țării prin care se drenează scurgerile difuze în apele poluate sau expuse poluării cu nitrați și care contribuie la poluarea acestor ape”.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 575 din 22 octombrie 2001, privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a V-a - Zone de risc natural, publicată în Monitorul Oficial nr. 726 din 14 noiembrie 2001, Anexa nr. 7 - Unități administrativ teritoriale afectate de alunecări de teren, se remarcă faptul că UAT Cogealac nu se regăsește în lista UAT-urilor ce prezintă potențial de producere a alunecărilor de teren. Conform aceluiași act legislativ menționat anterior, Anexa nr. 4 - Unități administrativ teritoriale afectate de inundații, se remarcă faptul că UAT Cogealac figurează pe lista localităților expuse riscului de inundații.

Biodiversitatea

Biodiversitatea cuprinde întreaga gamă a variabilității organismelor vii în cadrul unui complex ecologic, constituind totodată o parte integrantă a conceptului de dezvoltare durabilă și a cărei conservare și gestionarea adecvată se impune ca o problemă critică.

Biodiversitatea este puternic influențată de activitățile umane, care exercită o presiune constantă, vizibilă în forma poluării aerului, a apei, solului și subsolului, fragmentarea habitatelor,

exploatarea excesivă a resurselor etc. Conform raportului global al Platformei interguvernamentale știință-politică privind biodiversitatea și serviciile ecosistemice (IPBES), 75% din mediul terestru și aproximativ 66% din mediul marin a fost modificat semnificativ de acțiunile umane. Raportul mai indică și faptul că aproape 1 milion de specii sunt expuse riscului de dispariție din cauza activităților umane¹⁶⁹.

În România au fost desemnate, în scopul asigurării măsurilor speciale de protecție și conservare in situ a bunurilor patrimoniului natural, următoarele categorii de arii naturale protejate:¹⁷⁰

- de interes județean sau local: stabilite numai pe domeniul public/privat al unităților administrativ-teritoriale; includ zone cu valori semnificative și reprezentative la nivel local sau județean;
- de interes național: rezervații științifice, parcuri naționale, monumente ale naturii, rezervații naturale, parcuri naturale;
- de interes comunitar sau situri „Natura 2000”: situri de importanță comunitară/arii speciale de conservare – SCI și arii de protecție specială avifaunistică – SPA¹⁷¹;
- de interes internațional: situri naturale ale patrimoniului natural universal, geoparcuri, zone umede de importanță internațională, rezervații ale biosferei.

Ariile naturale ocupă 2,74% din suprafața județului Constanța, respectiv aproximativ 140.550 ha. În ceea ce privește rețeaua ecologică Natura 2000, județul Constanța are 24 de arii de protecție avifaunistică (SPA) și 27 de situri de importanță comunitară (SCI).

Teritoriul administrativ al comunei Cogealac se suprapune cu următoarele arii naturale protejate:

Situl Natura 2000 ROSPA0019 Cheile Dobrogei

Suprafața: 10.929 ha

ROSPA0019 Cheile Dobrogei se suprapune peste ROSCIO215 Recifii Jurasici Cheia și Rezervațiile naturale Recifii Jurasici Cheia - 2.362, Gura Dobrogei - B.2, Peștera Gura Dobrogei - 2.357 și Peștera La Adam - 2.356. ROSPA0019 Cheile Dobrogei a fost instituită arie de protecție specială avifaunistică prin Hotărârea Guvernului nr. 12841/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România,

¹⁶⁹ „Media Release: Nature’s Dangerous Decline ‘Unprecedented’; Species Extinction Rates ‘Accelerating’”, 05.05.2019, Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES), <https://www.ipbes.net/news/Media-Release-Global-Assessment>.

¹⁷⁰ Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate, accesat în data de 20.06.2023, <http://anap.gov.ro/ariile-naturale-protejate-ale-romaniei/>,

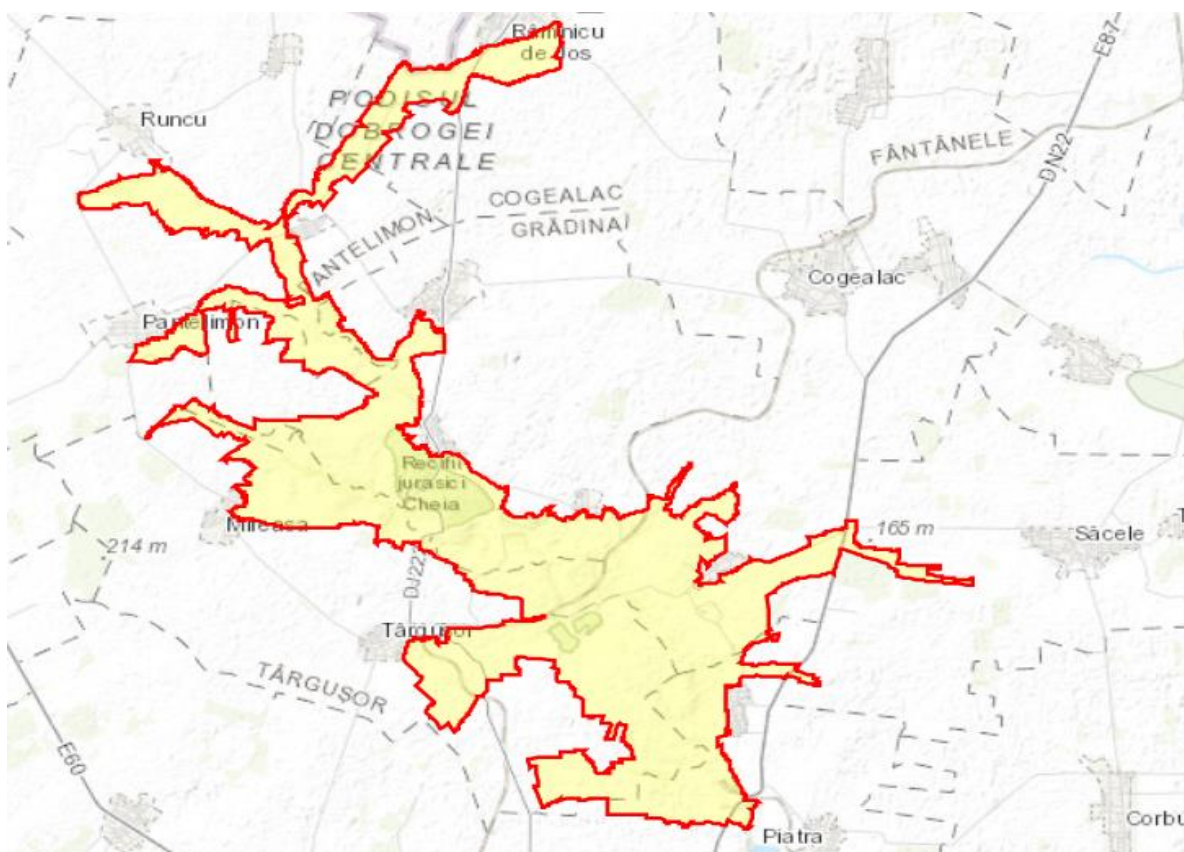
¹⁷¹ Natura 2000 este o rețea ecologică de zone protejate, alcătuită din arii speciale de conservare, recunoscute oficial de Comisia Europeană ca „situri de importanță comunitară”, statut ce instituie și consolidează obligația de a le proteja.

modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 971/2011. În județul Constanța, suprafața ariei protejate se regăsește pe teritoriul următoarelor localități: Cogealac 12%, Grădina 21%, Mihail Kogălniceanu 7%, Pantelimon 12%, Săcele 2%, Siliștea < 1%, Târgușor 41%.

Modul de folosință al terenurilor este următorul: 13% pajiști naturale și stepe, 41% culturi agricole - teren arabil, 29% pășuni, 10% alte terenuri arabile, 2% păduri de foioase, 3% alte terenuri artificiale - localități, mine, 2% habitate de păduri - păduri în tranziție.

Din punct de vedere al avifaunei, în zona sitului se găsesc un număr de 42 de specii aflate pe Anexa I a Directivei Păsări, 43 de specii aflate pe anexele Convenției de la Bonn privind speciile migratoare, iar un număr de 8 specii periclitare la nivel global sunt menționate în zona sitului.

Pentru situl natura 2000 ROSPA0019 a fost aprobat prin Ordinul 1185/2016 Planul de management al ariilor naturale protejate ROSPA0019 Cheile Dobrogei, ROSCI0215 Recifii Jurasicheia, 2.362 Rezervația naturală Recifii Jurasicheia, 2.356 Rezervația naturală Peștera la Adam, 2.357 rezervația naturală Peștera Gura Dobrogei, B.2 rezervația naturală Gura Dobrogei¹⁷².

Figura nr. 31 – Localizarea Sitului Natura 2000 ROSPA0019 Cheile Dobrogei

Sursa: <https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=ROSPA0019>, accesat în data de 20.04.2023

¹⁷² Adresa 4166/20.04.2023 emisă de Agenția Națională pentru Protecția Mediului Constanța.

📍 **Situl Natura 2000 ROSAC0215 (ROSCI0215) Recifii Jurasici Cheia**

Suprafața: 5.686 ha

ROSAC0215 (ROSCI0215) Recifii Jurasici Cheia este suprapus peste Rezervațiile naturale Recifii Jurasici Cheia - 2.362, Gura Dobrogei - B.2, Peștera Gura Dobrogei - 2.357 și Peștera La Adam - 2.356, fiind în interiorul ROSPA0019 Cheile Dobrogei. ROSAC0215 (ROSCI0215) Recifii Jurasici Cheia a fost declarat sit de importanță comunitară prin Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările și completările ulterioare.

Modul de utilizare al terenurilor: 28% sunt pajiști naturale și stepe, 26% culturi - teren arabil, 30% pășuni, 9% alte terenuri arabile, 3% păduri de foioase, 4% habitate de păduri - păduri în tranziție. Suprafața pe comune în județul Constanța: Cogealac 3%, Grădina 15%, Mihail Kogălniceanu 2%, Pantelimon 3%, Târgușor 29%.

Pentru situl Natura 2000 ROSAC0215 a fost aprobat prin Ordinul 1185/2016 Planul de management al ariilor naturale protejate ROSPA0019 Cheile Dobrogei, ROSCI0215 Recifii Jurasici Cheia, 2.362 rezervația naturală Recifii Jurasici Cheia, 2.356 Rezervația naturală Peștera La Adam, 2.357 Rezervația naturală Peștera Gura Dobrogei, B.2 Rezervația naturală Gura Dobrogei¹⁷³.

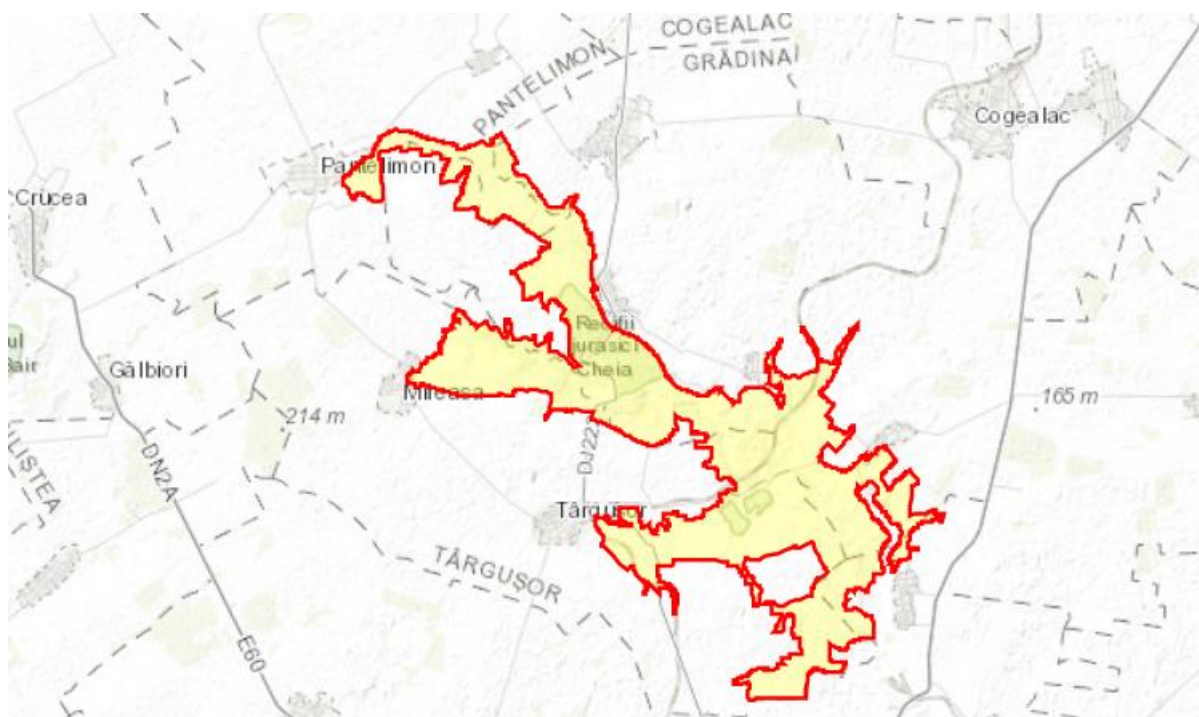
📍 **Situl Natura 2000 ROSPA0031 Delta Dunării și Complexul Razim-Sinoie**

Suprafața: 508.302,30 ha

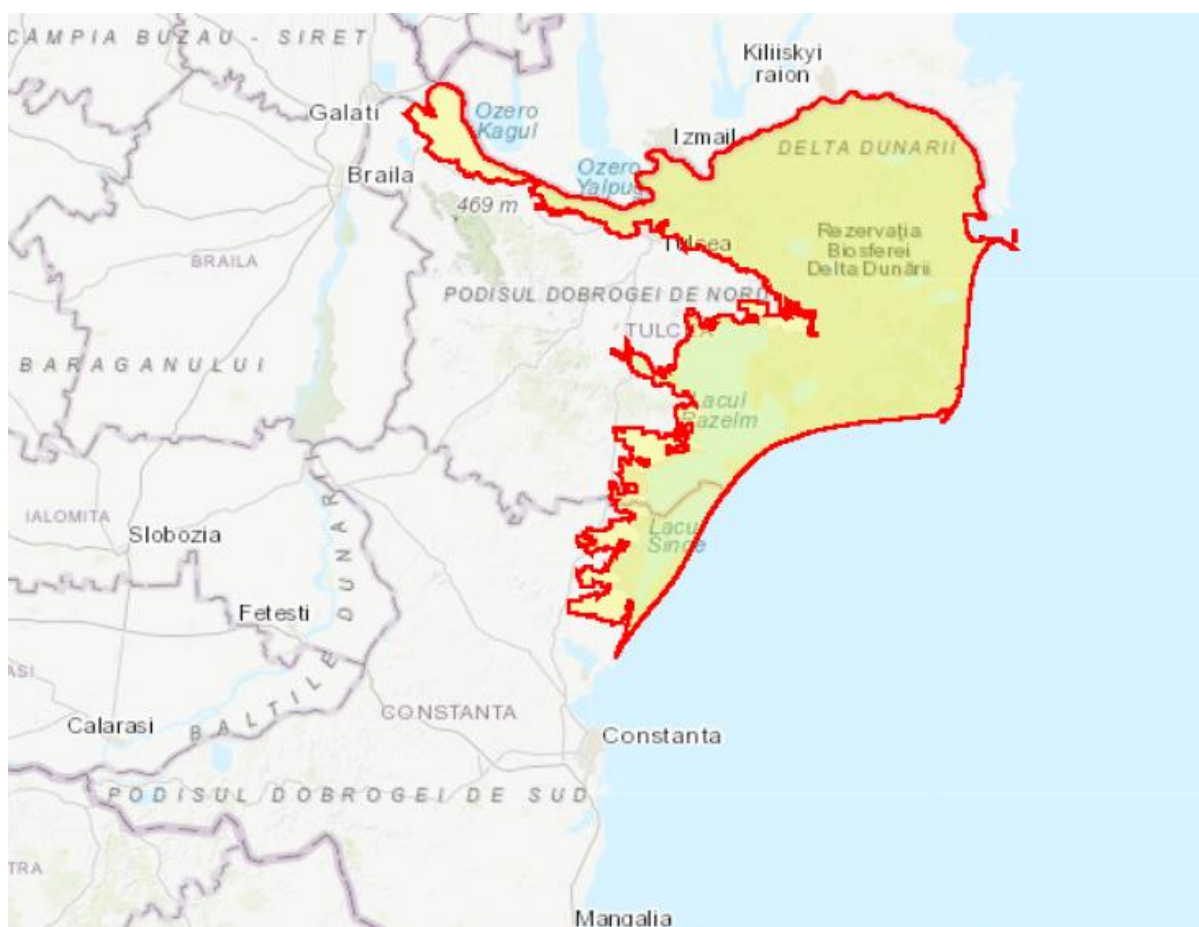
ROSPA0031 Delta Dunării și Complexul Razim-Sinoie a fost instituită arie de protecție specială avifaunistică prin Hotărârea Guvernului nr. 12841/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 971/2011. Aria de protecție specială avifaunistică ROSPA0031 Delta Dunării și Complexul Razim-Sinoie, în suprafață totală de 508.302,3 ha, 44,74% stepică și 55,26% pontică, găzduiește efective importante ale unor specii de păsări protejate de interes comunitar. Din 341 specii de păsări existente în R.B.D.D, Aria de protecție specială avifaunistică a fost desemnată pentru protejarea a 221 de specii de păsări enumerate în anexa I a Directivei Consiliului 2009/147 /EC, dintre care: 13 permanente, 95 de specii care se reproduc, 38 specii care ierneză, 137 specii se concentrează pe perioada migrației. Nu există Plan de management aprobat pentru acest sit¹⁷⁴.

¹⁷³ Adresa 4166/20.04.2023 emisă de Agenția Națională pentru Protecția Mediului Constanța.

¹⁷⁴ Adresa 4166/20.04.2023 emisă de Agenția Națională pentru Protecția Mediului Constanța.

Figura nr. 32 – Localizarea Sitului Natura 2000 ROSAC0215 (ROSCI0215) Recifii Jurasici Cheia
Sursa: <https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=ROSCI0215>, accesat în data de 20.04.2023

Figura nr. 33 – Localizarea Sitului Natura 2000 ROSPA0031 Delta Dunării și Complexul Razim-Sinoie
Sursa: <https://natura2000.eea.europa.eu/natura2000/SDF.aspx?site=ROSPA0031>, accesat în data de 20.04.2023

Fotografia nr. 14 – Imagine panoramică – Peștera Gura Dobrogei

Sursa: <https://discoverdobrogea.ro/gura-dobrogei-rezervatia-cu-pestre-10-pesteri-in-stancile-din-perioada-jurasica/>, accesat în data de 20.04.2023

Managementul deșeurilor

Managementul integral al deșeurilor face parte din viziunea de dezvoltare durabilă, reprezentând materializarea conceptului de economie circulară bazată pe reciclare și conservare. Obiectivul de dezvoltare durabilă nr. 12 al Agendei 2030 vizează gestionarea efectelor negative ale economiei asupra mediului înconjurător prin adoptarea unui model durabil de consum și producție. Un management durabil al deșeurilor, cu accent pe reciclare și reutilizare, devine astfel un imperativ în acest context. În materie de management integrat al deșeurilor, România și-a stabilit pentru orizontul de timp 2030 următoarele ținte:

- Reciclarea în proporție de 55% a deșeurilor municipale până în 2025 și 60% până în 2030;
- Reciclarea în proporție de 65% a deșeurilor de ambalaje până în 2025 (materiale plastice 50%; lemn 25%; metale feroase 70%, aluminiu 50%, sticlă 70%, hârtie și carton 75%) și 70% până în 2030 (materiale plastice 55%; lemn 30%; metale feroase 80%, aluminiu 60%, sticlă 75%, hârtie și carton 85%);
- Colectarea separată a deșeurilor menajere periculoase până în 2022, a deșeurilor biologice până în 2023 și a materialelor textile până în 2025¹⁷⁵.

¹⁷⁵ „Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030”, p. 81.

La nivelul Uniunii Europene, Strategia privind materialele plastice prevede ca toate ambalajele din plastic de pe piața UE să devină reciclabile până în 2030, consumul de articole din plastic de unică folosință să fie redus, iar utilizarea intenționată a microplasticului să fie limitată¹⁷⁶. În materie de reciclare, obiectivele UE vizează reciclarea a cel puțin 55% din deșeurile municipale până în 2025 (60% până în 2030 și 65% până în 2035) și 65% din deșeurile provenite din ambalaje până în 2025 (70% până în 2030)¹⁷⁷.

Serviciul local de salubritate Cogealac

Activitatea de salubritate de la nivelul comunei Cogealac este gestionată de către Serviciul local de salubritate Cogealac. Serviciile prestate de către acest operator constau în colectarea deșeurilor menajere de la populație, instituții și agenți economici, întreținerea peisagistică și colectarea selectivă a deșeurilor reciclabile de pe raza comunei Cogealac. Deșeurile reciclabile sunt selectate la depozitul de deșuri, de unde sunt predate operatorilor economici autorizați din punct de vedere al protecției mediului pentru valorificarea acestora. Salubritatea domeniului public în comuna constă în măturat manual, întreținerea curățeniei căilor publice și golirea pubelelor. Deșeurile menajere sunt transportate de la punctele de precollectare la Platforma de stocare temporară deșuri colectate, iar ulterior sunt transportate la un depozit autorizat, în vederea eliminării prin depozitare. Deșeurile biodegradabile depozitate pe platforma de depozitare sunt manipulate cu ajutorul încărcătorului frontal¹⁷⁸.

Conform Adresei cu nr. 4166/20.04.2023 emisă de Agenția Națională pentru Protecția Mediului Constanța, comuna Cogealac nu este înregistrată în bazele de date deținute de către instituție cu depozite de deșuri menajere industriale conforme și/sau neconforme, așa cum sunt acestea definite în Ordonanța 2/2021 privind depozitarea deșeurilor¹⁷⁹.

Deșeurile rezultate pe teritoriul localității au un caracter specific rural, cantitatea în care sunt produse și calitatea lor variind sezonier și fiind influențată de starea materială a locuitorilor. Deșeurile menajere rezultate de la locuitorii și operatorii economici din comuna Cogealac sunt, în mare parte, compuse din:

- deșuri lichide (apă murdară, lichidele organice, apa ce este folosită la spălare etc.)

---

¹⁷⁶ „Deșeurile din plastic: o strategie europeană pentru a proteja planeta și cetățenii și a sprijini afirmarea industriilor noastre”, 16 ianuarie 2018, Comisia Europeană, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/IP_18_5.

¹⁷⁷ „Pachetul privind economia circulară: noi obiective UE pentru reciclare”, ultima actualizare: 16.04.2018, Parlamentul European, <https://www.europarl.europa.eu/news/ro/headlines/society/20170120STO59356/pachetul-privind-economia-circulara-noi-obiective-ue-pentru-reciclare>.

¹⁷⁸ „Raport de mediu - Plan Județean de Gestionare a Deșeurilor - Județul Constanța”, octombrie 2020, p. 28, Consiliul Județean Constanța, http://www.cjc.ro/dyn_doc/anunturi/PJGD/8.4-2021-Raport_de_Mediu_PJGD_Constanta.pdf.

¹⁷⁹ Adresa 4166/20.04.2023 emisă de Agenția Națională pentru Protecția Mediului Constanța.

- deșeuri reciclabile (obiecte din plastic, hârtie, carton, sticlă, metal);
- deșeuri organice (resturile de mâncare, florile tăiate și alte resturi asemănătoare din grădină, cenușa etc.);
- deșeuri textile (obiecte vestimentare etc.);
- deșeuri periculoase (deșeuri toxice, corozive, radioactive sau inflamabile).

CAPACITATEA ADMINISTRATIVĂ

În pofida evoluțiilor pozitive înregistrate de România în procesul de creștere și consolidare a capacității administrației publice, aceasta prezintă în continuare o serie de deficiențe care trebuie abordate, mai ales în ceea ce privește eficacitatea, eficiența, reputația și nivelul de încredere al cetățenilor în instituțiile publice.

Reducerea birocrăției, creșterea gradului de transparență, profesionalizarea aparatului administrativ, precum și eficientizarea cheltuirii fondurilor publice constituie obiective majore ale „Strategiei pentru Consolidarea Administrației Publice 2014-2020”¹⁸⁰.

Pentru orizontul de timp 2030, România țintește către profesionalizarea și perfecționarea activității tuturor instituțiilor administrației publice centrale și locale, mai ales a compartimentelor care intră în contact direct cu cetățenii, precum și către extinderea și generalizarea serviciilor publice online¹⁸¹.

Activitatea administrativă a comunei Cogealac se desfășoară sub conducerea directă a autorităților administrației publice locale, și anume:

- √ Consiliul Local, ca autoritate deliberativă, format din 15 consilieri, aleși prin vot universal, direct, egal, secret, și liber exprimat, în condițiile stabilite de legea privind alegerile autorităților administrației publice locale. Conform art. 129, alin. (1) din OUG nr. 57/2019, Codul administrativ, „consiliul local are inițiativă și hotărăște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale”.
- √ Primarul, ca autoritate executivă, duce la îndeplinire hotărârile consiliului local, soluționând problemele curente ale colectivității locale.

Primarul, viceprimarul, secretarul general al unității administrativ-teritoriale, aparatul de specialitate al primarului și persoanele încadrate la cabinetul primarului constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită Primăria comunei Cogealac.

Potrivit Ordonanței de Urgență nr. 63 din 30 iunie 2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, precum și pentru stabilirea unor măsuri financiare,

---

¹⁸⁰ „Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice 2014-2020”, p. 5, accesat în data de 02.07.2023, <http://www.dpfbldrap.ro/>.

¹⁸¹ „Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030”, p. 101.

numărul de posturi alocate comunei Cogealac, în funcție de numărul total de locuitori, este cuprins între 30 de posturi (minim) și 43 de posturi (maxim).

Raportat la tipurile de funcții de la nivelul Primăriei comunei Cogealac, conform statului de funcții, există 2 posturi pentru demnitari, 3 funcții publice de conducere și 24 posturi de execuție. Referitor la posturile pentru funcțiile contractuale, există o singură funcție de conducere și un număr de 55 funcții de execuție¹⁸².

Sediul aparatului administrativ se află în clădirea primăriei, situată în centrul localității Cogealac.

Referitor la structura organizatorică actuală, în cadrul Primăriei comunei Cogealac funcționează următoarele compartimente:

- Compartimentul de Asistență Socială, Sănătate și Autoritate Tutelară;
- Compartiment Resurse umane, Arhivă și Relații cu publicul;
- Serviciul public comunitar pentru evidența persoanelor și stare civilă;
- Compartiment registru agricol;
- Compartiment taxe și impozite;
- Compartiment contabilitate și urmărire contracte;
- Compartiment situații de urgență, protecție civilă și mobilizarea economiei;
- Compartiment tradiții, cultură și activități pentru tineret;
- Birou Urbanism și Amenajare Teritorială;
- Compartiment achiziții publice;
- Compartiment administrativ¹⁸³.

Analiza indicatorilor reprezentativi

Veniturile bugetului local

Structura veniturilor bugetare locale cuprinde: venituri proprii (impozite, taxe și vărsăminte cuvenite de la agenții economici și instituțiile publice de importanță locală), venituri atribuite, transferuri acordate de la bugetul de stat pentru finanțarea unor obiective de interes național, dar care sunt organizate și controlate de către organele locale și împrumuturi contractate pe piața financiară externă sau internă.

¹⁸² Site-ul Primăriei comunei Cogealac, accesat în data de 02.07.2023, <https://www.primariacogealac.ro/>.

¹⁸³ Site-ul Primăriei comunei Cogealac, accesat în data de 02.07.2023, <https://www.primariacogealac.ro/>.

Referitor la evoluția veniturilor bugetului local, datele din tabelul de mai jos sugerează un trend general ascendent pe parcursul perioadei analizate. Comparând veniturile bugetare de la nivelul anului 2016, cu cele din anul 2019, constatăm o creștere de 470,2%. Tendința generală de creștere a veniturilor bugetului local reprezintă un aspect pozitiv pentru comuna Cogealac. Trebuie menționat, însă, faptul că eficiența în activitatea și realizarea proiectelor locale ține în primul rând de capacitatea autorităților publice de a gestiona finanțele locale și de a atrage investiții suplimentare.

Tabelul nr. 44 – Evoluția veniturile bugetului local în perioada 2016–2019

	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Total venituri buget local (lei)	10.147.166	24.687.969	65.806.503	57.859.254

Sursa datelor: Site-ul Primăriei comunei Cogealac, accesat în data de 02.07.2023, <https://www.primariacogealac.ro/>

Transparența actului decizional

Conform datelor disponibile pe site-ul oficial al Primăria Cogealac, în perioada 2019–2022, toate proiectele de acte normative adoptate au fost anunțate în mod public prin afișare la sediul primăriei și pe site-ul propriu al instituției. În ceea ce privește ședințele publice, acestea au fost anunțate în proporție de 100% atât la sediul primăriei, cât și pe site.

Tabelul nr. 45 – Situația implementării Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională

Indicator	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
Numărul proiectelor de acte normative adoptate	43	26	45	37
Numărul proiectelor de acte normative adoptate care au fost anunțate în mod public	43	26	46	37
Dintre acestea, au fost anunțate în mod public:				
➤ Pe site-ul propriu	43	26	46	37
➤ Prin afișarea la sediu	43	26	46	37
➤ Prin mass-media	-	-	-	-
Numărul total al ședințelor publice	10	5	7	4
Numărul ședințelor anunțate prin:				
- Afișare la sediul propriu	10	5	7	4
- Publicare pe site-ul propriu	10	5	7	4
- Mass-media	-	-	-	-

Sursa datelor: Rapoartele anuale privind transparența decizională, Site-ul Primăriei comunei Cogealac, accesat în data de 02.07.2023, <https://www.primariacogealac.ro/paginfa/rapoarte-transparenata-decizionala/>

Parteneriate Strategice

În anul 2004, comuna Cogealac a devenit membră a *Asociației Comunelor din România (A.Co.R)*, filiala județeană Constanța. Asociația Comunelor din România (A.Co.R) a fost înființată în anul 1997 cu scopul de a-și reprezenta în mod unitar membrii în relația cu instituțiile centrale, europene și cele internaționale. Printre obiectivele pe care le urmărește Asociația se numără: promovarea unor forme de colaborare a comunelor membre în domeniile economic, financiar, social, cultural și instituțional, organizarea unor programe pentru formarea și perfecționarea aleșilor locali, oferirea de soluții pentru rezolvarea problemelor cu care se confruntă comunele. Comuna Cogealac poate beneficia astfel de toate aceste posibilități de cooperare și sprijin în baza statutului său de membru.

Asociația „*Grupul de Acțiune Locală Histria-Razim-Hamangia*” reprezintă un parteneriat public-privat care are în componența sa comunele Corbu, Săcele, Istria, Mihai Viteazu, Cogealac și Fântânele. Potrivit Strategiei de dezvoltare locală a GAL Histria-Razim-Hamangia pentru perioada 2014-2020, asociația urmărește promovarea competitivității agriculturii, gestionarea durabilă a resurselor naturale, combaterea schimbărilor climatice, dezvoltarea armonioasă a comunităților rurale, crearea de locuri de muncă și creșterea atractivității turistice a zonelor de interes.

Comuna Cogealac mai este membră a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „Cogealac-Istria”, Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „Cogealac-Fântânele” și Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „Gura Dobrogei”.

Fotografia nr. 15 – Sediul Primăriei comunei Cogealac
Sursa: Arhiva TQM Management SRL

1. METODOLOGIA

2. ANALIZA RESPONDENȚILOR

3. PERCEPȚIA EȘANTIONULUI ASUPRA SPAȚIULUI LOCUIBIL

4. ACCESIBILITATEA

5. LOCUIREA

6. ANALIZA NEVOILOR ȘI OPTIUNILOR RESPONDENȚILOR

**REZULTATELE PROCESULUI
PARTICIPATIV**

REZULTATELE PROCESULUI PARTICIPATIV

Metodologia

Aspecte introductive

Consultarea publică reprezintă una dintre cele mai importante etape ale programării strategice, având drept obiectiv evidențierea cerințelor și opțiunilor populației legate de dezvoltarea durabilă a comunei Cogealac, identificarea problemelor existente pe întreg ansamblul comunei și evidențierea unor aspecte disfuncționale, precum și opțiunile populației referitoare la direcțiile de dezvoltare ale comunei. Acest proces are rolul de a crea un tablou comprehensiv al realității vieții în comunitate, precum și al așteptărilor și intereselor locuitorilor, contribuind astfel la alegerea și prioritizarea corectă a direcțiilor de dezvoltare și de investiții.

Ancheta sociologică s-a bazat pe o cercetare cantitativă, de evaluare a aspectelor privind locuirea, condițiile economice și de mediu, spațiul public și serviciile publice: educație, sănătate, transport, salubritate. Respondenții au avut posibilitatea să facă propuneri pentru îmbunătățirea vieții în satele unde locuiesc și în comună în ansamblu astfel încât au fost evidențiate și justificate nevoi ale locuitorilor pentru creșterea calității vieții în spațiul rural.

Ancheta sociologică a vizat culegerea datelor prin intermediul unor instrumente interogative precum chestionarul. Chestionarul, constituit din 26 de itemi, a fost aplicat unui eșantion reprezentativ format din 93 de respondenți, adulți cu vârsta de peste 18 ani.

Procedura de eșantionare

Procedura de eșantionare are un efect decisiv asupra reprezentativității. În mod riguros, reprezentativitatea poate fi estimată numai în condițiile selecției aleatorii, deoarece numai astfel pot fi utilizate legile probabilității pentru estimarea erorii de eșantionare și a limitelor de încredere în rezultatele obținute. În ceea ce privește tehnica de eșantionare probabilistă (aleatorie) folosită în determinarea eșantionului, echipa de elaborare a optat pentru eșantionarea aleatorie sistematică, o metodă practică și, totodată, accesibilă care presupune stabilirea unui pas mecanic de selecție, obținut ca raport între mărimea populației și mărimea eșantionului.

Designul instrumentului utilizat

Construcția acestui instrument de anchetă a fost realizată ținând cont de obiectivul principal al studiilor consultative, și anume acela de a identifica cerințele și opțiunile populației care locuiește

În teritoriul vizat de analiză și care va fi direct afectată de măsurile care se impun pentru dezvoltarea sa. Chestionarul a fost, astfel, elaborat în conformitate cu obiectivele pe care această cercetare și le-a propus, și anume:

- ↪ Evaluarea gradului de satisfacere a locuitorilor față de condițiile de locuire din comuna Cogealac;
- ↪ Identificarea nevoilor și problemelor locuitorilor legate de spațiile publice din zona în care locuiesc: locuri de joacă, terenuri de sport, parcuri, spații verzi etc.;
- ↪ Identificarea percepția locuitorilor comunei privind serviciile și utilitățile publice;
- ↪ Evaluarea serviciilor de educație din perspectiva accesibilității și a infrastructurii;
- ↪ Evaluarea gradului de utilizare a serviciilor de sănătate și a nevoilor populației legate de aceste servicii;
- ↪ Evaluarea satisfacției populației față de oferta de posibilități de petrecere a timpului liber;
- ↪ Identificarea percepției populației asupra calității aerului, apei, nivelului zgomotului și a modului de gestionare a deșeurilor, precum și identificarea zonelor percepute ca problematice din perspectiva poluării;
- ↪ Identificarea unor probleme specifice comunei;
- ↪ Identificarea unor opinii cu privire la cele mai importante direcții de dezvoltare ale comunei.

Analiza respondenților

În urma selecției subiecților de anchetă a rezultat un eșantion cu următoarea distribuție pe vârste:

Tabelul nr. 46 – Structura eșantionului pe sexe și vârste

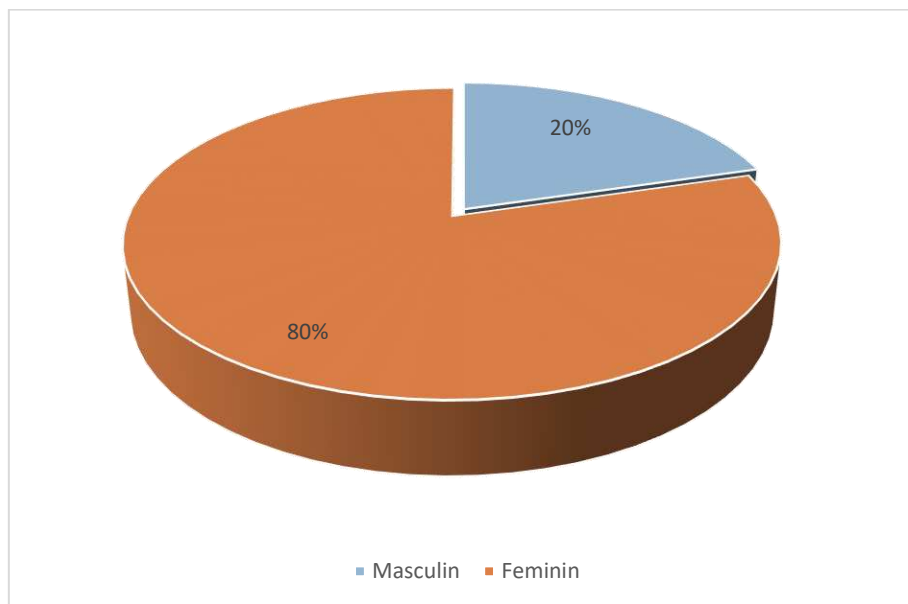
			Vârsta						Total
			14-24 ani	25-34 ani	35-44 ani	45-54 ani	55-64 ani	65-80 ani	
Sexul	masculin	frecv.	2	0	6	4	4	3	19
		%	2,2	0,0	6,4	4,3	4,3	3,2	20,4
	feminin	frecv.	2	9	26	20	16	1	74
		%	2,1	9,7	28,0	21,5	17,2	1,1	79,6
Total		Frecv.	4	9	32	24	20	4	93
		%	4,3	9,7	34,4	25,8	21,5	17,3	100

Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

Analizând tabelul anterior se poate observa faptul că cea mai bună reprezentare o deține numărul persoanelor cu vârste cuprinse între 34-44 ani și 45-54, în timp ce o frecvență mai scăzută se remarcă în rândul grupelor de vârstă 14-24 ani, 65-80 ani.

Cel mai mare număr de bărbați, se regăsește în cadrul grupei de vârstă 35-44 ani. Numărul cel mai mare de persoane de sex feminin se încadrează în grupa de vârstă 35-44.

În ceea ce privește **distribuția pe gen**, se evidențiază o pondere majoritară a persoanelor de sex feminin (80%), față de cele de sex masculin (20%).

Figura nr. 34 – Distribuția eșantionului pe sexe
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

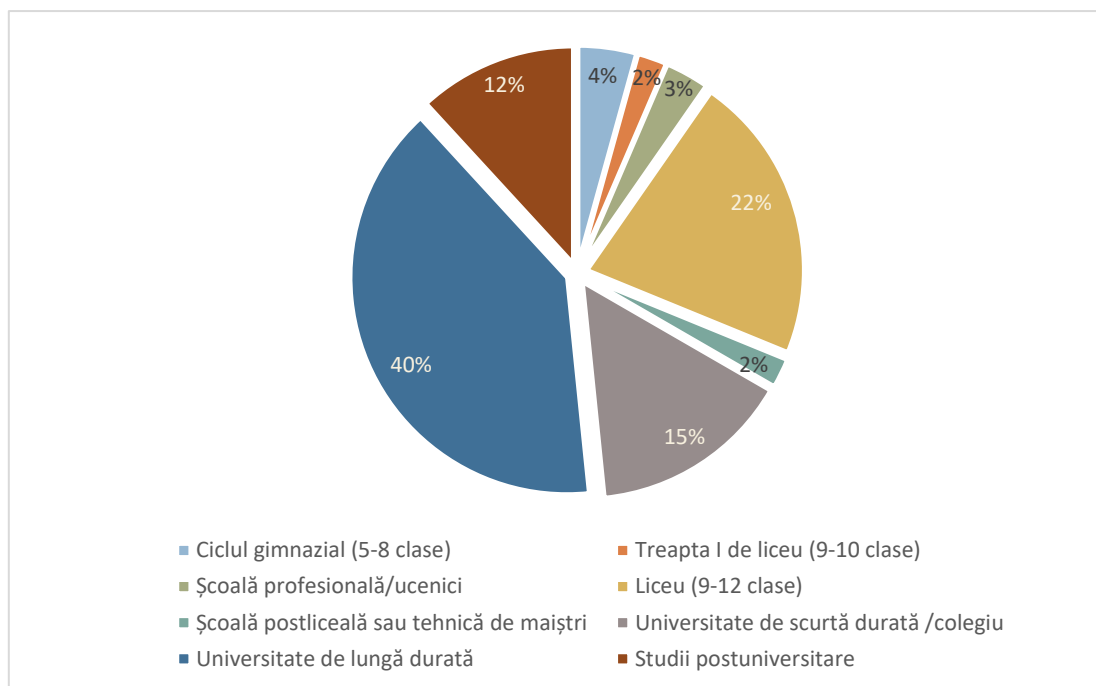
În ceea ce privește mărimea gospodăriei de care respondenții aparțin, cel mai bine reprezentate sunt gospodăriile cu 2, 3 și 4 membri.

Tabel nr. 47 – Mărimea gospodăriei

Număr membri gospodărie	Frecvență	Procent
1 membru	3	3,2
2 membri	19	20,5
3 membri	27	29,0
4 membri	24	25,8
5 membri	5	5,4
6+ membri	15	16,1
Total	93	100

Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

După ultima școală absolvită 40% dintre respondenți dețin studii universitare de lungă durată, 22% au absolvit liceul (9-12 clase), 15% dețin studii universitare de scurtă durată/colegiu, iar 12% studii postuniversitare. Cei mai puțini dintre respondenți au absolvit ciclul gimnazial (5-8 clase), respectiv 4%, urmași fiind de absolvenții unei școli profesionale/ucenici - 3%, iar doar 2% au absolvit trapta I de liceu (9-10 clase) sau o școală postliceală sau tehnică de maiștri.

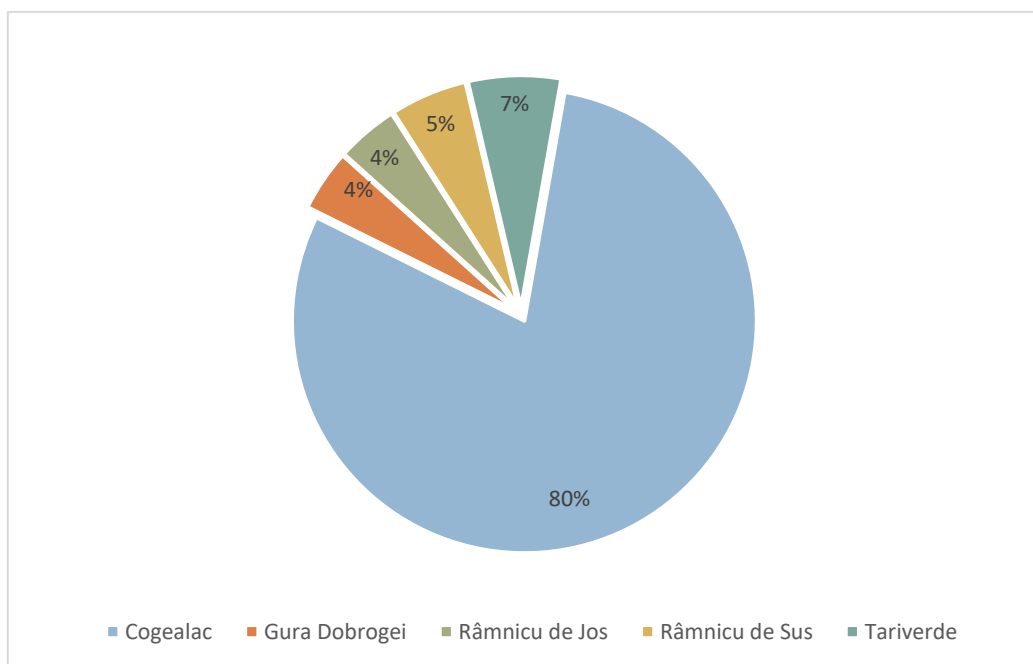

Figura nr. 35 – Structura eșantionului după nivelul de educație (procentual)
 Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

Tabel nr. 48 – Distribuția eșantionului pe localități

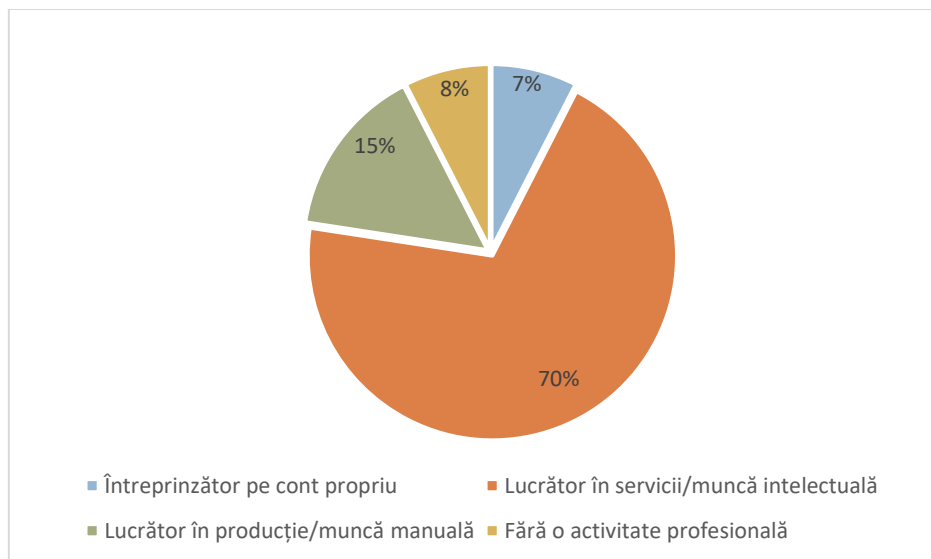
Localitatea	Frecvență
Cogealac	74
Tariverde	6
Râmnicu de Sus	5
Râmnicu de Jos	4
Gura Dobrogei	4

Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

Figura nr. 36 - Distribuția eșantionului pe localități
 Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

Majoritatea respondenților au domiciliul în localitatea Cogealac, respectiv 74 de persoane. Un număr mai puțin reprezentativ de subiecți chestionați provin din satele Tariverde (6 persoane), Râmnicu de Sus (5 persoane), Râmnicu de Jos (4 persoane) și Gura Dobrogei (4 persoane).

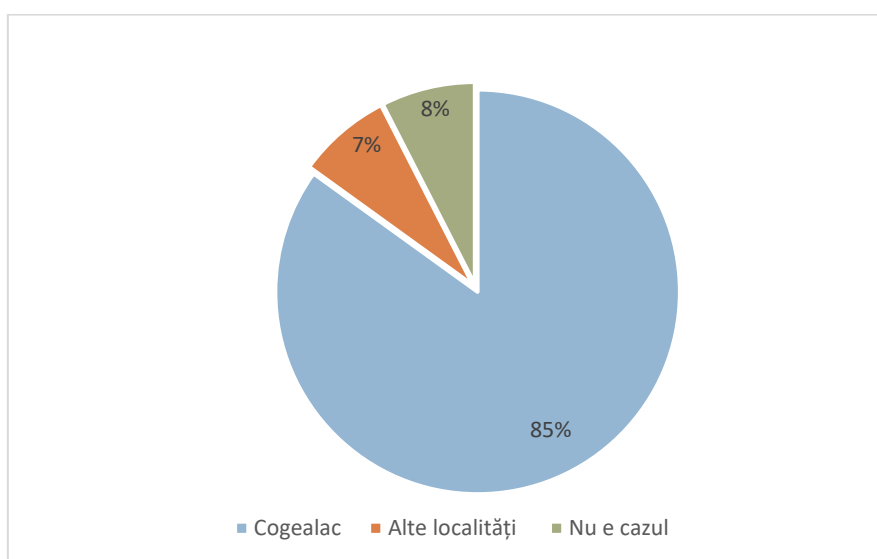

Figura nr. 37 – Distribuția locurilor de muncă
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

Din punct de vedere ocupațional, 70% din respondenți lucrează în servicii/muncă intelectuală, cei mai mulți fiind reprezentați de angajații cu studii superioare și funcționarii publici.

Următorul grup ocupațional este reprezentat de cei care lucrează în producție/muncă manuală, acesta deținând un procent de 15%.

De asemenea, se poate observa că un număr semnificativ dintre subiecții cărora le-a fost aplicat chestionarul nu au o activitate profesională în prezent (8%). Restul de 7% dintre respondenți sunt întreprinzători pe cont propriu.

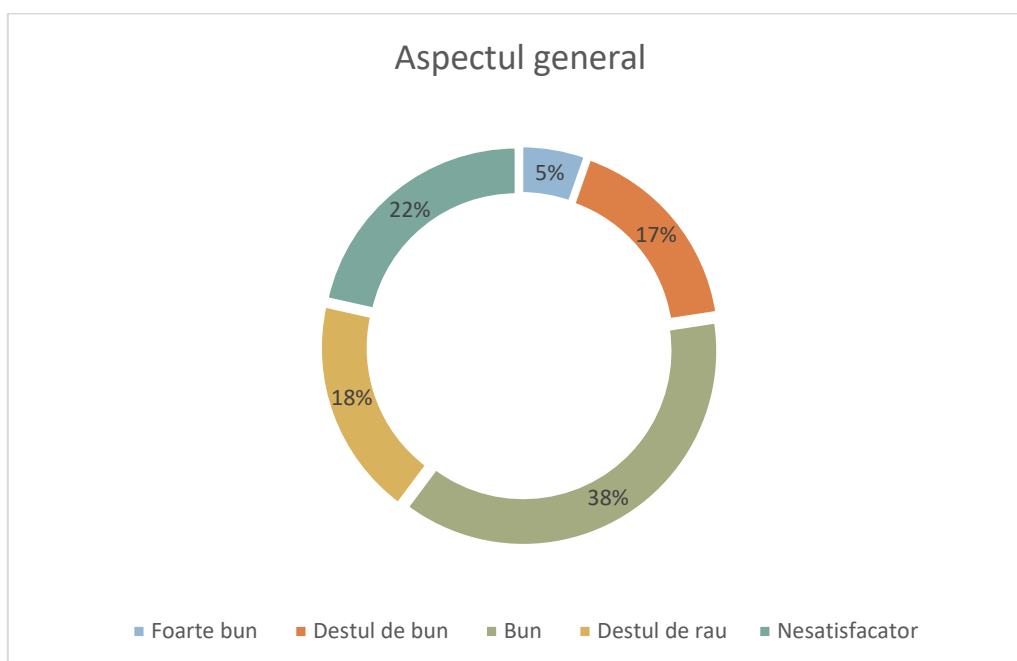
Figura nr. 38 – Distribuția locurilor de muncă ale respondenților
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

Locurile de muncă ale respondenților sunt situate în 7% din cazuri în altă localitate, respectiv Constanța, Năvodari, Ovidiu și Fântânele. Pentru 8% din cazuri nu s-a aplicat această întrebare, întrucât aceștia nu dețin un loc de muncă, iar 85% dintre respondenți dețin locuri de muncă în comuna Cogealac.

Percepția eșantionului asupra spațiului locuibil

Respondenții au apreciat calitatea serviciilor publice din comunitatea lor, a accesibilității și utilității acestora, optând pentru un calificativ situat pe o scală de 5 itemi, de la foarte bun la nesatisfăcător.

Aproximativ 60% dintre subiecți apreciază aspectul general al comunei Cogealac ca fiind bun, destul de bun și foarte bun, iar 18% dintre aceștia consideră că acesta este destul de rău. Pentru 22% dintre respondenți, aspectul general al comunei Cogealac este unul nesatisfăcător.

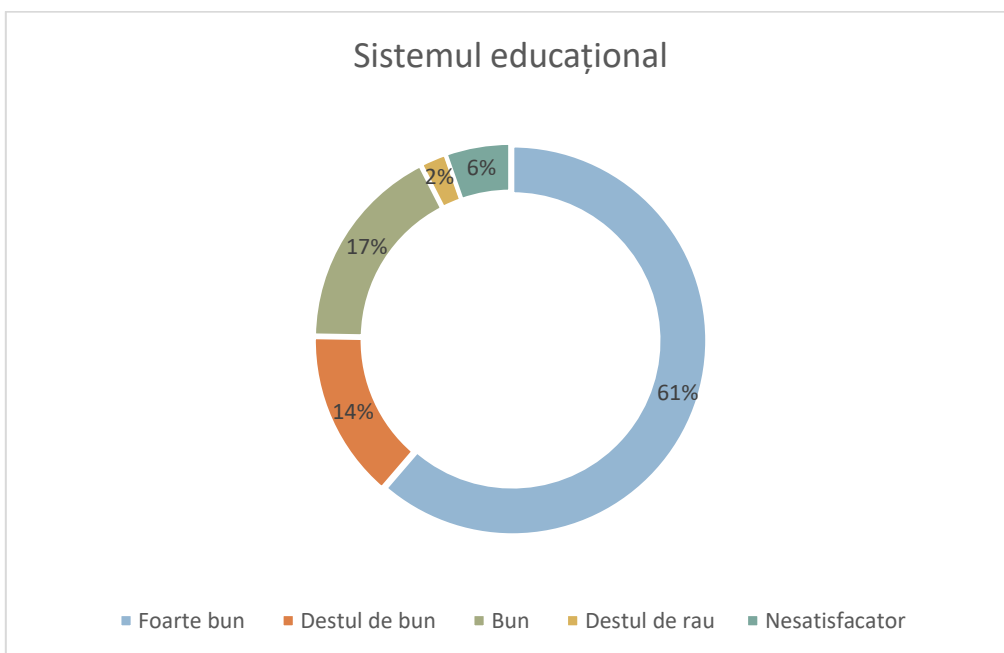

Figura nr. 39 - Răspunsurile subiecților cu privire la aspectul general al comunei Cogealac

Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

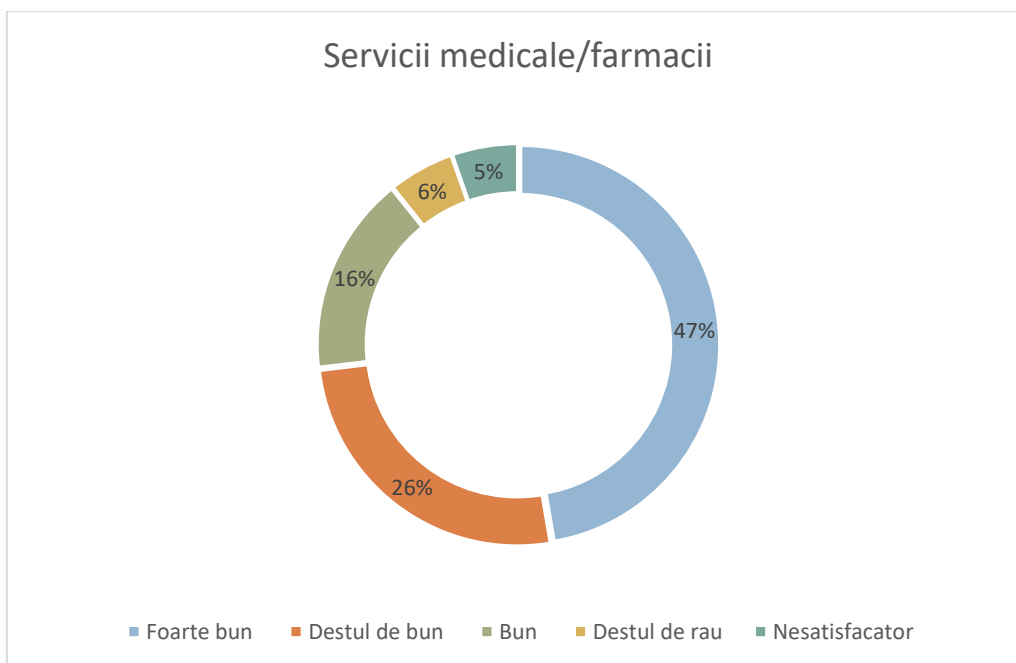
În ceea ce privește **sistemul educațional** prezent în comuna Cogealac, 61% dintre subiecți au apreciat că este foarte bun, 14% destul de bun și 17% au considerat că este bun.

De menționat este faptul că doar 8% dintre subiecții chestionați au considerat sistemul educațional ca fiind unul destul de rău sau chiar nesatisfăcător.

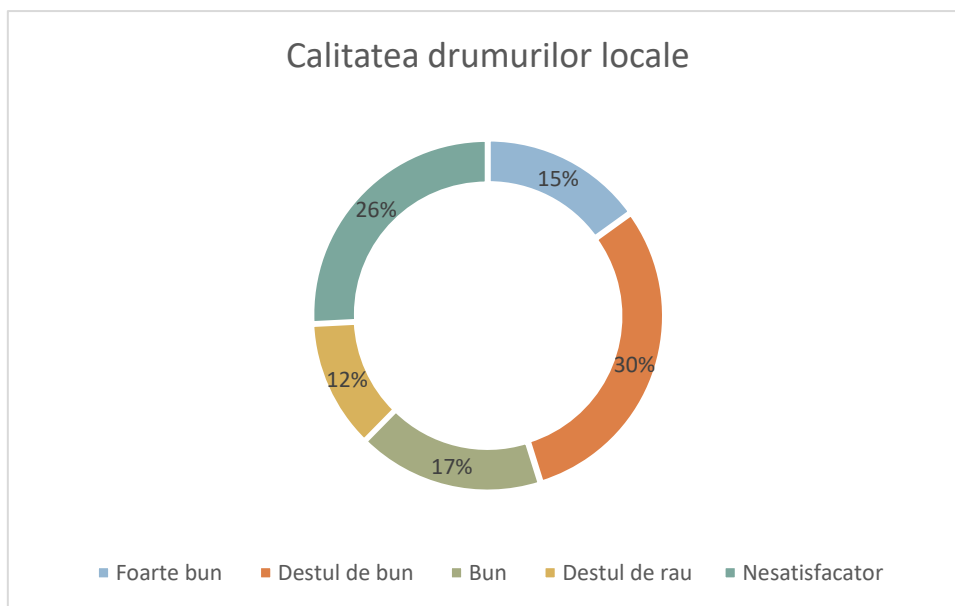

Figura nr. 40 - Răspunsurile subiecților cu privire la sistemul educațional
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

În ceea ce privește **serviciile medicale** prestate în comuna Cogealac, acestea au fost evaluate de 89% dintre respondenți ca fiind foarte bune, destul de bune sau chiar foarte bune. Doar 11% dintre subiecți au considerat serviciile medicale din comună ca fiind destul de rele sau chiar nesatisfăcătoare.

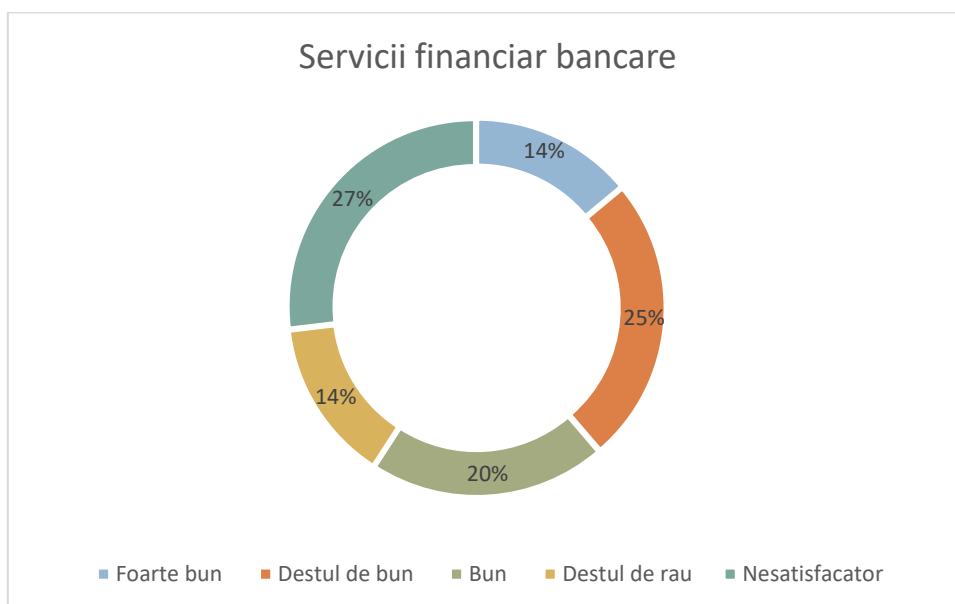

Figura nr. 41 - Răspunsurile subiecților cu privire la calitatea serviciilor medicale
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

Figura nr. 42 – Răspunsurile subiecților cu privire la calitatea drumurilor locale
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

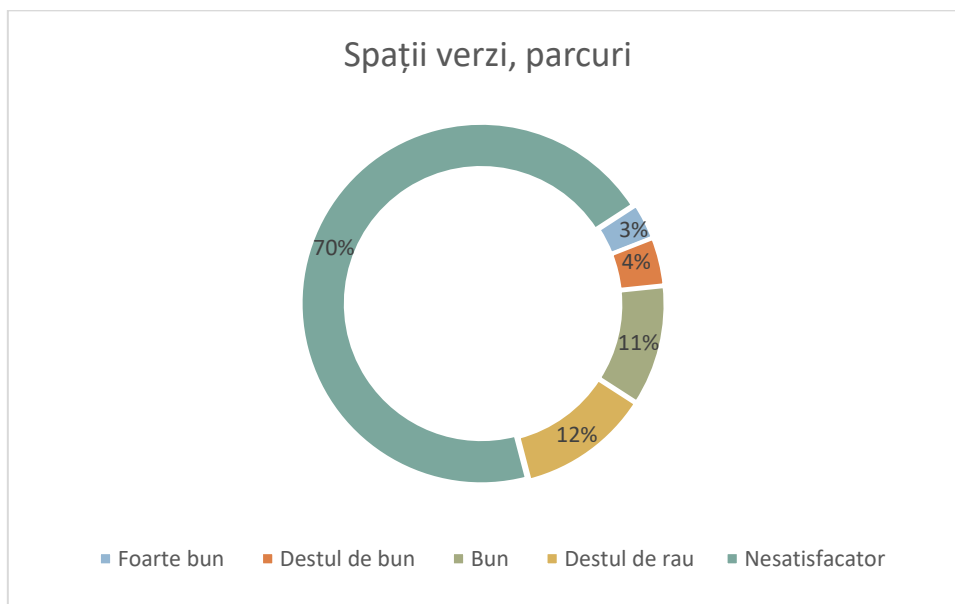
O mare parte dintre respondenți, respectiv 62%, au considerat **calitatea drumurilor** locale ca fiind una bună, destul de bună și foarte bună. În schimb, există și un procent semnificativ 38% dintre aceștia, au considerat calitatea drumurilor destul de rea sau chiar nesatisfăcătoare.

Figura nr. 43 – Răspunsurile subiecților cu privire la calitatea serviciilor financiar bancare
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

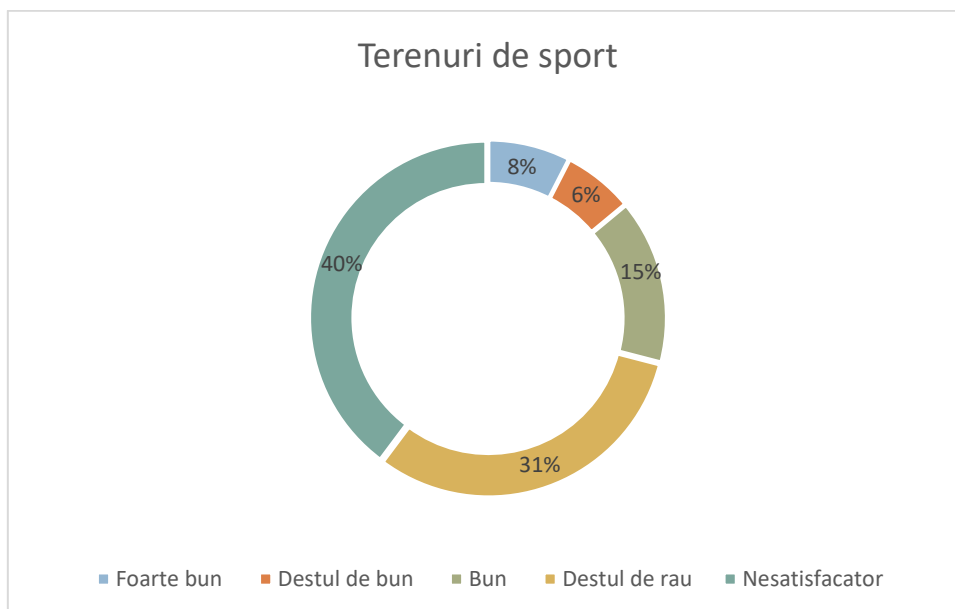
În ceea ce privește **calitatea serviciilor financiar bancare**, o mare parte dintre respondenți, respectiv 41% dintre aceștia le apreciază ca fiind destul de rele sau chiar nesatisfăcătoare, majoritatea de 59% considerându-le bune, destul de bune sau chiar foarte bune.

Spațiile verzi și parcurile din comuna Cogealac au fost apreciate de doar 18% dintre respondenți ca fiind bune, destul de bune sau foarte bune, majoritatea de 82% considerându-le destul de rele sau nesatisfăcătoare.

Figura nr. 44 – Răspunsurile subiecților cu privire la spațiile verzi și parcurile din comună
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

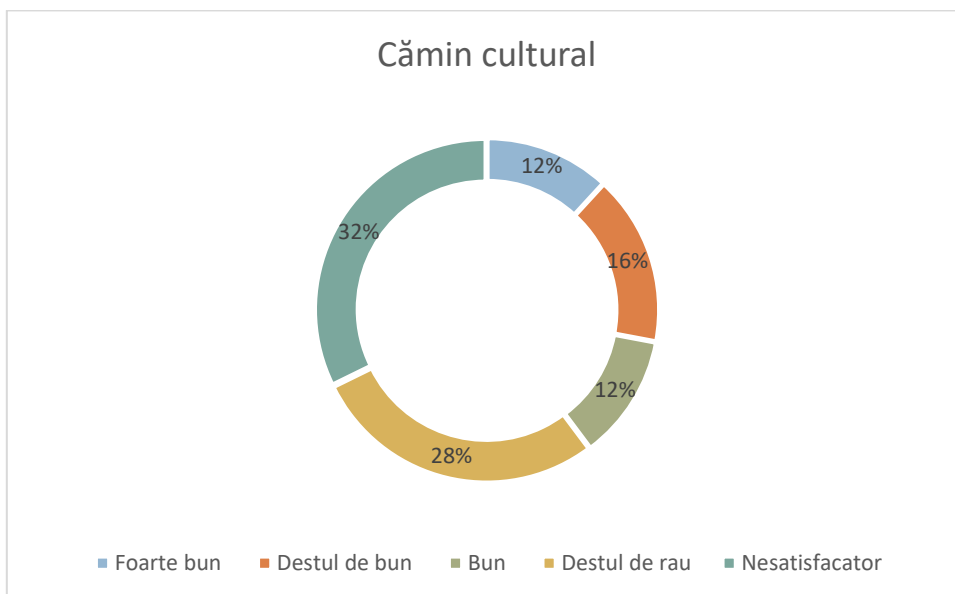
În ceea ce privește **terenurile de sport** din comună, 71% dintre respondenți consideră că acestea sunt destul de rele sau chiar nesatisfăcătoare, în timp ce 29% le apreciază ca fiind bune, destul de bune sau foarte bune.

Figura nr. 45 – Răspunsurile subiecților cu privire la calitatea terenurilor de sport
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

Existența **căminelor culturale** în stare bună în comuna Cogealac este semnalată de către 40% dintre respondenți, aceștia apreciind acest aspect ca fiind destul de bun, bun sau chiar foarte bun. Alți 60%

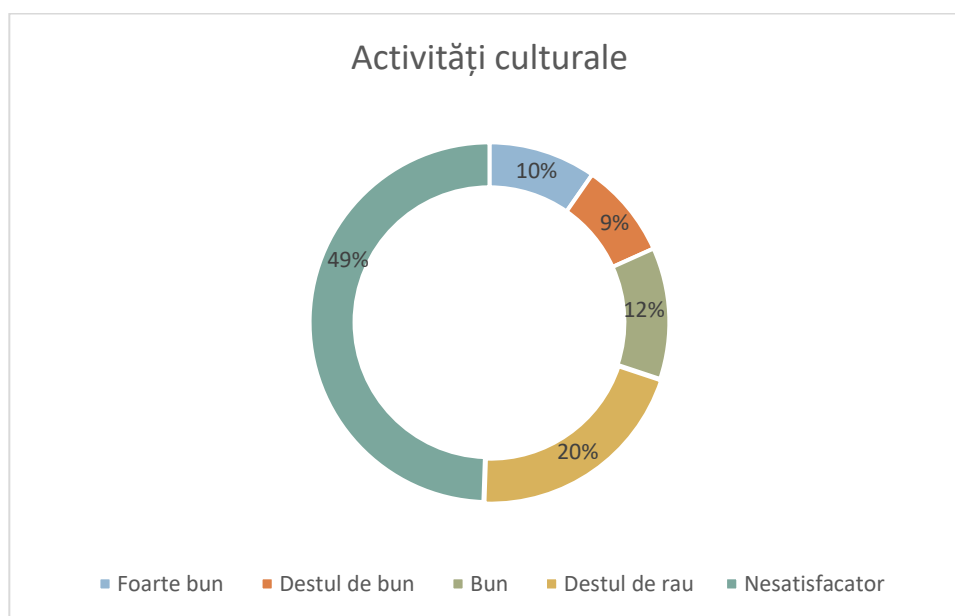
dintre subiecții cărora le-a fost aplicat chestionarul au considerat acest aspect ca fiind unul destul de rău și nesatisfăcător.

Figura nr. 46 – Răspunsurile subiecților cu privire la căminul cultural

Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

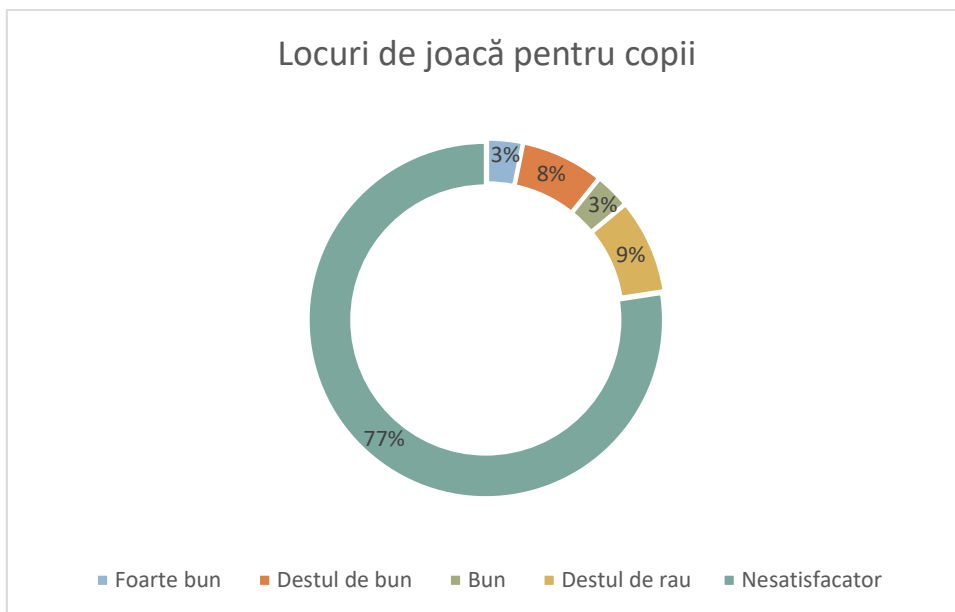
Activitățile culturale desfășurate la nivelul comunei Cogealac au fost evaluate de către 49% dintre respondenți ca fiind nesatisfăcătoare, 20% le-au considerat destul de rele, iar 31% dintre subiecții chestionați au apreciat acest aspect ca fiind bun, destul de bun și foarte bun.

Figura nr. 47 – Răspunsurile subiecților cu privire la calitatea activităților culturale desfășurate în comună

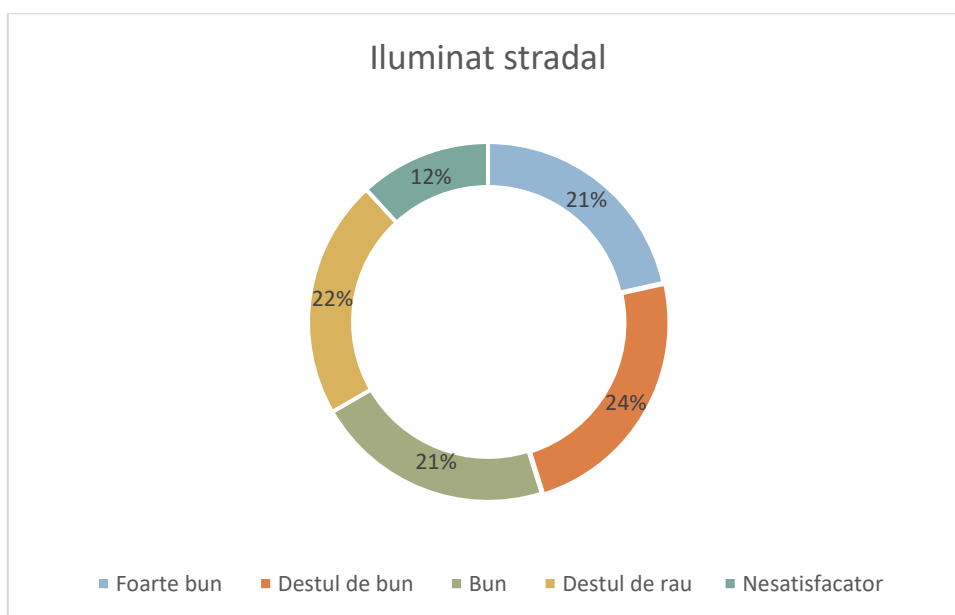
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

În ceea ce privește **locurile de joacă** pentru copiii din comuna Cogealac, acestea au fost considerate de 86% dintre respondenți ca fiind destul de rele și nesatisfăcătoare, doar 14% apreciindu-le ca fiind destul de bune, bune sau chiar foarte bune.

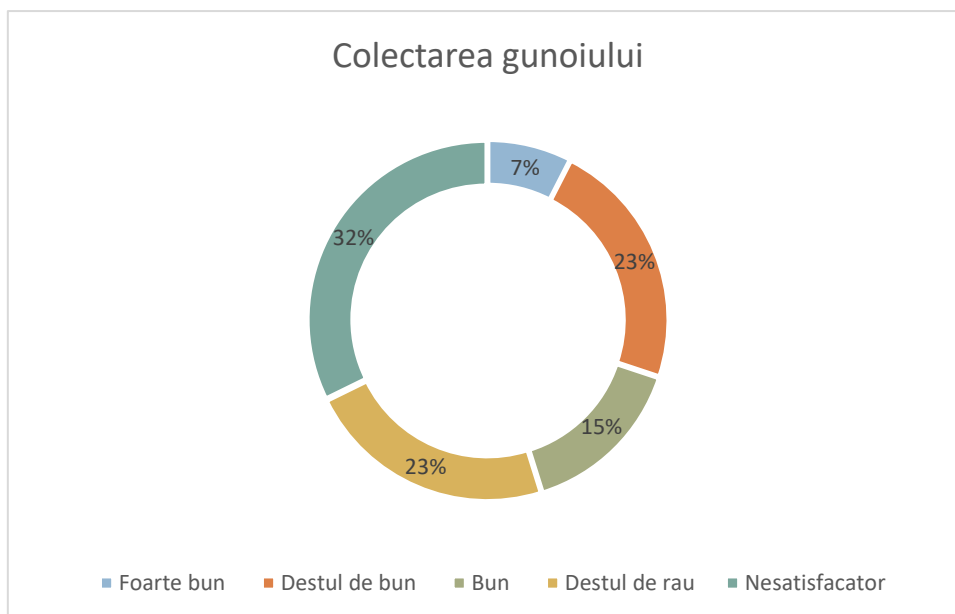
Figura nr. 48 – Răspunsurile subiecților cu privire la locurile de joacă pentru copii
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

Iluminatul stradal de la nivelul comunei Cogealac a fost apreciat de 66% dintre respondenți ca fiind destul de bun, bun și foarte bun. Doar 34% l-au considerat ca fiind destul de rău sau nesatisfăcător.

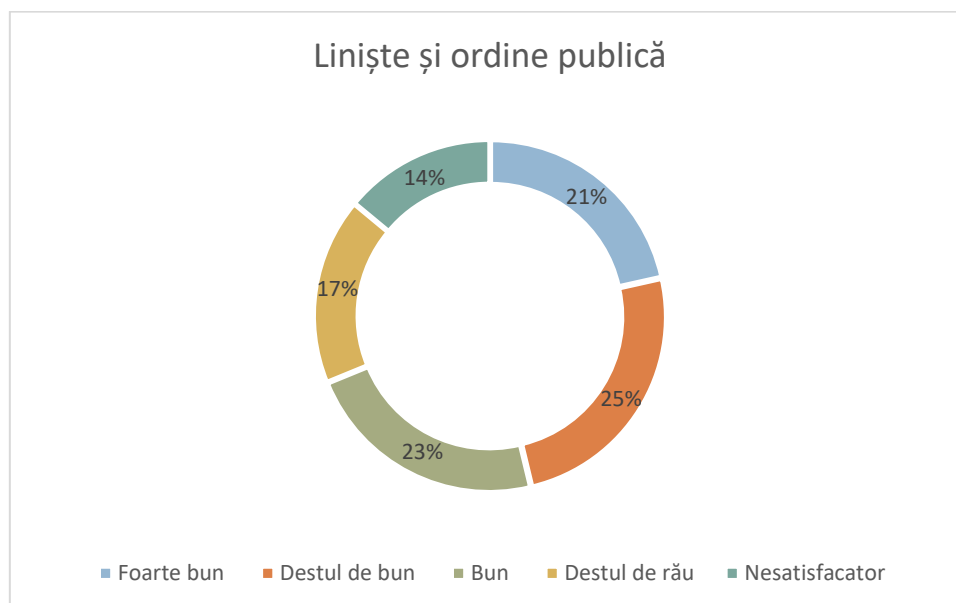
Figura nr. 49 – Răspunsurile subiecților cu privire la iluminatul stradal
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

În ceea ce privește **colectarea gunoierului**, o parte dintre respondenți sunt mulțumiți de acest aspect apreciindu-l în procent de 45% ca fiind unul bun, destul de bun sau foarte bun. 55% dintre aceștia consideră că acest aspect este unul destul de rău sau chiar nesatisfăcător.

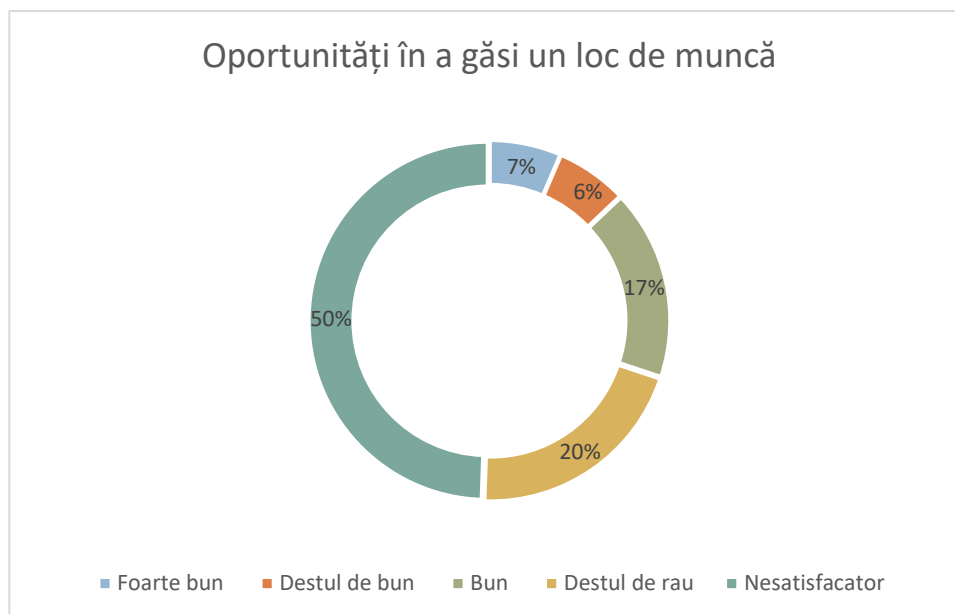
Figura nr. 50 – Răspunsurile subiecților cu privire la colectarea gunoiului
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

În ceea ce privește **liniștea și ordinea publică**, subiecții au apreciat-o în proporție de 69% ca fiind destul de bună, bună și foarte bună, doar 31% dintre aceștia nefiind prea mulțumiți de acest aspect.

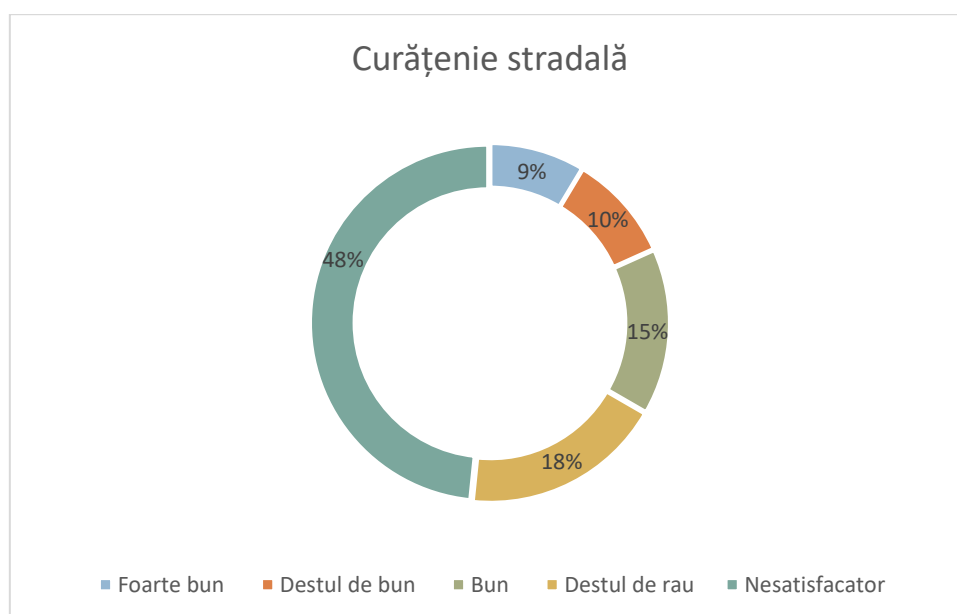
Figura nr. 51 – Răspunsurile subiecților cu privire la liniștea și ordinea publică
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

70% dintre respondenți consideră că nu există la nivelul comunei oportunități în a găsi **un loc de muncă**. Doar 30% dintre aceștia evaluează acest aspect ca fiind unul bun sau destul de bun.

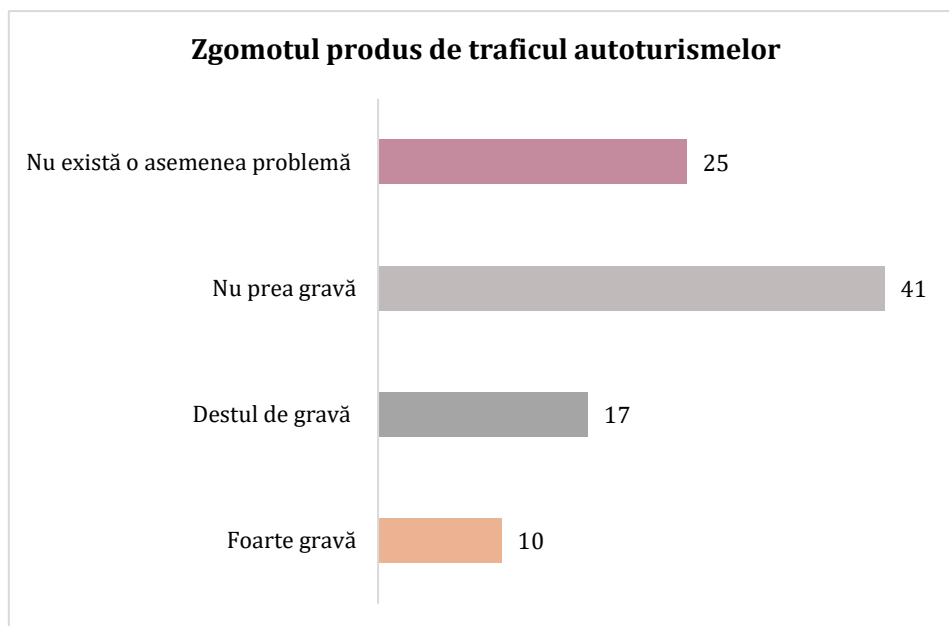
Figura nr. 52 – Răspunsurile subiecților cu privire la oportunitățile în a găsi un loc de muncă
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

Curățenia stradală de la nivelul comunei Cogeaslac a fost evaluată de către 34% dintre subiecții chestionați ca fiind bună, destul de bună sau foarte bună, iar 66% dintre aceștia au considerat că acest aspect este unul destul de rău sau nesatisfăcător.

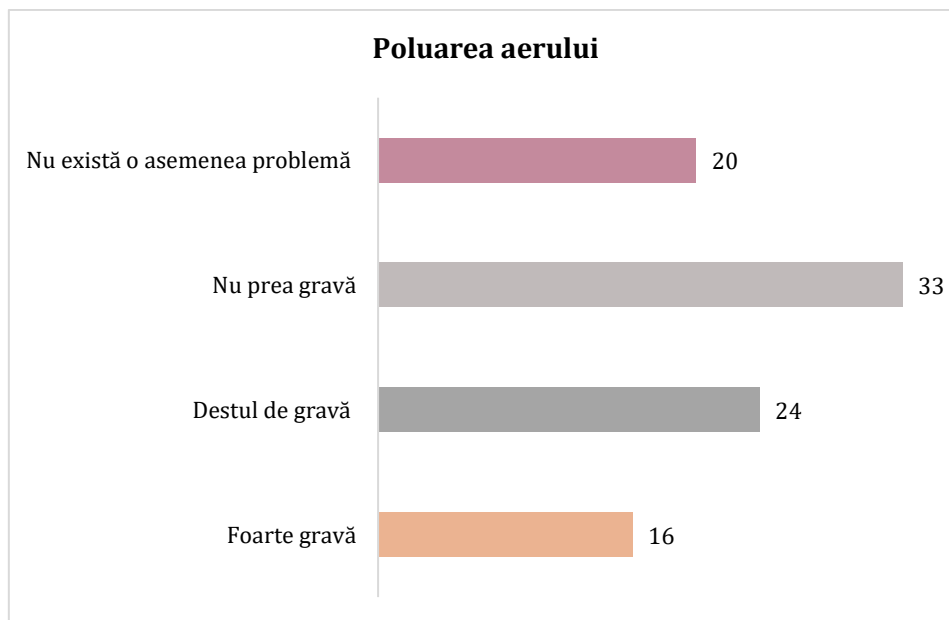
Figura nr. 53 – Răspunsurile subiecților cu privire la curățenia stradală
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

În ceea ce privește zgomotul produs de traficul autoturismelor, 17 subiecți au considerat că acest aspect este unul destul de grav, 41 apreciind că nu reprezintă un aspect prea grav, iar 25 dintre aceștia nu au considerat că există o astfel de problemă la nivelul comunei. Doar 10 subiecți au considerat că zgomotul produs de traficul autoturismelor este foarte grav.

Figura nr. 54 – Răspunsurile subiecților cu privire la zgomotul produs de traficul autoturismelor
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

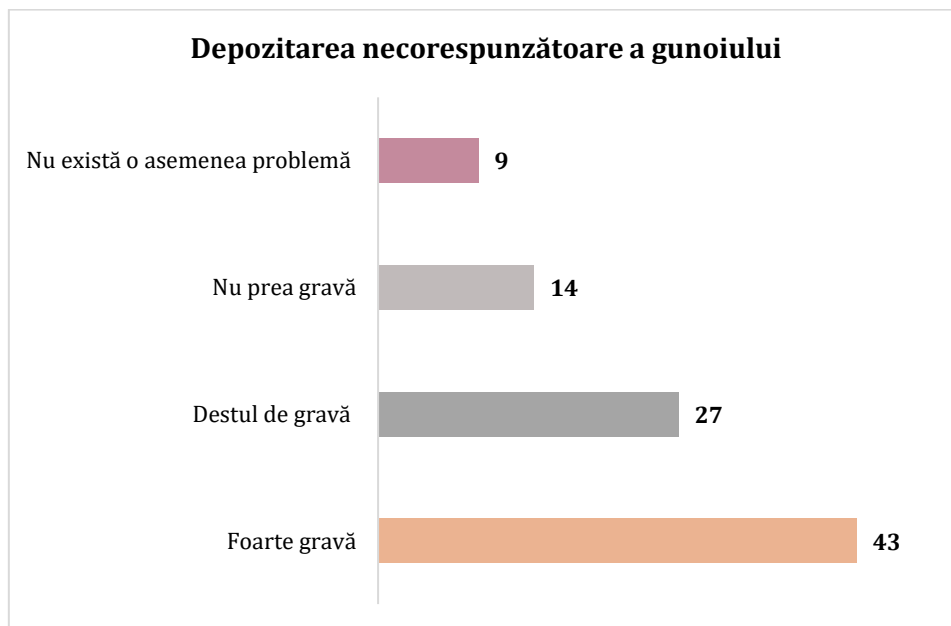
În ceea ce privește poluarea aerului, 24 dintre subiecți au considerat că acest aspect este unul destul de grav, 33 apreciind că nu reprezintă un aspect prea grav, iar 20 dintre aceștia nu au considerat că există o astfel de problemă la nivelul comunei. 16 subiecți au considerat că poluarea aerului reprezintă un aspect foarte grav.

Figura nr. 55 – Răspunsurile subiecților cu privire la poluarea aerului
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

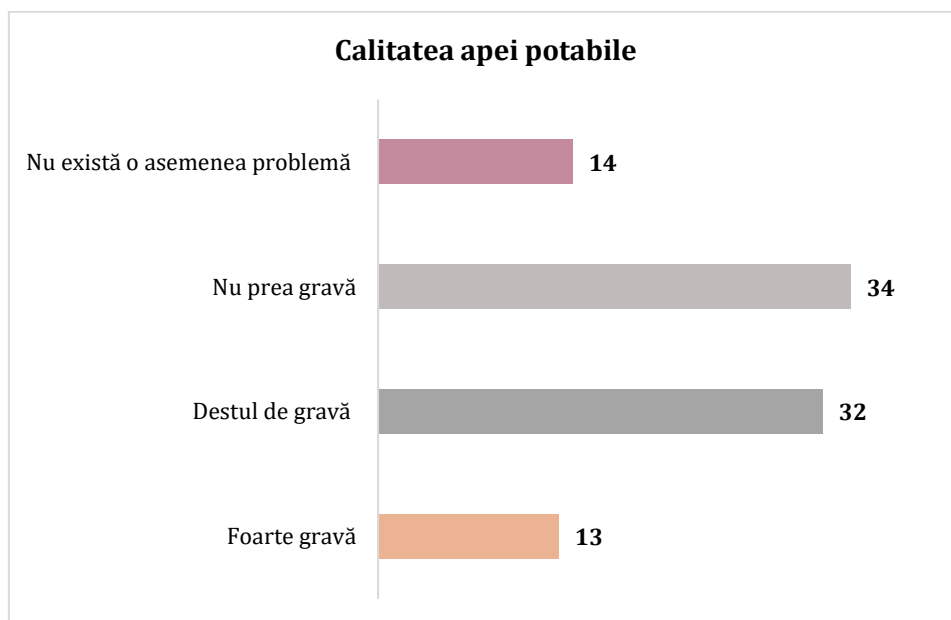
În cazul depozitării necorespunzătoare a gunoiului, majoritatea respondenților, respectiv 43 dintre aceștia consideră că acesta reprezintă un aspect foarte grav, iar 27 de subiecți consideră acest aspect ca fiind unul destul de grav. Doar o mică parte, respectiv 23 de persoane, consideră că depozitarea

necorespunzătoare a deșeurilor nu este prea gravă sau chiar că nu ar exista o asemenea problemă la nivelul comunei Cogealac.

Figura nr. 56 – Răspunsurile subiecților cu privire la depozitarea necorespunzătoare a gunoiului
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

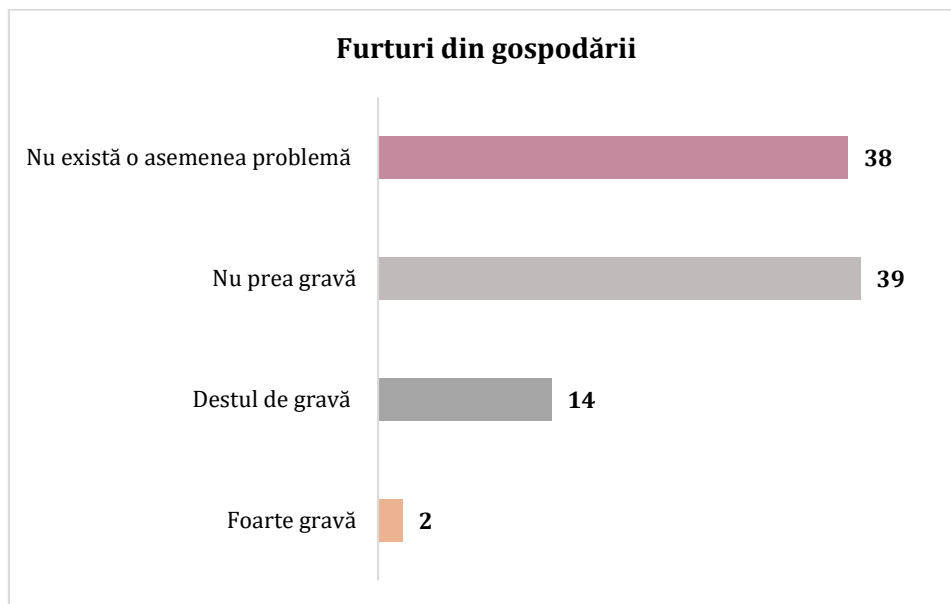
Analizând răspunsurile primite la această întrebare se poate observa că majoritatea subiecților chestionați consideră calitatea apei potabile ca fiind o problemă gravă sau chiar foarte gravă, doar 14 dintre aceștia evaluând că nu ar exista o asemenea problemă.

Figura nr. 57 – Răspunsurile subiecților cu privire la calitatea apei potabile
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

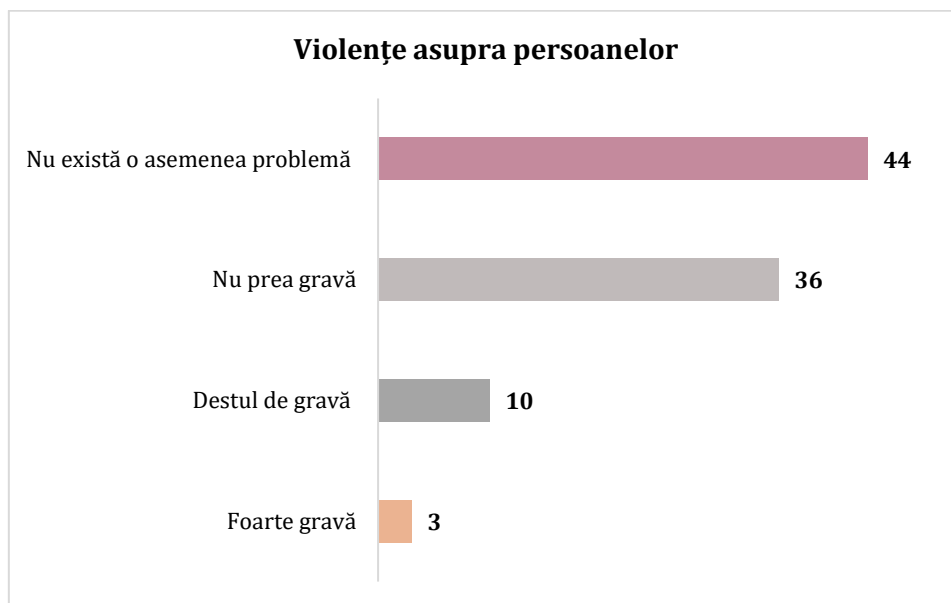
În ceea ce privește furturile din gospodării existente la nivelul comunei Cogealac, se poate observa că acestea nu reprezintă un aspect problematic, majoritatea respondenților, respectiv 77 de persoane,

consideră că aceasta nu este o problemă gravă sau că nu ar exista o asemenea problemă la nivelul comunei. Doar 16 persoane consideră acest aspect ca fiind unul destul de grav sau foarte grav.

Figura nr. 58 – Răspunsurile subiecților cu privire la furturile din gospodării
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

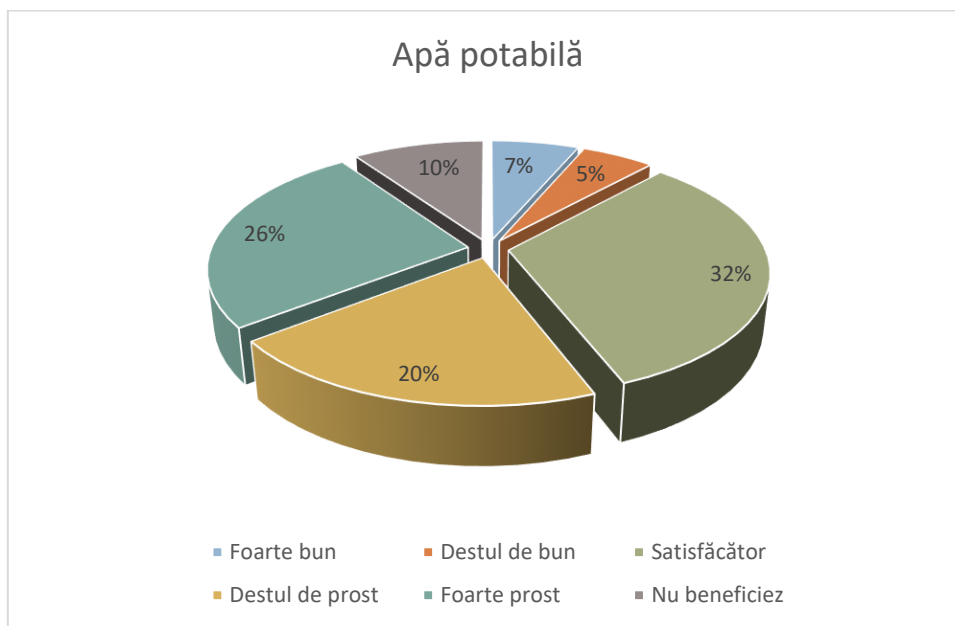
Violențele asupra persoanelor reprezintă o problemă destul de gravă și foarte gravă doar pentru 13 respondenți. Majoritatea subiecților chestionați, respectiv 80 dintre aceștia, nu consideră acest aspect ca fiind unul problematic.

Figura nr. 59 – Răspunsurile subiecților cu privire la violențele asupra persoanelor
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

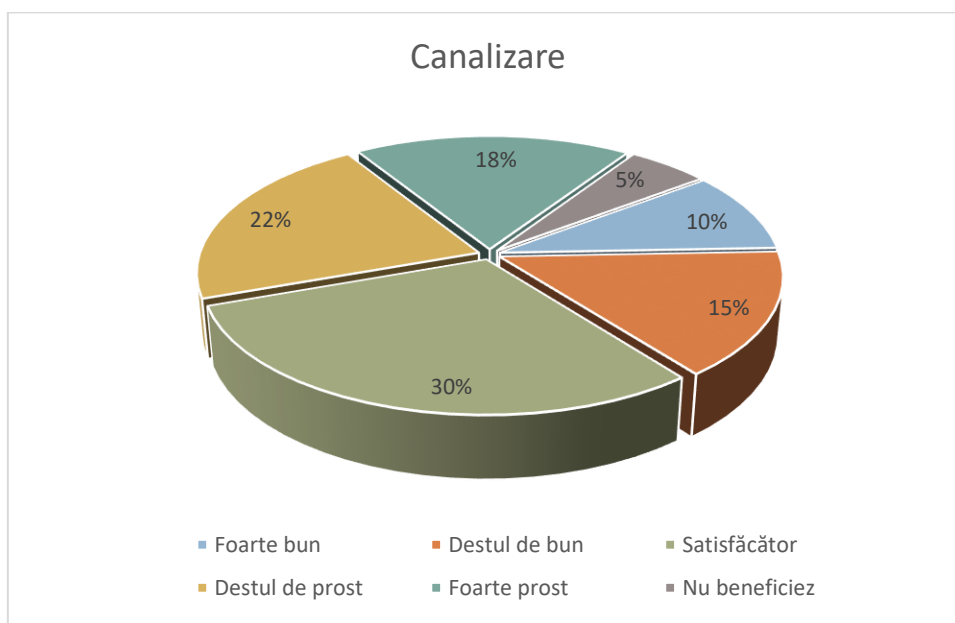
În cele ce urmează vor fi prezentate opiniile respondenților cu privire la **serviciile edilitare** existente la nivelul comunei Cogealac. În ceea ce privește apa potabilă, 44% a respondenților consideră acest serviciu ca fiind satisfăcător, destul de bun sau chiar foarte bun.

46% dintre subiecții chestionați consideră **sistemul de alimentare cu apă** din comuna Cogealac ca fiind unul destul de prost sau chiar foarte prost, iar 10% susțin că nu beneficiază de acest serviciu.

Figura nr. 60 – Răspunsurile subiecților cu privire la apa potabilă
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

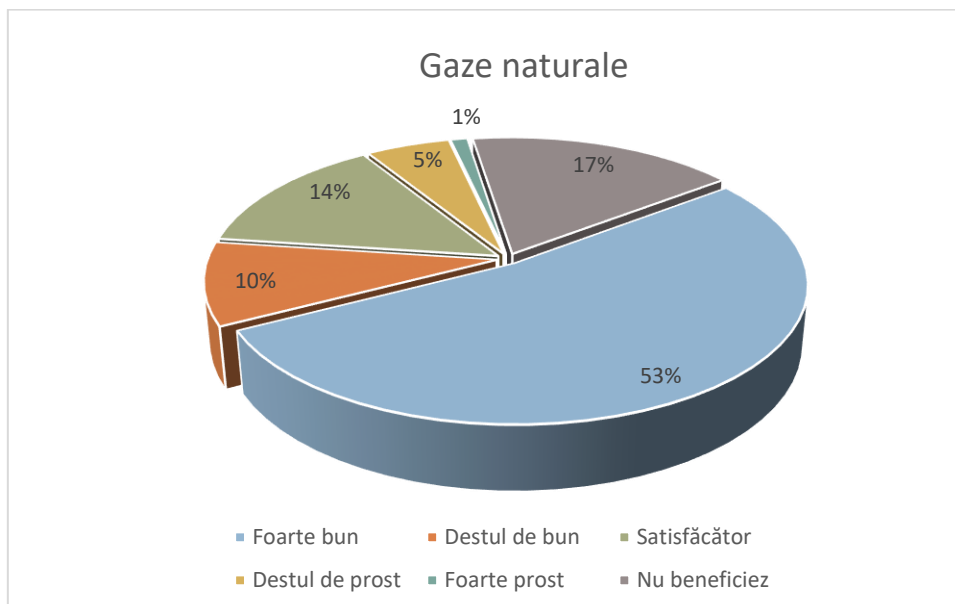
O mică parte a respondenților, respectiv 5% dintre aceștia susțin că **nu beneficiază de sistemul de canalizare**, 40% îl consideră foarte prost sau destul de prost, 30% satisfăcător, iar 25% îl apreciază ca fiind destul de bun sau chiar foarte bun.

Figura nr. 61 – Răspunsurile subiecților cu privire la canalizare
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

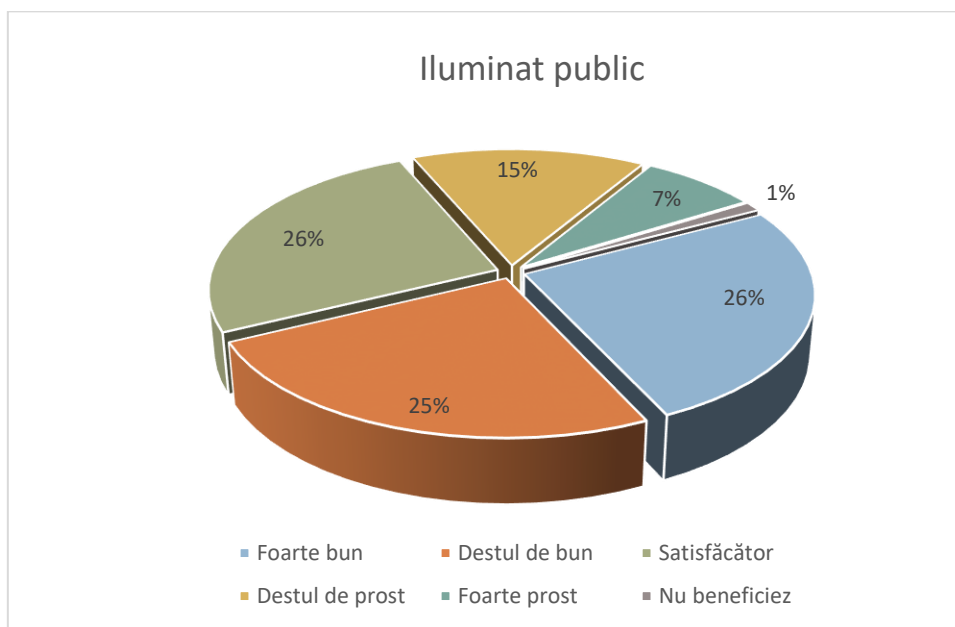
În ceea ce privește sistemul de **distribuție al gazelor naturale**, un procent de 17% dintre respondenți au menționat că nu beneficiază de acesta, iar 6% îl consideră nesatisfăcător. Marea majoritate a

subiecților chestionați apreciază sistemul de distribuție al gazelor naturale ca fiind satisfăcător (14%), destul de bun (10%) și foarte bun (53%)

Figura nr. 62 – Răspunsurile subiecților cu privire la sistemul de distribuție al gazelor naturale
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

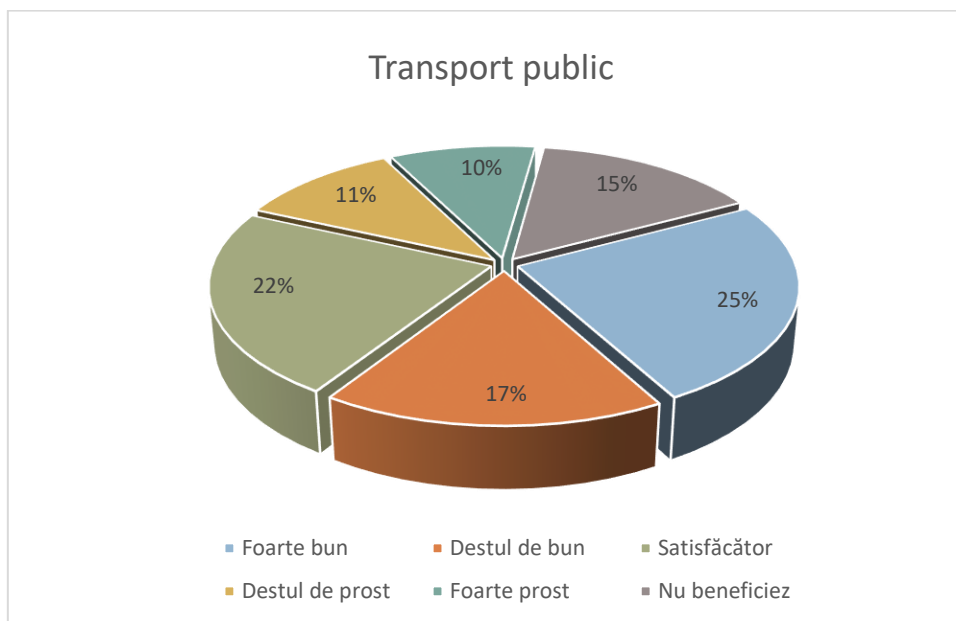
Sistemul de iluminat public de la nivelul comunei Cogeaalac a fost apreciat de 77% dintre respondenți ca fiind unul destul de bun, bun și chiar foarte bun; 22% îl consideră nesatisfăcător, iar 1% dintre subiecții chestionați susțin că nu beneficiază de acest serviciu.

Figura nr. 63 – Răspunsurile subiecților cu privire la iluminatul public
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

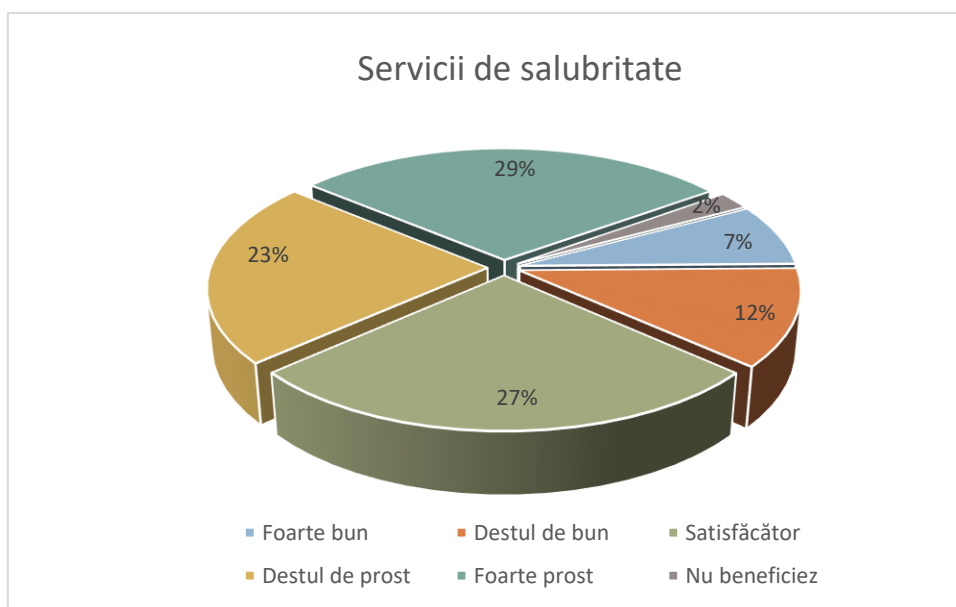
În ceea ce privește **transportul public**, o parte dintre respondenți susțin că nu beneficiază de acesta (15%), iar 10% dintre aceștia îl consideră foarte prost sau destul de prost (11%); 64% dintre subiecții

chestionați apreciază transportul în comun de la nivelul comunei Cogealac ca fiind satisfăcător, destul de bun sau foarte bun.

Figura nr. 64 – Răspunsurile subiecților cu privire la transportul public
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

În ceea ce privește serviciile de salubritate, majoritatea respondenților le apreciază ca fiind satisfăcătoare (27%), destul de bune (12%) sau foarte bune (7%), iar 52% dintre subiecții chestionați consideră serviciile de salubritate destul de proaste sau chiar nesatisfăcătoare.

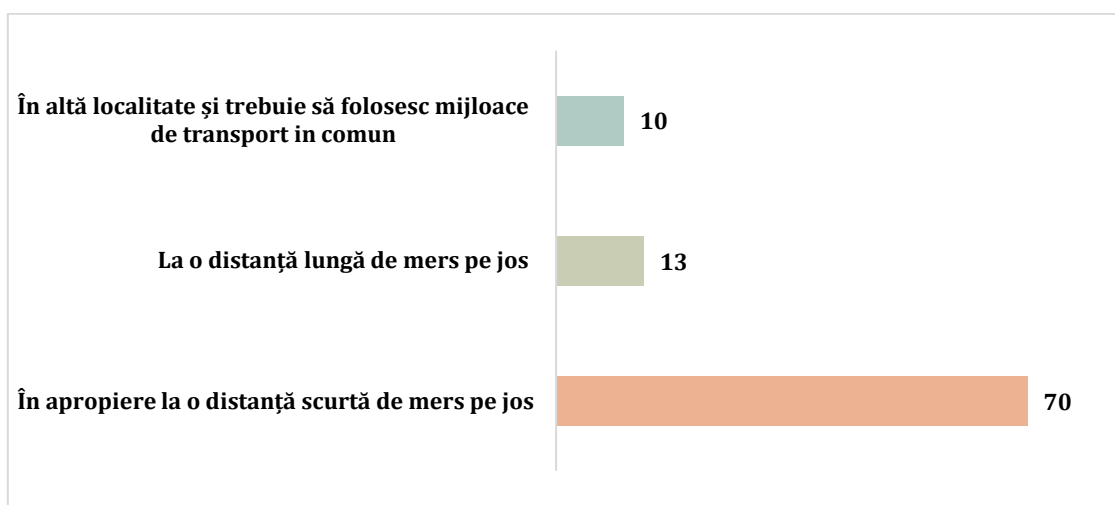

Figura nr. 65 – Răspunsurile subiecților cu privire la serviciile de salubritate
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

Accesibilitatea

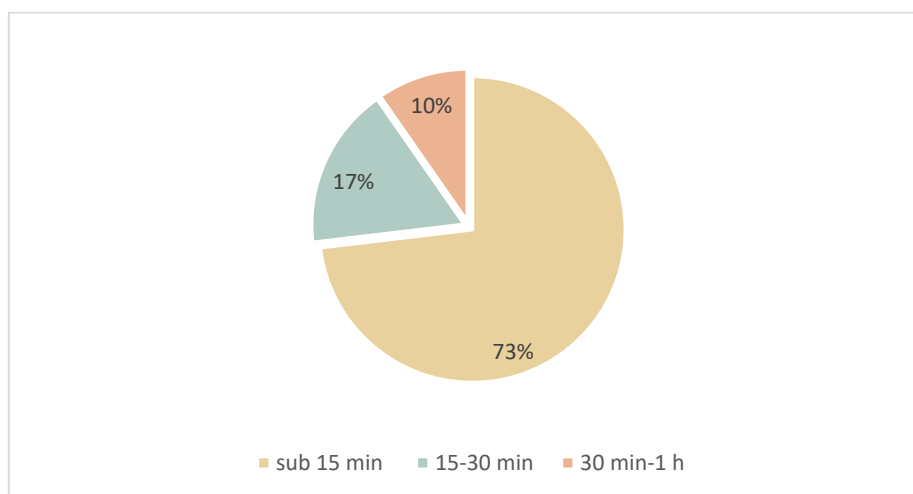
În continuare va fi analizat gradul de accesibilitate al populației la diverse categorii de servicii sau instituții de interes public.

În ceea ce privește localizarea **grădiniței/școlii** față de domiciliul respondenților, se remarcă faptul că puțini dintre aceștia (10) sunt nevoiți să folosească mijloace de transport în comun pentru a ajunge la unitățile de învățământ, localizate în alte localități; pentru 13 dintre respondenți, grădinița/școala se află la o distanță lungă de mers pe jos, iar pentru 70 dintre aceștia instituția de învățământ se află în apropierea locuinței de domiciliu la o distanță scurtă de mers pe jos.

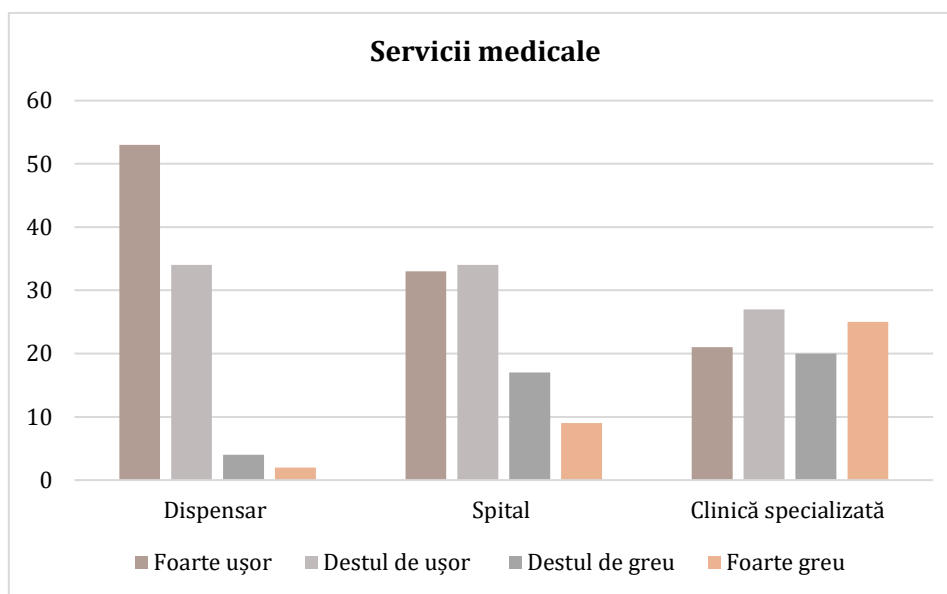
Figura nr. 66 – Localizare grădiniță/școală față de domiciliul respondenților
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

90% dintre copiii respondenților ajung în mai puțin de 30 minute la grădiniță/școală, iar 10% petrec între 30 min și 1 oră pe drum până la instituția de învățământ.

Figura nr. 67 – Distanța parcursă de copiii respondenților până la grădiniță/școală
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

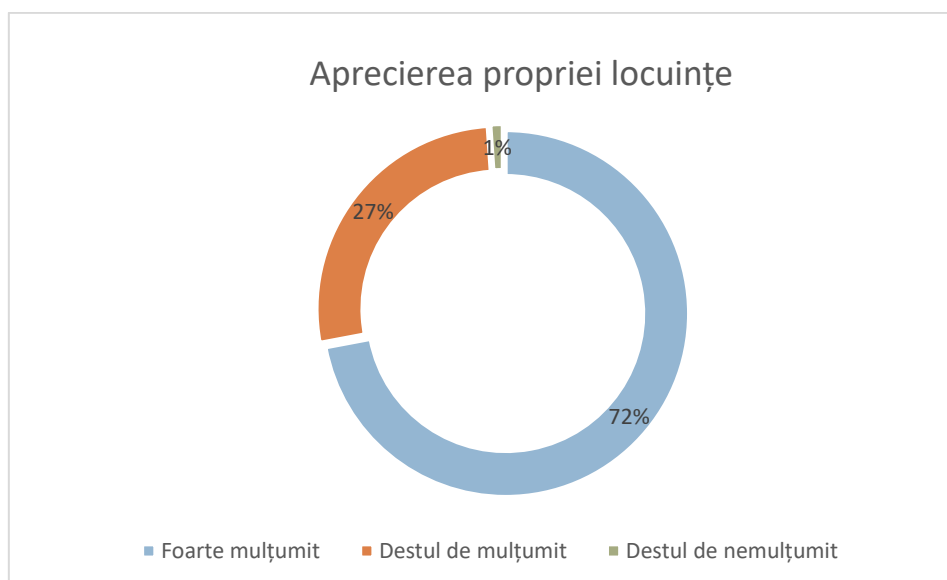
Pentru subiecții chestionați, cel mai accesibil loc la care apelează pentru obținerea de servicii medicale este reprezentat de **dispensarul din comună**. Cel mai greu accesibil loc pentru respondenți este reprezentat de clinica specializată.

Figura nr. 68 – Accesibilitatea la serviciile medicale
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

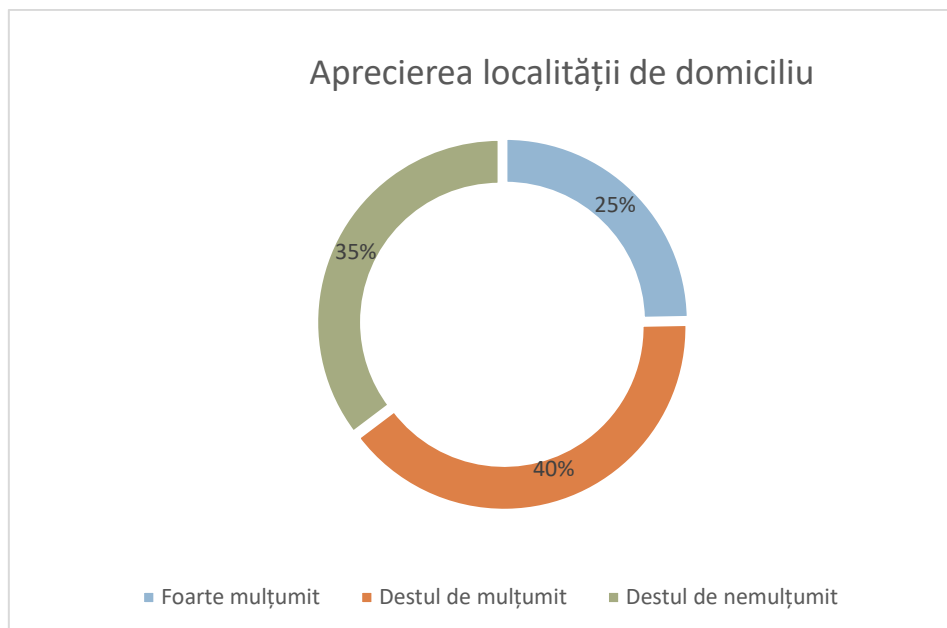
Locuirea

Marea majoritate a respondenților sunt mulțumiți sau chiar foarte mulțumiți de propria locuință, de localitatea de domiciliu și de aspectul general al comunei Cogealac.

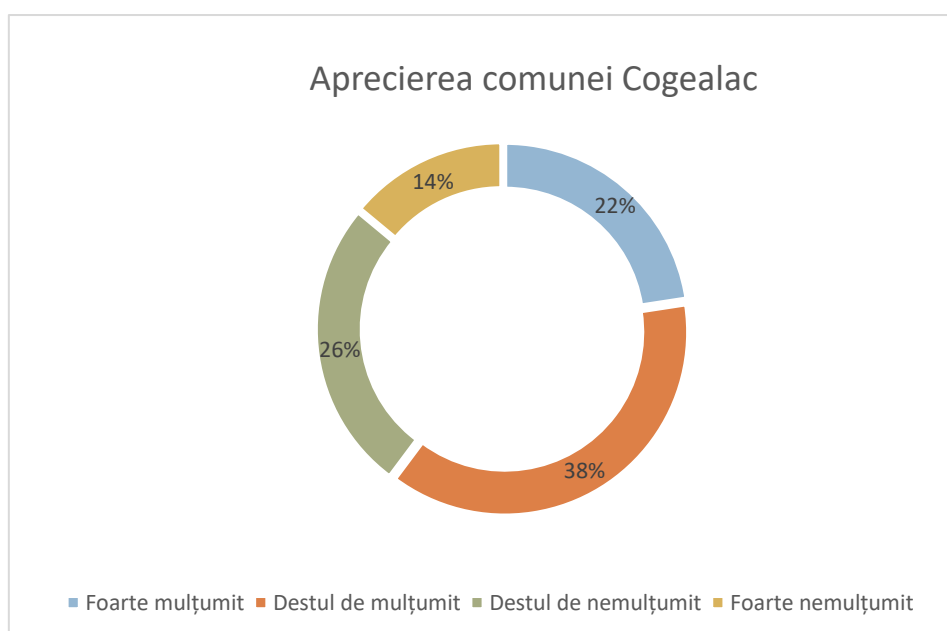
Figura nr. 69 – Aprecierea respondenților cu privire la propria locuință
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

Analizând în detaliu răspunsurile subiecților chestionați cu privire la propria locuință se poate observa că 27% dintre aceștia sunt destul de mulțumiți sau chiar foarte mulțumiți de aceasta (72%). Doar 1% dintre aceștia sunt destul de nemulțumiți de propria locuință.

Figura nr. 70 – *Aprecierea respondenților cu privire la localitatea de domiciliu*
 Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

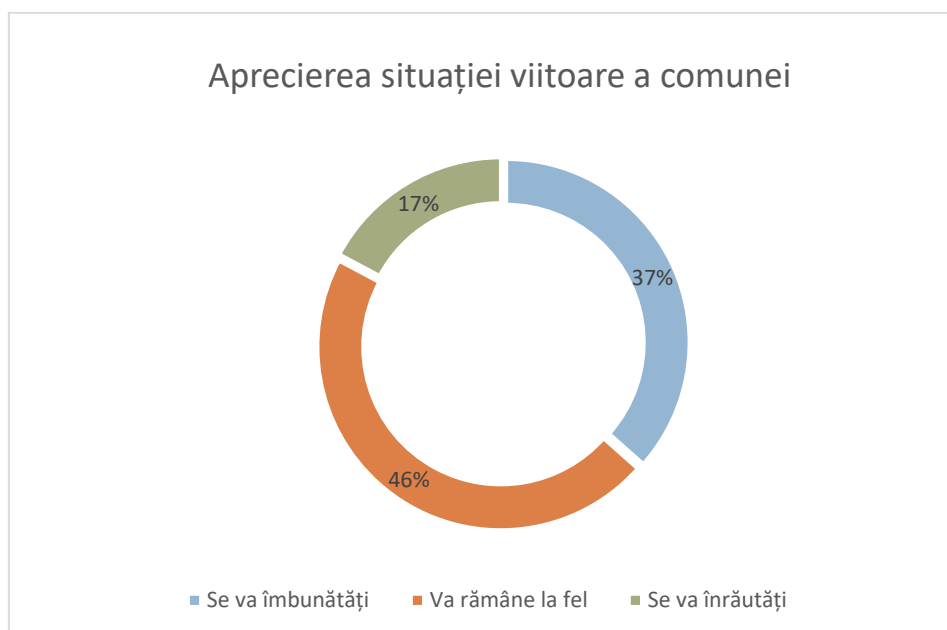
În ceea ce privește aprecierea respondenților cu privire la **localitatea de domiciliu**, se poate observa că cea mai mare parte a respondenților s-a declarat foarte mulțumită (25%) și destul de mulțumită (40%). 35% dintre subiecții chestionați se declară destul de nemulțumiți de localitatea de domiciliu.

Figura nr. 71 – *Aprecierea respondenților cu privire la comuna Cogealac*
 Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

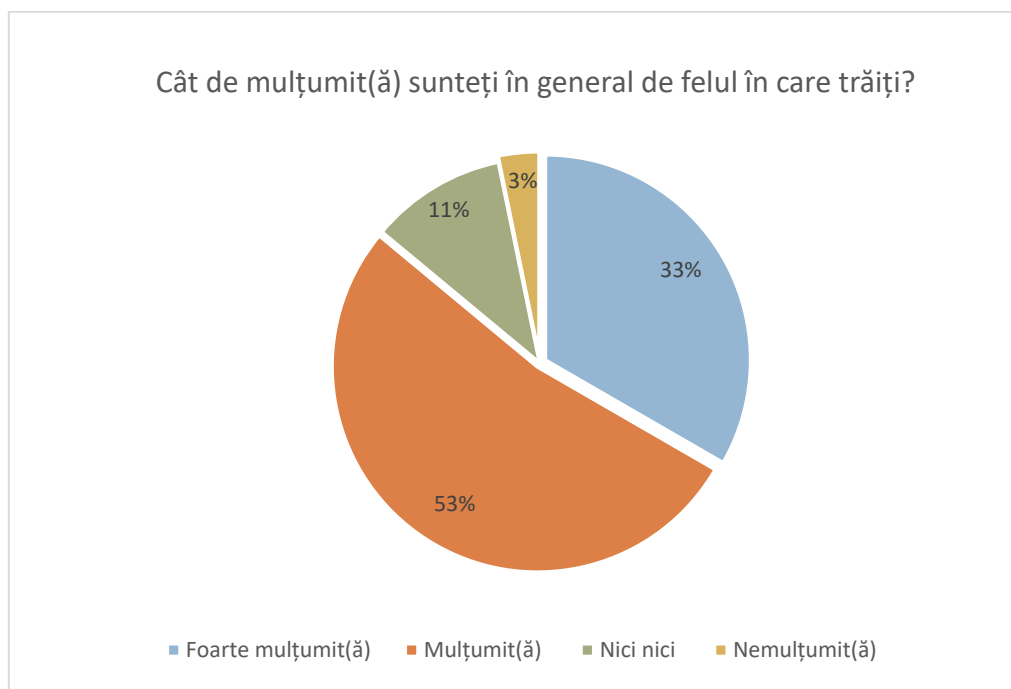
Majoritatea respondenților sunt destul de mulțumiți (38%) și chiar foarte mulțumiți (22%) cu privire la **situația de ansamblu a comunei Cogealac**; în cadrul anchetei sociale, 26% dintre subiecți s-au declarat destul de nemulțumiți de acest aspect, în timp 14% foarte nemulțumiți.

În ceea ce privește aprecierea respondenților cu privire la **situația viitoare a comunei Cogealac**, aceștia consideră în proporție de 46% că va rămâne la fel, 37% că se va îmbunătăți, iar 17% că se va înrăutăți.

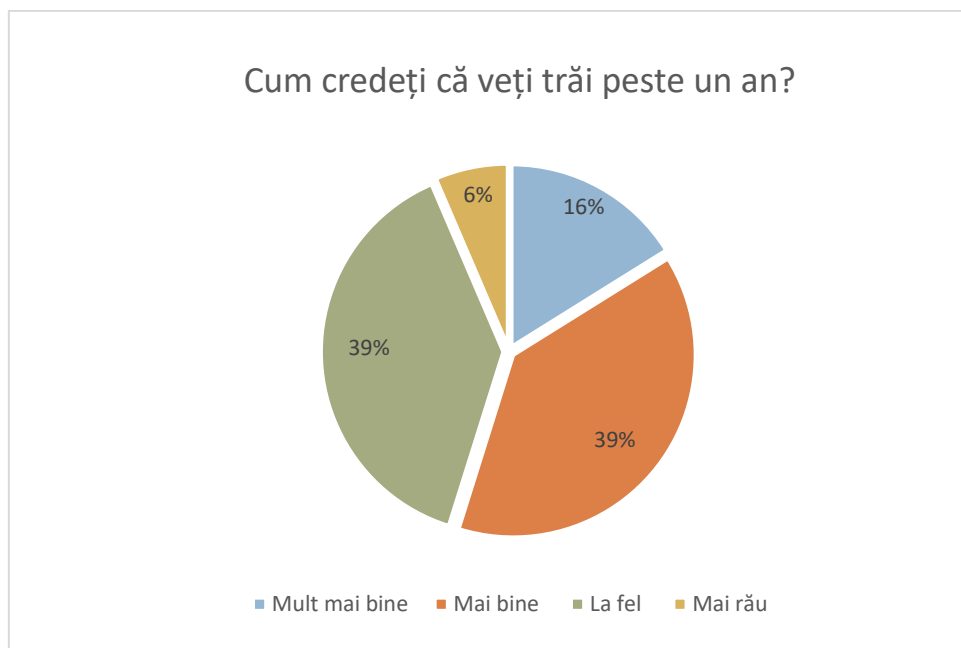
Figura nr. 72 – Aprecierea respondenților cu privire la situația viitoare a comunei Cogealac
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

Majoritatea respondenților sunt mulțumiți de **felul în care trăiesc**, respectiv 53%, 33% sunt foarte mulțumiți, iar 11% nu sunt nici mulțumiți nici nemulțumiți. Într-o proporție foarte mică, respectiv 3%, există respondenți nemulțumiți.

Figura nr. 73 – Aprecierea respondenților cu privire la felul în care trăiesc
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

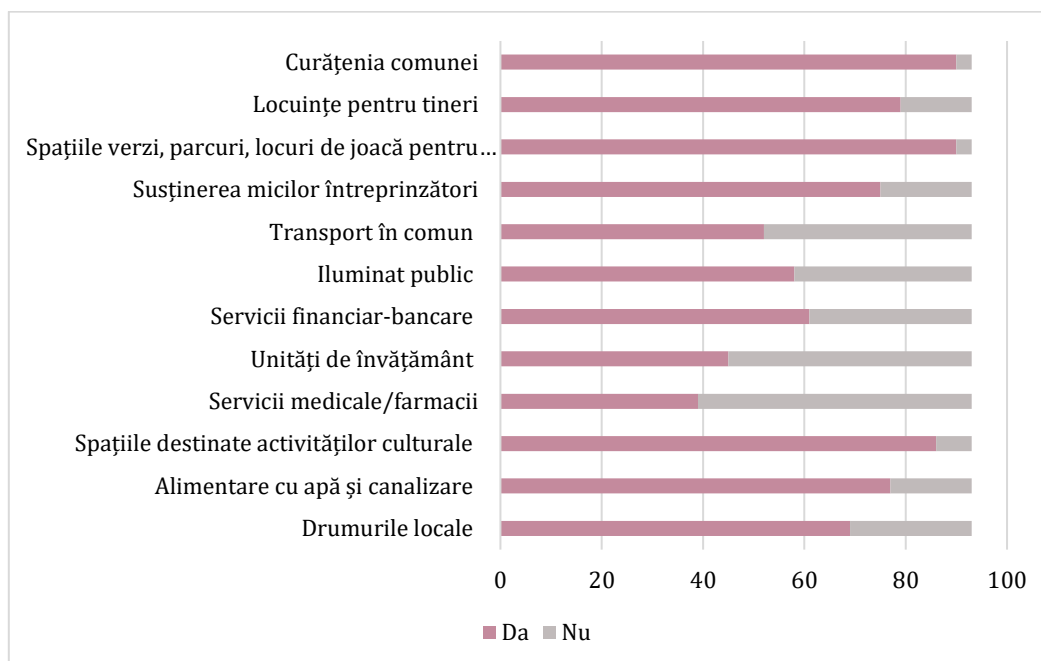
În ceea ce privește felul în care respondenții cred că vor trăi peste un an, majoritatea consideră că vor trăi la fel (39%), mai bine (39%) și chiar mult mai bine (16%). 6% dintre respondenți consideră că vor trăi mai rău peste un an.

Figura nr. 74 – *Aprecierea respondenților cu privire la felul în care cred că vor trăi peste un an*
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

Analiza nevoilor și opțiunilor respondenților

În ceea ce privește domeniile care ar trebui îmbunătățite la nivelul comunei Cogealac, subiecții chestionați au răspuns astfel:

Figura nr. 75 – *Răspunsurile subiecților la întrebarea „Ce domenii ar trebui îmbunătățite la nivelul comunei Cogealac?”*

Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

În ceea ce privește **lucrările de îmbunătățire** considerate necesare la nivelul comunei Cogealac, pe primul loc se situează curățenia comunei și spațiile verzi, parcurile, locuri de joacă pentru copii, urmate de spațiile destinate activităților culturale, locuințele pentru tineri, alimentarea cu apă și canalizarea, susținerea micilor întreprinzători, drumurile locale și serviciile financiar-bancare.

Pe ultimele locuri se află iluminatul public, transportul în comun, unitățile de învățământ și serviciile medicale/farmacile.

În ceea ce privește **nevoile de dezvoltare** ale comunei Cogealac, respondenții consideră prioritare următoarele aspecte: amenajarea de locuri de joacă pentru copii, amenajarea spațiilor verzi, inclusiv a parcului din comună, modernizarea trotuarelor și a drumurilor rămase nemodernizate, crearea de noi locuri de muncă, realizarea de investiții în unitățile școlare, realizarea de activități culturale artistice și sportive, gestionarea durabilă a deșeurilor cu sistem de colectare selectivă, reabilitarea și extinderea rețelei de alimentare cu apă potabilă, amenajarea de terenuri și săli de sport, reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare și înființarea unui parc industrial.

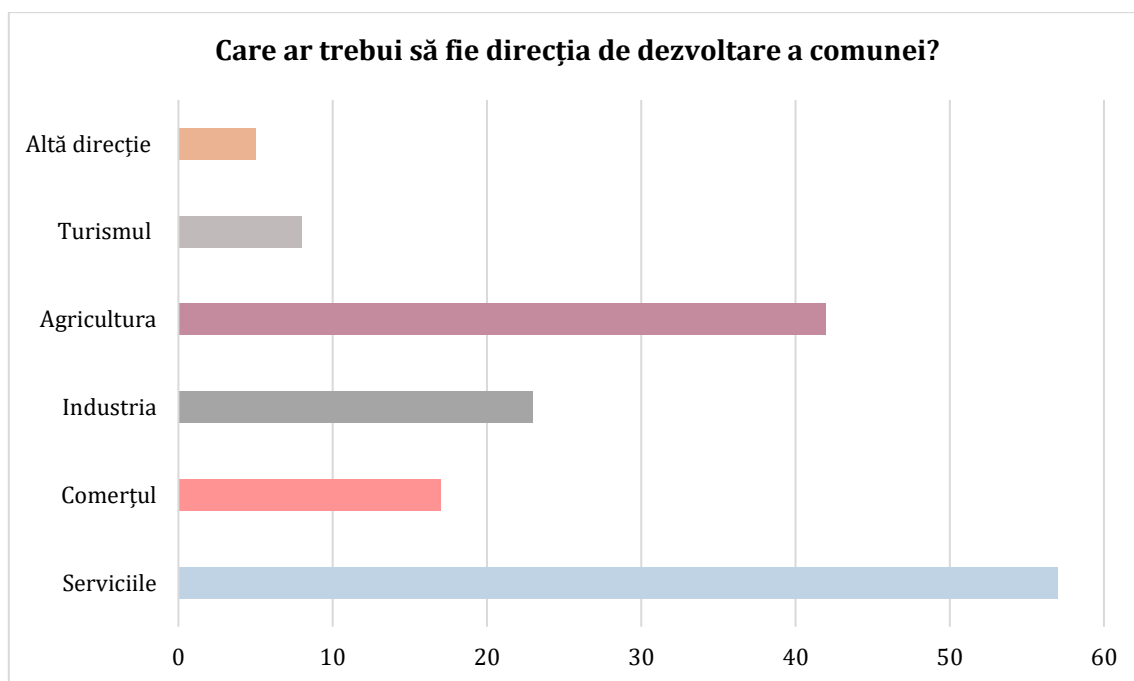
Pe lângă acestea au mai fost menționate și nevoi de dezvoltare, precum: amenajarea unei baze sportive, asigurarea transportului elevilor către unitățile de învățământ, construirea de spații culturale (teatru/muzeu), înființarea unei fabrici de prelucrare a fructelor și legumelor, organizarea de târguri și evenimente, asigurarea transportului public între localitățile comunei, creșterea siguranței publice, îmbunătățirea infrastructurii instituțiilor de stat, amenajarea unei creșe, realizarea de investiții în serviciile financiar-bancare, construirea unei cantine școlare și renovarea unităților de cult.

Tabel nr. 49 – Răspunsurile subiecților la „Gândindu-vă la nevoile de dezvoltare a comunei Cogealac, propuneți câteva investiții noi, pe care dvs. le considerați a fi prioritare și nu au fost realizate până în prezent”

	Frecvența
Amenajarea de locuri de joacă pentru copii	33
Amenajarea spațiilor verzi, inclusiv a parcului din comună	28
Modernizarea trotuarelor și a drumurilor rămase nemodernizate	19
Crearea de noi locuri de muncă	15
Realizarea de investiții în unitățile școlare	9
Realizarea de activități culturale artistice și sportive	9
Gestionarea durabilă a deșeurilor cu sistem de colectare selectivă	8
Reabilitarea și extinderea rețelei de alimentare cu apă potabilă	8
Amenajarea de terenuri și săli de sport	5
Reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare	4
Înființarea unui parc industrial	3
Amenajarea unei baze sportive	2
Asigurarea transportului elevilor către unitățile de învățământ	2
Construirea de spații culturale (teatru/muzeu)	2
Înființarea unei fabrici de prelucrare a fructelor și legumelor	2
Organizarea de târguri și evenimente	2
Asigurarea transportului public între localitățile comunei	1
Creșterea siguranței publice	1

Îmbunătățirea infrastructurii instituțiilor de stat	1
Amenajarea unei creșe	1
Realizarea de investiții în serviciile financiar-bancare	1
Construirea unei cantine școlare	1
Renovarea unităților de cult	1

Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

Figura nr. 76 – Răspunsurile subiecților cu privire la direcțiile de dezvoltare ale comunei
Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

Analizând graficul de mai jos se poate observa că cei mai mulți respondenți consideră că direcția de dezvoltare a comunei Cogealac ar trebui să fie serviciile, acestea fiind urmate de agricultură, industrie, comerț și turism. 5 respondenți au susținut că o altă direcție de interes pentru comuna Cogealac ar trebui să fie educația.

Cele mai importante probleme semnalate de respondenți sunt prezentate în tabelul următor:

Tabel nr. 50 – Răspunsurile subiecților la întrebarea „Care considerați că sunt cele mai importante 3 probleme ale comunei Cogealac?”

	Frecvența
Funcționarea defectuoasă a rețelei de alimentare cu apă pe timpul verii	38
Spații verzi și locuri pentru petrecerea timpului liber neamenajate	31
Starea precară a unor drumuri de pe raza comunei	28
Servicii de salubritate precare	27
Lipsa locurilor de joacă pentru copii	25
Lipsa locurilor de muncă	14
Lipsa rețelei de canalizare în toate satele comunei	13
Lipsa curățeniei publice	9
Lipsa activităților culturale	5

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI COGEALAC, JUDEȚUL CONSTANȚA

Lipsa rețelei de iluminat public pe toate străzile comunei	4
Lipsa rețelei de distribuție a gazelor naturale în toate satele comunei	2
Lipsa terenurilor de sport	2
Lipsa mijloacelor de transport în comun	2
Lipsa unui centru pentru bătrâni și persoane cu dizabilități	1
Lipsa siguranței publice	1

Sursa: Prelucrare proprie a datelor (TQM Management SRL)

Printre cele mai importante probleme existente la nivelul comunei Cogealac se află: funcționarea defectuoasă a rețelei de alimentare cu apă pe timpul verii, spații verzi și locuri pentru petrecerea timpului liber neamenajate, starea precară a unor drumuri de pe raza comunei, servicii de salubritate precare, lipsa locurilor de joacă pentru copii, lipsa locurilor de muncă, lipsa rețelei de canalizare în toate satele comunei, lipsa curățeniei publice, lipsa activităților culturale și lipsa rețelei de iluminat public pe toate străzile comunei.

- 1. INTRODUCERE**
- 2. ANALIZA SWOT**

ANALIZA SWOT

ANALIZA SWOT

Introducere

Un prim demers esențial în procesul de proiectare a unei viziuni strategice de dezvoltare durabilă și a unei perspective asupra viitorului comunei este reprezentat de identificarea punctelor tari și a celor slabe, a oportunităților și amenințărilor care caracterizează comuna Cogealac. Matricea SWOT pune în evidență punctele forte (S - strengths), punctele slabe (W - Weaknesses), oportunitățile (O - opportunities) și amenințările (T - threats) comunității.

Punctele tari și punctele slabe depind de mediul intern al comunității și de resursele existente. Oportunitățile și amenințările rezultă din mediul extern și depind de cadrul legal și de factorii externi ce pot influența pozitiv sau, din contră, negativ comunitatea.

Matricea SWOT este utilizată în procesul de analiză a indicatorilor economici, sociali și instituționali de la nivelul comunei Cogealac. Aceasta prezintă avantajul de a contribui la stabilirea obiectivelor de dezvoltare și de a adapta punctele tari ale comunității la oportunitățile externe, de a reduce la minimum riscurile și de a elimina punctele slabe.

În cadrul următoarei secțiuni este prezentată matricea SWOT pe sectoare de interes general, precum potențialul demografic, economia locală și forța de muncă, sectorul agricol, infrastructura și serviciile de utilități publice, educația, infrastructura sanitară și serviciile sociale, potențialul cultural și factorii de mediu. Analizarea acestor sectoare contribuie la determinarea gradului de dezvoltare și a resurselor necesare în vederea asigurării unei dezvoltări durabile a comunității.

Analiza SWOT

DEMOGRAFIA

PUNCTE TARI

- potențial demografic: 5.206 de locuitori la nivelul anului 2022;
- persoane apte de muncă în proporție majoritară (71,15%);
- repartizarea echilibrată a populației pe sexe: 51,2% populație de sex masculin și 48,8% populație de sex feminin (anul 2022);
- rata scăzută de divorțialitate (0,57‰) comparativ cu rata nupțialității (8,64 ‰) – anul 2022;
- în 2021, raportul de dependență a scăzut la 405,5‰ (de la 453,8‰ în 2012);
- populație omogenă sub aspect etnic;
- 201 de stabiliri cu domiciliul înregistrate în anul 2020;

PUNCTE SLABE

- trendul descendent înregistrat de numărul total de locuitori ai comunei – de la 5.680 în 2012 la 5.206 în 2022;
- scăderea ponderii populației tinere (0-14 ani) cu 24,11% în 2022, comparativ cu 2012;
- creșterea ponderii populației vârstnice de la 13,84 în 2012 la 15,66% în 2022;
- creșterea indicelui de îmbătrânire demografică – 118 persoane vârstnice la 100 de persoane tinere (2022);
- raportul de dependență ridicat (405,5‰);
- scăderea numărului de născuți în perioada analizată;
- rata sporului natural s-a menținut negativă în perioada 2012-2022;
- accentuarea fenomenului de migrare a populației către centrele urbane sau state ale UE;
- accentuarea fenomenului de îmbătrânire de demografică;
- lipsa unor inițiative de păstrare a populației existente;

OPORTUNITĂȚI

- facilitățile și programele oferite de programele naționale și europene pentru menținerea tinerilor în mediul rural;
- existența fondurilor europene/ guvernamentale care sprijină inițiativele antreprenorială în mediul rural;
- posibilitatea atragerii unor investiții în zonă, în special în sectorul energiei eoliene și al turismului, care să conducă la crearea de locuri de muncă;
- posibilitatea implementării unor proiecte de incluziune socială a persoanelor care provin din medii defavorizate;
- posibilitatea organizării unor cursuri de formare sau reconversie profesională;
- posibilitatea implementării unor inițiative de consiliere și orientare profesională a șomerilor sau persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă;

AMENINȚĂRI

- accentuarea fenomenului de depopulare a zonelor rurale;
- accentuarea fenomenului de îmbătrânire demografică;
- migrarea populației tinere către centrele urbane;
- descurajarea investitorilor ca urmare a lipsei forței de muncă;
- presiunea tot mai mare exercitată pe sistemul de sănătate ca urmare a urmare a accentuării fenomenului de îmbătrânire demografică;

ECONOMIA LOCALĂ ȘI FORȚA DE MUNCĂ

PUNCTE TARI

- 364 de agenți economici cu forme de organizare și domenii de activitate diverse (anul 2022);
- număr de agenți economici în continuă creștere în perioada 2013-2022;
- mediu de afaceri la nivel local este dominat de sectorul primar și servicii;
- posibilități de valorificare a resurselor naturale regenerabile: potențial energetic eolian și solar;
- potențial turistic semnificativ ce creează premisele practicării unor forme variate de turism (agroturism, ecologic, de nișă, cultural, sportiv);
- existența investițiilor străine în sectorul energiei regenerabile;
- disponibilitatea forței de muncă;
- creșterea cu aproximativ 11% a numărului mediu salariați în anul 2022, comparativ cu anul 2013;
- trendul descendent înregistrat de numărul șomeri în perioada 2013-2022;
- potențial agricol: suprafață arabilă în proporție de 78,7% (15.452 ha);
- patrimoniu natural bogat: Ariei Protejate Zone Natura 2000 precum și rezervații naturale de interes național;

PUNCTE SLABE

- reducerea populației active ca urmare a fenomenului de migrație și a fenomenul de îmbătrânire demografică;
- inițiativa antreprenorială locală limitată la înființarea de mici întreprinderi;
- cultura antreprenorială slab dezvoltată în rândul tinerilor;
- sectoare economice insuficient valorificate sub aspect economic: turismul și agricultura;
- calitatea inadecvată a infrastructurii de transport rutier și a celei de utilități publice;
- lipsa unor inițiative de promovare a comunei ca destinație turistică;
- locuri de muncă insuficiente;
- lipsa programelor de reconversie și perfecționare profesională;
- lipsa unor programe de consultanță în afaceri;
- lipsa unor inițiative de informare cu privire la posibilitățile de accesare a fondurilor guvernamentale sau a celor europene nerambursabile;
- lipsa unei infrastructuri pentru dezvoltarea mediului de afaceri (parc industrial);

OPORTUNITĂȚI

- disponibilitatea programelor de finanțare guvernamentale și a fondurilor europene nerambursabile pentru susținerea și dezvoltarea mediului de afaceri;
- posibilitatea dezvoltării unor parteneriate public-private;
- programele guvernamentale de sprijin a sectorului IMM;
- atragerea investitorilor în sectorul energetic, agricol și al turismului prin acordarea de facilități;
- cererea crescută pentru produse alimentare ecologice;
- proximitatea unor obiective naturale, precum Rezervația Biosferei Delta Dunării și Lacul Razim, dar și a unor obiective de patrimoniu cu valoare culturală de interes național și/sau internațional;
- existența unor programe de pregătire, învățare continuă și dezvoltare a abilităților antreprenoriale;
- modernizarea tehnologică a domeniului economic;
- existența Grupurilor de Acțiune Locală;
- accesul populației și a mediului de afaceri la tehnologia informației și a serviciilor de comunicații;

AMENINȚĂRI

- instabilitatea politică de la nivel național;
- proceduri birocratice complexe;
- cadru legislativ instabil în continuă schimbare cu implicații asupra mediului privat;
- infrastructura fizică și socială inadecvată care reduce semnificativ interesul investitorilor;
- proceduri anevoioase de obținere a aprobărilor și avizelor de mediu pentru inițierea de investiții;
- instabilitatea economică, creșterea inflației, scăderea puterii de cumpărare;
- politică fiscală nefavorabilă dezvoltării afacerilor;
- practicarea muncii nedeclarate („la negru”) cu efectele negative asupra pieței muncii;
- munca în sectorul informal, în cadrul gospodăriilor individuale (agricultura de subzistență);
- creșterea prețurilor la materii prime;
- pandemii, dezastre naturale, conflicte militare;

SECTORUL AGRICOL

PUNCTE TARI

- potențial agricol: suprafață arabilă în proporție de 78,7% (15.452 ha);
- cadrul natural prielnic cultivării legumelor, cerealelor și creșterii animalelor;
- potențial ridicat pentru diversificarea culturilor;
- amplasare teritorială favorabilă în ceea ce privește accesibilitatea pe cale rutieră;
- meșteșuguri și obiceiuri tradiționale care pot face obiectul dezvoltării unor activități economice la nivel local;
- condiții climatice și de relief prielnice pentru culturile agricole;
- sectorul primar dominant în cadrul economiei locale;
- așezarea în apropierea unor centre urbane favorizează procesul de comercializare a produselor agricole;
- existența resurselor regenerabile de energie;
- posibilități de dezvoltare a agroturismului;
- fertilitatea ridicată a solului și condiții naturale propice dezvoltării agriculturii;
- forță de muncă disponibilă;

PUNCTE SLABE

- migrația populației tinere din mediul rural în mediul urban;
- nivelul scăzut al agriculturii ecologice;
- vulnerabilitatea ridicată a agriculturii la riscuri naturale (eroziunea solului, alunecări de teren, secetă, inundații);
- lipsa unui sistem de irigații;
- potențial neexploatat al fondului forestier;
- inexistența centrelor de colectare și desfacere a produselor agricole;
- infrastructură rurală slab dezvoltată (drumuri, servicii de alimentare cu apă potabilă, centralizarea și epurarea apelor uzate /tratarea deșeurilor etc.);
- fragmentarea suprafețelor agricole și practicarea unei agriculturi tradiționale slab competitive;
- practicarea agriculturii de subzistență;
- dotările tehnice și tehnologice din sectorul agricol sunt deficitare și/sau insuficiente;
- lipsa unor inițiative locale de sprijinire a agricultorilor și a tinerilor în vederea asocierii și obținerii de finanțări;
- lipsa unei strategii de marketing local;
- lipsa unor programe de asistență/consultanță în afaceri;
- nivelul slab de informare al agricultorilor cu privire la normele și programele de finanțare europeană;
- lipsa unei piețe agroalimentare;

OPORTUNITĂȚI

- disponibilitatea programelor de finanțare guvernamentale și a fondurilor europene nerambursabile pentru dezvoltare rurală și agricultură;
- perspective favorabile de dezvoltare a cererii de produse bio/ecologice;
- posibilitatea dezvoltării de parteneriate public-privat;
- posibilitatea de a exporta pe piețele internaționale produse ecologice;
- posibilitatea dezvoltării sectorului prelucrării produselor agricole;
- posibilitatea înființării fermelor ce pun accent pe impactul ecologic redus și folosirea unor forme de energie sustenabilă;
- demararea unor inițiative de consiliere și orientare profesională pentru șomerii și persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă – posibilitatea accesării fondurilor europene;
- facilități legislative privind arendarea suprafețelor agricole;
- înființarea unor grupuri de producători;
- elaborarea unui program de atragere a investițiilor în sectorul agricol;

AMENINȚĂRI

- instabilitate politică la nivel național;
- concurența străină (inclusiv pentru produse ecologice);
- schimbările climatice accelerate și apariția frecventă a dezastrelor naturale;
- condiții meteorologice nefavorabile;
- birocrăția excesivă care îngreunează procesul de accesare a fondurilor europene;
- fenomenul evaziunii fiscale în sectorul agricol;
- absorbția insuficientă a fondurilor UE destinate sectorului agricol;
- creșterea taxelor și impozitelor;
- creșterea prețului carburanților;
- accesul dificil în marile lanțuri de magazine al unor categorii de produse agricole;
- neconcordanța dintre învățământul secundar și universitar și cerințele pieței muncii – forță de muncă necalificată;

INFRASTRUCTURĂ ȘI SERVICII PUBLICE DE UTILITĂȚI

PUNCTE TARI

- comuna Cogealac dispune de căi de acces rutiere (drumuri naționale, județene și comunale) și feroviare;
- existența rețelei centralizate de alimentare cu apă potabilă la nivelul localităților Cogealac și Tariverde;
- existența rețelei de canalizare la nivelul localităților Cogealac și Tariverde;
- existența rețelei de telefonie mobilă și fixă, televiziune, internet și radio;
- existența rețelei de electricitate și iluminat stradal;
- gradul ridicat de racordare a gospodăriilor la rețeaua de electricitate;
- existența Parcului eolian Fântânele-Cogealac pe teritoriul comunei Cogealac;
- comuna este conectată la rețeaua județeană de transport public;
- în prezent, se derulează proiecte de extindere, reabilitare și modernizare a infrastructurii rutiere și a celei de utilități publice;

PUNCTE SLABE

- lipsa unei rețele de distribuție a apei în localitățile Gura Dobrogei, Râmnicu de Sus și Râmnicu de Jos;
- lipsa rețelei de canalizare în localitățile Gura Dobrogei, Râmnicu de Sus și Râmnicu de Jos;
- lipsa unei rețele de distribuție a gazelor naturale;
- lipsa unui program de colectare selectivă a deșeurilor;
- deteriorarea infrastructurii existente;
- eficiență energetică scăzută a clădirilor rezidențiale și/ sau a clădirilor publice;
- lipsa unui sistem centralizat de producție și distribuție a energiei termice;
- poluarea apei și a solului în cazul în care evacuările de ape uzate și menajere se face necontrolat;
- creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră;

OPORTUNITĂȚI

- posibilitatea accesării fondurilor europene în vederea extinderii, reabilitării și modernizării infrastructurii tehnico-edilitare;
- disponibilitatea surselor de finanțare prin programe guvernamentale pentru sprijinirea investițiilor în domeniul extinderii și modernizării infrastructurii tehnico-edilitare;
- amplasarea comunei în apropierea Aeroportului Internațional „Mihail Kogălniceanu” și a Portului Constanța;
- existența unor programe europene de finanțare a inițiativelor privind creșterea randamentului și eficienței energetice;
- apartenența comunei la asociații de dezvoltare intercomunitară;
- posibilitatea realizării de parteneriate public-privat;

AMENINȚĂRI

- instabilitatea politică, economică și legislativă;
- resurse financiare insuficiente în raport cu nevoile de dezvoltare ale comunei;
- lipsa interesului investitorilor ca urmare a infrastructurii publice deficitare;
- creșterea prețurilor la utilități publice;
- creșterea prețurilor la servicii de telecomunicații;
- criza energetică și tendința de creștere continuă a prețurilor resurselor energetice;
- lipsa investițiilor în infrastructură reduce atractivitatea zonei;

EDUCATIA

PUNCTE TARI

- existența infrastructurii educaționale: o unitate de învățământ cu personalitate juridică și alte 6 unități arondate: 3 grădinițe și 3 școli;
- existența unei unități de învățământ liceal;
- existența învățământului profesional;
- în comună se găsesc trei biblioteci publice cu un fond de carte de 10.650 de volume;
- implementarea unui program de burse pentru școlarii cu rezultate deosebite la învățătură, dar și pentru cei care provin din familii cu o situație financiară dificilă;

PUNCTE SLABE

- trendul descendent înregistrat de populația școlară în perioada 2016-2022;
- scăderea numărului de cadre didactice în perioada analizată;
- lipsa unei infrastructuri educaționale conformă cu cerințele unui învățământ modern;
- dotarea cu utilități a unităților de învățământ este deficitară;
- dotarea deficitară a laboratoarelor de TIC;
- lipsa unor metode de predare moderne, interactive;
- lipsa unor inițiative de dezvoltare a programelor europene din domeniul educațional (Erasmus+);
- lipsa unui program de tip after-school;
- lipsa de atractivitate a învățământului liceal tehnic;
- lipsa spațiilor adecvate pentru desfășurarea activităților didactice și extrașcolare;
- existența cazurilor de părăsire timpurie a școlii în rândul elevilor;

OPORTUNITĂȚI

- posibilitatea derulării unor programe școlare de schimb de experiență cu unitățile de învățământ din alte state europene;
- implicarea elevilor în activități extra-școlare și de voluntariat;
- existența unor programe și surse de finanțare europene/ guvernamentale pentru dezvoltarea infrastructurii educaționale;
- posibilitatea încheierii unor parteneriate cu asociații și ONG-uri;

AMENINȚĂRI

- reducerea populației școlare pe fondul declinului ratei natalității și a fenomenului migrației;
- reducerea continuă a numărului de cadre didactice;
- instabilitatea legislativă a sistemului educațional;
- costurile necesare frecventării învățământului pot limita accesul la educație;
- politica de salarizare existentă în domeniul educațional poate influența negativ calitatea actului didactic;
- adaptare insuficientă a curriculei educaționale la cerințele specifice ale pieței muncii;
- închiderea unor grădinițe și școli ca urmare a scăderii numărului de școlari;

SĂNĂTATE ȘI INCLUZIUNE SOCIALĂ

PUNCTE TARI

- comuna Cogealac dispune de două cabinete de medicină de familie, două farmacii, trei cabinete stomatologice și un centru de diagnostic și tratament cu paturi de spital;
- existența unui serviciu de urgență la nivel de comună;
- apariția de noi unități sanitare private;

PUNCTE SLABE

- lipsa infrastructurii de servicii de asistență socială;
- lipsa unui parteneriat între Primărie și asociații/organizații non-profit;
- intensificarea fenomenului de îmbătrânire demografică;
- lipsa măsurilor și programelor care stimulează incluziune socială;
- insuficiența fondurilor dedicate infrastructurii sociale și medicale;
- îmbătrânirea populației poate pune presiune crescută pe sistemul de sănătate și cel de asistență socială;
- personal medical insuficient raportat la numărul de locuitori;

OPORTUNITĂȚI

- posibilitatea accesării fondurilor europene nerambursabile și a celor guvernamentale pentru investiții în infrastructura socială și cea medicală;
- posibilitatea încheierii unor parteneriate public-privat în vederea înființării de servicii sociale și derularea de proiecte cu impact social;
- oportunități de finanțare în domeniul incluziunii sociale;
- încurajarea, susținerea și promovarea antreprenoriatului social;
- posibilitatea încheierii unor parteneriate cu organizațiile non-profit;
- încurajarea și promovarea voluntariatului;
- atragere de fonduri private în vederea stabilirii unor parteneriate public-private;

AMENINȚĂRI

- accentuarea migrației pe fondul lipsei de servicii și infrastructură socială;
- accentuarea fenomenului de sărăcie și excluziune socială;
- migrația medicilor spre mediul urban sau spre alte țări;
- salarii mici în rândul specialiștilor din sănătate și asistență socială;
- lipsa unor investitori majori în domeniul sănătății;
- lipsa investițiilor strategice în domeniul sănătății;

PATRIMONIUL CULTURAL ȘI POTENȚIALUL TURISTIC

PUNCTE TARI

- bogăția patrimoniului cultural și a celui natural;
- numeroase situri arheologice de interes național (categoria A)/local (categoria B);
- arii naturale protejate care adăpostesc numeroase specii de floră și faună;
- potențial de dezvoltare locală a industriilor creative și a meșteșugurilor;
- existența celor 4 cămine culturale amplasate în localitățile Cogealac, Tariverde, Râmnicu de Jos și Gura Dobrogei;
- potențial pentru dezvoltarea unor forme diversificate de turism: agroturism, turism cultural/religios, turism de nișă, turism sportiv, turism științific etc;
- poluarea redusă a zonei;

PUNCTE SLABE

- insuficienta promovare a patrimoniului cultural local;
- lipsa infrastructurii și accesibilitatea redusă la unele obiective turistice;
- lipsa unui parteneriat între Primărie și sectorul cultural independent;
- nivel redus de sprijinire a actului cultural din resurse locale;
- număr redus de evenimente artistice/culturale;
- siturile arheologice de interes național (categoria A) / local (categoria B) nu sunt valorificate și nu sunt introduse în circuitul turistic;
- lipsa unui ansamblu folcloric local;
- infrastructură turistică slab dezvoltată;
- serviciile pentru activități recreative sunt slab dezvoltate;
- activități de marketing turistic insuficient dezvoltate;

OPORTUNITĂȚI

- multiculturalitatea spațiului dobrogean;
- programele europene de finanțare a sectorului cultural;
- fonduri guvernamentale/europene de finanțare a turismului;
- proximitatea Deltei Dunării, a litoralului românesc, a fluviului Dunărea, dar și a altor obiective turistice de importanță națională;
- dezvoltarea parteneriatelor de tip public-privat;

AMENINȚĂRI

- degradarea mediului înconjurător;
- efectele distructive ale dezastrelor naturale;
- degradarea siturilor arheologice care nu au fost consolidate;
- activități economice care aduc prejudicii unor zone cu potențial turistic;
- accentuarea fenomenului de migrație;
- depopularea zonelor rurale;
- caracterul sezonier al ofertei turistice, întrucât condițiile climatice nu permit desfășurarea unor activități turistice de anvergură;

FACTORII DE MEDIU

PUNCTE TARI

- diversitatea resurselor naturale;
- potențial semnificativ de valorificare a surselor de energie regenerabilă (eoliană, solară și de biomasă);
- arii naturale protejate care adăpostesc numeroase specii de floră și faună;
- lipsa unor surse semnificative de poluare a aerului, apei și solului;
- calitatea aerului este, în general, bună;
- existența unui sistem de colectare a deșeurilor;

PUNCTE SLABE

- poluarea generată de lipsa unui sistem de canalizare;
- lipsa unor inițiative de dezvoltare și stimulare a agriculturii ecologice;
- lipsa unor proiecte de conservare a mediului înconjurător;
- poluarea cauzată în urma arderilor de combustibili solizi în vederea producerii de energie termică;
- nivelul redus de conștientizare în rândul populației și a agenților economici cu privire la necesitatea protejării mediului înconjurător;
- preocuparea insuficientă în rândul populației și a agenților economici în ceea ce privește reciclarea selectivă;
- lipsa informațiilor cu privire la disponibilitatea programelor europene de finanțare a proiectelor de mediu;

OPORTUNITĂȚI

- disponibilitatea programelor de finanțare a proiectelor de protejare și conservare a mediului înconjurător;
- posibilitatea derulării unor campanii de împădurire;
- informare și co-optarea populației în procesul de dezvoltare durabilă și protecție a mediului înconjurător;
- existența fondurilor europene nerambursabile pentru investiții în tehnologii care folosesc surse de energie regenerabilă;
- posibilitatea extinderii și modernizării rețelei de iluminat stradal prin înlocuirea lămpilor actuale cu lămpi solare;
- extinderea spațiilor verzi din comună;
- posibilitatea înființării unei stații de compostare pentru tratarea corespunzătoare a deșeurilor organice;
- investiții din fonduri europene în creșterea eficienței energetice a clădirilor (limitarea poluării aerului datorată centralelor termice individuale);

AMENINȚĂRI

- gestionarea nesustenabilă a resurselor naturale;
- fenomene meteorologice extreme;
- efectele negative ale poluării asupra cetățenilor și a mediului natural;
- poluarea solului și a apelor cauzat de gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor;
- creșterea numărului de autoturisme;
- poluarea poate cauza pierderea habitatului unor specii de plante și animale, precum și scăderea biodiversității;

- 1. VIZIUNEA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI**
- 2. DIRECȚII ȘI OBIECTIVE STRATEGICE DE DEZVOLTARE**
- 3. PLANUL DE MĂSURI**
- 4. PORTOFOLIUL DE PROIECTE**
- 5. SURSELE DE FINANȚARE**
- 6. IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI**

PROCESUL DE PLANIFICARE STRATEGICĂ

PROCESUL DE PLANIFICARE STRATEGICĂ

Pentru a creiona procesul de dezvoltare a unei comunități este necesar să se ia în considerare rezultatele analizei situației existente din punct de vedere demografic, socio-economic, de mediu, de infrastructură tehnico-edilitară, socială și cultură, precum și direcțiile și obiectivele diferitelor abordări strategice regionale, naționale și europene. La concluziile analizei situației existente și ale elementelor argumentative ale cadrelor strategice existente, se adaugă și observațiile și opiniile obținute în urma procesului consultativ.

Pe baza acestor considerente a fost generată viziunea de dezvoltare durabilă a comunei Cogeaalac pentru orizontul de timp 2023-2027, ca prim pas în procesul de planificare strategică. Viziunea de dezvoltare reprezintă o imagine proiectată în viitor privind direcția și transformările ce se impun a fi adoptate și implementate în vederea atingerii nivelului de dezvoltare proiectat.

Parcurgerea acestui drum de evoluție progresivă, de la starea actuală la starea așteptată, necesită alegerea unor direcții prioritare de dezvoltare a comunei Cogeaalac. Fiecare dintre aceste direcții implică atingerea unui set de obiective strategice. Obiectivele strategice subsumează, la rândul lor, o serie de măsuri, care includ modalități specifice de intervenție, sub formă de acțiuni, proiecte, programe etc.

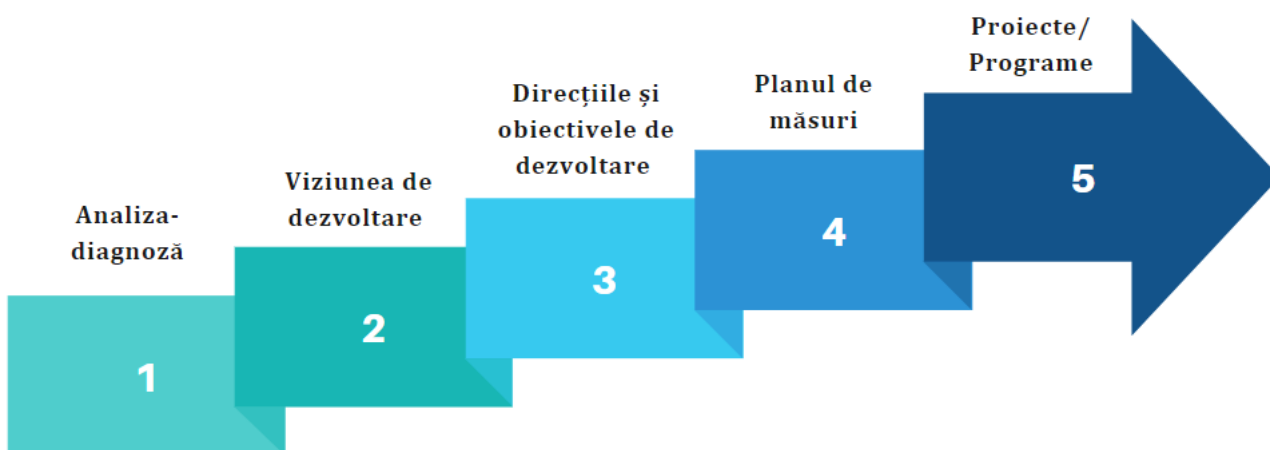

Figura nr. 77 – Schema demersului operațional de elaborare a conceptului de dezvoltare strategică

VIZIUNEA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI COGEALAC

Viziunea de dezvoltare durabilă a comunei Cogealac pentru perioada de timp 2023-2027 a fost stabilită pe baza rezultatelor analizei-diagnoză, a problemelor critice identificate, precum și pe concluziile procesului consultativ și a discuțiilor cu grupurile de lucru, urmărind constant integrarea obiectivelor de dezvoltare europene, naționale și regionale.

Viziunea de dezvoltare reprezintă, pentru comuna Cogealac și locuitorii acesteia, dezideratul care se dorește a fi atins la nivelul anului 2027 și calea prin care acesta poate fi realizat, prin implementarea de măsuri și acțiuni propuse și detaliate în prezentul document strategic.

Calea către o dezvoltare durabilă presupune diversificarea profilului economic al comunei prin atragerea de investiții în activități economice sustenabile, promovarea serviciilor publice de calitate, extinderea și modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare, precum și respectarea constantă a principiilor dezvoltării durabile, astfel încât să nu fie compromisă calitatea mediului natural.

Viziunea de dezvoltare durabilă a comunei Cogealac este definită astfel:

La orizontul de timp 2027, comuna Cogealac va deveni un pol rural prosper și echitabil, cu o economie dinamică, aflată în continuă dezvoltare, cu servicii publice de calitate și cu un climat incluziv, care protejează mediul înconjurător și integrează conceptul de dezvoltare durabilă în toate aspectele vieții comunității.

Viziunea de dezvoltare urmărește să valorifice principalele atuuri de care dispune comuna, și anume: poziție geografică favorabilă, potențialul turistic și cel agricol, resursele naturale regenerabile, precum și capitalul uman.

Importanța viziunii strategice rezidă în faptul că oferă administrației locale, dar și comunității o direcție de dezvoltare pe termen mediu și lung pe baza căreia sunt formulate direcțiile și obiectivele strategice de dezvoltare, operaționalizate prin intermediul măsurilor și a planului de acțiune aplicat acestora.

Definirea viziunii este o condiție pentru dezvoltarea oricărei comunități, în ciuda faptului că de multe ori există o mulțime de diferențe între viziune și evoluția acesteia.

DIRECȚII ȘI OBIECTIVE STRATEGICE DE DEZVOLTARE

Direcții strategice de dezvoltare

Pentru a implementa viziunea de dezvoltare a comunei Cogealac pentru orizontul de timp 2023-2027 a fost stabilită o abordare care se concentrează pe cinci „direcții strategice de dezvoltare”, cărora le sunt asociate o serie de „obiective strategice”.

La rândul lui, fiecare obiectiv strategic cuprinde o serie de „măsuri”, cărora le sunt apoi asociate „activități/acțiuni” de diferite tipuri, acestea reprezentând modalități concrete de atingere a viziunii de dezvoltare durabilă a comunei Cogealac.

Astfel, dezvoltarea comunei Cogealac are în vedere cinci direcții strategice de dezvoltare, respectiv:

- **DS1 Modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare**
- **DS 2 Dezvoltarea mediului economic local**
- **DS 3 Creșterea calității locuirii**
- **DS 4 Protejarea mediului înconjurător**
- **DS 5 Dezvoltarea capacității administrative**

Obiective strategice de dezvoltare

Direcția strategică de dezvoltare (DS 1) *Modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare* vizează demersurile de construire, modernizare, extindere și reabilitare a rețelelor tehnico-edilitare, mai exact dezvoltarea și modernizarea infrastructurii rutiere, extinderea și modernizarea infrastructurii edilitare de alimentare cu apă și a rețelei de canalizare, precum și înființarea rețelei de alimentare cu gaze. Dezvoltarea infrastructurii edilitare asigură premisele necesare atragerii de investiții suplimentare, susține mediul economic local și contribuie la îmbunătățirea calității vieții populației, având un impact pozitiv și asupra mediului înconjurător. Această direcție va fi detaliată prin următoarele obiective specifice:

- **OS 1.1 Dotarea localităților aparținătoare comunei Cogealac cu infrastructură rutieră**
- **OS 1.2 Creșterea gradului de accesibilitate a populației la infrastructura de utilități publice**

Măsurile ce vor contribui la implementarea obiectivului strategic 1.1 sunt următoarele:

Măsuri OS 1.1

- Modernizarea, reabilitarea și extinderea infrastructurii rutiere
- Dezvoltarea infrastructurii dedicate transportului pietonal și nemotorizat

Măsurile ce vor contribui la implementarea obiectivului strategic 1.2 sunt următoarele:

Măsuri OS 1.2

- Modernizarea, reabilitarea și extinderea infrastructurii tehnico-edilitare
- Modernizarea și eficientizarea serviciului de iluminat public

Direcția strategică de dezvoltare (DS 2) *Dezvoltarea mediului economic local* are în vedere patru componente principale, și anume: crearea unor condiții propice dezvoltării unei mediu de afaceri competitiv și dinamic, valorificarea resurselor autohtone prin inițiative de afaceri sustenabile, crearea de noi oferte de muncă și dezvoltarea unei turism performant. Această măsură va fi detaliată prin următoarele obiective specifice:

➤ <i>OS 2.1 Dezvoltarea și susținerea mediului de afaceri</i>
➤ <i>OS 2.2 Stimularea producerii energiei din surse regenerabile</i>
➤ <i>OS 2.3 Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă</i>
➤ <i>OS 2.4 Valorificarea potențialului turistic local</i>

Măsurile ce vor contribui la implementarea obiectivului strategic 2.1 sunt următoarele:

Măsuri OS 2.1

- Dezvoltarea infrastructurii de suport pentru afaceri
- Susținerea dezvoltării afacerilor locale
- Atragerea de investiții private din țară și străinătate

Măsurile ce vor contribui la implementarea obiectivului strategic 2.2 sunt următoarele:

Măsuri OS 2.2

- Încurajarea inițiativelor locale bazate pe exploatarea sustenabilă a resurselor regenerabile
- Atragerea de investiții private din țară și străinătate

Măsurile ce vor contribui la implementarea obiectivului strategic 2.3 sunt următoarele:

Măsurile OS 2.3

- Implementarea unor programe de consiliere și orientare în carieră
- Realizarea de parteneriate între unitățile de învățământ și agenții economici
- Promovarea spiritului antreprenorial în rândul tinerilor

Măsurile ce vor contribui la implementarea obiectivului strategic 2.4 sunt următoarele:

Măsurile OS 2.4

- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice
- Dezvoltarea de parteneriate strategice în domeniul turismului
- Promovarea comunei ca destinație turistică

Direcția strategică de dezvoltare (DS 3) *Creșterea calității locuirii* vizează tot ansamblul de nevoi de educație, infrastructură și servicii sociale, infrastructură sanitară, asistență medicală, precum și infrastructură culturală, de recreere și agrement. Această direcție va fi detaliată prin următoarele obiective specifice:

➤ *OS 3.1 Extinderea, modernizarea și dotarea cu echipamente a infrastructurii de educație*

➤ *OS 3.2 Dezvoltarea și modernizarea serviciilor și a infrastructurii de sănătate*

➤ *OS 3.3 Dezvoltarea serviciilor și a infrastructurii de protecție și incluziune socială*

➤ *OS 3.4 Dezvoltarea și consolidarea infrastructurii culturale și a celei de agrement*

Măsurile ce vor contribui la implementarea obiectivului strategic 3.1 sunt următoarele:

Măsurile OS 3.1

- Extinderea și modernizarea infrastructurii educaționale
- Îmbunătățirea calității actului educațional

Măsurile ce vor contribui la implementarea obiectivului strategic 3.2 sunt următoarele:

Măsurile OS 3.2

- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și a serviciilor medicale

Măsurile ce vor contribui la implementarea obiectivului strategic 3.3 sunt următoarele:

Măsurile OS 3.3

- Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor sociale
- Dezvoltarea parteneriatelor dintre instituțiile publice, instituțiile de cult și sectorul neguvernamental

Măsurile ce vor contribui la implementarea obiectivului strategic 3.4 sunt următoarele:

Măsurile OS 3.4

- Extinderea, modernizarea și diversificarea infrastructurii de agrement
- Promovarea și conservarea patrimoniului cultural local
- Dezvoltarea și dotarea infrastructurii culturale locale

Direcția strategică de dezvoltare (DS 4) *Protejarea mediului înconjurător* vizează principalele nevoi identificate la nivelul comunei cu privire la îmbunătățirea constantă a calității mediului natural. Astfel, se au în vedere problemele privind gestiunea deșeurilor și decontaminarea zonelor cu probleme semnificative de degradare a mediului, valorificarea potențialului determinat de elementele de cadru natural și asigurarea eficienței energetice. Această direcție va fi detaliată prin următoarele obiective specifice:

➤ *OS 4.1 Îmbunătățirea managementului deșeurilor*

➤ *OS 4.2 Utilizarea eficientă a resurselor și a patrimoniului natural*

➤ *OS 4.3 Utilizarea eficientă a energiei*

Măsurile ce vor contribui la implementarea obiectivului strategic 4.1 sunt următoarele:

Măsurile OS 4.1

- Dezvoltarea serviciilor integrate de colectare și transport a deșeurilor

Măsurile ce vor contribui la implementarea obiectivului strategic 4.2 sunt următoarele:

Măsurile OS 4.2

- Protejarea zonelor naturale, habitatelor, faunei și florei
- Încurajarea și promovarea practicilor sustenabile
- Modernizarea arhitecturală și peisagistică a zonelor verzi
- Consolidarea terenurilor și a suprafețelor degradate

Măsurile ce vor contribui la implementarea obiectivului strategic 4.3 sunt următoarele:

Măsurile OS 4.3

- Reducerea consumului de energie din instituțiile publice din localitate
- Valorificarea potențialului resurselor regenerabile de energie

Direcția strategică de dezvoltare (DS 5) *Dezvoltarea capacității administrative* urmărește creșterea performanței interne a administrației locale prin generalizarea practicilor democrației participative, promovarea transparenței procesului decizional și valorificarea inteligentă a resurselor locale, creșterea competențelor resurselor umane, întărirea capacității locale de planificare și de punere în practică a planurilor, măsurilor, proiectelor de dezvoltare și a parteneriatelor strategice. Această direcție va fi detaliată prin următoarele obiective specifice:

➤ *OS 5.1 Îmbunătățirea serviciilor administrației publice locale*

➤ *OS 5.2 Modernizarea și dotarea instituțiilor administrației publice*

➤ *OS 5.3 Dezvoltarea și consolidarea parteneriatelor strategice*

Măsurile ce vor contribui la implementarea obiectivului strategic 5.1 sunt următoarele:

Măsurile OS 5.1

- Îmbunătățirea calității serviciilor din cadrul primăriei prin digitalizare
- Creșterea coeziunii dintre administrația publică locală și alți factori interesați

Măsurile ce vor contribui la implementarea obiectivului strategic 5.2 sunt următoarele:

Măsurile OS 5.2

- Extinderea, reabilitarea și modernizarea sediului primăriei
- Dotarea primăriei cu utilaje pentru întreținerea domeniului public

Măsurile ce vor contribui la implementarea obiectivului strategic 5.3 sunt următoarele:

Măsurile OS 5.3

- Constituirea de parteneriate public-privat
- Constituirea de parteneriate cu entități publice

PLANUL DE MĂSURI

DS 1 MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII TEHNICO-EDILITARE		
	Măsura	Acțiuni/Activități
OS 1.1 Dotarea localităților aparținătoare comunei Cogealac cu infrastructură rutieră	Măsura 1.1.1 Modernizarea, reabilitarea și extinderea infrastructurii rutiere	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere de legătură între mediul rural și cel urban; ✓ Modernizarea și reabilitarea drumurilor de interes local; ✓ Modernizarea drumurilor de exploatație agricolă/forestieră; ✓ Modernizarea și completarea infrastructurii de semnalizare, protecție și siguranță rutieră; ✓ Reabilitarea și amenajarea podurilor și a podețelor; ✓ Amenajarea de podețe și rigole.
	Măsura 1.1.2 Dezvoltarea infrastructurii dedicate transportului pietonal și nemotorizat	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Amenajarea de trotuare; ✓ Amenajarea de alei pietonale; ✓ Amplasarea de punți pietonale și podețe; ✓ Înființare pistă de biciclete; ✓ Amenajare și modernizare stații de călători.
OS 1.2 Creșterea gradului de accesibilitate a populației la infrastructura de utilități publice	Măsuri 1.2.1 Modernizarea, reabilitarea și extinderea infrastructurii tehnico-edilitare	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Extinderea și modernizarea rețelei de furnizare a apei potabile; ✓ Extinderea și modernizarea rețelei de canalizare și a stației de epurare; ✓ Realizare rețea pentru colectarea apelor pluviale; ✓ Înființare rețea de alimentare cu gaze naturale; ✓ Realizarea de sesiuni de informare a populației cu privire la necesitatea racordării la rețelele de utilități.
	Măsura 1.2.2 Modernizarea și eficientizarea serviciului de iluminat public	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Extinderea, reabilitarea și modernizarea sistemului de iluminat public; ✓ Înlocuirea sistemelor de iluminat public cu incandescență și fluorescență cu iluminat prin utilizarea unor lămpi cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață; ✓ Instalare sisteme de iluminat inteligent.

DS 2 DEZVOLTAREA MEDIULUI ECONOMIC LOCAL		
	Măsura	Acțiuni/Activități
OS 2.1 Dezvoltarea și susținerea mediului de afaceri	Măsura 2.1.1 Dezvoltarea infrastructurii de suport pentru afaceri	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dezvoltarea infrastructurii de sprijinire a afacerilor mici și mijlocii (spații comerciale, parc industrial etc); ✓ Înființarea de spații destinate valorificării și promovării produselor locale (terenuri agricole, piața publică); ✓ Implementarea de proiecte în vederea viabilizării zonelor destinate amplasării noilor investiții (infrastructură rutieră, rețea de apă, rețea de canalizare etc.).
	Măsura 2.1.2 Susținerea dezvoltării afacerilor locale	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Acțiuni de informare a mediului de afaceri local cu privire la oportunitățile oferite de comuna Cogealac; ✓ Acțiuni de informare a cetățenilor cu privire la posibilitățile de finanțare a inițiativelor antreprenoriale; ✓ Oferirea de servicii de consultanță în afaceri pentru startup-urile locale și consiliere în vederea accesării fondurilor nerambursabile; ✓ Sprijinirea afacerilor care valorifică potențialul economic al comunei (ex. industria de prelucrare a produselor agricole); ✓ Sprijinirea agenților economici locali de a participa la târguri și conferințe regionale/naționale; ✓ Dezvoltarea de parteneriate public-privat; ✓ Sprijin acordat formelor asociative între fermieri; ✓ Încurajarea practicării agriculturii ecologice și a consumului de produse autohtone; ✓ Sprijin în atragerea de parteneriate pentru colectarea produselor locale.
	Măsura 2.1.3 Atragerea de investiții private din țară și străinătate	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Identificarea oportunităților locale și promovarea acestora; ✓ Asocierea cu factori economici care doresc să investească în proiecte publice; ✓ Adoptarea de măsuri administrative care să încurajeze și să sprijine investitorii; ✓ Oferirea de facilități fiscale pentru investiții noi, în condițiile legislative în vigoare;

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Elaborarea unui plan strategic de atragere a investițiilor externe.
<p align="center">OS 2.2</p> <p align="center">Stimularea producerii energiei din surse regenerabile</p>	<p align="center">Măsura 2.2.1</p> <p align="center">Încurajarea inițiativelor locale bazate pe exploatarea sustenabilă a resurselor regenerabile</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Acțiuni de informare a mediului de afaceri local cu privire la oportunitățile oferite de energia regenerabilă; ✓ Acțiuni de informare a cetățenilor cu privire la posibilitățile de finanțare a inițiativelor antreprenoriale în domeniul energiei regenerabile; ✓ Oferirea de servicii de consultanță în afaceri și consiliere în vederea accesării fondurilor nerambursabile pentru energie regenerabilă; ✓ Sprijinirea afacerilor care valorifică potențialul resurselor energetice ale comunei.
	<p align="center">Măsura 2.2.2</p> <p align="center">Atragerea de investiții private din țară și străinătate</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Asocierea cu factori economici care doresc să investească în energia regenerabilă; ✓ Adoptarea de măsuri administrative care să încurajeze și să sprijine investitorii; ✓ Oferirea de facilități fiscale pentru investiții noi, în condițiile legislative în vigoare; ✓ Elaborarea unui plan strategic de atragere a investițiilor externe.
<p align="center">OS 2.3</p> <p align="center">Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă</p>	<p align="center">Măsurile OS 2.3.1</p> <p align="center">Implementarea unor programe de consiliere și orientare în carieră</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Implementarea unor programe de consiliere, orientare și reorientare în carieră pentru tineri, adulți și șomeri; ✓ Dezvoltarea unor programe pentru tinerii NEETs, în parteneriat cu sectorul ONG; ✓ Promovarea învățământului tehnologic și vocațional.
	<p align="center">Măsura 2.3.2</p> <p align="center">Realizarea de parteneriate între unitățile de învățământ și agenții economici</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Adaptarea ofertei educaționale la cerințele ofertei de pe piața muncii; ✓ Încurajarea uceniciei la locul de muncă și a stagiilor de practică.
	<p align="center">Măsura 2.3.3</p> <p align="center">Promovarea spiritului antreprenorial în rândul tinerilor</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sporirea participării tinerilor la viața economică prin proiecte pilot în afaceri; ✓ Implementarea unor acțiuni de informare privind fondurile guvernamentale / europene (ex. instalarea tinerilor fermieri); ✓ Dezvoltarea unor programe pentru tinerii NEETs, în parteneriat cu sectorul ONG.

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Acordarea de facilități tinerilor care își dezvoltă o afacere.
<p style="text-align: center;">OS 2.4</p> <p style="text-align: center;">Valorificarea potențialului turistic local</p>	<p style="text-align: center;">Măsura 2.4.1</p> <p style="text-align: center;">Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dezvoltarea unor spații destinate promovării culturii locale și a patrimoniului local cultural și natural; ✓ Dezvoltarea de facilități recreaționale și de camping; ✓ Sprijinirea modernizării infrastructurii de cazare și a celei de alimentație publică; ✓ Reabilitarea infrastructurii rutiere de acces în zonele cu potențial turistic; ✓ Dezvoltarea infrastructurii de semnalizare turistică (sistem de indicatoare de direcționare la obiectivele turistice locale); ✓ Amenajarea de panouri de prezentare a obiectivelor turistice; ✓ Înființarea de trasee cicloturistice și trasee marcate de trekking; ✓ Sprijin în dezvoltarea agroturismului, a turismului ecologic, precum și a turismului științific (prin înființarea de observatoare pentru păsări); ✓ Amenajarea de parcări în zonele turistice.
	<p style="text-align: center;">Măsura 2.4.2</p> <p style="text-align: center;">Dezvoltarea de parteneriate strategice în domeniul turismului</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Încheierea de parteneriate de tip public-privat pentru dezvoltarea turistică a zonei; ✓ Parteneriate între administrațiile locale din zonă în scopul dezvoltării turistice a zonei; ✓ Realizarea de parteneriate între administrația locală și operatorii de transport pentru asigurarea mijloacelor de transport necesare pe traseele turistice identificate; ✓ Dezvoltarea de parteneriate cu structuri regionale și naționale de turism.
	<p style="text-align: center;">Măsura 2.4.3</p> <p style="text-align: center;">Promovarea comunei ca destinație turistică</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Îmbunătățirea serviciilor de informare, marketing și promovare; ✓ Includerea comunei Cogeaalac în circuite turistice regionale.

DS 3 CREȘTEREA CALITĂȚII LOCUIRII		
	Măsura	Acțiuni/Activități
OS 3.1 Extinderea, modernizarea și dotarea cu echipamente a infrastructurii de educație	Măsura 3.1.1 Extinderea și modernizarea infrastructurii educaționale	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Modernizarea, reabilitarea și extinderea unităților de învățământ; ✓ Dotarea unităților școlare cu mobilier și echipamente tehnice moderne, materiale didactice și echipamente IT; ✓ Modernizarea infrastructurii educaționale, (instalații, grupuri sanitare anexe, împrejurimi, curți interioare, locuri de joacă, terenuri de sport); ✓ Reabilitarea termică a unităților de învățământ; ✓ Dotarea unităților de învățământ cu sisteme de supraveghere video.
	Măsura 3.1.2 Îmbunătățirea calității actului educațional	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Derularea de sesiuni de consiliere cu părinți și copii cu privire la importanța continuării studiilor; ✓ Implementare campanii de reducere a absenteismului și a abandonului școlar; ✓ Implementarea de activități extracurriculare, culturale și sportive; ✓ Încheierea parteneriatelor public-privat în domeniul educațional; ✓ Încheierea de parteneriate cu asociațiile non-profit; ✓ Promovarea programului Erasmus+ și a activităților ce pot fi derulate prin intermediul acestuia; ✓ Implementarea de metode de predare interactive și inovatoare; ✓ Adaptarea programei educaționale la dinamica pieței forței de muncă.
OS 3.2 Dezvoltarea și modernizarea serviciilor și a infrastructurii de sănătate	Măsura 3.2.1 Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și a serviciilor medicale	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dotarea cu tehnică medicală modernă a cabinetelor de medicină de familie; ✓ Modernizarea, reabilitarea și extinderea infrastructurii medicale; ✓ Atragerea de capital privat în dezvoltarea infrastructurii medicale; ✓ Susținerea mediului economic privat prin amenajarea de locații

		<p>pentru farmacii, cabinete medicale și stomatologice;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Atragerea de personal medical prin acordarea de beneficii și avantaje.
<p align="center">OS 3.3</p> <p align="center">Dezvoltarea serviciilor și a infrastructurii de protecție și incluziune socială</p>	<p align="center">Măsura 3.3.1</p> <p align="center">Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor sociale</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sprijinirea înființării de întreprinderi sociale pentru integrarea persoanelor aflate în dificultate; ✓ Înființare program de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice; ✓ Înființarea unui centru social pentru persoanele vârstnice și a celor care provin din categorii defavorizate; ✓ Dezvoltare programe afterschool; ✓ Construirea de locuințe sociale pentru tineri; ✓ Implementarea de proiecte în domeniul incluziunii sociale în unitățile de învățământ în care sunt prezente grupuri vulnerabile; ✓ Derularea de programe de consiliere, orientare și reorientare; profesională pentru tineri și adulți; ✓ Promovarea și încurajarea acțiunilor de voluntariat; ✓ Sprijinirea înființării de ONG-uri cu activitate în domeniul social.
	<p align="center">Măsura 3.3.2</p> <p align="center">Dezvoltarea parteneriatelor dintre instituțiile publice, instituțiile de cult și sectorul neguvernamental</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Organizarea de grupuri de lucru la nivelul cărora să participe actorii implicați în sectorul serviciilor sociale locale; ✓ Încheierea de parteneriate cu instituțiile de cult în vederea îmbunătățirii serviciilor sociale furnizate la nivelul comunei; ✓ Încurajarea parteneriatelor public-privat în domeniul serviciilor sociale.
<p align="center">OS 3.4</p> <p align="center">Dezvoltarea și consolidarea infrastructurii culturale și a celei de agrement</p>	<p align="center">Măsura 3.4.1</p> <p align="center">Extinderea, modernizarea și diversificarea infrastructurii de agrement</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Extinderea și modernizarea spațiilor verzi; ✓ Amenajarea și reabilitarea spațiilor publice de petrecere a timpului liber; ✓ Înființare și dotare locuri de joacă pentru copii; ✓ Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii sportive (săli de sport și terenuri de sport); ✓ Amenajare parc de agrement cu aparate fitness în aer liber;

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Promovarea activităților sportive și a competițiilor în rândul cetățenilor; ✓ Îmbunătățirea managementului local în sectorul de agrement.
	<p>Măsura 3.4.2</p> <p>Promovarea și conservarea patrimoniului cultural local</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Conservarea și promovarea tradițiilor și obiceiurilor locale și creșterea calității vieții socio-culturale; ✓ Valorificarea și promovarea moștenirii spirituale și culturale; ✓ Organizarea de evenimente cultural-artistice cu participarea publicului larg; ✓ Susținerea înființării de trupe, ansambluri, cenacluri, formații, etc.
	<p>Măsura 3.4.3</p> <p>Dezvoltarea și dotarea infrastructurii culturale locale</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Reabilitarea și modernizarea căminelor culturale; ✓ Reabilitarea și modernizarea lăcașurilor de cult; ✓ Dotarea căminelor culturale cu mobilier și piese de recuzită; ✓ Realizarea de parteneriate între instituțiile locale și instituțiile culturale.

DS 4 PROTEJAREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR		
	Măsura	Acțiuni/Activități
<p>OS 4.1</p> <p>Îmbunătățirea managementului deșeurilor</p>	<p>Măsura 4.1.1</p> <p>Dezvoltarea serviciilor integrate de colectare și transport a deșeurilor</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dezvoltarea unui sistem de management integrat al deșeurilor și tranziția către o economie circulară; ✓ Stabilirea de soluții optime în ceea ce privește gestionarea deșeurilor, dar și reducerea, reutilizarea, reciclarea și eliminarea deșeurilor menajere; ✓ Îmbunătățirea serviciilor de salubritate prin dotarea corespunzătoare; ✓ Organizarea de sesiuni de informare și conștientizare a locuitorilor comunei în ceea ce privește importanța și modul de colectare selectivă a deșeurilor; ✓ Conștientizarea operatorilor economici cu privire la importanța și modul în care se realizează colectarea selectivă a deșeurilor; ✓ Informarea fermierilor cu privire la beneficiile utilizării în agricultură a deșeurilor naturale generate de compostarea deșeurilor biodegradabile; ✓ Construirea unei platforme de depozitare și gospodărire a gunoiului de grajd; ✓ Construirea unei platforme de compostare a deșeurilor vegetale; ✓ Amenajare platformă de colectare a deșeurilor provenite din construcții.
<p>OS 4.2</p> <p>Utilizarea eficientă a resurselor și a patrimoniului natural</p>	<p>Măsura 4.2.1</p> <p>Protejarea zonelor naturale, habitatelor, faunei și florei</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Derularea de măsuri care vizează conservarea și protejarea biodiversității; ✓ Valorificarea potențialului natural printr-un management durabil al ariilor naturale protejate; ✓ Demararea unor campanii de plantare de puieți; ✓ Realizarea de activități de promovare și dezvoltare a turismului durabil, cu accent pe ecoturism;

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Informarea cetățenilor cu privire la importanța ariilor naturale protejate.
	<p style="text-align: center;">Măsura 4.2.2</p> <p style="text-align: center;">Încurajarea și promovarea practicilor sustenabile</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Utilizarea rațională și echilibrată a resurselor din teritoriu de către cetățeni și agenții economici; ✓ Promovarea acțiunilor de îmbunătățire a factorilor de mediu în rândul populației; ✓ Încurajarea și promovarea practicilor sustenabile din sectorul agricol; ✓ Promovarea ecoturismului în spațiile protejate; ✓ Promovarea voluntariatului pentru acțiuni de protejarea a mediului înconjurător.
	<p style="text-align: center;">Măsura 4.2.3</p> <p style="text-align: center;">Modernizarea arhitecturală și peisagistică a zonelor verzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Amenajarea și extinderea spațiilor verzi pentru creșterea calității aerului; ✓ Realizarea de investiții în modernizarea arhitecturală și peisagistică a zonelor verzi și dezvoltarea funcțiilor de agrement.
	<p style="text-align: center;">Măsura 4.3.4</p> <p style="text-align: center;">Consolidarea terenurilor și a suprafețelor degradate</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Realizarea de lucrări de combatere a torenților în zonele cu risc de eroziune; ✓ Realizarea de lucrări de împădurire a terenurilor/zonelor degradate sau a zonelor cu risc de alunecare de teren; ✓ Efectuarea de lucrări de îmbunătățiri funciare (ex. amenajări de irigații; amenajarea terenurilor agricole în pantă; îndiguirea și regularizarea cursurilor de apă; desecare și drenaj); ✓ Înființarea de instalații pentru apele meteorice; ✓ Efectuarea de campanii de reabilitare ecologică a terenurilor degradate.
<p style="text-align: center;">OS 4.3</p> <p style="text-align: center;">Utilizarea eficientă a energiei</p>	<p style="text-align: center;">Măsura 4.3.1</p> <p style="text-align: center;">Reducerea consumului de energie din</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Reabilitarea termică și creșterea gradului de independență energetică a clădirilor publice; ✓ Valorificarea potențialului resurselor regenerabile de energie; ✓ Reducerea consumului de energie din instituțiile publice locale;

	<p align="center">instituțiile publice din localitate</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Încurajarea utilizării raționale a energiei electrice în rândul cetățenilor; ✓ Înlocuirea sistemelor de iluminat public cu incandescență și fluorescență cu iluminat prin utilizarea unor lămpi cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață; ✓ Instalarea sistemelor de iluminat inteligent.
	<p align="center">Măsura 4.3.2</p> <p align="center">Valorificarea potențialului resurselor regenerabile de energie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Construirea unui parc fotovoltaic; ✓ Demararea de campanii de informare în rândul cetățenilor cu privire la beneficiile utilizării energiei din surse regenerabile; ✓ Organizarea unor sesiuni de informare cu privire la programele de finanțare a proiectelor din domeniul energiei regenerabile; ✓ Acordarea unor facilități (ex. concesiune terenuri) agenților economici dispuși să investească în energia regenerabilă.

DS 5 DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE		
	Măsura	Acțiuni/Activități
OS 5.1 Îmbunătățirea serviciilor administrației publice locale	Măsura 5.1.1 Îmbunătățirea calității serviciilor din cadrul primăriei prin digitalizare	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dotare cu softuri și echipamente IT performante; ✓ Implementarea de soluții TIC specifice administrației locale de tip e-administrație; ✓ Stimularea practicilor administrative on-line, inclusiv a plății taxelor și impozitelor de către contribuabili; ✓ Crearea unui spațiu virtual în vederea facilitării schimbului de informații pe teme de interes public; ✓ Participarea funcționarilor publici la cursuri de competențe digitale.
	Măsura 5.1.2 Creșterea coeziunii dintre administrația publică locală și alți factori interesați	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Organizarea de consultări publice periodice între autoritățile locale, cetățeni și mediul de afaceri; ✓ Realizarea de rapoarte anuale de activitate de către compartimentele aflate în subordonarea administrației locale și publicarea acestora pe site-ul primăriei; ✓ Introducerea și aplicarea unui sistem de evaluare a performanțelor funcționarilor publici din cadrul primăriei; ✓ Instruirea funcționarilor publici în domenii importante ale administrației publice (planificare strategică, sistemul de achiziții publice, limbi străine, managementul proiectelor, dezvoltarea deprinderilor de operare pe calculator); ✓ Reducerea birocrăției și a duratei de livrare a documentelor emise de primărie; ✓ Utilizarea eficientă a resurselor financiare disponibile.
OS 5.2 Modernizarea și dotarea instituțiilor administrației publice	Măsura 5.2.1 Extinderea, reabilitarea și modernizarea sediului primăriei	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Modernizarea, reabilitarea și extinderea sediului Primăriei; ✓ Dotarea cu mobilier modern a sediului primăriei; ✓ Realizare lucrări de eficiență termică.

	<p align="center">Măsura 5.2.3</p> <p align="center">Dotarea primăriei cu utilaje pentru întreținerea domeniului public</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dotarea Serviciului de Gospodărire Comunală Cogealac; ✓ Dotarea tehnică a Serviciului pentru Situații de Urgență Cogealac; ✓ Achiziționarea de echipamente pe tipuri de riscuri (inundații, alunecări de teren etc.).
<p align="center">OS 5.3</p> <p align="center">Dezvoltarea și consolidarea parteneriatelor strategice</p>	<p align="center">Măsura 5.3.1</p> <p align="center">Constituirea de parteneriate public-privat</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Constituirea de parteneriate public-privat (ex. grupuri de acțiune locală); ✓ Crearea unui mecanism de dialog cu Camera de Comerț, organizații asociate mediului de afaceri și alți actori economici.
	<p align="center">Măsura 5.3.2</p> <p align="center">Constituirea de parteneriate cu entități publice</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sprijinirea activității comunităților partenere și a asociațiilor de dezvoltare intercomunitară; ✓ Înființarea de asociații/parteneriate de dezvoltare la nivel regional pentru facilitarea și implementarea coerentă a viziunilor comune; ✓ Inițierea de proiecte investiționale comune cu alte UAT-uri pentru dezvoltarea durabilă a regiunii.

PORTOFOLIUL DE PROIECTE

Portofoliul de proiecte aferent Strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Cogealac pentru perioada 2023-2027 a rezultat în urma unor acțiuni de cercetarea sistematică a situației actuale a comunei, în urma căreia s-au relevat punctele tari și oportunitățile de dezvoltare, dar și anumite puncte slabe și amenințări care trebuie gestionate corespunzător. La acest demers a contribuit în egală măsură și procesul de consultare publică. Locuitorii comunei Cogealac au participat activ la sondajul de opinie, indicând o serie de proiecte considerate relevante și indispensabile pentru comunitate. De asemenea, consultările cu reprezentanții administrației publice au contribuit la conturarea și selectarea proiectelor de investiții pentru următorii ani. Nu în ultimul rând, procesul de corelare a direcțiilor strategice locale cu politicile și obiectivele europene, naționale și regionale a ajutat la creionarea unor proiecte care să contribuie activ la realizarea dezideratelor de dezvoltare de la nivel supranațional, central, regional și local.

Selecția acestor proiecte a avut la bază o serie de criterii, precum: adresarea nevoilor cetățenilor, contribuția la creșterea economică a comunei, contribuția la îmbunătățirea nivelului de trai al locuitorilor, contribuția la menținerea și îmbunătățirea condițiilor de mediu. Astfel, portofoliul de proiecte al comunei Cogealac este compus din următoarele propuneri:

NR. CRT.	PROIECT/PROGRAM
1	Modernizare și reabilitare drumuri în sat Râmnicu de Jos, sat Gura Dobrogei, sat Tariverde (parțial), comuna Cogealac, județul Constanța
2	Modernizare și reabilitare drumuri în comuna Cogealac, județul Constanța
3	Centură ocolitoare, comuna Cogealac, județul Constanța
4	Construire poduri pentru centura ocolitoare, comuna Cogealac, județul Constanța
5	Amenajare piste cicliști, alei pietonale și iluminat public în comuna Cogealac, județul Constanța
6	Amenajare pasarele pietonale, comuna Cogealac, județul Constanța
7	Amenajare trotuare și pavare acces Strada Tudor Vladimirescu, pavare accese Strada Răsăritului din Sat Tariverde, Comuna Cogealac, județul Constanța

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI COGEALAC, JUDEȚUL CONSTANȚA

8	Executare rețea de alimentare cu apă în sat Râmnicu de Sus, comuna Cogealac, județul Constanța
9	Înființare rețea distribuție de gaze naturale în localitatea Râmnicu de Jos, comuna Cogealac, județul Constanța
10	Extindere rețea de canalizare și extindere sistem de alimentare cu apă, inclusiv stații de tratare a apei, comuna Cogealac, județul Constanța
11	Înființare rețea de distribuție gaze naturale în comuna Cogealac, județul Constanța
12	Extinderea sistemului de canalizare în comuna Cogealac, județul Constanța
13	Extindere rețea de iluminat public, comuna Cogealac, județul Constanța
14	Reabilitarea și modernizare rețea de iluminat public, comuna Cogealac, județul Constanța
15	Sprijin pentru antreprenoriatul social
16	Amenajare piață agroalimentară în comuna Cogealac, județul Constanța
17	Înființare sistem de irigație terenuri agricole, comuna Cogealac, județul Constanța
18	Acordarea de facilități pentru întreprinderile din domeniul agricol
19	Construire parc fotovoltaic, comuna Cogealac, județul Constanța
20	Derularea de acțiuni care vizează atragerea de investitori
21	Stimularea dezvoltării activităților din domeniul energiei regenerabile
22	Sprijin în organizarea de programe de formare/reconversie profesională
23	Sprijinirea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă
24	Amenajare zonă de agrement, comuna Cogealac, județul Constanța
25	Integrarea în circuite turistice a unor zone naturale protejate
26	Înființare trasee cicloturistice
27	Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ preuniversitar din comuna Cogealac, județul Constanța
28	Reabilitarea unităților de învățământ preuniversitar din comuna Cogealac, județul Constanța
29	Reabilitare și extindere Liceul Tehnologic Cogealac, comuna Cogealac, județul Constanța
30	Modernizare cabinet medical, satul Cogealac, comuna Cogealac
31	Dotare cabinet medical, satul Cogealac, comuna Cogealac

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI COGEALAC, JUDEȚUL CONSTANȚA

32	Înființare locuințe sociale în comuna Cogealac, județul Constanța
33	Înființare centru de zi pentru persoanele vârstnice, comuna Cogealac, județul Constanța
34	Amenajare parcuri de joacă în comuna Cogealac, județul Constanța
35	Construire bază sportivă, comuna Cogealac, județul Constanța
36	Modernizare și dotare cămin cultural, sat Cogealac, comuna Cogealac, județul Constanța
37	Realizare și amplasare statuie în centrul comunei Cogealac, județul Constanța
38	Construire platformă de depozitare și gospodărire a gunoiului de grajd, comuna Cogealac, județul Constanța
39	Amenajare platformă pentru colectarea și compostarea deșeurilor vegetale, comuna Cogealac, județul Constanța
40	Amenajare urbanistică centrul comunei Cogealac - zona Cămin Cultural - Primărie
41	Amenajare urbanistică centrul comunei Cogealac - zona Biserică
42	Amenajarea elemente de apărare împotriva inundațiilor, comuna Cogealac, județul Constanța
43	Ecologizarea zonelor afectate de poluarea cu deșeuri de pe raza comunei Cogealac, județul Constanța
44	Creșterea eficienței energetice a clădirilor de interes public, comuna Cogealac, județul Constanța
45	Stații de încărcare pentru vehicule electrice în comuna Cogealac, județul Constanța
46	Dotarea cu panouri fotovoltaice a clădirilor de interes public, comuna Cogealac, județul Constanța
47	Digitalizarea serviciilor administrației publice locale
48	Cursuri de perfecționare pentru personalul din administrația publică locală
49	Extindere, reabilitare și modernizare sediu Primărie, comuna Cogealac, județul Constanța
50	Achiziționare echipamente pentru Serviciul de Gospodărire Comunală
51	Achiziționare echipamente pentru Serviciul de Situații de Urgență
52	Sistem de supraveghere video și siguranță a spațiului public cu o componentă inteligentă de monitorizare trafic și cu integrare în centrul de monitorizare în timp real a situației din comună
53	Încheiere parteneriate strategice (GAL-uri, ADI-uri, parteneriate transfrontaliere)
54	Încheiere parteneriate cu ONG-uri

DS 1 MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII TEHNICO-EDILITARE

OS 1.1 DOTAREA LOCALITĂȚILOR APARTINĂTOARE COMUNEI COGEALAC CU INFRASTRUCTURĂ RUTIERĂ

NR. CRT.	TITLU PROIECT/PROGRAM	BUGET ESTIMATIV (lei)	PERIOADA DE IMPLEMENTARE	SURSE DE FINANȚARE	PARTENERI	STADIU	INDICATORI DE EVALUARE
1	Modernizare și reabilitare drumuri în sat Râmnicu de Jos, sat Gura Dobrogei, sat Tariverde (parțial), comuna Cogealac, județul Constanța	10.000.000,00	2022-2025	PNI Anghel Saligny Buget local Buget de stat Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației	Proiect Tehnic	Lungime drumuri modernizate/reabilitate (km)
2	Modernizare și reabilitare drumuri în comuna Cogealac, județul Constanța	5.000.000,00	2023-2027	Buget local Buget de stat PNDR PNI Anghel Saligny Compania Națională de Investiții Programul Operațional Transport POR Sud-Est Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Compania Națională de Investiții OJFIR Constanța DRDP Constanța	Intenție	Lungime drumuri modernizate/reabilitate (km)
3	Centură ocolitoare, comuna Cogealac, județul Constanța	10.000.000,00	2019-2025	Buget local Buget județean PNDL Alte surse de finanțare	Consiliul Județean Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației	Execuție	Numărul de km de centură ocolitoare

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI COGEALAC, JUDEȚUL CONSTANȚA

4	Construire poduri pentru centura ocolitoare, comuna Cogealac, județul Constanța	9.500.000,00	2022-2025	Buget local Buget județean PNI Anghel Saligny Compania Națională de Investiții Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației	Studiu de Fezabilitate	Numărul de poduri peste pârâul Cogealac, pe varianta ocolitoare a comunei Cogealac
5	Amenajare piste cicliști, alei pietonale și iluminat public în comuna Cogealac, județul Constanța	2.000.000,00	2022-2025	Buget local Buget județean PNRR Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean	Studiu de fezabilitate	Număr și lungime piste amenajate (km) Lungime alei pietonale create (km) Lungime rețea de iluminat public creată (km)
6	Amenajare pasarele pietonale, comuna Cogealac, județul Constanța	2.000.000,00	2025-2025	Buget local Buget județean PNI Anghel Saligny Compania Națională de Investiții Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean	Studiu de Fezabilitate	Număr și lungime pasarele pietonale create (km)
7	Amenajare trotuare și pavare acces Strada Tudor Vladimirescu, pavare accese Strada Răsăritului din Sat Tariverde, Comuna Cogealac, județul Constanța	1.000.000,00	2023-2024	Buget local Buget județean PNI Anghel Saligny Compania Națională de Investiții Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean	Studiu de Fezabilitate	Lungime trotuare amenajate (km) Lungime accese pavate (km)

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI COGEALAC, JUDEȚUL CONSTANȚA

OS 1.2 CREȘTEREA GRADULUI DE ACCESIBILITATE A POPULAȚIEI LA INFRASTRUCTURA DE UTILITĂȚI PUBLICE

NR. CRT.	TITLU PROIECT/PROGRAM	BUGET ESTIMATIV (lei)	PERIOADA DE IMPLEMENTARE	SURSE DE FINANȚARE	PARTENERI	STADIU	INDICATORI DE EVALUARE
8	Executare rețea de alimentare cu apă în sat Râmnicu de Sus, comuna Cogealac, județul Constanța	5.000.000,00	2022-2025	Buget local Buget județean PNRR PNI Anghel Saligny Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean	Execuție	Lungime totală rețea de apă potabilă creată
9	Înființare rețea distribuție de gaze naturale în localitatea Râmnicu de Jos, comuna Cogealac, județul Constanța	9.000.000,00	2022-2025	Buget de stat Buget local PODD PNI Anghel Saligny Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean	Studiu de Fezabilitate	Lungime rețea de gaze naturale creată (km)
10	Extindere rețea de canalizare și extindere sistem de alimentare cu apă, inclusiv stații de tratare a apei, comuna Cogealac, județul Constanța	12.000.000,00	2023-2026	Buget local Buget județean PNRR PNI Anghel Saligny Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean	Studiu de Fezabilitate	Lungime rețea de apă potabilă creată (km) Lungime rețea de canalizare creată (km) Nr. stații de tratare a apei construite
11	Înființare rețea de distribuție gaze naturale în comuna Cogealac, județul Constanța	7.000.000,00	2023-2027	Buget de stat Buget local PODD PNI Anghel Saligny Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean	Proiect tehnic	Lungime rețea de gaze naturale creată (km)

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI COGEALAC, JUDEȚUL CONSTANȚA

12	Extinderea sistemului de canalizare în comuna Cogealac, județul Constanța;	7.000.000,00	2024-2027	Buget local Buget județean PNRR PNI Anghel Saligny Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean	Intenție	Lungime rețea de canalizare creată (km)
13	Extindere rețea de iluminat public, comuna Cogealac, județul Constanța	300.000,00	2023-2024	Buget local Buget județean Administrația Fondului pentru Mediu Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean Administrația Fondului pentru Mediu Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor	Intenție	Lungime rețea de iluminat extinsă (m)
14	Reabilitarea și modernizare rețea de iluminat public, comuna Cogealac, județul Constanța	200.000,00	2023-2025	Buget local Buget județean Administrația Fondului pentru Mediu Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean Administrația Fondului pentru Mediu Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor	Intenție	Lungime rețea de iluminat reabilitată/modernizată (m)

DS 2 DEZVOLTAREA MEDIULUI ECONOMIC LOCAL

OS 2.1 DEZVOLTAREA ȘI SUSȚINEREA MEDIULUI DE AFACERI

NR. CRT.	TITLU PROIECT/PROGRAM	BUGET ESTIMATIV (lei)	PERIOADA DE IMPLEMENTARE	SURSE DE FINANȚARE	PARTENERI	STADIU	INDICATORI DE EVALUARE
1	Sprijin pentru antreprenorialul social	150.000,00	2024-2026	Granturi POEO Buget local Buget de stat Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean ONG-uri Agenții economici	Intenție	Nr. de inițiative de sprijin pentru antreprenorialul social Nr. întreprinderi sociale înființate
2	Amenajare piață agroalimentară în comuna Cogealac, județul Constanța	150.000,00	2024-2025	Buget local Buget de stat PNDR Compania Națională de Investiții Alte surse se finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale	Intenție	O piață agroalimentară amenajată Nr. de comercianți care vând produse agroalimentare
3	Înființare sistem de irigație terenuri agricole, comuna Cogealac, județul Constanța	4.500.000,00	2024-2027	Buget local Buget de stat PNDR PNRR Alte surse se finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	Intenție	Lungime sistem de irigații construit (km)
4	Acordarea de facilități pentru întreprinderilor din domeniul agricol	200.000,00	2024-2027	Buget local Buget de stat Alte surse de finanțare	Consiliul Județean Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	Intenție	Nr, tipul și frecvența facilităților acordate

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI COGEALAC, JUDEȚUL CONSTANȚA

OS 2.2 STIMULAREA PRODUCERII ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE							
5	Construire parc fotovoltaic, comuna Cogealac, județul Constanța	3.500.000,00	2023-2025	PNRR Administrația fondului pentru mediu Buget local Buget de stat Alte surse de finanțare	Consiliul Județean Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor	Intenție	Un parc fotovoltaic amenajat
6	Derularea de acțiuni care vizează atragerea de investitori	100.000,00	2024-2027	Bugetul local Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean Mediul de afaceri GAL-uri	Intenție	Nr. și frecvență acțiuni de atragere investitori Nr. de investitori care dezvoltă afaceri în comună
7	Stimularea dezvoltării activităților din domeniul energiei regenerabile	300.000,00	2024-2026	Bugetul local Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean Mediul de afaceri GAL-uri	Intenție	Nr. și frecvență facilităților acordate sectorului energiei regenerabile
OS 2.3 CREȘTEREA GRADULUI DE OCUPARE A FORȚEI DE MUNCĂ							
8	Sprijin în organizarea de programe de formare/reconversie profesională	100.000,00	2023-2027	Bugetul local Granturi POEO Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean ONG-uri GAL-uri AJOFM Constanța	Intenție	Nr. de programe de formare derulare Nr. de cursanți/absolvenți
9	Sprijinirea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă	70.000,00	2024-2027	Bugetul local Granturi POEO Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean ONG-uri GAL-uri AJOFM Constanța	Intenție	Nr. de inițiative de sprijin persoane aflate în căutarea unui loc de muncă

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI COGEALAC, JUDEȚUL CONSTANȚA

OS 2.4 VALORIFICAREA POTENȚIALULUI TURISTIC LOCAL

10	Amenajare zonă de agrement, comuna Cogealac, județul Constanța	400.000,00	2024-2025	Buget local Buget județean Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean	Intenție	O zonă de agrement nou înființată
11	Integrarea în circuite turistice a unor zone naturale protejate	200.000	2025-2027	Buget local Buget județean Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean ONG-uri GAL-uri	Intenție	Nr. de obiective integrate în circuite turistice
12	Înființare trasee cicloturistice	400.000,00	2023-2025	Buget local Buget județean Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean	Intenție	Nr. de trasee cicloturistice Lungime trasee cicloturistice (km)

DS 3 CREȘTEREA CALITĂȚII LOCUIRII

OS 3.1 EXTINDEREA, MODERNIZAREA ȘI DOTAREA CU ECHIPAMENTE A INFRASTRUCTURII DE EDUCAȚIE

NR. CRT.	TITLU PROIECT/PROGRAM	BUGET ESTIMATIV (lei)	PERIOADA DE IMPLEMENTARE	SURSE DE FINANȚARE	PARTENERI	STADIU	INDICATORI DE EVALUARE
1	Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ preuniversitar din comuna Cogealac, județul Constanța	2.000.000,00	2023-2024	PNRR Buget local Buget județean Alte surse de finanțare	Consiliul Local Ministerul Educației	Pre-contract	Nr. dotări, materiale didactice și echipamente digitale achiziționate
2	Reabilitarea unităților de învățământ preuniversitar din comuna Cogealac, județul Constanța	8.000.000,00	2024-2027	PNRR Buget local Buget județean Granturi POEO Compania Națională de Investiții	Consiliul Local Consiliul Județean Ministerul Educației ONG-uri	Intenție	Nr. unități de învățământ preuniversitar reabilite
3	Reabilitare și extindere Liceul Tehnologic Cogealac, comuna Cogealac, județul Constanța	5.000.000,00	2024-2026	PNRR Buget local Granturi POEO Buget județean Compania Națională de Investiții	Consiliul Local Consiliul Județean Ministerul Educației ONG-uri	Intenție	Clădire liceu reabilitată Nr. de clădiri construite

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI COGEALAC, JUDEȚUL CONSTANȚA

OS 3.2 DEZVOLTAREA ȘI MODERNIZAREA SERVICIILOR ȘI A INFRASTRUCTURII DE SĂNĂTATE

4	Modernizare cabinet medical, satul Cogealac, comuna Cogealac	1.500.000,00	2024-2026	PNRR Buget local Buget județean Compania Națională de Investiții Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean Ministerul Sănătății	Intenție	Clădire cabinet medical modernizată
5	Dotare cabinet medical, satul Cogealac, comuna Cogealac	700.000,00	2023-2025	PNRR Buget local Buget județean Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean Ministerul Sănătății	Intenție	Nr. de dotări achiziționate

OS 3.3 DEZVOLTAREA SERVICIILOR ȘI A INFRASTRUCTURII DE PROTECȚIE ȘI INCLUZIUNE SOCIALĂ

6	Înființare locuințe sociale în comuna Cogealac, județul Constanța	2.000.000,00	2024-2027	PNRR POIDS Buget local Granturi Buget județean Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației	Intenție	Nr. locuințe sociale construite Nr. de persoane beneficiare
7	Înființare centru de zi pentru persoanele vârstnice, comuna Cogealac, județul Constanța	1.000.000,00	2024-2027	PNRR POIDS Buget local Granturi Buget județean Compania Națională de Investiții	Consiliul Local Consiliul Județean ONG-uri GAL-uri Ministerul Muncii și Solidarității Sociale	Intenție	Un centru de zi construit Nr. de persoane care beneficiază de serviciile centrului

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI COGEALAC, JUDEȚUL CONSTANȚA

OS 3.4 DEZVOLTAREA ȘI CONSOLIDAREA INFRASTRUCTURII CULTURALE ȘI A CELEI DE AGREMENT

8	Amenajare parcuri de joacă în comuna Cogealac, județul Constanța	1.500.000,00	2024-2027	Buget local Buget județean PNI Anghel Saligny Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean	Intenție	Nr. de parcuri construite/amenajate
9	Construire bază sportivă, comuna Cogealac, județul Constanța	4.000.000,00	2023-2025	Buget local Buget județean PNI Anghel Saligny Compania Națională de Investiții Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean	Studiu de Fezabilitate	Un stadion
10	Modernizare și dotare cămin cultural, sat Cogealac, comuna Cogealac, județul Constanța	1.500.000,00	2024-2025	Buget local Buget județean Compania Națională de Investiții Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean	Intenție	Modernizare clădire cămin cultural Nr. de dotări achiziționate
11	Realizare și amplasare statuie în centrul comunei Cogealac, județul Constanța	200.000,00	2024-2026	Buget local Buget județean Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean Ministerul Culturii	Intenție	Statuie amplasată în centrul comunei

DS 4 PROTEJAREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

OS 4.1 ÎMBUNĂȚĂȚIREA MANAGEMENTULUI DEȘEURILOR

NR. CRT.	TITLU PROIECT/PROGRAM	BUGET ESTIMATIV (lei)	PERIOADA DE IMPLEMENTARE	SURSE DE FINANȚARE	PARTENERI	STADIU	INDICATORI DE EVALUARE
1	Construire platformă de depozitare și gospodărire a gunoiului de grajd, comuna Cogealac, județul Constanța	3.500.000,00	2024-2027	PNDR PNRR Buget local Administrația Fondului pentru Mediu Buget județean Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor	Intenție	O platformă comunală de depozitare a gunoiului de grajd
2	Amenajare platformă pentru colectarea și compostarea deșeurilor vegetale, comuna Cogealac, județul Constanța	2.500.000,00	2024-2027	Buget local PNRR Administrația Fondului pentru Mediu Buget județean Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor	Intenție	O platformă de colectare și compostare a gunoiului menajer

OS 4.2 UTILIZAREA EFICIENTĂ A RESURSELOR ȘI A PATRIMONIULUI NATURAL

3	Amenajare urbanistică centrul comunei Cogealac - zona Cămin Cultural - Primărie	8.000.000,00	2023-2025	Buget local Consiliul județean Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean	Studiu de fezabilitate	Mp. de teritoriu amenajat
----------	---	--------------	-----------	--	---------------------------------------	------------------------	---------------------------

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI COGEALAC, JUDEȚUL CONSTANȚA

4	Amenajare urbanistică centrul comunei Cogealac - zona Biserică	2.000.000,00	2023-2025	Buget local Consiliul județean Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean	Studiu de fezabilitate	Mp. de teritoriu amenajat
5	Amenajarea elemente de apărare împotriva inundațiilor, comuna Cogealac, județul Constanța	500.000,00	2024-2026	Buget local Consiliul județean Administrația Fondului pentru Mediu Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor	Intenție	Nr. elemente de apărare împotriva inundațiilor amenajate
6	Ecologizarea zonelor afectate de poluarea cu deșeuri de pe raza comunei Cogealac, județul Constanța	50.000,00	2024-2025	Buget local Buget județean Administrația Fondului pentru Mediu Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean ONG-uri Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor	Intenție	Nr. de inițiative de ecologizare derulate
OS 4.3 UTILIZAREA EFICIENTĂ A ENERGIEI							
7	Creșterea eficienței energetice a clădirilor de interes public, comuna Cogealac, județul Constanța	4.000.000,00	2023-2026	PNRR Administrația Fondului pentru Mediu Buget local Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor	Intenție	Nr. de clădiri de interes public reabilitate termic
8	Stații de încărcare pentru vehicule electrice în comuna Cogealac, județul Constanța	1.500.000,00	2024-2026	Buget local Buget județean Administrația Fondului pentru Mediu Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor	Intenție	Nr. stații de încărcare vehicule electrice
9	Dotarea cu panouri fotovoltaice a clădirilor de interes public, comuna Cogealac, județul Constanța	2.500.000,00	2023-2025	PNRR Administrația Fondului pentru Mediu Buget local Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor	Intenție	Nr. clădiri de interes public dotate cu panouri fotovoltaice

DS 5 DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE

OS 5.1 ÎMBUNĂȚĂȚIREA SERVICIILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE

NR. CRT.	TITLU PROIECT/PROGRAM	BUGET ESTIMATIV (lei)	PERIOADA DE IMPLEMENTARE	SURSE DE FINANȚARE	PARTENERI	STADIU	INDICATORI DE EVALUARE
1	Digitalizarea serviciilor administrației publice locale	300.000,00	2023-2024	Buget local PNRR POCIDIF Buget județean Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean	Intenție	Nr. de instrumente /servicii digitale Nr. de utilizatori servicii digitale
2	Cursuri de perfecționare pentru personalul din administrația publică locală	150.000,00	2023-2026	Buget local Buget județean POEO Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean	Intenție	Nr. de cursuri derulare Nr. de funcționari publici beneficiari/ absolvenți

OS 5.2 MODERNIZAREA ȘI DOTAREA INSTITUȚIILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE

3	Extindere, reabilitare și modernizare sediu Primărie, comuna Cogealac, județul Constanța	1.500.000,00	2024-2026	Buget local Buget județean PNDR Compania Națională de Investiții PNI Anghel Saligny Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației	Intenție	Sediu primărie extins/modernizat
4	Achiziționare echipamente pentru Serviciul de Gospodărire Comunală	500.000,00	2024-2026	Buget local Buget județean Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean	Intenție	Nr. de echipamente achiziționate

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI COGEALAC, JUDEȚUL CONSTANȚA

5	Achiziționare echipamente pentru Serviciul de Situații de Urgență	500.000,00	2025-2027	Buget local Buget județean Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean	Intenție	Nr. de echipamente achiziționate
6	Sistem de supraveghere video și siguranță a spațiului public cu o componentă inteligentă de monitorizare trafic și cu integrare în centrul de monitorizare în timp real a situației din comună	300.000,00	2024-2025	Buget local Buget județean Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean	Intenție	Nr. de echipamente de supraveghere instalate
OS 5.3 DEZVOLTAREA ȘI CONSOLIDAREA PARTENERIATELOR STRATEGICE							
7	Încheiere parteneriate strategice (GAL-uri, ADI-uri, parteneriate transfrontaliere)	-	2024-2027	Buget local Buget județean Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean Alte UAT-uri Mediul de afaceri	Intenție	Nr. de parteneriate încheiate Nr. de inițiative derulate în parteneriat
8	Încheiere parteneriate cu ONG-uri	-	2024-2027	Buget local Buget județean Granturi Alte surse de finanțare	Consiliul Local Consiliul Județean ONG-uri, asociații, fundații	Intenție	Nr. de parteneriate încheiate Nr. de inițiative derulate în parteneriat

SURSELE DE FINANȚARE

Procesul de implementare a proiectelor care vizează dezvoltarea durabilă a comunei Cogealac în perioada de programare 2021–2027 este condiționat de existența unor surse financiare asigurate fie din resurse proprii (bugetul local), fie din resurse externe (fonduri nerambursabile guvernamentale și/sau europene sau fonduri rambursabile – credite). Aceste surse pot fi suplimentate de finanțările care rezultă din parteneriatele de tip public–privat, considerate o opțiune viabilă de rezolvare a problemelor comunitare. Există, astfel, o varietate de alternative de finanțare care pot fi accesate de autoritățile locale, agenții economici și organizațiile neguvernamentale de la nivelul comunei Cogealac. *Fondurile europene reprezintă, însă, instrumentul cheie în procesul de dezvoltare durabilă.*

Surse de finanțare nerambursabilă

Politica de coeziune a Uniunii Europene vizează toate regiunile și orașele UE pentru a sprijini crearea de locuri de muncă, competitivitatea întreprinderilor, creșterea economică și dezvoltarea durabilă și pentru a îmbunătăți calitatea vieții cetățenilor. Fondurile asociate cu această politică sunt următoarele:

- **Fondul european de dezvoltare regională (FEDR)** care investește în dezvoltarea socială și economică a tuturor regiunilor și orașelor UE;
- **Fondul de coeziune (FC)** care investește în mediu și transport în țările UE mai puțin prospere;
- **Fondul social european plus (FSE+)** care sprijină locurile de muncă și crearea unei societăți echitabile și incluzivă în țările UE;
- **Fondul pentru tranziție justă (FTJ)** care sprijină regiunile cele mai afectate de tranziția către neutralitatea climatică;
- **Asistența de redresare pentru coeziune și teritoriile Europei (REACT-EU)** care abordează efectele pandemiei de coronavirus asupra situației economice a regiunilor UE.

Prioritățile fondurilor

Fondul european de dezvoltare regională sprijină investițiile în cadrul tuturor celor cinci obiective ale politicii de coeziune, dar obiectivele de politică 1 și 2 sunt prioritățile principale (1. O Europă mai inteligentă; 2. O tranziție mai ecologică). Obiectivul de politică 4 este principala prioritate a Fondului Social European+ (4. O Europă mai socială). Fondul de coeziune sprijină obiectivele politice 2 și 3 (2. O Europă mai ecologică; 3. O Europă mai conectată). Fondul pentru tranziție justă oferă sprijin în cadrul unor obiective specifice.

Potențialii beneficiari

- autorități și organisme administrative locale, regionale și naționale;
- instituții sociale, culturale și educaționale;
- organizații ale lucrătorilor și angajatorilor, precum și organizații care oferă formare, sprijin pentru lucrători, sprijin pe piața muncii;
- ONG-uri și organizații de caritate;
- administrațiile publice și instituțiile municipale;
- companii, întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri), inclusiv microîntreprinderi și întreprinderi și asociații de economie socială.

Implementarea Politicii de coeziune în România

În România, programele de finanțare din fonduri structurale și de investiții sunt următoarele:

1. *Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021–2027 (POCIDIF): 2,20 miliarde euro (1.650 mld euro UE + 0.551 BS)¹⁸⁴*

Prioritățile de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Prioritate 1 – Susținerea și promovarea unui sistem de cercetare-dezvoltare-inovare atractiv și competitiv

Prioritate 2 – Digitalizare în administrația publică centrală și mediul de afaceri

Prioritate 3 – Transformarea digitală și furnizarea de servicii îmbunătățite în sectorul cultural

Repartizarea bugetului pe priorități de investiții

Prioritatea 1 – Susținerea și promovarea unui sistem de CDI atractiv și competitiv în RO
FEDR – 1.360 mil euro

Prioritatea 2 – Digitalizare în administrația publică centrală și mediul de afaceri
FEDR – 812 mil euro

Prioritatea 3 – Transformarea digitală și furnizarea de servicii îmbunătățite în sectorul cultural
FEDR – 22 mil euro

¹⁸⁴ Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, accesat în data de 17.07.2023, <https://oportunitati-ue.gov.ro/program/programul-crestere-inteligenta-digitalizare-si-instrumente-financiare/>.

2. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021–2027 (PODD): 5,25 miliarde euro (4.044 mld euro UE + 1.210 BS)¹⁸⁵

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Prioritatea 1 – Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară

FEDR – 2,220 miliarde euro

FC – 375,110 milioane euro

Total – 2,595 miliarde euro

Prioritatea 2 – Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remediere a siturilor contaminate

FEDR – 160 mil euro

Prioritatea 3 – Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor

FEDR – 440,199 milioane euro

Prioritatea 4 – Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

FEDR – 325 milioane euro

FC – 523,763 milioane euro

Total – 848,874 milioane euro

3. Programul Operațional Transport 2021–2027 (POT): 9,68 miliarde euro (2,042 mld Euro FEDR, 5,570 mld Euro FC, 4,612 mld Euro BS)¹⁸⁶

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Prioritatea 1 – Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier

FEDR – 551 milioane euro

FC – 1,385 mld euro

Total – 1.936 mld euro

Prioritatea 2 – Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială

FEDR – 350 mil euro

Prioritatea 3 – Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată

FEDR – 440,8 mil

FC – 655,2 mil

Total – 1.096 mil euro

Prioritatea 4 – Îmbunătățirea mobilității naționale, durabile și reziliente față de schimbările climatice prin creșterea capacității de transport pe calea ferată

FEDR – 250 mil euro

¹⁸⁵ Programul Dezvoltare Durabilă, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, accesat în data de 17.07.2023, <https://oportunitati-ue.gov.ro/program/programul-dezvoltare-durabila/>.

¹⁸⁶ Programul Transport, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, accesat în data de 17.07.2023, <https://oportunitati-ue.gov.ro/program/programul-transport/>.

Prioritatea 5 – Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gardului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov <i>FC – 250 mil euro</i>
Prioritatea 6 – Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabile și reziliente în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată <i>FEDR – 350 mil euro</i>
Prioritatea 7 – Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal <i>FC – 30 mil euro</i>
Prioritatea 8 – Creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor <i>FC – 200 mil euro</i>
Prioritatea 9 – Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport <i>EDR – 100 mil euro</i>
Prioritatea 10 – Asistență tehnică <i>FC – 50 mil euro</i>

4. Programul Operațional Educație și Ocupare 2021-2027 (POEO): 4,32 miliarde euro¹⁸⁷

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:
Prioritatea 1 – Modernizarea instituțiilor pieței muncii <i>FSE+ – 301,5 milioane euro</i>
Prioritatea 2 – Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii <i>FSE+ – 879,9 mil euro</i>
Prioritatea 3 – Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți <i>FSE+ – 317,5 mil euro</i>
Prioritatea 4 – Antreprenoriat și economie socială <i>FSE+ – 330 mil euro</i>
Prioritatea 5 – Îmbunătățirea participării copiilor la educația antepreșcolară și preșcolară <i>FSE+ – 170 mil euro</i>
Prioritatea 6 – Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație <i>FSE+ – 400 mil euro</i>
Prioritatea 7 – Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic <i>FSE+ – 300 mil euro</i>
Prioritatea 8 – Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic <i>FSE+ – 300 mil euro</i>
Prioritatea 9 – Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității <i>FSE+ – 440,200 mil euro</i>
Prioritatea 10 – Asistență tehnică (<i>FSE+ – 45 mil euro</i>)

¹⁸⁷ Programul Educație și Ocupare, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, accesat în data de 17.07.2023, <https://oportunitati-ue.gov.ro/program/programul-educatie-si-ocupare/>.

5. Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027 (POIDS): 4, 11 miliarde euro (2,995 miliarde Euro FSE+, 370 milioane Euro FEDR și 785 milioane Euro BS)¹⁸⁸

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Prioritatea 1 – Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

FSE+ – 160 milioane euro

FEDR – 50 milioane euro

Prioritatea 2 – Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității – zona rurală

FSE+ – 100 milioane euro

Prioritatea 3 – Protejarea dreptului la demnitate socială

FSE+ – 178,5 milioane euro

FEDR – 100 milioane euro

Prioritatea 4 – Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces limitat la serviciile sociale

FSE+ – 661,5 milioane euro

FEDR – 16,15 milioane euro

Prioritatea 5 – Reducerea disparităților dintre copiii cu risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii

FSE+ – 368,75 milioane euro

FEDR – 51,40 milioane euro

Prioritatea 6 – Servicii de suport pentru persoane vârstnice

FSE+ – 150 milioane euro

FEDR – 40 milioane euro

Prioritatea 7 – Sprijin pentru persoanele cu dizabilități

FSE+ – 302,15 milioane euro

FEDR – 90,80 milioane euro

Prioritatea 8 – Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile

FSE+ – 142 milioane euro

FEDR – 22,25 milioane euro

Prioritatea 9 – Ajutorarea persoanelor defavorizate

FSE+ – 887,54 milioane euro

Prioritatea 10 – Asistență tehnică

FSE+ – 45 milioane euro

¹⁸⁸ Programul Incluziune și Demnitate Socială, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, accesat în data de 17.07.2023, <https://oportunitati-ue.gov.ro/program/programul-incluziune-si-demnitate-sociala/>.

6. Programul Operațional Sănătate 2021-2027 (POS): 3,88 miliarde euro (2,274 mld euro UE + 1,606 miliarde euro BS)¹⁸⁹

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului:

Prioritatea 1 – Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară, a serviciilor oferite în regim ambulatoriu și îmbunătățirea și consolidarea serviciilor preventive

FEDR – 257,625 milioane euro

FSE+ – 387,459 milioane euro

Total – 645,084 milioane euro

Prioritatea 2 – Servicii de reabilitare, paliative și spitalizări pentru boli cronice adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației, impactului dizabilității și profilului de morbiditate

FEDR – 116,860 milioane euro

FSE+ – 97,158 milioane euro

Total – 214,019 milioane euro

Prioritatea 3 – Creșterea eficacității și rezilienței sistemului medical în domenii critice, de importanță strategică cu impact transversal asupra serviciilor medicale și asupra stării de sănătate

FEDR – 124,503 milioane euro

FSE+ (ESO 4.7) – 63,318 milioane euro

FSE + (ESO 4.11) – 69,917 milioane euro

Total – 257,739 milioane euro

Prioritatea 4 – Investiții pentru construirea spitalelor regionale

FEDR – 500 milioane euro

Prioritatea 5 – Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical

FEDR – 196,142 milioane euro

Prioritatea 6 – Digitalizarea sistemului medical

FEDR – 143,416 milioane euro

Prioritatea 7 – Măsuri care susțin domeniile oncologie și transplant

FEDR – 285,660 milioane euro

FSE+ – 32,146 milioane euro

Total – 317,806 milioane euro

¹⁸⁹ Programul Sănătate, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, accesat în data de 17.07.2023, <https://oportunitati-ue.gov.ro/program/programul-sanatate/>.

7. Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027 (POTJ): 2,53 miliarde euro¹⁹⁰

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului:

Prioritatea 1 – Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul Gorj

Prioritatea 2 – Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul Hunedoara

Prioritatea 3 – Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul Dolj

Prioritatea 4 – Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul Galați

Prioritatea 5 – Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul Prahova

Prioritatea 6 – Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul Mureș

8. Programul Operațional Asistență Tehnică 2021-2027: 0,96 miliarde euro (FSE+: 203.318.630 euro + FEDR: 254.169.243 euro + BS: 501.942.991 euro)¹⁹¹

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Prioritatea 1 – Asigurarea funcționării sistemului de coordonare și control al fondurilor
FEDR – 254.169.243 euro
BS – 319.067.123 euro

Prioritatea 2 – Îmbunătățirea capacității de gestionare și implementare și asigurarea transparenței fondurilor
FSE+ – 203.318.630 euro
BS – 182.875.868 euro

9. Programul Operațional Regional Sud-Est: 1,48 miliarde euro (1,238 mld Euro FEDR + 250,16 mil Euro BS)¹⁹²

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului:

Prioritatea 1 – O regiune competitivă prin inovare, digitalizare, întreprinderi dinamice și smart city
FEDR – 308,7 milioane euro

¹⁹⁰ Programul Tranziție Justă, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, accesat în data de 17.07.2023, <https://oportunitati-ue.gov.ro/program/programul-tranzitie-justa/>.

¹⁹¹ Programul Asistență Tehnică, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, accesat în data de 17.07.2023, <https://oportunitati-ue.gov.ro/program/programul-asistenta-tehnica/>.

¹⁹² Programul Regional Sud – Est, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, accesat în data de 17.07.2023, <https://oportunitati-ue.gov.ro/program/program-regionale/programul-regional-sud-est/>.

Prioritatea 2 – O regiune cu localități prietenoase cu mediul și mai rezilientă la riscuri <i>FEDR – 306,3 mil euro</i>
Prioritatea 3 – O regiune cu emisii de carbon reduse <i>FEDR – 170,3 mil</i>
Prioritatea 4 – O regiune accesibilă <i>FEDR – 200,6 mil euro</i>
Prioritatea 5 – O regiune educată <i>FEDR – 48,9 mil euro</i>
Prioritatea 6 – O regiune atractivă <i>FEDR – 150,5 mil euro</i>
Prioritatea 7 – Asistență tehnică <i>FEDR – 53,3 mil euro</i>

Programele de cooperare teritorială europeană 2021-2027

Programele de cooperare teritorială europeană (Interreg) sunt un instrument utilizat în Politica de coeziune a Uniunii, cu scopul de a stimula creșterea economică în zonele de frontieră. Comuna Cogealac poate beneficia de fondurile din cadrul Programului Interreg VI-A România-Bulgaria. Bugetul total al Programului, inclusiv fondurile de asistență tehnică este de 207,457,162.0 euro (din care 163,497,401.00 euro alocare FEDR). Pentru proiecte, alocarea totală este de 191.001.637.50 euro (din care 152,801,310.00 alocare FEDR). Programul este împărțit în 4 priorități: Prioritatea 1: O regiune bine conectată, Prioritatea 2: O regiune mai ecologică, Prioritatea 3: O regiune educată, Prioritatea 4: O regiune integrată¹⁹³.

Bugetul pe termen lung al UE 2021-2027, împreună cu instrumentul de redresare NextGenerationEU, se ridică la 2,018 trilioane EUR la prețuri curente (1,8 trilioane EUR la prețurile din 2018). Pachetul constă din bugetul pe termen lung, cadrul financiar multianual 2021–2027, format din 1,211 trilioane EUR la prețuri curente (1,074 miliarde EUR la prețurile din 2018), combinat cu instrumentul de redresare temporară, NextGenerationEU, de 806,9 miliarde EUR (750 de miliarde EUR la prețurile din 2018)¹⁹⁴.

Next Generation EU reprezintă pachetul de redresare în urma pandemiei de COVID–19. Acesta are o valoare totală de 806,9 miliarde EUR, fiind compus din granturi în valoare de 407,5 miliarde EUR și împrumuturi de 385,8 miliarde EUR.

Fondul este compus din mai multe componente: Mecanismul de redresare și reziliență (723,8 miliarde EUR), REACT-EU (50,6 miliarde EUR), Dezvoltare rurală (8,1 miliarde EUR), rescEU (2 miliarde EUR), InvestEU (6,1 miliarde EUR), Orizont Europa (5,4 miliarde EUR), Fondul pentru o tranziție justă (10,9 miliarde EUR).

¹⁹³ General Data, The Interreg VI-A Romania-Bulgaria Programme, accesat în data de 17.07.2023, <https://interregviarobg.eu/en/general-data>.

¹⁹⁴ The 2021-2027 EU budget – What's new?, European Commission, accesat în data de 17.07.2023, https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/long-term-eu-budget/2021-2027/whats-new_en.

Componenta „*Mecanismul de redresare și reziliență*” (723,8 miliarde de EUR, din care 338 miliarde EUR împrumuturi și 385,8 granturi) va susține statele membre în eforturile lor de a gestiona impactul socio-economic al pandemiei de COVID-19, alegând calea unei tranziții verzi și digitale, devenind astfel mai sustenabile și mai reziliente. În vederea primirii sprijinului oferit de acest mecanism, statele membre trebuie să stabilească un pachet coerent de proiecte, reforme și investiții¹⁹⁵.

România va beneficia de 29,2 miliarde EUR prin intermediul Mecanismul de redresare și reziliență al UE, sumă ce constă în granturi și împrumuturi.

Structura generală a planului constă în șase piloni care sunt defalcați în 15 componente, care urmează să fie puse în aplicare prin 107 investiții și 64 de reforme. Asigurarea redresării socio-economice și a dezvoltării pe termen lung a României după pandemia de COVID-19 sunt două dintre obiectivele principale ale planului, care abordează, în același timp, și deficiențele și vulnerabilitățile structurale ale țării¹⁹⁶.

Pactul verde european prevede un sector energetic bazat în mare parte pe surse regenerabile și eficiență energetică, în care resursele de cărbune sunt eliminate și gazele decarbonizate. Pactul va produce multe schimbări, afectând, în special, acel sector de business care activează în domeniul cărbunelui (sectoare concentrate în statele Europei de Est) și schimbând, totodată, pattern-urile existente în domeniul comerțului. Ca răspuns la aceste probleme, UE va oferi sprijin financiar și asistență tehnică pentru a ajuta statele membre afectate de tranziția la o economie verde.

Mecanismul pentru o tranziție justă („Just Transition Mechanism”) reprezintă instrumentul-cheie pentru atingerea obiectivului de neutralitate climatică și presupune mobilizarea sumei de 100 de miliarde EUR în perioada 2021–2027, prin intermediul a trei piloni:

- ✓ Un nou Fond pentru o tranziție justă (20 miliarde EUR),
- ✓ Schema specifică pentru o „tranziție justă” în cadrul InvestEU (10-15 miliarde EUR),
- ✓ Facilitatea de împrumut a Băncii Europene de Investiții (BEI) pentru sectorul public (10 miliarde EUR)¹⁹⁷.

Acest sprijin financiar poate fi accesat de toate statele membre, în special de regiunile cu emisiile cele mai mari de CO₂ și unde locurile de muncă depind de combustibili fosili.

¹⁹⁵ NextGenerationEU, European Commission, accesat în data de 17.07.2023, https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/eu-borrower-investor-relations/nextgenerationeu_en.

¹⁹⁶ Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, accesat în data de 17.07.2023, <https://mfe.gov.ro/pnrr/>.

¹⁹⁷ Mecanismul pentru o tranziție justă: să ne asigurăm că nimeni nu este lăsat în urmă, Comisia Europeană, accesat în data de 17.07.2023, https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/finance-and-green-deal/just-transition-mechanism_ro.

Atingerea acestor obiective necesită acțiunea concertată a tuturor sectoarelor economice. Pentru industria energetică, conceptul de dezvoltare durabilă trebuie să aibă în vedere reorientarea tehnologiilor de producere a energiei, conservarea și sporirea bazei de resurse, reducerea emisiilor de monoxid de carbon și dezvoltarea surselor regenerabile de energie.

Pentru îndeplinirea acestor obiective, România a elaborat Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC) pentru perioada 2021-2030, prin care au fost stabilite țintele și contribuțiile naționale la realizarea țelurilor UE privind schimbările climatice.

Politica agricolă comună

Pentru perioada 2021–2027, UE va aloca politicii agricole comune fonduri în valoare de 387 de miliarde EUR. Banii provin din două fonduri diferite: *Fondul european de garantare agricolă* (FEAGA), care a fost stabilit la 291,1 miliarde EUR (în prețuri curente) și *Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală* (FEADR), care se va ridica la 95,5 miliarde EUR¹⁹⁸.

Toate statele membre au elaborat câte un plan strategic care stă la baza implementării politicii pentru perioada 2023–2027.

România va beneficia de 15,8 miliarde de euro, din care aproximativ 38% pentru măsuri de investiții în agricultură și dezvoltare rurală, 61% subvenții pentru fermieri și 1% pentru mai multă stabilitate a pieței¹⁹⁹.

Erasmus+

Erasmus+ este programul UE de sprijinire a educației, formării, tineretului și sportului pentru perioada 2021-2027. Programul pune un accent puternic pe incluziunea socială, tranziția verde și cea digitală și promovarea participării tinerilor la viața democratică. Acesta sprijină prioritățile și activitățile stabilite în Spațiul european al educației, Planul de acțiune pentru educație digitală și Agenda europeană pentru competențe. Programul sprijină, de asemenea, Pilonul european al drepturilor sociale, pune în aplicare Strategia UE pentru tineret 2019-2027 și dezvoltă dimensiunea europeană în sport. În special, programul sprijină: dezvoltarea școlii și predarea excelentă; procesul de la Copenhaga privind educația și formarea profesională; agenda reînnoită a UE pentru învățământul superior și procesul Bologna; agenda reînnoită a UE pentru învățarea adulților; strategia reînnoită a UE pentru tineret; planul de lucru al UE pentru sport. Pentru perioada 2021-2027, bugetul programului este estimat la 26,2 miliarde EUR²⁰⁰.

---

¹⁹⁸ Agriculture and rural development, European Commission, accesat în data de 18.07.2023, https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy/financing-cap/cap-funds_en.

¹⁹⁹ Politică agricolă comună 2023-2027: Planul strategic al României a fost aprobat, Euroactiv, publicat în data de 07.12.2022, <https://www.euractiv.ro/>.

²⁰⁰ Erasmus+ funding programme, European Commission, accesat în data de 18.07.2023, <https://commission.europa.eu>

La activitățile proiectelor Erasmus+ pot participa studenții din învățământul superior, cadrele didactice de rang inferior și superior din învățământul superior, personalul din instituțiile de învățământ superior, formatorii și profesioniștii din întreprinderi; ucenicii și elevii din domeniul educației și formării profesionale, profesioniștii și formatorii din domeniul educației și formării profesionale, personalul organizațiilor de educație și formare profesională inițială, formatorii și profesioniștii din întreprinderi; directorii de școli, cadrele didactice și personalul din școli, elevii din învățământul preșcolar, primar și secundar; membrii organizațiilor de educație a adulților fără scop profesional, formatorii, personalul și cursanții din domeniul educației adulților fără scop profesional; tinerii cu vârste cuprinse între 13 ani și 30 de ani, lucrătorii de tineret, personalul și membrii organizațiilor active în domeniul tineretului; profesioniștii și voluntarii din domeniul sportului, sportivii și antrenorii.

Programe guvernamentale

Programul Național de Investiții (PNI) „Anghel Saligny” are ca obiectiv modernizarea comunităților locale prin realizarea de investiții în infrastructura locală, drumuri județene și locale, infrastructura de apă și canalizare, stații de epurare a apei, extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale. Programul se desfășoară în perioada 2021–2028 având o valoare de 50 de miliarde de lei. Comuna Cogealac are un obiectiv de investiții finanțat prin PNI „Anghel Saligny”: „Modernizare și Reabilitare Drumuri în Sat Râmnicu de Jos, Sat Gura Dobrogei, Sat Tariverde (Parțial), Comuna Cogealac, Județul Constanța”, în valoare de 10.000.000 lei.

Granturile SEE și Norvegiene

Granturile SEE și Norvegiene reprezintă contribuția Islandei, a Liechtensteinului și a Norvegiei la reducerea disparităților economice și sociale și la consolidarea relațiilor bilaterale cu 15 țări din Europa Centrală și de Sud și cu țările baltice.

Pentru perioada 2014-2021, România a beneficiat de o alocare de 275,2 milioane Euro prin granturile SEE și 227,3 milioane Euro prin granturile norvegiene (o alocare totală de 502 milioane de euro)²⁰¹. Fondurile acordate României au fost alocate către Fondul pentru Relații Bilaterale și alte 12 programe care au vizat dezvoltarea locală, energia, justiția, sănătatea, cercetarea, societatea civilă, dezvoltarea afacerilor, cultura, afacerile interne, mediu, educația și dialogul social.

Fonduri rambursabile/Creditarea

Împrumuturile permit administrațiilor publice să își multiplice resursele în vederea implementării unui număr mare de proiecte într-un interval de timp mai scurt comparativ cu

u/education/set-projects-education-and-training_en

²⁰¹ Granturile SEE și Norvegiene, accesat în data de 18.07.2023, <https://www.eeagrants.ro/descriere-programe>.

perioada asociată finanțării din fonduri proprii. Totuși, trebuie să se țină cont de riscurile asociate acestei forme de finanțare. Înainte de accesarea oricărui împrumut, o administrație publică trebuie să se documenteze și să înțeleagă impactul asupra bugetului local. Se impune astfel crearea unui strategii de management a datoriilor care să conțină cel puțin aceste două elemente cheie: menținerea unui nivel de îndatorare care nu periclitizează stabilitatea financiară și, simultan, permite implementarea proiectelor investiționale. Nu în ultimul rând, un grad ridicat de îndatorare poate conduce la blocarea posibilităților de investiții pe termen scurt și mediu. De asemenea, este necesar să se țină cont de faptul că o primărie care înregistrează datorii mari nu mai este eligibilă pentru atragerea de fonduri cu finanțare nerambursabilă.

Instituții financiare interne și internaționale

În categoria instituțiilor financiare interne și internaționale intră Banca Europeană de Investiții – BEI, Banca Mondială și Banca Internațională de Reconstrucție și Dezvoltare – BIRD, precum și bănci locale care au în portofoliu programe de finanțare pentru proiectele dezvoltate prin fonduri europene.

Parteneriatele de tip public-privat

Parteneriatele public-privat mobilizează cele două sectoare în vederea furnizării unor bunuri și servicii publice, care, în condiții de constrângeri bugetare, reduc presiunea exercitată asupra cheltuielilor publice. Acestea prezintă anumite beneficii care nu pot fi obținute în cadrul unei proceduri tradiționale de achiziții. Printre acestea se numără concretizarea mai rapidă a investiției ca urmare a existenței unei finanțări suplimentare, câștiguri ce țin de eficiență, ca rezultat al finalizării mai rapide, posibilitatea partajării riscurilor și optimizarea costurilor, posibilitatea combinării expertizelor din ambele sectoare. Parteneriatele de tip public-privat prezintă și o serie de inconveniente, după cum arată și evaluările Curții de Conturi Europene. Concurența insuficientă, întârzierile semnificative și costurile ridicate sunt câteva dintre neajunsurile pe care le prezintă acest tip de parteneriat. De aceea, se impune instituirea unui cadru juridic și instituțional adecvat și valorificarea experienței de lungă durată în vederea aplicării cu succes a proiectelor în cadrul parteneriatelor public-privat.

Capacitatea financiară a comunei Cogealac

Bugetul local reprezintă instrumentul care în care se înscriu veniturile și cheltuielile unei unități administrativ teritoriale. Acesta servește drept suport pentru planificarea și conducerea activității financiare. Potrivit Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, posibilele venituri la bugetul local pot fi constituite din: a) venituri proprii, formate din: impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri și cote defalcate din impozitul pe venit; b) sume

defalcate din unele venituri ale bugetului de stat; c) subvenții primite de la bugetul de stat și de la alte bugete; d) donații și sponsorizări.

Pentru a evalua capacitatea financiară de care dispune comuna Cogealac este necesară analiza veniturilor de care aceasta dispune. Întocmirea unei analize provizorii privind distribuția venurilor bugetului local pentru perioada următoare trebuie să ia în considerare, printre altele, instabilitatea economică, dar și indicatorii economici naționali. Dat fiind faptul că finanțarea proiectelor de investiții identificate la nivelul comunei Cogealac depășesc cu mult fondurile provenite din bugetul local, se impune atragerea unor fonduri suplimentare din surse externe (granturi, fonduri nerambursabile, credite, sponsorizări etc.).

IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI

Implementarea Strategiei de dezvoltare durabilă

Procesul de implementare a Strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Cogealac pentru perioada 2023-2027 vizează atingerea obiectivelor principale care au fost stabilite în faza de elaborare, prin transformarea complexă a resurselor materiale, financiare și umane disponibile în rezultate calitative și cantitative. Primul pas important în demersul de implementare vizează publicarea strategiei în vederea consultării ei de către toți factorii interesați (ex: instituții publice, ONG-uri, reprezentanți ai mediului de afaceri local, cetățeni etc.). Ulterior, forma finală a documentului este dezbătută și aprobată de către Consiliul Local în cadrul unei ședințe publice. Din acest moment începe procesul propriu-zis de implementare, urmărindu-se constant direcțiile și măsurile propuse în vederea atingerii obiectivelor de dezvoltare din cuprinsul documentului. Pentru a asigura un sistem coerent și eficient de implementare, se impune parcurgerea unor pași importanți și adoptarea unor instrumente specifice, printre care menționăm:

- Desemnarea unei echipe responsabile de coordonarea procesului de implementare a strategiei;
- Nominalizarea direcțiilor din cadrul Primăriei responsabile de implementarea proiectelor aferente strategiei;
- Alocarea responsabilităților pentru implementarea fiecărui proiect;
- Stabilirea procedurilor de lucru, coordonare și cooperare între diferiți responsabili/departamente;
- ✓ Alocarea resurselor financiare pentru fiecare proiect propus;
- ✓ Prioritizarea proiectelor de investiții în funcție de disponibilitatea resurselor de finanțare;
- ✓ Identificarea unor surse de finanțare suplimentare pentru proiectele propuse;
- Monitorizarea permanentă și evaluarea acțiunilor întreprinse în vederea implementării strategiei;
- Raportarea rezultatelor procesului de monitorizare și evaluare;
- Adoptarea măsurilor de corecție necesare;
- ❖ Evaluarea finală realizată la sfârșitul perioadei de planificare.

Pentru ca Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Cogealac să fie implementată cu succes, este necesară participarea activă a tuturor factorilor interesați și vizați de măsurile, acțiunile și proiectele din cuprinsul acestui document, inclusiv instituțiile publice, organizațiile, asociațiile, investitorii și cetățenii comunei.

Monitorizarea și evaluarea Strategiei de dezvoltare durabilă

Prin procesul de monitorizare a implementării Strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Cogealac pentru perioada 2023–2027 se urmărește evaluarea gradului de realizare a proiectelor propuse în document în ansamblu, cât și fundamentarea potențialelor revizui și modificări ale obiectivelor, măsurilor și acțiunilor.

Monitorizarea implementării Strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Cogealac pentru perioada 2023-2027 reprezintă un proces continuu de colectare a informațiilor relevante despre modul de implementare a strategiei, pe când evaluarea vizează folosirea și analizarea informațiilor obținute pe parcursul monitorizării pentru a stabili gradul de realizare al activităților/acțiunilor propuse în document.

Monitorizarea și evaluarea trebuie derulate în mod corespunzător, iar rezultatele lor raportate în mod regulat decidenților. În acest fel, măsurile de corecție pot fi întreprinse în timp ce implementarea este în desfășurare. Pentru ca monitorizarea să fie eficientă, acțiunile trebuie evaluate și bazate pe obiective cuantificabile folosind indicatorii descriși în acest document. Un sistem de monitorizare care este organizat într-o manieră ușor de înțeles are avantajul de a detecta imediat orice devieri de la seturile de indicatori de referință. Prin urmare, neconformitățile pot fi examinate imediat, măsurile necesare pot fi luate rapid și daunele pot fi minimizate. Echipa de monitorizare ar trebui să dispună de un calendar de monitorizare cu termene limită pentru realizarea acțiunilor și să întocmească rapoarte periodice (semestriale sau anuale, în funcție de nevoi) pentru a determina stadiul în care se află procesul de implementare al strategiei.

În vederea monitorizării rezultatelor și a stabilirii efectelor implementării strategiei, se vor stabili pentru fiecare direcție planificată anumiți indicatori de referință care vor fi monitorizați.

Indicatori de monitorizare a implementării Strategiei de dezvoltare durabilă

Domeniul de intervenție	Indicatorul de evaluare a strategiei
➤ Infrastructură tehnico-edilitară	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lungimea drumurilor pietruite/asfaltate (km) 2. Lungimea trotuarelor construite/reabilitate (km) 3. Lungimea rețelei de apă potabilă construită/modernizată (km) 4. Lungimea rețelei de canalizare construită (km) 5. Lungime rețea de alimentare cu gaze înființată (km)

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Lungime pistă de biciclete construită (km) 7. Gospodării racordate la rețeaua de apă potabilă (nr. gospodării) 8. Gospodării racordare la rețeaua de canalizare (nr. gospodării) 9. Canale colectoare ape pluviale (km) 10. Rețea de iluminat stradal modernizată (km)
➤ Dezvoltare economică	<ol style="list-style-type: none"> 1. Numărul total al întreprinderilor nou înființate 2. Densitatea întreprinderilor 3. Numărul investitorilor străini 4. Numărul mediu de salariați 5. Numărul șomerilor înregistrați 6. Suprafața terenurilor agricole valorificate (ha) 7. Producția agricolă (kg) 8. Cifra totală de afaceri 9. Turiști (nr.) 10. Obiective turistice promovate sau incluse în circuite turistice 11. Întreprinderi nou înființate în domeniul HORECA (nr.)
➤ Servicii publice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Unitățile de învățământ reabilitate/modernizate (nr.) 2. Numărul cazurilor de abandon școlar (nr. elevi) 3. Baze sportive amenajate (nr.) 4. Facilități pentru serviciile sociale înființate (nr.) 5. Unități medico-sanitare reabilitate (nr.) 6. Cadre medicale specializate (nr.) 7. Incidența bolilor frecvente 8. Acoperirea cererii de servicii sociale pentru grupurile vulnerabile (vârstnici, persoane cu dizabilități) (nr.) 9. Parteneriate în domeniul furnizării serviciilor sociale (nr.) 10. Întreprinderi sociale (nr.) 11. Evenimente culturale și artistice derulate în cursul unui an (nr.) 12. Zone de agrement amenajate (nr.) 13. Parcuri de joacă amenajate (nr.)
➤ Mediu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spațiu verde total/cap locuitor (mp/loc) 2. Spațiu verde nou construit/reabilitat (mp) 3. Clădiri instituții publice reabilitate termic (nr.) 4. Suprafața împădurită (km²) 5. Calitatea apei, solului și aerului (analize fizico-chimice) 6. Acțiuni de ecologizare (nr.) 7. Gradul de acoperire al serviciilor de salubritate (%)
➤ Administrație publică	<ol style="list-style-type: none"> 1. Clădire sediu primărie reabilitată/modernizată 2. Platforme și dispozitive digitale (nr.) 3. Utilizatori ai serviciilor digitale (nr.) 4. Funcționari publici beneficiari ai sesiunilor de specializare și perfecționare în domenii de interes (nr.) 5. Parteneriate strategice încheiate (nr.) 6. Parteneriate încheiate cu ONG-uri/asociații (nr.)

În timpul ciclului unui program sau proiect, evaluarea este o etapă crucială. Aceasta se concentrează pe consecințele implementării și oferă o imagine globală a relevanței, eficienței, impactului și eficacității unui proiect. Evaluarea urmărește progresul, îndeplinirea obiectivelor, impactul proiectului și eficiența costurilor. Spre deosebire de monitorizarea care are loc pe tot parcursul proiectului, evaluarea are loc la început (baseline), la mijlocul perioadei, la finalizare și după finalizare (de impact).

Pentru evaluarea proiectelor de investiții din cuprinsul Strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Cogealac pot fi folosite seturi de tehnici adaptate din științele sociale și din economie, cu metode calitative, cât și cantitative, după cum reiese din tabelul de mai jos.

Evaluarea prin metode cantitative	Urmărește relațiile de tip cauză-efect și se bazează pe date culese pe un eșantion care evidențiază schimbările pe care programul/proiectul le-a propus.
Evaluarea prin metode calitative	Folosește drept tehnici de culegere a datelor observația, interviul, focus-grupul. Acestea sunt foarte importante în procesul de evaluare participativă, reprezentând singura modalitate prin care se poate măsura gradul de satisfacție al beneficiarilor.
Evaluarea prin metode economice	Analiza minimizării costurilor estimează ce program se poate realiza cu un buget cât mai mic, fără a lua în calcul care dintre programe este mai eficient sau mai eficace. Pentru a introduce în evaluare și efectele programului, se utilizează cu precădere analizele de tip cost-eficacitate și cost-utilitate.
Evaluarea de proces (sau informativă)	Se concentrează pe modul de implementare și de administrare a proiectului/programului, având drept scop creșterea calității programului evaluat. Aceasta se bazează în general pe metode calitative de culegere și analiză a datelor.
Evaluarea de impact (sau sumativă)	Are drept scop examinarea rezultatelor sau impactului proiectului/programului, utilizând frecvent metode cantitative de culegere și analiză a datelor. Această metodă se concentrează pe indicatori de mobilizare a resurselor (financiare, umane, materiale), pe eventualele obstacole, dar și pe efectele proiectului, altele decât cele setate în cadrul obiectivelor (schimbarea unei politici, lansarea unei noi inițiative etc.).

BIBLIOGRAFIE

Cărți, articole și studii de specialitatea

- Berke, Philip R. „Does Sustainable Development Offer a New Direction for Planning? Challenges for the Twenty-First Century”. *Sustainability* 1, Vol. 17 (2002): 21-36.
- Boissière, Bruno. „The EU Sustainable Development Discourse – An Analysis”. *L'Europe en Formation*, vol. 352, no. 2 (2009): 23-39. <https://www.cairn.info/revue-l-europe-en-formation-2009-2-page-23.htm>.
- Ciorbea, Valentin, Corina Mihaela Apostoleanu și Delia Roxana Cornea. „Dobrogea în contextul Primului Război Mondial”. București: Top Form, 2017.
- Marton, Balochi. „Etapete de elaborare a strategiilor de dezvoltare locală”. *Revista Transilvană de Științe Administrative*, IX, (2003).
- McCormick, John. „The Origins of the World Conservation Strategy”. *Environmental Review: ER*, Vol. 10, No. 3 (Autumn, 1986): 177-78, Oxford University Press on behalf of Forest History Society and American Society for Environmental History. <http://www.jstor.org/stable/3984544>.
- Organisation for Economic Cooperation and Development. „Sustainable development strategies. What are they and how can development co-operation agencies support them?”. Policy Brief, Septembrie 2001. <https://www.oecd.org/>.
- Popescu, Nicolae și Mihai Ielenicz. „Relieful Podișul Dobrogei – caracteristici și evoluție” în *Analele Universității București – Geografie 2003*. <https://annalsreview.geo.unibuc.ro/>.
- United Nations. „United Nations Conference on the Human Environment, 5-16 June 1972, Stockholm”. Accesat în data de 15.04.2023. <https://www.un.org/conferences/>.
- United Nations. „United Nations Conference on Environment and Development, Rio de Janeiro, Brazil, 3-14 June 1992”. Accesat în data de 15.04.2023. <https://www.un.org/en/conferences/>.
- United Nations. „United Nations Conference on Environment & Development Rio de Janeiro, Brazil, 3 to 14 June 1992 - AGENDA 21”. Accesat în data de 16.04.2023. <https://sustainabledevelopment.un.org/>.
- United Nations. „World Summit on Sustainable Development, 26 August-4 September 2002, Johannesburg”. Accesat în data de 16.04.2023. <https://www.un.org/en/conferences/>.
- United Nations. „United Nations Summit on Sustainable Development, 25-27 September 2015, New York”. Accesat în data de 16.04.2023. <https://www.un.org/en/conferences/>.

Adrese instituții publice

- Adresa 798/19.04.2023 emisă de Direcția Județeană de Statistică Constanța.
- Adresa nr. 35280/28.04.2023 emisă de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța.
- Răspuns la Adresa 2914/05.04.2023 emis de Liceul Tehnologic Cogealac
- Răspuns la solicitarea de informații nr. 1061/04.04/2023 emis de Primăria comunei Cogealac
- Adresa cu nr. 4166/20.04.2023 emisă de Agenția Națională pentru Protecția Mediului Constanța.

Legi, ordonante, hotărâri de guvern și acte normative europene

Legea nr. 26 din 29 februarie 2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial.

Anexa Nr. 2 Regulamentul Ariilor Naturale Protejate: ROSPA0019 Cheile Dobrogei ROSCI0215 Recifii Jurasici Cheia Rezervațiile naturale: Recifii Jurasici Cheia - cod 2.362 Gura Dobrogei - cod B2 Peștera Gura Dobrogei - cod 2.357 Peștera La Adam - cod 2.356.

ANEXE din 10 septembrie 2014 pentru modificarea anexelor la Hotărârea Guvernului nr. 540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice. Accesat în data de 20.04.2023, <https://legislatie.just.ro/>.

„Comunicare a Comisiei. Europa 2020 - O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii”, Bruxelles, 3.3.2010 COM(2010) 2020 final. Accesat în data de 17.04.2023. <https://eurlex.europa.eu/>.

„Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - Pathway to a Healthy Planet for All EU Action Plan: Towards Zero Pollution for Air, Water and Soil”, Brussels, 12.5.2021, COM(2021) 400 final. <https://ec.europa.eu/>.

„Concluziile Consiliului din 12 mai 2009 privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale („ET 2020)”, Bruxelles, Jurnalul Oficial al uniunii Europene, 28.05.2009. <https://eur-lex.europa.eu/>.

Lista monumentelor istorice anexată Ordinului ministrului culturii nr. 2.828/2015, pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată și a Listei monumentelor istorice dispărute, cu modificările ulterioare din 24.12.2015, Institutul Național al Patrimoniului. Accesat în data de 22.04.2023. <https://patrimoniu.ro/monumente-istorice/lista-monumentelor-istorice>.

„Proposal for a revision of EU legislation on Packaging and Packaging Waste”. Accesat în data de 17.04.2023. <https://environment.ec.europa.eu/>.

„Proposal for a regulation on deforestation-free products”. Data publicării: 17.11.2021. <https://environment.ec.europa.eu/>.

Documente programatice

Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud-Est. „Strategia Regională de Specializare Inteligentă a Regiunii Sud-Est 2021-2027”. Accesat în data de 20.04.2023. <https://www.adrse.ro/>.

Comisia Europeană. „Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 - Aprilie 2020”. Accesat în data de 23.04.2023, <https://energy.ec.europa.eu/>.

Comisia Europeană. „Deșeurile din plastic: o strategie europeană pentru a proteja planeta și cetățenii și a sprijini afirmarea industriilor noastre”. Publicat în data de 16 ianuarie 2018. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/IP_18_5.

Comisia Europeană. „Proiectare ecologică pentru produse durabile”. Accesat în data de 17.04.2023. <https://commission.europa.eu/>.

Comisia Europeană. „The Rural Pact”. Accesat în data de 18.04.2023. https://rural.vision.europa.eu/rural-pact_en.

Comisia Europeană. „Obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU”. Accesat în data de 16.04.2023. <https://ec.europa.eu/>.

- Environmental & Science Portal. „World Conservation Strategy: Living Resource Conservation for Sustainable Development, 1980”. Accesat în data de 15.04.2023. <https://www.environmentandsociety.org/mml/iucn-ed-world-conservation-strategy-living-resource-conservation-sustainable-development>.
- European Commission. „Priorities for 2021-2027”. Accesat în data de 17.04.2023. https://ec.europa.eu/regional_policy/policy/how/priorities_en.
- European Commission. „The EU's main investment policy - Cohesion Policy is the EU's main investment policy”. Accesat în data de 17.04.2023. https://ec.europa.eu/regional_policy/policy/what/investment-policy_en.
- European Commission. „Financing the green transition: The European Green Deal Investment Plan and Just Transition Mechanism”. Accesat în data de 14.01.2022. <https://ec.europa.eu/commission/>.
- European Commission. „Biodiversity strategy for 2030”. Accesat în data de 17.04.2023. https://environment.ec.europa.eu/strategy/biodiversity-strategy-2030_en.
- European Commission. „Circular economy action plan”. Accesat în data de 17.04.2023. https://environment.ec.europa.eu/strategy/circular-economy-action-plan_en.
- Consiliul Județean Constanța. „Strategia de Dezvoltare Durabilă a județului Constanța pentru perioada 2021–2027”. Accesat în data de 20.04.2023, <http://www.cjc.ro/>.
- Consiliul Uniunii Europene. „De la fermă la consumator”. Accesat în data de 17.04.2023. <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/from-farm-to-fork/>.
- Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă. „Strategia Națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030,” noiembrie 2018. <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/>.
- Fonduri-Structurale.ro. „Strategia de Dezvoltare Teritorială a României - România policentrică 2035”, octombrie 2016. <https://www.fonduri-structurale.ro/>.
- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. „Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung orizont 2020-2030”. Accesat în data de 19.04.2023. <https://www.madr.ro/>.
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației. „Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice 2014-2020”. Accesat în data de 02.07.2023. <http://www.dpfb.mdrap.ro/>.
- Ministerul Educației. „Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România”. Accesat în data de 03.07.2023. <https://www.edu.ro/>.
- Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene. „Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)”. Accesat în data de 18.04.2023. <https://mfe.gov.ro/pnrr/>.
- Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor. „Strategia energetică a României 2020-2030, cu perspectiva anului 2050”. Accesat în data de 19.04.2023. <http://www.mmediu.ro/>.
- Ministerul Muncii și Solidarității Sociale. „Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021–2027”. Accesat în data de 19.04.2023. <http://mmuncii.ro/>.
- Ministerul Muncii și Solidarității Sociale. „Strategia națională pentru locuri de muncă verzi 2018-2025”. Accesat în data de 19.04.2023. <https://www.mmuncii.ro/>.
- Ministerul Muncii și Solidarității Sociale. „Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2021-2027”. Accesat în data de 19.04.2023. <https://www.mmuncii.ro/>.

Ministerul Sănătății. „Masterplan Regional de Servicii de Sănătate Regiunea Sud-Est (Județele Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Tulcea și Vrancea)”. Accesat în data de 18.06.202. <https://ms.ro/>.

Ministerul Transporturilor și Infrastructurii. „Master Plan General de Transport al României”. Accesat în data de 17.04.2023. <http://mt.gov.ro/>.

Parlamentul European. „Politica energetică: principii generale”. Accesat în data de 23.04.2023. <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/68/politica-energetica-principii-generale>.

Parlamentul European. „Pachetul privind economia circulară: noi obiective UE pentru reciclare”. Ultima actualizare: 16.04.2018. <https://www.europarl.europa.eu/news/ro/headlines/society/20170120ST059356/pachetul-privind-economia-circulara-noi-obiective-ue-pentru-reciclare>.

Portal Legislativ. „Strategia națională din 30 mai 2019 de dezvoltare a ecoturismului - context, viziune și obiective - 2019-2029”. Accesat în data de 19.04.2023. <https://legislatie.just.ro/>.

Universitatea Babeș Bolyai. „Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului National 2007-2026”. Accesat în data de 19.04.2023. https://geografie.ubbcluj.ro/ccau/doc_cadru/MPDTR.pdf.

Parlamentul European. „Sustainable Development Goals (SDGs) in EU regions”. Accesat în data de 20.04.2023. <https://www.europarl.europa.eu/>.

Rapoarte și alte studii

CNCD. „Atlas al speciilor de păsări de interes comunitar din România”, 2015. <https://monitorizareapasarilor.cndd.ro/documents/Atlasul-Pasarilor-2015.pdf>.

Comisia Europeană. „State of Health in the EU România - Profilul de țară din 2021 în ceea ce privește sănătatea”. Accesat în data de 18.06.2023. <https://health.ec.europa.eu/>.

Consiliul Județean Constanța. „Raport de mediu - Plan Județean de Gestionare a Deșeurilor - Județul Constanța”, octombrie 2020. <http://www.cjc.ro/>.

Direcția de Sănătate Publică Județeană Constanța. Raport județean al calității apei potabile 2022 - DSPJ Constanța. <https://dspct.ro/>.

Eurostat. „Continued decline in early school leavers in the EU”. Accesat în data de 03.07.2023. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20220523-1>.

Eurostat. „Living conditions in Europe - poverty and social exclusion”. Accesat în data de 18.06.2023. https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe_poverty_and_social_exclusion&oldid=584082.

Institutul National de Statistică. „Dimensiuni ale incluziunii sociale în România, anul 2021”. Accesat în data de 19.06.2023. <https://insse.ro/cms/ro/content/dimensiuni-ale-incluziunii-sociale-%C3%AEn-rom%C3%A2nia-5>.

Institutul National de Statistică. „Ponderea gospodăriilor care au acces la Internet acasă, pe medii de rezidență, în total gospodării din fiecare mediu de rezidență” – Ancheta privind accesul la tehnologia informațiilor și comunicațiilor în gospodării (TIC)”. Accesat în data de 02.05.2023. <http://statistici.insse.ro>.

Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES). „Media Release: Nature’s Dangerous Decline ‘Unprecedented’; Species Extinction Rates Accelerating”, 05.05.2019. <https://www.ipbes.net/news/Media-Release-Global-Assessment>.

Ministerul Educației. „Raportului privind starea învățământului preuniversitar din România 2021 – 2022”. Accesat în data de 03.07.2023. <https://www.edu.ro/>.

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor. „Calitatea Aerului”. Accesat în data de 30.05.2023. <http://www.mediu.ro/categorie/calitatea-aerului/56>.

OSCEiLibrary. „OECD Economic Surveys: Romania 2022”. Publicat în data de 28.01.2022. <https://doi.org/10.1787/e2174606-en>.

United Nations. „Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future”. Accesat în data de 15.04.2023. <https://sustainabledevelopment.un.org/>.

Alte documente

Amenajament Pastoral - Localitatea Cogealac, Jud. Constanța 2017, <https://www.primariacogealac.ro/wp-content/uploads/AMENAJAMENT-PASTORAL-UAT-COGEALAC.pdf>.

Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor din Comuna Cogealac – 2019, <https://www.primariacogealac.ro/wp-content/uploads/2019/07/HCL-5-2019-1.pdf>.

Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor al județului Constanța – 2019, <http://www.isudobrogea.ro/wp-content/uploads/2016/03/Planul-de-Analiz%C4%83-%C8%99i-Acoperire-a-Riscurilor-al-jude%C8%9Bului-CONSTAN%C5%A2A-2015.pdf>.

Statutul Comunei Cogealac - Anexă la HCL nr.11/15.07.2020, <https://www.primariacogealac.ro/wp-content/uploads/Anexa-HCL-11-Statut-Comuna-Cogealac.pdf>

Surse web

Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării (ARBDD), <https://ddbra.ro/>.

Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate, <http://ananp.gov.ro/>.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Est, <https://www.adrse.ro/>.

Arhiepiscopia Tomisului, <https://arhiepiscopiatomisului.ro/2022/01/31/parohia-cogealac-ii>.

Asociația Grup de Acțiune Locală Constanța Centru, <https://www.galconstantacentru.ro/>.

Centrul Medical Cogealac, https://centrulmedicalcogealac.ro/?page_id=23.

CEZ GROUP, <https://www.cez.cz/en/home>.

Comisia Europeană, https://commission.europa.eu/index_ro.

Consiliul European, <https://www.consilium.europa.eu/ro/european-council/>.

Consiliul Județean Constanța, <http://www.cjc.ro/>.

Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă, <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/>.

Discover Dobrogea, <https://discoverdobrogea.ro/>.

EUR-Lex, <https://eur-lex.europa.eu/>.

Eurostat, <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/home?language=ro>.

Free-energy-monitor, <http://free-energy-monitor.com/index.php/energy>.

Google Maps, <https://www.google.com/maps>.

Granturile SEE și Norvegiene, <https://www.eeagrants.ro/descriere-programe>.

Green News, <https://www.greennews.ro/>.

Harta României Online, <http://www.hartaromanieionline.ro/harta-judet-Constanta/>.

Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO-Online, <https://insse.ro/cms/>.

Institutul Român pentru Drepturile Omului, <https://irdo.ro/agenda2030.php>.

Ministerului Afacerilor Externe, <https://ue.mae.ro/>.
Ministerul Investițiilor și Fondurilor Europene, <https://mfe.gov.ro/>.
Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, <https://www.mdlpa.ro/>.
NATURA 2000 VIEWER, <https://natura2000.eea.europa.eu/>.
Ovidius Clinical Hospital, <https://ovidius-ch.ro/spitalul#informatii-generale>.
Parlamentul European, <https://www.europarl.europa.eu/portal/ro>.
Platforma SEAP, <https://www.e-licitatie.ro/>.
Platforma SICAP, <https://sicap.ai/licitatii/comuna+cogealac/1>.
Portal Legislativ, <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliuDocumentAfis/161658>.
Primăria comunei Cogeaalac, <https://www.primariacogealac.ro/>.
SOLARGIS, <https://solargis.com/maps-and-gis-data/download/romania>.
Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sf. Apostol Andrei” Constanța,
<https://www.spitalulconstanta.ro/>.
The Club of Rome, <https://www.clubofrome.org/ltg50/>.
The Interreg VI-A Romania-Bulgaria Programme, <https://interregviarobg.eu/en/general-data>.
Wikipedia, <https://www.wikipedia.org/>.